

საქართველოს კანონი

„საქართველოს 2017 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1. „საქართველოს 2017 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს კანონში (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე (www.matsne.gov.ge), 23.12.2016, სარეგისტრაციო კოდი: 190020010.05.001.018246) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

1. I–VI თავები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„თავი I

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მაჩვენებლები

მუხლი 1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ბალანსი თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	მათ შორის	
				საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსავლები	8,170,499.3	8,580,032.1	9,696,160.0	9,545,000.0	151,160.0
გადასახადები	7,549,608.9	7,986,750.3	8,980,000.0	8,980,000.0	0.0
გრანტები	315,593.2	296,827.0	331,160.0	180,000.0	151,160.0
სხვა შემოსავლები	305,297.2	296,454.8	385,000.0	385,000.0	0.0
ხარჯები	8,157,998.4	8,741,830.8	9,157,212.8	8,746,605.3	410,607.5
შრომის ანაზღაურება	1,376,776.9	1,452,292.5	1,397,505.1	1,397,005.1	500.0
საქონელი და მომსახურება	946,218.8	1,117,790.3	1,176,952.6	1,093,915.6	83,037.0
პროცენტი	326,591.3	397,707.3	493,190.0	493,190.0	0.0
სუბსიდიები	245,745.2	333,993.0	418,669.0	340,437.0	78,232.0
გრანტები	1,271,342.9	960,452.6	1,046,483.6	1,034,996.1	11,487.5
სოციალური უზრუნველყოფა	2,802,402.0	3,150,058.1	3,313,177.0	3,313,177.0	0.0
სხვა ხარჯები	1,188,921.3	1,329,537.0	1,311,235.5	1,073,884.5	237,351.0
საოპერაციო სალდო	12,500.9	-161,798.7	538,947.2	798,394.7	-259,447.5
არაფინანსური აქტივების ცვლილება	392,854.2	416,109.4	927,203.7	625,008.7	302,195.0
ზრდა	680,173.3	662,400.4	1,017,203.7	715,008.7	302,195.0
კლება	287,319.1	246,291.0	90,000.0	90,000.0	0.0

მთლიანი სალდო	-380,353.4	-577,908.1	-388,256.5	173,386.0	-561,642.5
ფინანსური აქტივების ცვლილება	560,883.9	488,644.0	701,571.5	342,199.0	359,372.5
ზრდა	632,757.5	577,361.2	1,019,871.5	660,499.0	359,372.5
ვალუტა და დეპოზიტები	187,952.7	81,790.0	0.0	0.0	0.0
სესხები	181,174.2	285,239.1	343,262.5	5,400.0	337,862.5
აქციები და სხვა კაპიტალი	263,630.6	210,332.1	676,609.0	655,099.0	21,510.0
კლება	71,873.6	88,717.2	318,300.0	318,300.0	0.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	0.0	233,300.0	233,300.0	0.0
სესხები	71,867.8	87,994.3	85,000.0	85,000.0	0.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	718.5	0.0	0.0	0.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	5.8	4.4	0.0	0.0	0.0
ვალდებულებების ცვლილება	941,237.3	1,066,552.1	1,089,828.0	168,813.0	921,015.0
ზრდა	1,361,387.9	1,458,983.8	1,616,015.0	695,000.0	921,015.0
საშინაო	314,680.1	378,381.9	400,000.0	400,000.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	314,680.1	378,381.9	400,000.0	400,000.0	0.0
საგარეო	1,046,707.8	1,080,601.9	1,216,015.0	295,000.0	921,015.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0
სესხები	1,046,707.3	1,080,601.9	1,216,015.0	295,000.0	921,015.0
კლება	420,150.6	392,431.7	526,187.0	526,187.0	0.0
საშინაო	49,745.0	59,945.4	95,187.0	95,187.0	0.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	35,000.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0
სესხები	1,192.1	966.8	80.0	80.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13,552.9	23,978.6	60,107.0	60,107.0	0.0
საგარეო	370,405.6	332,486.2	431,000.0	431,000.0	0.0
სესხები	369,506.1	307,538.2	431,000.0	431,000.0	0.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	899.4	24,948.0	0.0	0.0	0.0
ბალანსი	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

მუხლი 2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება თანდართული რედაქციით:

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	მათ შორის	
				საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
შემოსულობები	9,891,079.8	10,374,024.0	11,487,175.0	10,415,000.0	1,072,175.0
შემოსავლები	8,170,499.3	8,580,032.1	9,696,160.0	9,545,000.0	151,160.0
არაფინანსური აქტივების კლება	287,319.1	246,291.0	90,000.0	90,000.0	0.0
ფინანსური აქტივების კლება (ნაშთის გამოკლებით)	71,873.6	88,717.2	85,000.0	85,000.0	0.0
ვალდებულებების ზრდა	1,361,387.9	1,458,983.8	1,616,015.0	695,000.0	921,015.0
გადასახადებები	9,703,127.1	10,292,234.1	11,720,475.0	10,648,300.0	1,072,175.0
ხარჯები	8,157,998.4	8,741,830.8	9,157,212.8	8,746,605.3	410,607.5
არაფინანსური აქტივების ზრდა	680,173.3	662,400.4	1,017,203.7	715,008.7	302,195.0
ფინანსური აქტივების ზრდა (ნაშთის გამოკლებით)	444,804.8	495,571.2	1,019,871.5	660,499.0	359,372.5
ვალდებულებების კლება	420,150.6	392,431.7	526,187.0	526,187.0	0.0
ნაშთის ცვლილება	187,952.7	81,790.0	-233,300.0	-233,300.0	0.0

თავი II

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

მუხლი 3. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლები 9 696 160.0 ათასი ლარის ოდენობით.

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
შემოსავლები	8,170,499.3	8,580,032.0	9,696,160.0
გადასახადები	7,549,608.9	7,986,750.3	8,980,000.0
გრანტები	315,593.2	296,827.0	331,160.0
სხვა შემოსავლები	305,297.2	296,454.8	385,000.0

მუხლი 4. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გადასახადები 8 980 000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
გადასახადები	7,549,608.9	7,986,750.3	8,980,000.0
გადასახადები შემოსავალზე, მოგებაზე და კაპიტალის ღირებულების ნაზრდზე	3,077,616.9	3,034,072.9	3,310,000.0
ფიზიკური პირებიდან	2,052,388.5	1,978,136.4	2,570,000.0
საშემოსავლო გადასახადი	2,052,388.5	1,978,136.4	2,570,000.0
გადასახადი საწარმოებიდან	1,025,228.4	1,055,936.5	740,000.0
მოგების გადასახადი	1,025,228.4	1,055,936.5	740,000.0
გადასახადები საკონელსა და მომსახურებაზე	4,376,186.4	4,356,051.5	5,455,000.0
საყოველთაო გადასახადები საკონელსა და მომსახურებაზე	3,505,454.6	3,286,393.4	4,020,000.0
დამატებული ღირებულების გადასახადი	3,505,454.6	3,286,393.4	4,020,000.0
აქციზი	870,731.8	1,069,658.1	1,435,000.0
გადასახადები საგარეო ვაჭრობასა და საგარეო-ეკონომიკურ ოპერაციებზე	69,294.0	70,040.6	65,000.0
იმპორტის გადასახადი	69,294.0	70,040.6	65,000.0
სხვა გადასახადები	26,511.6	526,585.3	150,000.0

მუხლი 5. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის გრანტები 331 160.0 ათასი ლარის ოდენობით.

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
გრანტები	315,593.2	296,827.0	331,160.0
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული გრანტები	206,889.9	202,229.5	177,590.0
მიმდინარე დანიშნულების გრანტები	181,234.8	153,390.7	130,000.0
EU	121,589.7	97,318.2	130,000.0
საქართველოში მართლმსაჯულების სექტორის რეფორმის მხარდაჭერა (EU)	0.0	7,737.6	20,352.0
სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერის პროგრამა (EU)	21,180.5	0.0	0.0
სახელმწიფო ფინანსების მართვა III (PFM III) (EU)	13,610.2	17,941.6	16,791.0
საჯარო მმართველობის რეფორმის მხარდაჭერა (EU)	0.0	11,128.4	7,632.0
რეგიონული განვითარების მხარდაჭერა – II ფაზა (EU)	20,938.9	25,038.9	20,352.2
მაკროფინანსური დახმარების პროგრამა (MFA) (EU)	29,971.2	0.0	25,440.0
DCFTA-ს განხორციელების და მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობა (EU)	14,708.7	16,692.6	12,720.3
დევენილთა სამოქმედო გეგმის მხარდაჭერა: 2012, IV ნაწილი (EU)	10,590.1	8,346.3	10,176.0
დასაქმება და პროფესიული განათლება და გადამზადება (EU)	10,590.1	10,432.9	16,536.5

სხვადასხვა დონორი	59,645.0	56,072.4	0.0
ხაზინის ანგარიშზე აღრიცხული რეესტრის გრანტები (სხვადასხვა დონორი)	59,645.0	56,072.4	0.0
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	25,655.2	48,838.8	47,590.0
E5P	0.0	5,806.1	15,000.0
თბილისის ავტობუსების პროექტი (EBRD, E5P)	0.0	5,806.1	12,000.0
ბათუმის ავტობუსების პროექტი (EBRD, E5P)	0.0		3,000.0
IFAD	55.0	399.3	0.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ზაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	1.6	399.3	0.0
სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობის პროექტი (IFAD)	53.4		0.0
SIDA	390.1	2,423.1	4,150.0
საკანალიზაციო სისტემების მდგრადი მართვის პროექტი (SIDA)	390.1	2,423.1	4,150.0
CNF	807.4	996.0	1,200.0
დაცული ტერიტორიების განვითარება (CNF)	807.4	996.0	1,200.0
WB-TF	42.5	882.9	1,000.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB, WB-TF)	42.5	882.9	1,000.0
EU	13,895.5	29,536.3	18,800.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი II (EIB, EU)	8,491.9	3,851.3	3,000.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – III ფაზა (KfW, EU)	0.0	9,231.0	0.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EIB, EU)	0.0	4,999.7	3,500.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მოდერნიზაცია-შენიშვობა სამტრედია-გრიგოლეთის მონაკვეთზე (EIB, EU)	5,025.0	9,838.7	11,300.0
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი (KfW, EU)	378.6	1,615.7	1,000.0
EC	10,399.5	8,352.2	0.0
საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა (KfW, EBRD, EC)	10,399.5	8,352.2	0.0
GEF	65.2	442.9	1,940.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ზაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	65.2	442.9	1,940.0
EBRD	0.0	0.0	5,500.0
(EBRD) საქართველოში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი	0.0		5,000.0
საქართველოს ელექტროენერგეტიკის ბაზრის ახალი კონცეფციის შემუშავება (EBRD)	0.0		500.0
უცხო ქვეყნების მთავრობებიდან მიღებული გრანტები	108,703.3	94,597.6	103,570.0
კაპიტალური დანიშნულების გრანტები	108,703.3	94,597.6	103,570.0
MCC	29,421.3	53,218.4	80,000.0
ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს – მეორე პროექტი (MCC)	29,421.3	53,218.4	80,000.0
KfW	20,113.2	17,811.6	22,400.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – IV ფაზა (KfW)	0.0	600.2	4,500.0
დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა კავკასიაში – საქართველო (ეკორეგიონული პროგრამა – საქართველო, III ფაზა) (KfW)	2,479.9	3,842.2	2,900.0
ტუბერკულოზთან ბრძოლის რეგიონალური პროგრამა (II ფაზა) (KfW)	0.0	369.2	0.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – II ფაზა (KfW)	857.7	402.7	0.0
ბუნების დაცვის პროგრამა „სამხრეთი კავკასია – საქართველო – ჯავახეთის ეროვნული პარკის შექმნა საქართველოში“ (KfW)	0.0	354.6	0.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – III ფაზა (KfW, EU)	13,057.8	10,065.2	15,000.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – I ფაზა (KfW)	0.0	2,177.5	0.0
იძულებით გადაადგილებულ პირთა საცხოვრებელი სახლების გადაუდებელი რეაბილიტაცია დასავლეთ საქართველოში (KfW)	3,717.8		0.0
USAID	59,147.4	21,993.9	0.0
ინფრასტრუქტურისა და ეკონომიკური შესაძლებლობების გაუმჯობესება და იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა (USAID)	50,698.0	21,993.9	0.0
(USAID) ენერგეტიკის ინფრასტრუქტურის განვითარება	8,449.4		0.0
ORIO	21.5	434.2	1,170.0
(ORIO) ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია	21.5	434.2	1,170.0
ORET	0.0	1,139.5	0.0
ქობულეთის წყალარინების პროექტი (EBRD, ORET)	0.0	1,139.5	0.0
მიმდინარე გრანტები ცენტრალური სსიპ-ებიდან/ა)იპ-ებიდან	0.0	0.0	50,000.0

მუხლი 6. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის სხვა შემოსავლები 385 000.0 ათასი ლარის ოდენობით.

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
სხვა შემოსავლები	305,297.2	296,454.8	385,000.0
შემოსავლები საკუთრებიდან	69,550.2	71,727.2	134,000.0
პროცენტები	46,856.2	50,282.6	52,000.0
დივიდენდები	415.5	717.1	66,400.0
სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდი	415.5	717.1	66,400.0
რენტა	22,278.5	20,727.5	15,600.0
საქონლისა და მომსახურების რეალიზაცია	76,297.0	80,627.4	91,000.0
ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები	71,908.6	76,316.5	87,000.0
სალიცენზიო მოსაკრებელი	622.5	421.4	12,500.0
სანებართვო მოსაკრებელი	49,414.8	54,046.4	53,000.0
სარეგისტრაციო მოსაკრებელი	1,653.4	1,921.4	1,700.0
სახელმწიფო ბაჟი	16,617.4	17,280.4	17,000.0
საკონსულო მოსაკრებელი	2,206.7	1,348.7	1,500.0
სამხედრო სავალდებულო სამსახურის გადავადების მოსაკრებელი	973.1	900.2	900.0
სხვა არაკლასიფიცირებული მოსაკრებელი	420.9	398.0	400.0
არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონელი და მომსახურება	4,388.4	4,310.9	4,000.0
შემოსავლები საქონლის რეალიზაციიდან	165.4	65.7	100.0
შემოსავლები მომსახურების გაწევიდან	4,154.0	4,223.6	3,900.0
სხვა შემოსავლები არასაბაზრო წესით გაყიდული საქონლიდან და მომსახურებიდან	69.0	21.6	0.0
სანქციები (ჯარიმები და საურავები)	63,501.4	57,418.7	54,000.0
ნებაყოფლობითი ტრანსფერები, გრანტების გარდა	25,533.8	23,054.8	15,000.0
შერეული და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	70,414.7	63,626.7	91,000.0

თავი III

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები, არაფინანსური აქტივები და მათი ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

მუხლი 7. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯები 9 157 212.8 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	მათ შორის	
				საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
ხარჯები	8,157,998.4	8,741,830.8	9,157,212.8	8,746,605.3	410,607.5
შრომის ანაზღაურება	1,376,776.9	1,452,292.5	1,397,505.1	1,397,005.1	500.0
საქონელი და მომსახურება	946,218.8	1,117,790.3	1,176,952.6	1,093,915.6	83,037.0
პროცენტი	326,591.3	397,707.3	493,190.0	493,190.0	0.0
სუბსიდიები	245,745.2	333,993.0	418,669.0	340,437.0	78,232.0
გრანტები	1,271,342.9	960,452.6	1,046,483.6	1,034,996.1	11,487.5
სოციალური უზრუნველყოფა	2,802,402.0	3,150,058.1	3,313,177.0	3,313,177.0	0.0
სხვა ხარჯები	1,188,921.3	1,329,537.0	1,311,235.5	1,073,884.5	237,351.0

მუხლი 8. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ცვლილება 927 203.7 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

ა) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების ზრდა 1 017 203.7 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
	სულ ჯამი	680,173.3	662,400.4	1,017,203.7	715,008.7	302,195.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	2,104.8	3,053.2	6,017.1	6,017.1	0.0
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	403.6	278.6	68.0	68.0	0.0
03 00	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	64.8	38.9	18.0	18.0	0.0

04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	4,875.8	1,201.9	704.0	704.0	0.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	528.2	1,164.0	250.0	250.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	349.3	1,578.9	1,599.7	1,599.7	0.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	66.8	179.2	100.0	100.0	0.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	178.3	274.2	160.0	160.0	0.0
09 00	საერთო სასამართლოები	2,224.4	2,638.0	5,050.0	5,050.0	0.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	137.4	133.9	121.0	121.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთისა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	62.0	4.7	5.0	5.0	0.0
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში	79.8	35.5	0.0	0.0	0.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	8.2	5.0	10.0	10.0	0.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, სავარჯლოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში	63.3	4.9	6.0	6.0	0.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში	22.2	3.0	3.0	3.0	0.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	15.9	7.8	5.0	5.0	0.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომის, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	19.4	3.0	7.0	7.0	0.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	5.8	33.2	20.0	20.0	0.0

19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	74.5	12.0	5.0	5.0	0.0
20 00	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	38.3	80.4	12.0	12.0	0.0
21 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	59.8	19.6	27.0	27.0	0.0
22 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	1,989.4	0.0	0.0	0.0	0.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	27,739.8	2,383.6	9,010.0	9,010.0	0.0
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	5,791.7	10,312.4	5,157.0	4,857.0	300.0
25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	400,880.0	407,117.3	685,686.0	391,776.0	293,910.0
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	10,238.5	8,018.9	5,165.5	4,990.5	175.0
27 00	საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	17,589.4	15,497.8	15,073.0	15,073.0	0.0
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	743.3	1,464.0	918.0	918.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	23,146.0	38,174.5	40,922.0	40,922.0	0.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	23,460.3	15,211.3	40,528.0	40,528.0	0.0
31 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	2,996.3	2,521.2	2,150.0	2,150.0	0.0
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	48,250.2	43,691.2	82,173.0	77,013.0	5,160.0
33 00	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	5,176.5	5,216.8	9,213.4	9,213.4	0.0
34 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	38,477.7	46,762.9	65,419.0	65,419.0	0.0
35 00	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	20,484.5	24,380.2	16,996.0	16,996.0	0.0
36 00	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო	467.2	561.2	30.0	30.0	0.0
37 00	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	14,347.8	7,647.7	2,515.0	2,515.0	0.0
38 00	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	7,111.5	8,223.5	6,975.0	4,325.0	2,650.0
39 00	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	541.6	585.5	800.0	800.0	0.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	4,517.6	3,970.7	2,150.0	2,150.0	0.0

41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	235.2	247.5	150.0	150.0	0.0
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	4,110.2	3,859.7	6,695.0	6,695.0	0.0
43 00	სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	36.8	78.3	40.0	40.0	0.0
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	232.3	94.5	40.0	40.0	0.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	3,023.0	2,680.8	1,892.0	1,892.0	0.0
47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	50.6	19.2	25.0	25.0	0.0
48 00	სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	14.5	9.9	8.0	8.0	0.0
49 00	სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	11.7	15.2	13.0	13.0	0.0
50 00	სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	22.9	180.7	60.0	60.0	0.0
51 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	914.7	210.5	215.0	215.0	0.0
52 00	საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა	4.6	6.4	10.0	10.0	0.0
53 00	სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური	201.3	333.3	1,024.0	1,024.0	0.0
54 00	სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	1,990.5	697.2	1,270.0	1,270.0	0.0
55 00	სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო	9.3	6.4	15.0	15.0	0.0
56 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	44.5	8.6	577.0	577.0	0.0
57 00	ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	3.9	0.0	1.0	1.0	0.0
58 00	სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	31.7	145.3	20.0	20.0	0.0
59 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს აპარატი	3,902.1	1,243.4	80.0	80.0	0.0
61 00	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1.6	2.7	0.0	0.0	0.0
63 00	სსიპ – ტექნოლოგიური ინსტიტუტი	0.0	6.1	0.0	0.0	0.0
65 00	სსიპ – საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი – „საქპატენტი“	0.0	64.0	0.0	0.0	0.0

ბ) განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივების კლება 90 000.0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
არაფინანსური აქტივების კლება	287,319.1	246,291.0	90,000.0
ძირითადი აქტივები	102,466.5	71,300.4	58,000.0
არაწარმოებული აქტივები	184,852.6	174,990.6	32,000.0
მიწა	3,108.1	3,340.0	2,000.0
სხვა ბუნებრივი აქტივები	181,744.5	171,650.6	30,000.0
რადიოსიხშირული სპექტრით სარგებლობის ლიცენზია	181,744.5	171,650.6	30,000.0

მუხლი 9. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ფუნქციონალური კლასიფიკაცია

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ ჭრილში თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა	მათ შორის	
					საბიუჯეტო სახსრები	დონორების დაფინანსება
7	სულ ჯამი	8,838,171.8	9,404,231.2	10,174,416.5	9,461,614.0	712,802.5
7.1	საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება	2,011,322.3	1,780,878.1	2,005,061.0	2,005,061.0	0.0
7.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა, ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა, საგარეო ურთიერთობები	367,957.8	357,605.8	378,121.2	378,121.2	0.0
7.1.1.1	აღმასრულებელი და წარმომადგენლობითი ორგანოების საქმიანობის უზრუნველყოფა	237,130.8	207,175.8	176,104.0	176,104.0	0.0
7.1.1.2	ფინანსური და ფისკალური საქმიანობა	30,829.6	32,954.0	78,072.2	78,072.2	0.0
7.1.1.3	საგარეო ურთიერთობები	99,997.4	117,476.0	123,945.0	123,945.0	0.0
7.1.3	საერთო დანიშნულების მომსახურება	39,110.3	40,059.3	29,710.0	29,710.0	0.0
7.1.3.1	საერთო საკადრო მომსახურება	1,057.9	1,173.4	1,250.0	1,250.0	0.0
7.1.3.2	საერთო დანიშნულების დაგეგმვა და სტატისტიკური მომსახურება	8,995.6	7,888.6	7,575.0	7,575.0	0.0
7.1.3.3	საერთო დანიშნულების სხვა მომსახურება	29,056.9	30,997.3	20,885.0	20,885.0	0.0
7.1.6	ვალთან დაკავშირებული ოპერაციები	326,517.5	397,647.5	493,150.0	493,150.0	0.0
7.1.7	საერთო დანიშნულების ფულადი ნაკადები მთავრობის სხვადასხვა დონეს შორის	1,242,414.8	903,690.6	969,080.0	969,080.0	0.0
7.1.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურებაში	35,321.9	81,874.9	134,999.8	134,999.8	0.0
7.2	თავდაცვა	654,214.8	680,185.3	677,915.0	599,915.0	78,000.0
7.2.1	შეიარაღებული ძალები	583,383.9	24,003.4	600,780.0	522,780.0	78,000.0

7.2.3	საგარეო სამხედრო დახმარება	32,174.7	40,790.4	37,270.0	37,270.0	0.0
7.2.4	გამოყენებითი კვლევები თავდაცვის სფეროში	37,045.1	34,700.6	28,322.0	28,322.0	0.0
7.2.5	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა თავდაცვის სფეროში	1,611.1	580,690.9	11,543.0	11,543.0	0.0
7.3	საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება	961,032.9	1,010,806.4	1,032,400.0	1,032,400.0	0.0
7.3.1	პოლიციის სამსახური და სახელმწიფო დაცვა	612,964.3	565,282.8	578,270.0	578,270.0	0.0
7.3.2	სახანძრო-სამაშველო სამსახური	15,128.9	58,918.6	58,050.0	58,050.0	0.0
7.3.3	სასამართლოები და პროკურატურა	107,852.0	110,690.8	117,740.0	117,740.0	0.0
7.3.4	სასჯელადსრულების დაწესებულებები	125,882.1	129,092.0	127,470.0	127,470.0	0.0
7.3.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საზოგადოებრივი წესრიგისა და უსაფრთხოების სფეროში	99,205.6	146,822.2	150,870.0	150,870.0	0.0
7.4	ეკონომიკური საქმიანობა	949,219.6	1,111,049.2	1,375,224.5	857,172.0	518,052.5
7.4.1	საერთო ეკონომიკური, კომერციული და შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	43,524.2	63,767.2	65,180.0	65,180.0	0.0
7.4.1.1	საერთო ეკონომიკური და კომერციული საქმიანობა	42,802.7	61,576.3	61,130.0	61,130.0	0.0
7.4.1.2	შრომით რესურსებთან დაკავშირებული საქმიანობა	721.5	2,190.9	4,050.0	4,050.0	0.0
7.4.2	სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა, მეთევზეობა და მონადირეობა	201,031.9	230,196.4	189,272.0	180,287.0	8,985.0
7.4.2.1	სოფლის მეურნეობა	201,031.9	230,196.4	189,272.0	180,287.0	8,985.0
7.4.3	სათბობი და ენერგეტიკა	23,664.4	17,984.3	14,110.0	8,110.0	6,000.0
7.4.3.2	ნავთობი და ბუნებრივი აირი	4,734.3	4,087.6	6,650.0	6,650.0	0.0
7.4.3.5	ელექტროენერგეტიკა	18,848.9	13,896.7	7,460.0	1,460.0	6,000.0
7.4.3.6	არაელექტრული ენერჯია	81.3	0.0	0.0	0.0	0.0
7.4.4	სამთომომპოვებელი და გადამამუშავებელი მრეწველობა, მშენებლობა	1,406.8	1,174.7	1,067.0	1,067.0	0.0
7.4.4.3	მშენებლობა	1,406.8	1,174.7	1,067.0	1,067.0	0.0
7.4.5	ტრანსპორტი	568,642.6	645,659.4	908,055.0	487,905.0	420,150.0
7.4.5.1	საავტომობილო ტრანსპორტი და გზები	561,094.5	623,007.1	886,275.0	481,125.0	405,150.0
7.4.5.3	სარკინიგზო ტრანსპორტი	35.9	48.9	80.0	80.0	0.0
7.4.5.4	საჰაერო ტრანსპორტი	1,881.0	2,645.7	4,000.0	4,000.0	0.0
7.4.5.5	მილსადენები და სხვა სახის სატრანსპორტო საშუალებები	5,631.3	19,957.7	17,700.0	2,700.0	15,000.0
7.4.7	ეკონომიკის სხვა დარგები	81,769.9	121,326.0	165,317.5	87,400.0	77,917.5
7.4.7.1	ვაჭრობა, მარაგების შექმნა, შენახვა და	358.9	400.2	310.0	310.0	0.0

	დასაწყობება					
7.4.7.3	ტურიზმი	25,808.7	33,948.2	52,464.0	52,464.0	0.0
7.4.7.4	მრავალმიზნობრივი განვითარების პროექტი	55,602.2	86,977.6	112,543.5	34,626.0	77,917.5
7.4.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ეკონომიკის სფეროში	29,179.8	30,941.2	32,223.0	27,223.0	5,000.0
7.5	გარემოს დაცვა	44,794.9	62,850.4	45,800.0	40,700.0	5,100.0
7.5.1	ნარჩენების შეგროვება, გადამუშავება და განადგურება	378.6	18,800.9	1,000.0	0.0	1,000.0
7.5.3	გარემოს დაბინძურების წინააღმდეგ ბრძოლა	0.0	945.8	890.0	890.0	0.0
7.5.4	ბიომრავალფეროვნებისა და ლანდშაფტების დაცვა	18,076.7	18,826.7	19,395.0	15,295.0	4,100.0
7.5.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა გარემოს დაცვის სფეროში	26,339.7	24,277.0	24,515.0	24,515.0	0.0
7.6	საბინაო-კომუნალური მეურნეობა	48,382.5	51,407.1	35,650.0	9,000.0	26,650.0
7.6.2	კომუნალური მეურნეობის განვითარება	13,915.5	20,299.1	23,350.0	3,850.0	19,500.0
7.6.3	წყალმომარაგება	34,006.7	27,438.2	7,250.0	4,250.0	3,000.0
7.6.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა საბინაო-კომუნალურ მეურნეობაში	460.3	3,669.8	5,050.0	900.0	4,150.0
7.7	ჯანმრთელობის დაცვა	855,131.6	1,024,691.3	999,469.0	999,469.0	0.0
7.7.1	სამედიცინო პროდუქცია, მოწყობილობები და აპარატები	12,487.4	7,131.1	14,550.0	14,550.0	0.0
7.7.1.1	ფარმაცევტული პროდუქცია	12,487.4	7,131.1	14,550.0	14,550.0	0.0
7.7.2	ამბულატორიული მომსახურება	612,052.0	722,162.8	700,880.0	700,880.0	0.0
7.7.2.1	ზოგადი პროფილის ამბულატორიული მომსახურება	597,539.6	706,114.2	686,000.0	686,000.0	0.0
7.7.2.2	სპეციალიზებული ამბულატორიული მომსახურება	14,512.4	16,048.6	14,880.0	14,880.0	0.0
7.7.3	საავადმყოფოების მომსახურება	151,096.0	168,458.5	149,987.0	149,987.0	0.0
7.7.3.1	ზოგადი პროფილის საავადმყოფოების მომსახურება	7,441.3	7,039.3	6,539.0	6,539.0	0.0
7.7.3.2	სპეციალიზებული საავადმყოფოების მომსახურება	137,586.2	155,736.7	136,922.0	136,922.0	0.0
7.7.3.3	სამედიცინო ცენტრებისა და სამშობიარო სახლების მომსახურება	6,068.6	5,682.5	6,526.0	6,526.0	0.0
7.7.4	საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მომსახურება	26,192.6	35,156.9	38,107.0	38,107.0	0.0
7.7.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა ჯანმრთელობის დაცვის სფეროში	53,303.6	91,782.0	95,945.0	95,945.0	0.0
7.8	დასვენება, კულტურა და რელიგია	207,469.1	248,194.6	235,342.0	235,342.0	0.0
7.8.1	მომსახურება დასვენებისა და სპორტის სფეროში	65,583.9	83,133.1	97,130.0	97,130.0	0.0

7.8.2	მომსახურება კულტურის სფეროში	87,706.0	107,026.3	78,846.0	78,846.0	0.0
7.8.3	ტელერადიომუწელობა და საგამომცემლო საქმიანობა	42,457.0	45,200.3	47,350.0	47,350.0	0.0
7.8.4	რელიგიური და სხვა სახის საზოგადოებრივი საქმიანობა	1,780.0	1,650.5	972.0	972.0	0.0
7.8.6	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა დასვენების, კულტურისა და რელიგიის სფეროში	9,942.2	11,184.4	11,044.0	11,044.0	0.0
7.9	განათლება	898,933.6	1,024,002.0	1,187,950.0	1,102,950.0	85,000.0
7.9.2	ზოგადი განათლება	437,274.8	523,874.5	590,815.0	590,815.0	0.0
7.9.2.3	საშუალო ზოგადი განათლება	437,274.8	523,874.5	590,815.0	590,815.0	0.0
7.9.3	პროფესიული განათლება	28,182.6	25,809.1	34,628.0	34,628.0	0.0
7.9.4	უმაღლესი განათლება	123,195.5	139,155.2	146,547.0	146,547.0	0.0
7.9.4.1	უმაღლესი პროფესიული განათლება	445.0	14,487.2	444.0	444.0	0.0
7.9.4.2	უმაღლესი აკადემიური განათლება	122,750.5	124,668.0	146,103.0	146,103.0	0.0
7.9.5	უმაღლესისშემდგომი განათლება	312.5	1,955.1	1,000.0	1,000.0	0.0
7.9.6	განათლების სფეროს დამხმარე მომსახურება	70,129.1	75,376.5	88,127.0	88,127.0	0.0
7.9.7	გამოყენებითი კვლევები განათლების სფეროში	58,642.6	65,067.9	40,480.0	40,480.0	0.0
7.9.8	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა განათლების სფეროში	181,196.4	192,763.7	286,353.0	201,353.0	85,000.0
7.10	სოციალური დაცვა	2,207,670.7	2,410,167.0	2,579,605.0	2,579,605.0	0.0
7.10.1	ავადმყოფთა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვა	4,174.2	6,414.9	4,094.0	4,094.0	0.0
7.10.1.1	ავადმყოფთა სოციალური დაცვა	12.2	116.7	144.0	144.0	0.0
7.10.1.2	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვა	4,162.1	6,298.2	3,950.0	3,950.0	0.0
7.10.2	ხანდაზმულთა სოციალური დაცვა	1,399,245.3	1,579,764.3	1,710,261.0	1,710,261.0	0.0
7.10.4	ოჯახებისა და ბავშვების სოციალური დაცვა	621,731.7	660,232.3	694,570.0	694,570.0	0.0
7.10.6	საცხოვრებლით უზრუნველყოფა	9,379.2	9,797.3	9,646.0	9,646.0	0.0
7.10.7	სოციალური გაუცხოების საკითხები, რომლებიც არ ექვემდებარება კლასიფიკაციას	126,750.9	107,437.6	99,140.0	99,140.0	0.0
7.10.9	სხვა არაკლასიფიცირებული საქმიანობა სოციალური დაცვის სფეროში	46,389.4	46,520.6	61,894.0	61,894.0	0.0

თავი IV

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო, ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილება

მუხლი 10. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მთლიანი სალდო (-388 256.5) ათასი ლარის ოდენობით.

მუხლი 11. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ცვლილება 701 571.5 ათასი ლარის ოდენობით.

2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების ზრდა 1 019 871.5 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების ზრდა	632,757.5	577,361.2	1,019,871.5
ვალუტა და დეპოზიტები	187,952.7	81,790.0	0.0
სესხები	181,174.2	285,239.1	343,262.5
აქციები და სხვა კაპიტალი	263,630.6	210,332.1	676,609.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფინანსური აქტივების კლება 318 300.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
ფინანსური აქტივების კლება	71,873.6	88,717.2	318,300.0
ვალუტა და დეპოზიტები	0.0	0.0	233,300.0
სესხები	71,867.8	87,994.3	85,000.0
აქციები და სხვა კაპიტალი	0.0	718.5	0.0
სხვა დებიტორული დავალიანებები	5.8	4.4	0.0

მუხლი 12. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება

1. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ცვლილება 1 089 828.0 ათასი ლარის ოდენობით.

2. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების ზრდა 1 616 015.00 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
ვალდებულებების ზრდა	1,361,387.9	1,458,983.8	1,616,015.0
საშინაო	314,680.1	378,381.9	400,000.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	314,680.1	378,381.9	400,000.0

საგარეო	1,046,707.8	1,080,601.9	1,216,015.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	0.5	0.0	0.0
სესხები	1,046,707.3	1,080,601.9	1,216,015.0

ა) სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული სახსრები – 400 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

ბ) განვითარების პოლიტიკის ახალი ღონისძიებიდან (DPO) (WB) მისაღები სახსრები – 260 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

გ) მაკროფინანსური დახმარების პროგრამიდან (MFA) (EU) მისაღები სახსრები – 35 000.0 ათასი ლარის ოდენობით;

დ) საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებისა და უცხო ქვეყნების მთავრობების მიერ საქართველოს მთავრობისათვის გამოსაყოფი გრძელვადიანი საინვესტიციო, შეღავათიანი კრედიტები – 921 015.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
კრედიტები	576,147.5	822,450.7	921,015.0
ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EIB, EU)	21,801.5	0.0	7,600.0
ქვემო ქართლის ნარჩენების მართვის პროექტი (EBRD, SIDA)	0.0	119.8	0.0
ელექტროგადამცემი ქსელის გაძლიერების პროექტი (IBRD, ADB, WB, WIAD)	16,963.2	51,038.1	37,000.0
ირიგაციისა და მიწის ბაზრის განვითარების პროექტი (WB)	906.7	12,788.2	21,535.0
მდინარე დებედაზე ხიდის მშენებლობა (EBRD)	0.0	0.0	3,240.0
500 კვ ევხ „ჯვარი-წყალტუბო“ (WB)	0.0	0.0	1,720.0
ქუთაისის მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროექტი (KfW, EU)	222.5	359.0	700.0
საქართველოს ეროვნული ინოვაციების ეკოსისტემის პროექტი (IBRD)	0.0	334.8	5,000.0
სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	152.4	1,042.5	5,850.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – III ფაზა (KfW, EU)	10,634.8	13,069.2	17,000.0
აღმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი IV (აგარა-ზემო ოსიაური) (WB)	25,759.6	41,962.1	40,000.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი I (კახეთი) (WB)	6,595.2	8,370.5	5,800.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი II (იმერეთი) (WB)	13,093.7	6,471.4	5,520.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მესამე პროექტი (WB)	20,918.9	32,180.1	32,800.0
საქართველოში მყარი ნარჩენების მართვის პროექტი (EBRD)	0.0	14,735.4	20,000.0
ბათუმი (ანგისა)-ახალციხის საავტომობილო გზის ხულო-ზარზმის			

მონაკვეთის რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია (Kuwait Fund)	0.0	0.0	16,000.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი (EIB)	2,307.0	539.1	0.0
თბილისის ავტობუსების პროექტი (EBRD, E5P)	0.0	14,810.2	50,000.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი II (WB, WB-TF)	12,403.8	13,138.4	8,900.0
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტრუქტურაში ჰიდროტექნიკური კვლევების ლაბორატორიის ჩამოყალიბების პროექტი (Unicredit Bank)	0.0	0.0	1,000.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – IV ფაზა (KfW)	0.0	5,434.1	11,000.0
ეგზ „ჩრდილოეთის რგოლი“ (I ფაზა) (EBRD, KfW)	0.0	0.0	1,700.0
საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესამდგომლობის გაძლიერება (SG)	21,709.9	82,377.8	78,000.0
რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი (KfW, ADB)	28,003.0	60,832.6	0.0
ქ. ბათუმის ახალი შემოვლითი გზა (ADB, AIIB)	0.0	0.0	40,400.0
ადმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მოდერნიზაცია-მშენებლობა სამტრედია-გრიგოლეთის მონაკვეთზე (EIB, EU)	36,850.2	71,056.5	32,570.0
საქართველოს ურბანული რეკონსტრუქციის და განვითარების პროექტი (EIB)	0.0	32,735.4	34,030.0
საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა (WB, EBRD, EC, KfW)	26,586.9	34,158.8	28,000.0
წყლის ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი II (EIB, EU)	21,859.7	18,582.7	19,750.0
ურბანული მომსახურების გაუმჯობესების პროგრამა (წყალმომარაგებისა და წყალარინების სექტორი) (ADB)	75,427.8	94,799.2	112,300.0
ადმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის დერეფნის გაუმჯობესების პროექტი (ზემო ოსიაური-რიკოთი) (EIB, WB)	0.0	850.7	64,000.0
ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – II ფაზა (KfW)	358.2	5,644.6	0.0
გურიის ელგადამცემის ხაზების ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW)	0.0	0.0	900.0
რეგიონალური და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტი (WB)	53.1	0.0	0.0
სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (Government of France)	0.0	4,940.1	0.0
საქართველოს მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განახლების პროექტი (EIB)	0.0	0.0	5,000.0
ადმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი III (სვენეთი-რუსი) (WB)	2,303.3	0.0	0.0
ბათუმის ავტობუსების პროექტი (EBRD, E5P)	0.0	0.0	10,000.0
რეგიონალური განვითარების პროექტი III (მცხეთა-მთიანეთი და სამცხე-ჯავახეთი) (WB)	970.2	5,207.2	19,880.0
მდგრადი ურბანული ტრანსპორტის განვითარების საინვესტიციო პროგრამა (ADB)	62,037.5	83,908.6	35,800.0

500 კვ ეგზ „წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმი“ (KfW)	0.0	0.0	3,180.0
ჭიათურის საბაგირო გზების რეკონსტრუქცია-რეაბილიტაციის პროექტი (Government of France)	5,631.3	13,870.0	15,000.0
ადმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის ზესტაფონი-ქუთაისი-სამტრედიის მონაკვეთის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია (JICA)	83,712.1	39,436.5	30,200.0
თბილისის საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და ენერგოეფექტურობის გაზრდის პროექტი (CEB, E5P)	0.0	0.0	4,000.0
შიდასახელმწიფოებრივი გზების აქტივების მართვის პროექტი (WB)	0.0	231.0	24,000.0
აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	4,000.0
ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (KfW)	176.5	0.0	0.0
ქობულეთის წყალარინების პროექტი (EBRD, ORET)	999.8	3,378.3	300.0
ქ. ქობულეთის ახალი შემოვლითი გზა (ADB)	38,548.0	35,553.1	47,840.0
250 მგვარ რეაქტორი ქ/ს ზესტაფონში (EBRD)	0.0	0.0	7,500.0
ადმოსავლეთ-დასავლეთის სატრანზიტო მაგისტრალი III (რუისი-აგარა), დამატებითი დაფინანსება (WB)	21,578.4	9,741.8	0.0
სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობის პროექტი (IFAD)	4,628.7	0.0	0.0
შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი გზების მეორე პროექტი (WB)	6,562.2	8,752.9	12,000.0
კახეთის რეგიონული გზების განვითარების პროექტი (WB)	6,391.5	0.0	0.0

3. განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ვალდებულებების კლება 526 187.0 ათასი ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა
ვალდებულებების კლება	420,150.6	392,431.7	526,187.0
საშინაო	49,745.0	59,945.4	95,187.0
ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	35,000.0	35,000.0	35,000.0
სესხები	1,192.1	966.8	80.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	13,552.9	23,978.6	60,107.0
საგარეო	370,405.6	332,486.2	431,000.0
სესხები	369,506.1	307,538.2	431,000.0
სხვა კრედიტორული დავალიანებები	899.4	24,948.0	0.0

მუხლი 13. საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ვალის საპროგნოზო ზღვრული მოცულობა 2017 წლის

ბოლოსთვის არაუმეტეს 16 316.4 მლნ ლარის ოდენობით, მათ შორის, სახელმწიფო საგარეო ვალისა – 12 776.4 მლნ ლარის ოდენობით, ხოლო სახელმწიფო საშინაო ვალისა – 3 540.0 მლნ ლარის ოდენობით, თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კრედიტორი	საპროგნოზო ნაშთი (31.12.2017)
სულ სახელმწიფოს მიერ და სახელმწიფოს გარანტიით აღებული საგარეო კრედიტების ზღვრული მოცულობა	12,776,402.1
მრავალმხრივი კრედიტორები	9,261,894.0
მსოფლიო ბანკი (WB)	5,017,752.5
სოფლის მეურნეობის განვითარების საერთაშორისო ფონდი (IFAD)	73,764.1
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (IMF)	264,575.3
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	339,180.6
ევროკავშირი (EU)	67,631.5
აზიის განვითარების ბანკი (ADB)	2,580,976.2
ევროპის საინვესტიციო ბანკი (EIB)	893,813.9
ევროსაბჭოს განვითარების ბანკი (CEB)	4,000.0
აზიის ინფრასტრუქტურის საინვესტიციო ბანკი (AIIB)	20,200.0
ორმხრივი კრედიტორები	2,047,743.7
ავსტრია	37,285.5
აზერბაიჯანი	22,136.5
თურქმენეთი	527.7
თურქეთი	42,453.3
ირანი	17,086.4
რუსეთი	176,541.1
სომხეთი	25,067.3
უზბეკეთი	445.8
უკრაინა	407.1
ყაზახეთი	54,368.2
ჩინეთი	5,633.6
გერმანია	706,624.4
იაპონია	517,105.4
ქუვეითი	46,443.0
ნიდერლანდი	2,631.5

ამერიკის შეერთებული შტატები	56,521.1
საფრანგეთი	336,466.0
ფასიანი ქაღალდები	1,250,000.0
ევროზონი	1,250,000.0
გარანტირებული კრედიტები	5,104.2
გერმანია	5,104.2
საერთაშორისო სავალუტო ფონდი (საქართველოს ეროვნული ბანკი)	211,660.2
საშინაო ვალის ზღვრული მოცულობა	3,540,000.0
საქართველოს ეროვნული ბანკისთვის განკუთვნილი ერთწლიანი, ყოველწლიურად განახლებადი სახელმწიფო ობლიგაციები	320,846.0
სხვადასხვა ვადის სახელმწიფო ობლიგაციები ღია ბაზრის ოპერაციებისთვის	147,000.0
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ვალდებულებები	661,086.6
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	1,738,742.4
ისტორიული ვალი	672,325.0
სულ სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა	16,316,402.1

შენიშვნა: გამოთვლისას გამოყენებულია გაცვლითი კურსი: 1 აშშ დოლარი = 2.5 ლარი. სახელმწიფო ვალის ზღვრული მოცულობა გადაანგარიშდება შესაბამის პერიოდში მოქმედი გაცვლითი კურსის მიხედვით.

თავი V

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

მუხლი 14. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები და პროგრამები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის პრიორიტეტები (პირველი დონე), მათ ფარგლებში განსახორციელებელი პროგრამები (მეორე დონე) და ქვეპროგრამები (მესამე და მესამისშემდგომი დონეები) შემდეგი რედაქციით:

1	<p>ხელმისაწვდომი, ხარისხიანი ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა</p> <p>ადამიანზე ორიენტირებული სოციალური პოლიტიკის მთავარი მიღწევა საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამის ამოქმედებაა. საქართველოს მთავრობა შეინარჩუნებს საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის სისტემას, რომელმაც უამრავი ადამიანის სიცოცხლის გადარჩენა და ოჯახების გადარჩევის თავიდან აცილება უზრუნველყო. საქართველოს ყველა მოქალაქე კვლავ დაცული იქნება სამედიცინო მომსახურებასთან დაკავშირებული მაღალი ხარჯების გაწევისაგან. საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით, განიხილება საჯარო-კერძო პარტნიორობის მოდელები და მექანიზმები, რათა დასაქმებულებმა მეტი წვლილი შეიტანონ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული ხარჯების ანაზღაურებაში.</p> <p>განხორციელდება პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის რეფორმის მომდევნო ეტაპი. დაიხვეწება პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის დაფინანსების მექანიზმები და გაიზრდება ოჯახის ექიმის როლი და მნიშვნელობა, რის საფუძველზედაც შემცირდება როგორც სახელმწიფოს, ისე მოსახლეობის მიერ გაწეული ხარჯები.</p> <p>დაავადებათა პროფილაქტიკა (პრევენცია) ჯანმრთელობის დაცვის პოლიტიკისთვის პრიორიტეტული იქნება. დაავადებაზე რეაგირების რეჟიმიდან აქცენტი გადატანილი იქნება როგორც დაავადების წარმოქმნის პრევენციაზე, ისე დაავადების დროულად აღმოჩენასა და მისი გართულების თავიდან აცილებაზე.</p>
---	---

გაგრძელდება ჯანმრთელობის დაცვის სპეციალიზებული მიმართულებების პროგრამული დაფინანსება: C ჰეპატიტის ელიმინაციის პროგრამაში ჩართვის საშუალება მომავალშიც ყველა პაციენტს ექნება; გაუმჯობესდება ფსიქიკური ჯანმრთელობის პროგრამის ხარისხი როგორც სტაციონარულ, ისე ამბულატორიულ და თემზე დაფუძნებული სერვისების დონეზე.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობას, ქვეყნის მასშტაბით განხორციელდება დედათა და ბავშვთა (პერინატალური) სამედიცინო ცენტრების რეგიონალიზაციის გეგმა. გაგრძელდება აგრების ეროვნული კალენდრით ბავშვთა იმუნიზაცია და ორსულებისა და ახალშობილების უზრუნველყოფა ჯანსაღი განვითარებისათვის აუცილებელი პრეპარატების მიწოდებით.

საფუძველი ჩაეყრება ონკოლოგიური დაავადებების მკურნალობის თანამედროვე და მაღალეფექტიან მეთოდებს.

ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის დაფინანსება დაეფუძნება შემდეგ პრინციპებს: დაიხვეწება არსებული სტანდარტიზებული საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვის საბაზისო პაკეტი; მომსახურების ხარჯების ანაზღაურებისათვის გამოყენებული იქნება დაფინანსების დიაგნოზთან შეჭიდული ჯგუფების და გლობალური ბიუჯეტების მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს შესაბამისი პროგრამის ხარჯების უფრო ეფექტიან და პროგნოზირებად გაწევას.

მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად განხორციელდება სისტემური რეფორმა, რომლის შედეგადაც მოსახლეობის მოწყვლადი ჯგუფებისთვის ამბულატორიული მოხმარების მედიკამენტები უფრო ხელმისაწვდომი გახდება.

ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებისა და მედიკამენტების ხარისხი უზრუნველყოფილი იქნება ადეკვატური სახელმწიფო მონიტორინგის განხორციელებით, აგრეთვე საქართველოს საკანონმდებლო ბაზის დახვეწით.

დაიწყება ელექტრონული სამედიცინო ჩანაწერების სისტემის დანერგვა ქვეყნის მასშტაბით, რაც მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს ჯანმრთელობის დაცვის ხარისხის გაუმჯობესებას.

სალიცენზიო, სანებართვო და მაღალი რისკის შემცველი ამბულატორიული სამედიცინო საქმიანობის მარეგულირებელი ტექნიკური რეგლამენტის პირობები არსებული გამოწვევების შესაბამისი გახდება.

ჯანმრთელობის დაცვის ხარისხი უზრუნველყოფილი იქნება სამედიცინო განათლების სისტემური რეფორმით, რომელიც უზრუნველყოფს მაღალი კომპეტენციის მქონე სამედიცინო პერსონალის აღზრდას. დაიხვეწება სამედიცინო პერსონალის დიპლომის შემდგომი განათლების სისტემა, რაც, ერთი მხრივ, გააუმჯობესებს პაციენტებისათვის წარმატებული პრევენციული და სამკურნალო პროცესების შედეგებს, ხოლო, მეორე მხრივ, შეამცირებს სამედიცინო დაწესებულებების დანახარჯებს.

სოციალური დაცვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპებია: სიღატაკის დაძლევა და სიღარიბის შემცირება, სოციალური დახმარების სისტემის ეფექტიანობა, სამართლიანობა და გამჭვირვალობა, დასაქმების მოტივაციის ამაღლება და ხელშეწყობა.

მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად დაიხვეწება სოციალური დაცვის სისტემა. უზრუნველყოფილი იქნება ამ სისტემის ობიექტურ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით ფუნქციონირება, რათა გამოირიცხოს სუბიექტური ფაქტორები. გამკაცრდება მონიტორინგის სისტემა.

დაინერგება დაგროვებითი სავენსიო სისტემის მოდელი, რომელიც სავენსიო ასაკში ღირსეული არსებობის გარანტია გახდება. დაგროვებითი სისტემა გულისხმობს თანდაფინანსებას დასაქმებულის, დამსაქმებლისა და საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის მხრიდან.

შეისწავლება შრომის ბაზრის მოთხოვნები და უზრუნველყოფილი იქნება მჭიდრო კოორდინაცია სამუშაოს მაძიებელთა და დამსაქმებელთა შორის. სახელმწიფო სამუშაოს მაძიებლებს გაუწევს ინფორმაციულ დახმარებას პროფესიის არჩევის, მომზადებისა და გადამზადების სფეროში. სახელმწიფო აქტიურად შეუწყობს ხელს პოტენციური დამსაქმებლების პროფესიული გადამზადების პროცესში მონაწილეობას.

1.1 მოსახლეობის სოციალური დაცვა (პროგრამული კოდი 35 02)

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება, მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შემსუბუქება და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია, რაც უზრუნველყოფილი იქნება პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასამლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით;

სავენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძაღვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვა პირების) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა), ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ, სოციალურად დაუცველ, მიუსაფარ და მიტოვების რისკის ქვეშ მყოფ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია;

სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“, დეენილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, რეინტეგრაციის შემწეობის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის

ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა; შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება;

მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის/„სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის დანამატის დაფინანსება პენსიის/„სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით; დანამატების დაფინანსება სამედიცინო პერსონალისთვის: ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით; მაღალმთიან დასახლებაში მცხოვრები აბონენტებისთვის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის) მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტის ანაზღაურება, მაგრამ არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერგიის საფასურისა.

1.1.1 მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 35 02 01)

საპენსიო ასაკის პირთა (ქალებისა – 60 წლიდან, მამაკაცებისა – 65 წლიდან) პენსიით და პირთა სპეციფიკური კატეგორიების (ძალოვანი სტრუქტურების, პროკურატურის, სამოქალაქო ავიაციის მუშაკების, საქართველოს პარლამენტის ყოფილი წევრების, უმაღლესი რანგის დიპლომატების და სხვა პირების) სახელმწიფო კომპენსაციით უზრუნველყოფა;

მოქალაქეთათვის საქართველოს კანონმდებლობით გარანტირებული სოციალურ-ეკონომიკური უფლებების რეალიზება.

1.1.2 მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარება (პროგრამული კოდი 35 02 02)

მიზნობრივი სოციალური ჯგუფების მატერიალური მდგომარეობის შესამსუბუქებლად სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებისთვის საარსებო შემწეობის, მიზნობრივი ჯგუფებისთვის „სოციალური პაკეტის“; დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა შემწეობების, რენტგენაციის შემწეობის, დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობის ფულადი ბენეფიტების, ორსულობის, მშობიარობისა და ბავშვის მოვლის, აგრეთვე ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა;

შრომითი მოვალეობის შესრულებისას დასაქმებულის ჯანმრთელობისათვის ვნების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურება.

1.1.3 სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა (პროგრამული კოდი 35 02 03)

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა, ხანდაზმულთა და მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება და მათი საზოგადოებაში ინტეგრაცია პრევენციული, სარეაბილიტაციო, ალტერნატიული, ოჯახის გასაძლიერებელი მომსახურებებით და დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფით.

1.1.4 სოციალური შეღავათები მაღალმთიან დასახლებაში (პროგრამული კოდი 35 02 04)

დაფინანსდება „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული შემდეგი შეღავათები: მაღალმთიან დასახლებაში მუდმივად მცხოვრები პენსიონერებისთვის – დანამატი პენსიის 20 პროცენტის ოდენობით; „სოციალური პაკეტის“ მიმღებთათვის – დანამატი „სოციალური პაკეტის“ 20 პროცენტის ოდენობით; დანამატები მაღალმთიან დასახლებაში მდებარე, სახელმწიფოს წილობრივი მონაწილეობით დაფუძნებულ და მის მართვაში არსებულ სამედიცინო დაწესებულებაში დასაქმებული სამედიცინო პერსონალისთვის (ექიმისთვის – პენსიის ორმაგი ოდენობით, ექთნისთვის – პენსიის ერთმაგი ოდენობით). ანაზღაურდება აბონენტის (საყოფაცხოვრებო მომხმარებლის) მიერ მაღალმთიან დასახლებაში მოხმარებული ელექტროენერგიის ყოველთვიური საფასურის 50 პროცენტი (არაუმეტეს მოხმარებული 100 კვტ.სთ ელექტროენერგიის საფასურისა).

1.2 მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 35 03)

ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე მოსახლეობის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა; დაავადებათა პრევენციის, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის საფრთხეებისათვის მზადყოფნის და საპასუხო რეაგირების უზრუნველყოფა;

გეგმური ამბულატორიული, გადაუდებელი ამბულატორიული და სტაციონარული, გეგმური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიო-, ჰორმონო- და სხივური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯგუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია; იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა, აგრეთვე ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ ინფექცია, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი და C ჰეპატიტის მართვა;

ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სპეციალიზებული დახმარებით უზრუნველყოფა; დიაბეტიტ დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოპემატოლოგიური მომსახურება; თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;

ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა; რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა; სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება;

საექიმო სპეციალობის მამიებელთა დიპლომის შემდგომი/სარეზიდენტო მზადების დაფინანსება მაღალმთიანი და საზღვრისპირა მუნიციპალიტეტებისათვის დეფიციტურ და პრიორიტეტულ საექიმო სპეციალობებში.

1.2.1 მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 35 03 01)

ჯანმრთელობის დაცვის სერვისებზე მოსახლეობის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით: გეგმური ამბულატორიული, გადაუდებელი ამბულატორიული და სტაციონარული, გეგმური ქირურგიული მომსახურება, ქიმიო-, ჰორმონო- და სხივური თერაპია; მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისების დაფინანსება; ბენეფიციართა გარკვეული ჯუფების (სოციალურად დაუცველთა, საპენსიო ასაკის პირთა, ვეტერანთა და სხვათა) შესაბამისი მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.2 საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 35 03 02)

მოსახლეობის ჯანმრთელობის ხელშეწყობის, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების და გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა პრევენციის მიზნით იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობა, აგრეთვე ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორებიცაა ტუბერკულოზი, მალარია, ვირუსული ჰეპატიტები, აივ ინფექცია, სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციების გავრცელების კონტროლი და მოსახლეობაში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრების ღონისძიებების განხორციელება.

1.2.2.1 დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი (პროგრამული კოდი 35 03 02 01)

დაავადებათა ადრეული გამოვლენის და გავრცელების შეზღუდვის მიზნით ძუძუს, საშვილოსნოს ყელის, კოლორექტული და პროსტატის კიბოს სკრინინგი; საშვილოსნოს ყელის ორგანიზებული სკრინინგი (გურჯაანის მუნიციპალიტეტში); 1-დან 6 წლამდე ბავშვთა მსუბუქი და საშუალო ხარისხის მენტალური განვითარების დარღვევების პრევენცია, ადრეული დიაგნოსტიკა და გონებრივი ჩამორჩენილობის პროფილაქტიკა; ეპილეფსიის დიაგნოსტიკა და ზედამხედველობა.

1.2.2.2 იმუნიზაცია (პროგრამული კოდი 35 03 02 02)

მოსახლეობის დაცვის და შესაბამისი მარაგების შექმნის მიზნით ვაქცინების და ასაცრელი მასალების (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუთების) შესყიდვა; სპეციფიკური (ბოტულიზმის, დიფტერიის, ტეტანუსის, გველის შხამის საწინააღმდეგო) შრატების და ყვითელი ცხელების საწინააღმდეგო ვაქცინების სტრატეგიული მარაგის შესყიდვა; ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა; ვაქცინების, ანტირაბიული სამკურნალო საშუალებების, სპეციფიკური შრატების და ასაცრელი მასალების (შპრიცებისა და უსაფრთხო ყუთების) მიღება, შენახვა და გაცემა-განაწილება „ცივი ჯაჭვის“ პრინციპების დაცვით ცენტრალური დონიდან რეგიონულ/მუნიციპალურ ადმინისტრაციულ ერთეულებამდე; წითელას მასობრივი გავრცელების პრევენციისა და გლობალური ელიმინაციის სტრატეგიით განსაზღვრული ღონისძიებების ფარგლებში, მოსახლეობის არაიმუნურ ან არასრულად იმუნოზებულ ფენებში არაგეგმური იმუნოპროფილაქტიკის წარმოება.

1.2.2.3 ეპიდზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 35 03 02 03)

ეპიდზედამხედველობის განხორციელება და სამედიცინო სტატისტიკური სისტემის ფუნქციონირება; მუნიციპალური საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის ცენტრების სამოქმედო არეალში ეპიდზედამხედველობის ღონისძიებების განხორციელება; მალარიისა და სხვა პარაზიტული დაავადებების პრევენცია და კონტროლი; ნოზოკომიური ინფექციების ეპიდზედამხედველობა; გრიპის სეზონური გავრცელების პრევენციის ღონისძიებების დაგეგმვა (მათ შორის, გრიპის საწინააღმდეგო ვაქცინის შესყიდვა) და განხორციელება; გადამდები და არაგადამდები დაავადებების კონტროლის, გამოვლენის, ადეკვატური რეაგირებისა და პრევენციის უზრუნველყოფა.

1.2.2.4 უსაფრთხო სისხლი (პროგრამული კოდი 35 03 02 04)

დონორული სისხლის კვლევა B და C ჰეპატიტებზე, აივ ინფექციაზე/შიდსზე და ათამანგზე; ხარისხის გარე კონტროლისა და მონიტორინგის უზრუნველყოფა; სისხლის უანგარო, რეგულარული დონორობის მხარდაჭერისა და მოზიდვის ეროვნული კამპანიის განხორციელება; ტრანსფუზიით გადამდები ინფექციების პრევენცია.

1.2.2.5 პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია (პროგრამული კოდი 35 03 02 05)

უსაფრთხო სამუშაო გარემოს ხელშეწყობა.

1.2.2.6 ინფექციური დაავადებების მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 06)

ინფექციური და პარაზიტული დაავადებების მქონე ავადმყოფთა სტაციონარული სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა.

1.2.2.7	<p>ტუბერკულოზის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 07)</p>
	<p>ტუბერკულოზის ყველა სავარაუდო შემთხვევის გამოკვლევა, დაავადებულთა ამბულატორიული მომსახურება (ანტიტუბერკულოზური პრეპარატებით უზრუნველყოფა და მკურნალობა უშუალო მეთვალყურეობით), ლაბორატორიული მართვა, ფთიზიატრიული სტაციონარული დახმარების ფარგლებში დიაგნოსტიკური, თერაპიული და ქირურგიული მომსახურება; ტუბერკულოზის სენსიტიური და რეზისტენტული ფორმების მკურნალობა (მათ შორის, მულტირეზისტენტული ტუბერკულოზის ახალი მედიკამენტებით მკურნალობა და მკურნალობის მონიტორინგი); ტუბერკულოზის საწინააღმდეგო მედიკამენტებით უზრუნველყოფა (მათ შორის, პირველი რიგის ანტიტუბერკულოზური მედიკამენტების შესყიდვა); მომსახურების ხარჯების სრულად ანაზღაურება; ტუბერკულოზით გამოწვეული ავადობის, სიკვდილიანობის და ინფექციის გავრცელების შემცირება.</p>
1.2.2.8	<p>აივ ინფექციის/შიდსის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 08)</p>
	<p>აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელების შეფერხება და აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთათვის მკურნალობის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამა არ ითვალისწინებს მოსარგებლის მხრიდან თანაგადახდას);</p> <p>აივ ინფექციაზე/შიდსზე ნებაყოფლობითი კონსულტაცია და ტესტირება; აივ ინფექციით/შიდსით დაავადებულთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა; ანტირეტროვირუსული მედიკამენტებით უზრუნველყოფა (მათ შორის, აივ ინფექციის/შიდსის სამკურნალო პირველი რიგის მედიკამენტების შესყიდვა).</p>
1.2.2.9	<p>დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 35 03 02 09)</p>
	<p>ორსულთა ეფექტიანი პატრონაჟისა და მაღალკვალიფიციური სამედიცინო დახმარების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით: ანტენატალური მეთვალყურეობა; მაღალი რისკის ორსულთა, მშობიარეთა და მელოგინეთა მკურნალობა; გენეტიკური პათოლოგიების ადრეული გამოვლენა; ორსულებში B და C ჰეპატიტების, აივ ინფექციის/შიდსის და ათაშანგის სკრინინგი; ახალშობილთა და ბავშვთა სკრინინგი ჰიპოთირეოზზე, ფენილკეტონურიაზე, ჰიპერფენილალანინემიასა და მუკოვისციდიოზზე; ახალშობილთა სმენის სკრინინგული გამოკვლევა; ორსულთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.</p>
1.2.2.10	<p>ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 35 03 02 10)</p>
	<p>ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობა (სტაციონარული დეტოქსიკაცია) და პირველადი რეაბილიტაცია, ჩამანაცვლებელი ნარკოტიკით უზრუნველყოფა და სამედიცინო მეთვალყურეობა; ალკოჰოლის მიღებით გამოწვეული ფსიქიკური აშლილობის მქონე პაციენტების სტაციონარული მომსახურება.</p>
1.2.2.11	<p>ჯანმრთელობის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 35 03 02 11)</p>
	<p>ჯანმრთელობის შესახებ მოსახლეობის ცნობიერების ასამაღლებლად თამბაქოს მოხმარების კონტროლის გაძლიერება; ჯანსაღი კვების შესახებ განათლების დონის და ალკოჰოლის ჭარბი მოხმარების შესახებ ცნობიერების ამაღლება; ფიზიკური აქტივობის ხელშეწყობა; C ჰეპატიტის პრევენცია და მოსახლეობის განათლების ხელშეწყობა; ჯანმრთელობის ხელშეწყობის პოპულარიზაცია და გაძლიერება.</p>
1.2.2.12	<p>C ჰეპატიტის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 02 12)</p>
	<p>C ჰეპატიტით გამოწვეული ავადობის, სიკვდილიანობის და ინფექციის გავრცელების შესამცირებლად C ჰეპატიტით დაავადებულ პირთა დიაგნოსტიკა, მათ შორის, მკურნალობის დაწყებამდე აუცილებელი კვლევებისა და მკურნალობის პროცესის მონიტორინგისთვის აუცილებელი კვლევების ჩატარების უზრუნველყოფა; C ჰეპატიტის სამკურნალო ფარმაცევტული პროდუქტით (სოფოსბუვირი, პეგილირებული ინტერფერონი, რიბავირინი) უზრუნველყოფა; მედიკამენტების ლოჯისტიკა.</p>
1.2.3	<p>მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში (პროგრამული კოდი 35 03 03)</p>
	<p>ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობის სპეციალიზებული დახმარებით უზრუნველყოფა; დიაბეტით დაავადებული პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ბავშვთა ონკოპათოლოგიური მომსახურება; თირკმლის ქრონიკული უკმარისობით დაავადებული პაციენტების დიალიზით, თირკმლის ტრანსპლანტაციითა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; ინკურაბელური პაციენტების მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა მკურნალობა და მედიკამენტებით უზრუნველყოფა; სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, სამედიცინო ტრანსპორტირებისა და სოფლად ამბულატორიული მომსახურების უზრუნველყოფა; რეფერალური დახმარების უზრუნველყოფა; სამხედრო ძალებში გასაწევ მთქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება;</p> <p>არაგადამდები დაავადებებით გამოწვეული სიკვდილიანობის შემცირება და ამ დაავადებებით გამოწვეული ფინანსური რისკებისგან მოსახლეობის დაცვა მისთვის ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებების (მათ შორის, სასწრაფო – გადაუდებელ შემთხვევებში პირველადი სამედიცინო</p>

	მომსახურების) ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფით.
1.2.3.1	ფსიქიკური ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 01)
	<p>ბავშვთა და მოზრდილთა ამბულატორიული მომსახურება;</p> <p>ფსიქოსოციალური რეაბილიტაცია;</p> <p>ფსიქიატრიული კრიზისული ინტერვენცია;</p> <p>თემზე დაფუძნებული მობილური გუნდის მომსახურება;</p> <p>ბავშვთა და მოზრდილთა სტაციონარული მომსახურება;</p> <p>ფსიქიკური დარღვევების მქონე პირთა თავშესაფრით უზრუნველყოფა;</p> <p>ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების მქონე მოსახლეობისათვის სპეციალიზებული ამბულატორიული და სტაციონარული დახმარების გაწევა.</p>
1.2.3.2	დიაბეტის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 03 02)
	<p>შაქრიანი დიაბეტით დაავადებულ ბავშვთა მომსახურება;</p> <p>სპეციალიზებული ამბულატორიული დახმარების გაწევა;</p> <p>შაქრიანი და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული მოსახლეობის სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;</p> <p>შაქრიანი და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული პაციენტების შესაძლო გართულებების პრევენცია.</p>
1.2.3.3	ბავშვთა ონკოპათოლოგიური მომსახურება (პროგრამული კოდი 35 03 03 03)
	18 წლამდე ონკოპათოლოგიური პაციენტების ფინანსური ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად ონკოპათოლოგიური დაავადებების მქონე 18 წლამდე ბავშვთა ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა.
1.2.3.4	დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია (პროგრამული კოდი 35 03 03 04)
	<p>ჰემოდიალიზით და პერიტონეული დიალიზით უზრუნველყოფა;</p> <p>ჰემოდიალიზისა და პერიტონეული დიალიზისათვის საჭირო სადიალიზე საშუალებების, მასალისა და მედიკამენტების შესყიდვა და მიწოდება;</p> <p>თირკმლის ტრანსპლანტაცია;</p> <p>ორგანოგადანერგითა იმუნოსუპრესიული მედიკამენტებით უზრუნველყოფა;</p> <p>ჰემოდიალიზზე მყოფ პაციენტთა სისხლძარღვოვანი მიდგომით უზრუნველყოფა;</p> <p>თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებულთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შენარჩუნება და გაუმჯობესება.</p>
1.2.3.5	ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 05)
	<p>ინკურაბელურ პაციენტთა ამბულატორიული პალიატიური მზრუნველობა;</p> <p>ინკურაბელურ პაციენტთა სტაციონარული პალიატიური მზრუნველობა და სიმპტომური მკურნალობა;</p> <p>ინკურაბელურ პაციენტთა მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.</p>
1.2.3.6	იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 06)
	<p>იშვიათი დაავადებების მქონე 18 წლამდე ბავშვთა ამბულატორიული მომსახურება;</p> <p>იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ 18 წლამდე ბავშვთა სტაციონარული მომსახურება;</p>

ჰემოფილით და სისხლის შედედების სხვა მემკვიდრეობითი პათოლოგიებით დაავადებულ ბავშვთა და მოზრდილთა ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურება;

იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა სპეციფიკური მედიკამენტებით უზრუნველყოფა.

1.2.3.7 სასწრაფო, გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება (პროგრამული კოდი 35 03 03 07)

სასწრაფო სამედიცინო დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება;

სასწრაფო, გადაუდებელი სამედიცინო დახმარება.

1.2.3.8 სოფლის ექიმი (პროგრამული კოდი 35 03 03 08)

პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურება სოფლად (მათ შორის, ამბულატორიული მომსახურებისათვის აუცილებელი მედიკამენტების და სამედიცინო დანიშნულების საგნების, ექიმის ჩანთის და სამედიცინო დოკუმენტაციის ბეჭდვის მომსახურების შესყიდვა);

სპეციალურ დაფინანსებაზე მყოფი დაწესებულებების მიერ შესაბამისი ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურების მიწოდება;

შიდა ქართლის სოფლების ამბულატორიული ქსელის ხელშეწყობა და განვითარება;

სპეციალურ დაფინანსებაზე მყოფი ზოგიერთი სამედიცინო დაწესებულების დამატებითი ფინანსური უზრუნველყოფა;

სოფლის მოსახლეობისათვის პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

1.2.3.9 რეფერალური მომსახურება (პროგრამული კოდი 35 03 03 09)

სტიქიური უბედურებების, კატასტროფების, საგანგებო სიტუაციების, კონფლიქტების რეგიონებში დაზარალებულ მოქალაქეთათვის და საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული სხვა შემთხვევების დროს მოსახლეობისათვის სამედიცინო დახმარების გაწევა.

1.2.3.10 სამხედრო ძალებში გასაწევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება (პროგრამული კოდი 35 03 03 10)

სამხედრო ძალებში გასაწევ მოქალაქეთა ამბულატორიული შემოწმება და მათთვის დამატებითი გამოკვლევების ჩატარება.

1.2.4 დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება (პროგრამული კოდი 35 03 04)

იმ დეფიციტური და პრიორიტეტული საექიმო სპეციალობების განსაზღვრა, რომლებში მზადდება დაფინანსდება, და აღნიშნული სპეციალობებისთვის გათვალისწინებული ადგილების (კვოტების) რაოდენობის განსაზღვრა;

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით იმ მუნიციპალიტეტების ჩამონათვალის განსაზღვრა, რომლებისთვისაც განხორციელდება საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა დაფინანსება;

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს სახელმწიფო კონტროლს დაქვემდებარებული საჯარო სამართლის იურიდიული პირი – სამედიცინო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების სააგენტო უზრუნველყოფს საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა შერჩევას პროგრამით განსაზღვრული „საექიმო სპეციალობის მაძიებელთა შერჩევის წესის“ მიხედვით;

სამედიცინო სერვისების მიწოდების უწყვეტობის გაუმჯობესება და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

1.3 ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 29 03)

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსა და საქართველოს შეიარაღებული ძალების პერსონალისა და მისი ოჯახის წევრებისათვის, დაღუპული სამხედრო მოსამსახურეების ოჯახის წევრებისათვის, აგრეთვე სამოქალაქო პირებისათვის სოციალური და სამედიცინო დახმარების გაწევა, მათ შორის, ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობა, სამედიცინო რეაბილიტაცია და დისპანსერიზაცია;

საქართველოს შეიარაღებული ძალების ხელმისაწვდომი, ხარისხიანი და მრავალპროფილიანი სამედიცინო დახმარებით უზრუნველყოფა და სოციალური მხარდაჭერა;

საქართველოს შეიარაღებული ძალების საკონტრაქტო სამხედრო მოსამსახურეთა მეორე და მომდევნო კონტრაქტების და სამედიცინო კომისიის დასკვნის შედეგად გაცემული ერთჯერადი ფინანსური დახმარებებით უზრუნველყოფა, დაღუპულ სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახებისთვის, დაჭრილი და დაშავებული სამხედრო მოსამსახურეებისთვის ფულადი დახმარებების გაცემა;

	<p>სამხედრო მოსამსახურეების, სამოქალაქო პირებისა და მათი ოჯახის წევრების ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;</p> <p>მომკვლევითი სამედიცინო აღჭურვილობის ჩანაცვლება-განახლება, სავაკუაციო ტრანსპორტის განვითარება და საჭირო სამედიცინო მარაგების შევსება.</p>
1.4	<p>შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 35 01)</p> <p>შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;</p> <p>შრომის, სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;</p> <p>სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და ფულადი და არაფულადი სახელმწიფო (მათ შორის, ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული) ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, დახმარების დანიშვნა და მისი გაცემის ორგანიზება;</p> <p>ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განხორციელება/განხორციელება;</p> <p>სამუშაო ადგილზე შრომის უსაფრთხო და ჯანსაღი პირობების ზედამხედველობა, შრომის უსაფრთხოების ნორმების დარღვევის პრევენცია;</p> <p>შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ შესაბამისი სტანდარტების შემუშავება და გადასინჯვა;</p> <p>სამედიცინო საქმიანობის ხარისხის კონტროლი და უსაფრთხოება;</p> <p>საზოგადოების გარკვეული ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფა, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საჭიროებებისათვის გამიზნული პროგრამების შემუშავება და დამტკიცება, მათი განხორციელების კონტროლი და შედეგების მონიტორინგი;</p> <p>ეპიდსაწინააღმდეგო და სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმების შემუშავება და ზედამხედველობა;</p> <p>საეკიმო, საექთნო და ფარმაცევტული სპეციალობების ნუსხის განსაზღვრა;</p> <p>ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) და ოჯახში ძალადობის პრევენციის ღონისძიებების განხორციელება;</p> <p>საქართველოს ტერიტორიულ ერთეულებში სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მართვა.</p>
1.5	<p>სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა (პროგრამული კოდი 35 04)</p> <p>სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანმრთელობის დაცვის ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის მინიმალური სტანდარტის უზრუნველყოფა;</p> <p>სამედიცინო დაწესებულებათა მშენებლობა, აღჭურვა და მათი ფუნქციონირების ხელშეწყობა.</p>
1.6	<p>სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური (პროგრამული კოდი 54 00)</p> <p>ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების, აგრეთვე საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის, თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის დაღუპულ, უგზო-უკვლოდ დაკარგულ, მიღებული ჭრილობების შედეგად გარდაცვლილ პირთა ოჯახების სათანადო ცხოვრების პირობებისა და კეთილდღეობისათვის მყარი სამართლებრივი და სოციალურ-ეკონომიკური საფუძვლის შექმნის უზრუნველყოფა;</p> <p>საზოგადოებაში მხედრული ტრადიციების განმტკიცება, სახელმწიფოსა და საზოგადოების მიერ ვეტერანთა ღვაწლისა და დასახურების სათანადო აღიარება, მომავალ თაობებში პატრიოტული სულისკვეთების გაღვივება;</p> <p>სახელმწიფოს ეროვნული ინტერესების დაცვისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში ვეტერანთა პოტენციალის სრულფასოვანი გამოვლენისა და განვითარების ხელშეწყობა, მათი სოციალურ-ეკონომიკური საქმიანობისათვის სათანადო, ღირსეული პირობების შექმნა;</p> <p>სამშობლოსათვის თავდადებულ გმირთა სახელების სადიდებლად და მათი საქმის უკვდავსაყოფად საბრძოლო მოქმედებებში დაღუპულ და ომის შემდგომ გარდაცვლილ მეომართა ხსოვნის განმტკიცებისათვის მუდმივი ზრუნვა;</p> <p>ვეტერანების და მათი ოჯახის წევრების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერის სახელმწიფო და ადგილობრივი მიზნობრივი პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების ხელშეწყობა.</p>
1.7	<p>შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 05)</p>

შრომის ბაზარზე შრომის უსაფრთხოების კუთხით არსებული მდგომარეობის შესწავლა; შრომის დაცვის ნორმების გაუმჯობესება-სრულყოფა და ამის საფუძველზე, რეკომენდაციების მეშვეობით დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის შრომითი ურთიერთობების გაუმჯობესება;

სამუშაოს მაძიებელთა რეგისტრაცია, მათთვის კონსულტაციების გაწევა, მომსახურებების განვითარება, შეზღუდული შესაძლებლობისა და სპეციალური საჭიროების მქონე პირთა დასაქმების ხელშეწყობა, შრომის ბაზრის მოთხოვნის პერიოდული კვლევა და სამუშაოს მაძიებელთა დროებით დასაქმების ხელშეწყობა;

ავტორიზებულ და აკრედიტებულ პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში რეგისტრირებული სამუშაოს მაძიებლების მომზადება და გადამზადება;

მონაცემთა შეგროვების მეთოდის შემუშავება და დანერგვა;

დამატებითი კვლევების საფუძველზე ინფორმაციის წყაროების გამოვლენა და სრულყოფა; შრომის ბაზრის კომპონენტთა უწყვეტი კვლევა; შრომის ბაზრის მონაცემთა ანალიზის შედეგების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, ინფორმაციის გავრცელება;

უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნა.

1.8 შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 30 04)

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური განვითარების შენარჩუნება და განმტკიცება, სამინისტროს თანამშრომლების ოჯახის წევრთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა;

სამედიცინო ქვედანაყოფების მაღალი საბრძოლო და სამობილიზაციო მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

საჭიროების შემთხვევაში, დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების გაწევის და ევაკუაციის ორგანიზება სანიტარიული დანაკარგის მინიმუმამდე შესამცირებლად;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში სანიტარიულ-ჰიგიენურ და ეპიდსაწინააღმდეგო ღონისძიებათა კონტროლი.

1.9 ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი (პროგრამული კოდი 57 00)

საქართველოში მცხოვრები სოციალურად განსაკუთრებულად დაუცველი ან კატასტროფული სოციალური დანახარჯების რისკის წინაშე მდგარი პირებისათვის ალტერნატიული (არასაბიუჯეტო) რესურსების მოხილვება და პრიორიტეტული სოციალური საჭიროებებისათვის მიმართვა საზოგადოების, კერძო სექტორისა და სახელმწიფოს მონაწილეობით;

სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროექტების დაფინანსება, მათ შორის, ერთჯერადი დახმარებების, აგრეთვე რეგულარული სოციალური შემწეობების/პროექტების დაგეგმვა და განხორციელება;

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე 22 წლამდე ბენეფიციარების მხარდაჭერა სახელმწიფო და მუნიციპალური დაფინანსების ლიმიტის ფარგლებს გარეთ მოხვედრილი თერაპიისა და დიაგნოსტიკის შემთხვევაში, აგრეთვე ძვირად ღირებული დიაგნოსტიკური მომსახურება და მკურნალობა საზღვარგარეთ დადასტურებული სამედიცინო აუცილებლობის შემთხვევაში;

ონკოლოგიური დაავადებების მქონე მოზრდილთათვის ძალზე ძვირად ღირებული მედიკამენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა სულ მცირე ორი მედიკამენტის (მაბტერისა და ჰერცეპტინის) თანადაფინანსებით, რაც პაციენტისათვის მნიშვნელოვნად შეამცირებს მედიკამენტის ფასს;

შეზღუდული შესაძლებლობისა და იშვიათი დაავადებების მქონე ბავშვთა მხარდაჭერის კომპონენტის ფარგლებში ანტიეპილეფსიური მედიკამენტების, აუტიზმის აბილიტაციისა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვთა რეაბილიტაციის სერვისების თანადაფინანსებაში მონაწილეობა.

2 თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება

საქართველოს სჭირდება დაბალანსებული, ადაპტირებადი, საკმარისი საბრძოლო ძალის მქონე, მოქნილი, მდგრადი და მობილური შეიარაღებული ძალები, რომლებიც თავსებადია ნატოს საერთაშორისო ოპერაციებში მონაწილეობასთან, უზრუნველყოფს სამოქალაქო ხელისუფლების მხარდაჭერას სტიქიური უბედურებების და ტექნოგენური კატასტროფების დროს, ადეკვატურად უპასუხებს როგორც საზღვრებიდან მომდინარე თავდასხმის საფრთხეებს, ისე პირდაპირ სამხედრო აგრესიას.

უსაფრთხოების სფეროში არსებული გამოწვევების შესამცირებლად მნიშვნელოვანია თავდაცვის სისტემის სრული ტრანსფორმაცია და ისეთი თავდაცვითი შესაძლებლობების შექმნა, რომლებიც ეკონომიკური და დიპლომატიური შეკავების ფაქტორების შესაბამის სამხედრო შესაძლებლობებს განავითარებს და ამგვარად, საკმარისი შეკავების ფაქტორის შექმნით საქართველოს სასიცოცხლო ინტერესების დაცვას შეძლებს. ქვეყნის ნატოში გაწევრებისკენ განუზრელი სწრაფვა სწორედ ამ მიზნის თანაზომიერია.

ძლიერი და ეფექტიანი თავდაცვის სისტემის ჩამოსაყალიბებლად საქართველოს მთავრობა დაამტკიცებს და განახორციელებს 4-წლიან პროგრამას, რომელიც გახდება ქვეყნის თავდაცვის ახლებური ხედვის განხორციელების სტრატეგიული გეგმა და საფუძვლად დაედება სამხედრო ძალების ტრანსფორმაციისა და მოდერნიზაციის პროცესს. აღნიშნული პროგრამის განხორციელება დაეფუძნება სამხედრო სფეროში არსებულ მიღწევებს, შეიარაღებულ ძალებში მიმდინარე წარმატებულ პროგრამებს, ნატო-საქართველოს ერთობლივ პროექტებს, აგრეთვე სამხედრო ძალების რეფორმირების პრინციპულად ახალ ხედვებს, რომლებიც განვითარდება შემდეგი 5 მიმართულებით:

- სტრატეგია და მართვა – თავდაცვის დაგეგმვისა და მართვის სისტემების ინტეგრირების ხარისხის ამაღლება რუსურების პრიორიტეტული მიმართულებებით მიმართვისა და ეფექტიანად გადნაწილების მიზნით;
- ძალების ოპტიმიზაცია – სამხედრო შესაძლებლობების ტრანსფორმაციისა და მოდერნიზაციის პროცესს, რაც განაპირობებს ქვეყნის უსაფრთხოების ამოცანების შესრულებას;
- ძალების მზადყოფნა – სისტემური განვითარების მიმართულებით შემდეგ კრიტიკულ ფაქტორებზე ფოკუსირება: პერსონალი, აღჭურვილობა, განათლება, წვრთნა და მდგრადობა;
- ინსტიტუციური რეფორმები – საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მართვის მექანიზმების თანამიმდევრული დახვეწა შეიარაღებული ძალების ოპერატიული მოთხოვნების ქმედითი მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად;
- საერთაშორისო ჩართულობა – სამხედრო შესაძლებლობების, აგრეთვე ნატოსა და პარტნიორი ქვეყნების ძალებთან თავსებადობის გასაზრდელად საერთაშორისო პროგრამებსა და აქტივობებში მონაწილეობა.

პენიტენციური სისტემის გაუმჯობესების მიზნით:

- უფრო მეტი მსჯავრდებულისთვის გახდება ხელმისაწვდომი პროფესიული განათლება; შესაძლებელი იქნება დაბალი რისკის პენიტენციურ დაწესებულებაში უმაღლესი განათლების მიღება; მსჯავრდებულთათვის შეიქმნება დასაქმების ახალი კერები; გაძლიერდება პატიმართა ფსიქოლოგიური რეაბილიტაციის, მათ შორის, სხვადასხვა დამოკიდებულების მქონე პირთა რეაბილიტაციის, პროგრამები;
- სრულწლოვანი მსჯავრდებულებისთვის დაინერგება არასაპატიმრო სასჯელის ახალი სახე – შინაპატიმრობა, რომლის აღსრულების კონტროლი განხორციელდება ელექტრონული მონიტორინგის მეშვეობით; შინაპატიმრობა გამოყენებული იქნება პირობით ვადამდე გათავისუფლების პროცესშიც;
- დაინერგება ახალი არასაპატიმრო აღკვეთის ღონისძიება – წინასასამართლო პრობაცია, რაც, საერთაშორისო სტანდარტებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად, მნიშვნელოვნად შეამცირებს წინასწარ პატიმრობაში მყოფი ბრალდებულების რაოდენობას;
- გაგრძელდება მულტიდისციპლინური ჯგუფის მიერ მსჯავრდებულთა კლასიფიკაცია დაბალი, საშუალო, მომეტებული და მაღალი რისკის კატეგორიების მსჯავრდებულებად, რაც ხელს შეუწყობს პენიტენციურ დაწესებულებებში კრიმინალურ სუბკულტურასთან ეფექტიან ბრძოლას, მსჯავრდებულთა შორის ძალადობის მინიმუმამდე შემცირებას და, საბოლოოდ, განმეორებითი დანაშაულის რისკის შემცირებას;
- შეიქმნება ახალი პენიტენციური დაწესებულება, რომელიც გათავისუფლებისათვის მოამზადებს დაბალი და საშუალო რისკის კატეგორიების მსჯავრდებულებს;
- გაგრძელდება სასჯელის აღსრულება ინდივიდუალური გეგმის შესაბამისად;
- გაგრძელდება პენიტენციური დაწესებულებების ეტაპობრივი რეაბილიტაცია და მოდერნიზაცია;
- გაგრძელდება პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის გაძლიერებისა და ინფრასტრუქტურული განვითარების ხელშეწყობა. გაგრძელდება მუშაობა პენიტენციური ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების მიწოდების გასაუმჯობესებლად;
- გაუმჯობესდება პირობით ვადამდე გათავისუფლებასთან დაკავშირებული პროცედურები, დაიხვეწება უვადოდ თავისუფლებადაკვეთილ მსჯავრდებულთა გათავისუფლების მექანიზმი; გაუმჯობესდება ავადმყოფობისა და ხანდაზმულობის (ასაკის) გამო მსჯავრდებულის სასჯელის მოხდისგან გათავისუფლების მექანიზმი.

პროკურორის დამოუკიდებლობის უზრუნველსაყოფად დაიხვეწება პროკურორის თანამდებობაზე დანიშვნის, წახალისების (მათ შორის, დაწინაურების), დისციპლინური პასუხისმგებლობის და გათავისუფლების სისტემა. შემუშავდება პროკურორთა საქმიანობის გამჭვირვალე და მიუკერძოებელი შეფასების კრიტერიუმები. გაგრძელდება პროკურორთა გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების პროგრამები.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემაში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და საპოლიციო საქმიანობის მაქსიმალური ეფექტიანობისთვის დაინერგება ანალიზზე დაფუძნებული პოლიციის სისტემა.

გაგრძელდება კრიმინალური პოლიციის მოდერნიზაცია ქვეყნის მასშტაბით, გაიზრდება საპოლიციო საქმიანობაში ტექნოლოგიების როლი, რაც ხელს შეუწყობს დანაშაულის პრევენციას, მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს გამოძიების ხარისხს და განავითარებს პოლიციის შესაძლებლობებს.

განხორციელდება საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების პროგრამა, რომელიც ამაღლებს ქვეითთა, მგზავრებისა და მძღოლების უსაფრთხოების დონეს და შეამცირებს გზებზე უბედური შემთხვევების რაოდენობას. ტექნოლოგიების ხვედრითი წილი მნიშვნელოვნად გაიზრდება საგზაო მოძრაობის ადმინისტრირების სფეროშიც.

დაგეგმილ ვადებში დასრულდება საზღვრის მართვის სისტემის რეფორმა, რაც უზრუნველყოფს სასაზღვრო პოლიციის მოდერნიზაციას, სტანდარტიზაციას და უნიფიკაციას.

დასრულდება საგანგებო სიტუაციების მართვის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბება, რაც უზრუნველყოფს ქმედით კოორდინაციას და სწრაფ რეაგირებას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა არალეგალურ მიგრაციას და მასთან დაკავშირებული რისკების მართვას, ამ კუთხით სამინისტროს შესაძლებლობების განვითარებას და სხვა უწყებებთან კოორდინაციის ამაღლებას.

გაღრმავდება თანამშრომლობა საერთაშორისო საპოლიციო სტრუქტურებთან, განსაკუთრებით – ევროპოლთან.

პოლიციის სისტემის გამართული ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად ჩამოყალიბდება ადამიანური რესურსების მართვის ქმედითი სისტემა, რათა კარიერული წინსვლა დაეფუძნოს ობიექტურ კრიტერიუმებს, დამსახურებასა და კვალიფიკაციას.

გაგრძელდება მუშაობა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიერ გასაწევი მომსახურების

ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და ხარისხის გაუმჯობესების, აგრეთვე ამ სფეროს განვითარებისა და მოქალაქეებისთვის დამატებითი მომსახურებების შეთავაზების მიზნით.

უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის დამოუკიდებელი და კმედითი საქმიანობა.

2.1 საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება (პროგრამული კოდი 30 01)

პრევენციული და საგამოძიებო ფუნქციების გაძლიერება;

დანაშაულის პრევენცია, დანაშაულზე სწრაფი რეაგირება, საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისა და მართლწესრიგის უზრუნველყოფა;

ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება, ორგანიზებულ დანაშაულზე სამართლებრივი და საზოგადოებრივი რეაგირების გააქტიურების ხელშეწყობა;

საქართველოს სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში, საქართველოს საზღვაო სივრცეში და საქართველოს იურისდიქციისადმი დაქვემდებარებულ გემებზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა;

საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე, მეტეოროლოგიური პირობების მიუხედავად, სამშველო ოპერაციების განხორციელება ადამიანთა სიცოცხლისა და ქონების გადასარჩენად;

საქართველოს საზღვაო სივრცეში მისი სუვერენული უფლებების დაცვა;

ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ნაოსნობის წესების დაცვის კონტროლი.

2.2 თავდაცვის მართვა და შესაძლებლობები (პროგრამული კოდი 29 01)

ეროვნული უსაფრთხოების გარემოს გათვალისწინებით, შესაძლო სამხედრო აგრესიის შესაკავებლად და რეგონალური და საერთაშორისო უსაფრთხოების განმტკიცებაში მონაწილეობის მისაღებად საქართველოს შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის უზრუნველყოფა;

საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეებიდან და გამოწვევებიდან გამომდინარე და საქართველოს ეროვნული სამხედრო სტრატეგიით განსაზღვრული სამხედრო მიზნებისა და ამოცანების შესასრულებლად შეიარაღებული ძალების არსებული შესაძლებლობების შენარჩუნება, აგრეთვე შეიარაღებული ძალების თანამედროვე სამხედრო და სპეციალური აღჭურვილობით, შეიარაღებითა და ტექნიკით უზრუნველყოფა საბრძოლო, საბრძოლო მხარდაჭერის და ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის ქვედანაყოფების შესაძლებლობათა განვითარებისათვის;

სტრატეგიულ დონეზე საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს პარლამენტის მიერ განსაზღვრული ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის მხარდაჭერისა და საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სხვადასხვა მიმართულების პოლიტიკის განსაზღვრის მიზნით თავდაცვის სამინისტროს სტრატეგიული მართვის ღონისძიებების დაგეგმვა;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს დიპლომატიური (სამოქალაქო და სამხედრო) წარმომადგენლების მხარდაჭერა, თავდაცვისა და უსაფრთხოების კონფერენციის ორგანიზება, შეიარაღების კონტროლისა და ვერიფიკაციის ღონისძიებების განხორციელება ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გასაღრმავებლად;

ეუთოსთან თანამშრომლობის ფარგლებში „ვენის 2011 წლის დოკუმენტის“, „ევროპაში ჩვეულებრივი შეიარაღებული ძალების შესახებ“ ხელშეკრულებითა და „ღია ცის“ ხელშეკრულებით განსაზღვრული ღონისძიებების/ინსპექტირების განხორციელება.

2.3 საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება (პროგრამული კოდი 27 01)

პენიტენციური სისტემის საერთაშორისო სტანდარტებთან დაახლოებისათვის შესაბამისი პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

სახელმწიფო უწყებებთან, საერთაშორისო და არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ურთიერთობების კოორდინაცია, თანამშრომლობის ხელშეკრულებებისა და მემორანდუმების გაფორმება;

პენიტენციური დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის სრულყოფა და მათი შესაბამისი მანქანა-დანადგარებითა და ინვენტარით აღჭურვა;

ზრალდებულთა/მსჯავრდებულთა ყოფითი (საცხოვრებელი) პირობების გაუმჯობესება, რბილი ინვენტარის განახლება და პირადი ჰიგიენისათვის საჭირო საშუალებების შეძენა;

პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფ პირთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა; პენიტენციური ჯანმრთელობის დაცვის სტანდარტის შესაბამისად პრევენციული (პროფილაქტიკური) ღონისძიებების განხორციელება ჰიგიენის, გადამდები დაავადებების კონტროლის და ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაცვის მიზნით;

	<p>პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფ პირთა მიერ განათლების მიღების ხელშეწყობა სახელობო და პროფესიული სწავლების პროგრამების განსაზღვრით;</p> <p>ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციის მიზნით მათი დასაქმების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და საწარმოო ზონების შექმნა;</p> <p>პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფ ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სამართლებრივი გარანტიების გაძლიერება პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული საჩივრების პროცედურების ხელმისაწვდომობის შენარჩუნებით და ცნობიერების ამაღლებით.</p>
2.3.1	<p>პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება, მართვა და ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა ყოფითი პირობების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 27 01 01)</p>
	<p>ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა ყოფითი (საცხოვრებელი) პირობების გასაუმჯობესებლად ბრალდებულთათვის/მსჯავრდებულთათვის რბილი ინვენტარის, პირადი ჰიგიენის საგნების, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში – ფორმის ტანსაცმლის შესყიდვა, ხარისხიანი კვებითი მომსახურების შენარჩუნება, განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;</p> <p>პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფ ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სამართლებრივი გარანტიების გაძლიერება, პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული საჩივრების პროცედურების ხელმისაწვდომობის შენარჩუნება;</p> <p>პატიმართა უფლებების (საჩივრების, დისციპლინური და ადმინისტრაციული პროცედურების) შესახებ მათი ცნობიერების ამაღლება და სრული ინფორმირების უზრუნველყოფა;</p> <p>პენიტენციური სისტემის თანამშრომელთა და სავალდებულო სამხედრო მოსამსახურეების ფორმის ტანსაცმლითა და რბილი ინვენტარით უზრუნველყოფა;</p> <p>მსჯავრდებულთა დასაქმების ხელშეწყობა.</p>
2.3.2	<p>ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 27 01 02)</p>
	<p>პენიტენციურ დაწესებულებებში გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა გავრცელების პრევენცია, ეპიდემიოლოგიური კონტროლი და მეთვალყურეობა;</p> <p>პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის ფუნქციონირების და შესაბამისი სამედიცინო მომსახურების მიწოდების უზრუნველყოფა;</p> <p>ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა სამკურნალო სამუალებებით უზრუნველყოფა, მათთვის სპეციალიზებული სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პენიტენციურ დაწესებულებებში და მათი ფარგლების გარეთ;</p> <p>პენიტენციურ დაწესებულებებში აივ ინფექციის/შიდსის, ტუბერკულოზისა და C ჰეპატიტის პრევენციის, დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის უზრუნველყოფა;</p> <p>მსჯავრდებულთათვის ფსიქიატრიული დახმარების გაწევის, ხოლო წამალდამოკიდებულ პირთათვის – მკურნალობისა და რეაბილიტაციის უზრუნველყოფა;</p> <p>მძიმე და განუკურნებელი სენით დაავადებულ მსჯავრდებულთა სასჯელისაგან განთავისუფლება.</p>
2.3.3	<p>პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 27 01 03)</p>
	<p>პენიტენციურ დაწესებულებებში არსებული ინფრასტრუქტურისა და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით: ოზურგეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ლაითურში ახალი პენიტენციური დაწესებულების მშენებლობის გაგრძელება; ახალი არასრულწლოვან ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სპეციალიზებული და ახალგაზრდა (18-დან 21 წლის ჩათვლით) ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა შერეული რისკის პენიტენციური დაწესებულების მშენებლობის დაწყება; არსებული პენიტენციური დაწესებულებების სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება; ცალკეული პენიტენციური დაწესებულებების შესაბამისი მანქანა-დანადგარებითა და ინვენტარით აღჭურვა;</p> <p>სახელობო, პროფესიული, საგანმანათლებლო და სარეკრეაციო კურსებისა და პროგრამებისათვის აუცილებელი სატრენინგო ოთახების შექმნა.</p>
2.4	<p>საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური (პროგრამული კოდი 31 00)</p>
	<p>საქართველოს კონსტიტუციური წყობილების, სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და სამხედრო პოტენციალის დაცვა უცხო ქვეყნის სპეციალური სამსახურებისა და ცალკეულ პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებისაგან;</p> <p>სახელმწიფოს კონსტიტუციური წყობილებისა და სახელმწიფო ხელისუფლების არაკონსტიტუციური, ძალადობრივი გზით შეცვლის გამოვლენა და დაცვის უზრუნველყოფა;</p>

	<p>ტერორიზმთან ბრძოლა;</p> <p>სახელმწიფო უსაფრთხოებისათვის საფრთხის შემცველი ტრანსნაციონალური ორგანიზებული და საერთაშორისო დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა;</p> <p>ქვეყნის ეკონომიკური უსაფრთხოების უზრუნველყოფა;</p> <p>კორუფციის პრევენციის, გამოვლენისა და აღკვეთის ღონისძიებების განხორციელება;</p> <p>სახელმწიფო საიდუმლოების რეჟიმის დაცვა, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით სახელმწიფო საიდუმლოების დაცვის უზრუნველყოფის ღონისძიებათა განხორციელება და მათი შესრულების კონტროლი.</p>
2.5	<p>სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება (პროგრამული კოდი 30 06)</p>
	<p>ქვეყანაში სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ასამაღლებლად საგანგებო სიტუაციების მართვის ერთიანი სისტემის დახვეწა;</p> <p>საგანგებო სიტუაციების პრევენციის, მათთვის მზადყოფნის, მათზე რეაგირებისა და მიყენებული ზიანის აღმოფხვრისათვის საჭირო სამუშაოების ჩატარების უზრუნველსაყოფად საქმიანობის ორგანიზება;</p> <p>სამოქალაქო უსაფრთხოების ამოცანების გადასაწყვეტად სამოქალაქო უსაფრთხოების ეროვნული გეგმის განხორციელების კოორდინაცია;</p> <p>„სამოქალაქო უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული კანონქვემდებარე აქტების ეტაპობრივი შემუშავება და მიღება;</p> <p>ინფრასტრუქტურის მშენებლობა და რეაბილიტაცია, სახანძრო-სამაშველო სპეციალური ავტოტრანსპორტისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება-მოდერნიზაცია.</p>
2.6	<p>საერთაშორისო ოპერაციები (პროგრამული კოდი 29 06)</p>
	<p>არსებული მექანიზმების საშუალებით ნატოს წინაშე აღებული ვალდებულებების წარმატებით შესრულება და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად ნატოს ეგიდით წარმოებულ მტკიცე მხარდაჭერის მისიასა (RSM) და ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში (NRF) მონაწილეობა;</p> <p>საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების დღის წესრიგისა და ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში აქტიური თანამშრომლობა და ევროკავშირის ეგიდით წარმოებულ მისიებში (ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში – EUMAM RCA-ში და უკრაინაში – EUAM UKR-ში) მონაწილეობა.</p>
2.7	<p>გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა (პროგრამული კოდი 26 02)</p>
	<p>იურიდიული პირების მიერ ჩადენილი კორუფციული დანაშაულის გამოძიებისა და საპროცესო ზედამხედველობის განხორციელების ხელშეწყობა, აღნიშნული დანაშაულის გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის სახელმძღვანელოს შემუშავება;</p> <p>ადამიანის უფლებების დაცვა გამოძიების მიმდინარეობისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელების პროცესში; ამ სფეროში სახელმწიფოს პოზიტიური ვალდებულების დარღვევის მიზეზების დადგენა და საერთაშორისო და უფლებადამცველი ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინება;</p> <p>ოჯახური ძალადობის, წამების, არასათანადო მოპყრობის, უმცირესობათა უფლებების დარღვევის ფაქტებზე ეფექტიანი და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გამოძიებისა და სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება;</p> <p>საქართველოს პროკურატურის მუშაკთა ახალი, პროკურატურის წინაშე არსებული გამოწვევების შესაბამისი ეთიკის კოდექსის შემუშავება, არსებული ეთიკის კოდექსის ბუნდოვანი ნორმების აღმოფხვრა, ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული გადაცდომების კონკრეტოზაცია;</p> <p>სისხლის სამართლის საქმისწარმოების ელექტრონული სისტემის დახვეწა, პროკურორთა საჭიროებებზე მორგებული და ადამიანური რესურსების მართვის ელექტრონული პროგრამების შექმნა, პროკურორთა დატვირთვის ელექტრონული მოდულის იმპლემენტაცია;</p> <p>პროკურატურის საქმიანობის გამჭვირვალობისა და საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულების უზრუნველსაყოფად მასმედიათან ურთიერთობის ეფექტიანი მექანიზმების შექმნა, საზოგადოებისთვის ინფორმაციის მიწოდების მექანიზმების სრულყოფა;</p> <p>მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის ინსტიტუტის დახვეწა, დანაშაულის პრევენციის ადგილობრივი საბჭოების შექმნა; დანაშაულის პრევენციის პროცესში პროკურატურის როლის გაზრდა და შესაბამისი სტრატეგიის შემუშავება;</p> <p>არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე პროკურორთა გადამზადება; არასრულწლოვანთა მიმართ იძულებითი ღონისძიებების გამოყენების პრაქტიკის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის</p>

	<p>უზრუნველყოფა;</p> <p>პროკურატურის საქმიანობის ეფექტიანობის გაზრდის, საერთაშორისო სტანდარტების სამუშაო პრაქტიკაში დანერგვის, განხორციელებული საკანონმდებლო სიახლეების სწორი იმპლემენტირებისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობა პროკურატურის მუშაკთა პროფესიული მომზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფით;</p> <p>თანამედვერული, კოორდინირებული საქმიანობის ხელშეწყობისა და საერთო მიდგომების დანერგვის მიზნით პროკურატურისა და სხვა საგამომიებო უწყებების/მიზნობრივი ჯგუფების წარმომადგენლებისათვის ერთობლივი სასწავლო პროექტების განხორციელება.</p>
2.8	<p>ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 29 05)</p> <p>სამხედრო ბაზების, წვრთნებისა და სწავლებების უზრუნველყოფის ინფრასტრუქტურის, საინჟინრო ნაგებობებისა და კომუნიკაციების რეაბილიტაცია და განვითარება;</p> <p>კვების სისტემის გამართვა, მათ შორის, შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაციის, წყალმომარაგების სისტემის განვითარების, სასადილო ინვენტარით აღჭურვის და საველე სასადილოების და სამხარეულო კონტეინერების უზრუნველყოფა.</p>
2.9	<p>სამხედრო მრეწველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 29 07)</p> <p>ენერგოუსაფრთხოების სფეროში სამეცნიერო-ტექნიკური სამუშაოების გაღრმავება, საწარმოო ბაზის განახლება და მისი თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, შეიარაღებულ ძალებში არსებული შეიარაღებისა და ტექნიკური საშუალებების აღდგენა და მოდერნიზაცია;</p> <p>მრეწველობის, მათ შორის, მანქანათმშენებლობის ზოგიერთი დარგის, განვითარება, ახალი ტექნოლოგიური პროცესების კვლევა და ოპტიმიზაცია;</p> <p>ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის ამაღლებისა და სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის განვითარების მიზნით თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების განხორციელება;</p> <p>საწარმოო სიმძლავრეების გაზრდა, მშენებლობა და ექსპერიმენტული მოდელების შექმნა ექსპორტის ზრდისთვის.</p>
2.10	<p>ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია (პროგრამული კოდი 23 03)</p> <p>საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროებში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი, კონკურენტული გარემოს გაუმჯობესება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და შესაბამის სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;</p> <p>საქართველოში და საზღვარგარეთის სახელმწიფოში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებისა და პროცედურების კუთხით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა;</p> <p>საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების გადახდისთვის თავის არიდების აღსაკვეთად, პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება დანაშაულის ჩადენის აღკვეთისთვის.</p>
2.11	<p>ეროვნული საგანძურის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საპატრიარქოს დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება (პროგრამული კოდი 30 02)</p> <p>დასაცავი ობიექტების დაცვის ხარისხის ამაღლება;</p> <p>ციფრული კავშირგაბმულობისა და ობიექტების თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა.</p>
2.12	<p>მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობის და კომპიუტერული სისტემები (პროგრამული კოდი 29 04)</p> <p>საქართველოს შეიარაღებული ძალების მართვისა და კონტროლისათვის კომუნიკაციებისა და საინფორმაციო უსაფრთხოების სისტემების გამართული ფუნქციონირება;</p> <p>მონაცემებისა და ინფორმაციის უსაფრთხოების დაცვა კიბერ- და საკომუნიკაციო უსაფრთხოების სისტემების გამოყენებით, რომლებიც უზრუნველყოფს მოწინააღმდეგის მიერ საზიანო ქმედებების განხორციელების თავიდან აცილებას, უარყოფითი შედეგების შემცირებას და ყველა ელემენტის ფუნქციონირების უმოკლეს ვადაში აღდგენას;</p> <p>თავდაცვის სფეროში მონაცემებისა და ინფორმაციის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და შესაბამის უწყებებთან თანამშრომლობა;</p> <p>თავდაცვითი ოპერაციების ერთიანობისა და უწყვეტობის შესანარჩუნებლად ქვედანაყოფების მობილური და სტაციონარული მართვისა და კონტროლის სისტემის დახვეწა.</p>
2.13	<p>სრულყოფილი პროზაციის სისტემა (პროგრამული კოდი 27 02)</p>

	<p>საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ადმინისტრაციული შესამდლებლობების განვითარება;</p> <p>სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში პრობაციონერთა მონაწილეობა;</p> <p>არასრულწლოვანთათვის სასჯელის სახედ შერჩეულ შინაპატიმრობასთან დაკავშირებული შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა.</p>
2.14	<p>საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში „გათავისუფლებული ფრენების“ მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება, მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა (პროგრამული კოდი 24 09)</p> <p>საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;</p> <p>კომპეტენციის ფარგლებში საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა;</p> <p>ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების ღონისძიებების ამაღლება;</p> <p>ამერიკის შეერთებული შტატების სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;</p> <p>ნატოს წევრ სახელმწიფოებსა და პროგრამაში „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა.</p>
2.15	<p>საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი (პროგრამული კოდი 03 00)</p> <p>სამხედრო აღმშენებლობისა და ქვეყნის თავდაცვის ორგანიზაციის საკითხებზე უმაღლესი დონის გადაწყვეტილებების მიღება; სამხედრო ძალების სტრუქტურისა და რაოდენობის განსაზღვრის შესახებ პროექტების მომზადება; ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის დაგეგმვის კოორდინაცია საქართველოს კანონმდებლობით მინიჭებული კომპეტენციის ფარგლებში და ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივნის მონაწილეობის უზრუნველყოფა;</p> <p>საინფორმაციო-ანალიტიკური საქმიანობის მიმართულებით ქვეყნის თავდაცვის, უშიშროებისა და სამხედრო აღმშენებლობის საკითხებზე აქტების მომზადება და ექსპერტიზა, საინფორმაციო-ანალიტიკური მასალების მომზადება და ამ მასალებით საქართველოს პრეზიდენტისა და ეროვნული უშიშროების საბჭოს წევრების უზრუნველყოფა; ქვეყნის თავდაცვისა და უშიშროების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული საქმიანობის მიმართულებით ეროვნული უშიშროების საბჭოს დასკვნებისა და გადაწყვეტილებების პროექტების მომზადება.</p>
2.16	<p>დანაშაულის პრევენცია და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია (პროგრამული კოდი 26 07)</p> <p>საქართველოში დანაშაულის რეციდივის თავიდან აცილების ხელშეწყობა, რისკჯგუფებთან მუშაობა და პირველადი დანაშაულის პრევენციის ღონისძიებების განხორციელება;</p> <p>ახალგაზრდების ფიზიკური, შემეცნებითი, გონებრივი, სოციალური და მოხალისეობრივი კულტურის განვითარება, ყოფილი პატიმრების ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების გადაჭრის ხელშეწყობა, მათთვის შრომის ბაზრის მოთხოვნების ადეკვატური ტრენინგების/პროფესიული გადამზადების კურსების შეთავაზება და პოტენციურ დამსაქმებელთან რეკომენდაციების გაწევა;</p> <p>განრიდება-მედიაციის სფეროს ინსტიტუციური ჩარჩოს დახვეწა, საგრანტო პროგრამების საშუალებით დევიციტური სერვისების მიწოდება და მათი განვითარება, არასრულწლოვნებში დანაშაულის პირველადი პრევენციის მიზნით ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია, მოხალისეობის განვითარება და სამოქალაქო და სამართლებრივი ცნობიერების ამაღლება.</p>
2.17	<p>სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა (პროგრამული კოდი 30 05)</p> <p>სახელმწიფო რეზერვების მატერიალურ ფასეულობათა ოპერაციების წარმოება;</p> <p>სახელმწიფო რეზერვში ჩასარიცხ მატერიალურ ფასეულობათა ახალი ნომენკლატურის შემუშავება და დადგენილი წესით დამტკიცება;</p> <p>სახელმწიფო რეზერვში რიცხული მატერიალური მარაგების მონიტორინგი და სისტემატური კონტროლი.</p>
3	<p>რეგიონული განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი</p> <p>ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება საქართველოს რეგიონების განვითარების, საერთაშორისო სატრანზიტო პროექტებში ქვეყნის მასშტაბური ინტეგრირებისა და ეკონომიკური განვითარების სტიმულირების უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაა.</p> <p>საქართველოს გეოგრაფიული მდებარეობისა და სატვირთო გადაზიდვების მზარდი დინამიკის გათვალისწინებით,</p>

საქართველოს მთავრობის 4-პუნქტიანი გეგმის სივრცითი მოწყობის კომპონენტის ფარგლებში გაგრძელდება და სწრაფი ტემპით წარმართება ახალი მაგისტრალური გზების მშენებლობა, არსებული გზების რეკონსტრუქცია და საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზაცია. ქვეყნის მასშტაბით აშენდება საერთაშორისო მნიშვნელობის სატრანსპორტო და რეგიონების დამაკავშირებელი შიდა საავტომობილო გზები.

საფუძველი ჩაეყარა საუკუნის პროექტს – ანაკლიის საზღვაო ნავსადგურის მშენებლობას, რომელიც არა მხოლოდ მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს საქართველოს სატრანსპორტო პოტენციალის განვითარებაზე, არამედ გაზრდის ქვეყნის როლს რეგიონში და აქცევს მას ლოჯისტიკურ ჰაბად. გაგრძელდება ანაკლიის ღრმავლოვანი პორტის პროექტის განხორციელების ხელშეწყობა.

მოსახლეობის ხარისხიანი სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტია. იგი ეტაპობრივად განხორციელდება მომდევნო რამდენიმე წლის განმავლობაში. 2020 წლისთვის 24-საათიანი წყალმომარაგებით უზრუნველყოფილი იქნება დამატებით 360 ათასი ადამიანი.

აქტიურად გაგრძელდება წყალმომარაგება-კანალიზაციისა და გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაციის პროექტები სხვადასხვა ქალაქსა და სოფელში. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა და უახლოეს მომავალში დასრულდება წყალმომარაგების სისტემების სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოები პანკისის ხეობის, კასპისა და ქარელის მუნიციპალიტეტების საზღვრისპირა სოფლებში, რის შედეგადაც 20 ათასამდე ადამიანისათვის მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება სასმელი წყლის მიწოდების ხარისხი.

ნარჩენების მართვა განხორციელდება ევროპული სტანდარტების შესაბამისად. ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე გაუმჯობესდება მუნიციპალური ნარჩენების შეგროვების სერვისები. უზრუნველყოფილი იქნება არსებული ნაგავსაყრელების საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობა და ისინი ეტაპობრივად დაიხურება. ევროპული სტანდარტების გათვალისწინებით მოეწყობა ახალი რეგიონული სანიტარული ნაგავსაყრელები. დაინერგება ნარჩენების სეპარირებისა და გადამუშავების სისტემები.

ქვეყნის ინტერნეტიზაციის პროექტის ფარგლებში აშენდება 8000-კილომეტრიანი ინფრასტრუქტურა, რის შედეგადაც ინტერნეტს დამატებით 800 ათასი ადამიანი მიიღებს და იგი ქვეყნის მოსახლეობის 90 პროცენტზე მეტისთვის იქნება ხელმისაწვდომი.

საქართველოს მთავრობის ენერგეტიკული პოლიტიკის უმთავრესი მიმართულებაა ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება, იმპორტირებულ ენერგორესურსებზე დამოკიდებულების ეტაპობრივი შემცირება ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების ათვისების, მათი მიწოდების წყაროებისა და მარშრუტების დივერსიფიკაციით.

საქართველოს მთავრობა აგრძელებს მუშაობას ელექტრომომარაგების გასაუმჯობესებლად. გაგრძელდება ელექტრიფიკაციისა და გამრიცხველიანების პროცესი. ამ პროცესში განსაკუთრებული ყურადღება მიექცევა ელექტროენერჯის გარეშე დარჩენილ სოფლებსა და მაღალმთიან რეგიონებს.

ენერგეტიკული პოლიტიკის ეფექტიანად წარმართვის მიზნით მოხდება:

- იმპორტზე დამოკიდებულების შემცირება ადგილობრივი ენერგორესურსების რაციონალური ათვისებით;
- ენერგეტიკის დარგში ინვესტიციების ხელშეწყობა;
- ინფრასტრუქტურის განვითარება გაზისა და ელექტროენერჯის უსაფრთხო და სტაბილური გადამცემი და გამანაწილებელი სისტემის შესაქმნელად.

ტურიზმის განვითარება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი პრიორიტეტია. ქვეყანაში ვიზიტორების ნაკადი და ტურიზმის სფეროდან მიღებული შემოსავლები ყოველწლიურად იზრდება. ტურიზმი ეკონომიკური ზრდის მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ძალაა და მისი, როგორც პრიორიტეტული დარგის, განვითარებისათვის საქართველოს მთავრობა განახორციელებს შემდეგ ღონისძიებებს:

- მოწესრიგდება და განვითარდება საგზაო ინფრასტრუქტურა, კეთილმოეწყობა კულტურულ ძეგლებთან და სხვა ღირსშესანიშნაობებთან მისასვლელი გზები, რაც ხელს შეუწყობს ტურიზმის სტიმულირებას;
- გააქტიურდება მარკეტინგული აქტივობები მიზნობრივ და პოტენციურ ბაზრებზე, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყანაში მეტი უცხოელი ტურისტისა და, შესაბამისად, მეტი შემოსავლის მოზიდვას;
- გაფართოვდება დაცული ტერიტორიები და ხელი შეეწყობა ეკოტურიზმს, რომელიც ქვეყნის ერთ-ერთი მთავარი სიმდიდრეა;
- ხელი შეეწყობა ტურიზმის სხვადასხვა ტიპის განვითარებას (მათ შორის, სამედიცინო, სპორტულ, ღვინის და სხვა ტიპის ტურიზმს);
- ტურიზმის პოლიტიკის ერთ-ერთი სტრატეგიული მიმართულება იქნება საქართველოს გადაქცევა ოთხი სეზონის ტურისტულ ქვეყნად, რაც უზრუნველყოფს ტურიზმიდან ახალი შემოსავლების მიღებას და წლის განმავლობაში მათ სტაბილურ განაწილებას;
- ზამთრის კურორტები განვითარდება გააზრებული განვითარებისა და განაშენიანების გეგმების მიხედვით, მათ შორის, გათვალისწინებული იქნება კურორტების ზაფხულის განმავლობაში დატვირთვის შესაძლებლობები;
- ხელი შეეწყობა საჯარო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავებას ტურისტული პროდუქტის შექმნისა და მარკეტინგის მიზნით;
- აქტიურად გაგრძელდება რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების განხორციელების ხელშეწყობა, რომლებიც შემუშავებულია თითოეული რეგიონისათვის. ასევე ხორციელდება „2015–2017 წლების საქართველოს რეგიონული განვითარების პროგრამა“. ზემოაღნიშნული მიდგომების შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა შეიმუშავებს 2018–2020 წლების საქართველოს რეგიონული განვითარების პროგრამას, რომელიც მიმართული იქნება ქვეყნის რეგიონებში დაბალანსებული ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობისკენ;
- გაგრძელდება მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური მხარდაჭერა, ადგილობრივი წარმოების განვითარების ხელშეწყობა, მაღალმთიან დასახლებებში დემოგრაფიული მდგომარეობის გაუმჯობესებაზე და იქ მცხოვრებთა კეთილდღეობის ამაღლებაზე ზრუნვა.

3.1	<p>საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 25 02)</p> <p>გეოგრაფიული მდებარეობიდან გამომდინარე, საქართველომ შეიძინა ევროპისა და აზიის დამაკავშირებელი სატრანსპორტო დერეფნის სტატუსი. ვინაიდან სატვირთო გადაზიდვების საკმაოდ დიდი ნაწილი ავტოტრანსპორტზე მოდის, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის განვითარების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება საავტომობილო გზებია. საავტომობილო გადაზიდვებზე გაზრდილმა მოთხოვნილებამ განაპირობა არსებული გზების რეკონსტრუქცია, არსებული საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზაცია და ზოგ შემთხვევაში ცენტრალური ქალაქების გვერდის ავლით ახალი, უსაფრთხო საგზაო მონაკვეთების მშენებლობის აუცილებლობა, რითაც გარკვეული ტერიტორიები გამოთავისუფლდება, ეს კი ტურიზმის განვითარების და ახალი ტურისტული ობიექტების მშენებლობის საფუძველი იქნება.</p> <p>უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს საგზაო ქსელის საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში ინტეგრაცია, ქვეყნის საავტომობილო გზების გამტარუნარიანობის ამაღლება, ავტოსატრანსპორტო დერეფნის განვითარება და საერთაშორისო სატრანზიტო კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, სახელმწიფოთაშორისი და რეგიონთაშორისი ავტოსაგზაო კავშირების გაუმჯობესება, მოსახლეობის გაზრდილი ეკონომიკური აქტივობის, ინტენსიური ავტომობილიზაციისა და გაზრდილი სატრანსპორტო ნაკადების დონესთან საავტომობილო საგზაო ქსელის განვითარების ტემპის შესაბამისობა.</p>
3.1.1	<p>საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 25 02 01)</p> <p>საავტომობილო გზების ინფრასტრუქტურული პროექტების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;</p> <p>საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების მშენებლობა-რეაბილიტაციის ადმინისტრირება და მონიტორინგი.</p>
3.1.2	<p>გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა (პროგრამული კოდი 25 02 02)</p> <p>საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა და ხიდების რეაბილიტაცია;</p> <p>საავტომობილო გზების პერიოდული – მიმდინარე შეკეთება და რეაბილიტაცია, რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება;</p> <p>ავტომაგისტრალის განათება;</p> <p>სტიქიისა და სხვა ფორსმაჟორული მოვლენების შედეგად მიყენებული ზიანის ლიკვიდაცია.</p>
3.1.3	<p>ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა (პროგრამული კოდი 25 02 03)</p> <p>ჩქაროსნული ავტომაგისტრალების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო დერეფნებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, ავტოტრანსპორტის ნაკადების გამტარუნარიანობის ამაღლება და უსაფრთხო მოძრაობის უზრუნველყოფა.</p>
3.2	<p>წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 04)</p> <p>მუნიციპალიტეტებში მოსახლეობისა და დაწესებულებების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა; საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;</p> <p>მუნიციპალიტეტებში წყალსადენების სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;</p> <p>ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება.</p>
3.3	<p>რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 03)</p> <p>მუნიციპალიტეტებში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა; სახელმწიფო მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, სამხედრო, პოლიციური და სხვა დანიშნულების) ობიექტების მშენებლობა-რეაბილიტაცია; ნაპირდაცვითი სამუშაოების უზრუნველყოფა; ქვეყანაში ტურიზმის განვითარებისათვის სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტის განხორციელება; საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მართვაში არსებული საწარმოების საოპერაციო ხარჯებისა და შესაბამისი ფუნქციური დავალებების შესასრულებლად წარმოებული სამშენებლო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა;</p> <p>დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული პროექტების მომზადებისათვის საჭირო ღონისძიებების განხორციელება, საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადება და ანალიზი.</p>
3.4	<p>ანაკლისი ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობისათვის ანაკლისი ტერიტორიაზე (სამოქმედო გეგმის ფარგლებში) კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია (პროგრამული კოდი 24 11)</p>

	<p>ანაკლის დრმაწყოლოვანი პორტის მშენებლობისათვის ანაკლის ტერიტორიაზე სამოქმედო გეგმის შემუშავება და ამ პროექტის საფუძველზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაციის უზრუნველყოფა, რაც ითვალისწინებს კერძო მესაკუთრეებისათვის ინდივიდუალურად საკომპენსაციო თანხის შეთავაზების მომზადებას და ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელებას.</p>
3.5	<p>სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება (პროგრამული კოდი 36 03)</p>
	<p>ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების, მათ შორის, მეზობელ ქვეყნებთან არსებული ხაზების, მშენებლობა-რეაბილიტაცია;</p> <p>ენერგოსისტემის მომველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა;</p> <p>თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისათვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა.</p>
3.5.1	<p>რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი (პროგრამული კოდი 36 03 01)</p>
	<p>საქართველოს გადამცემ ქსელში 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზების გამორთვისას და სასისტემო ავტომატიკის მოქმედებისას აქტიური და რეაქტიული სიმძლავრის უბალანსობის წარმოქმნის აღმოსაფხვრელად ჰესების ქსელში ინტეგრაციისთვის ახალი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობა, მათ შორის, 500-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის – „წყალტუბო-ახალციხე-თორთუმის“ (2017–2020 წწ.) და 250 მგვარ რეაქტორის ქვესადგურ „ხესტაფონი 500“-ში მშენებლობა.</p>
3.5.2	<p>საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა (პროგრამული კოდი 36 03 02)</p>
	<p>ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;</p> <p>ენერგოსისტემის მდგრადობისა და კვების უსაფრთხოების ამაღლება, ავარიული სიტუაციების რისკების და ავარიული გამორთვების რაოდენობის შემცირება;</p> <p>სიმძლავრის ხუდონი-ენგურის კვანძიდან თურქეთისა და საქართველოს აღმოსავლეთი რეგიონისკენ (სომხეთისკენ) გატანის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, რუსეთის ფედერაციიდან და ენგურის კვანძიდან თურქეთისკენ/სომხეთისკენ ტრანზიტის უზარისა და საიმედოობის ამაღლება.</p>
3.5.3	<p>220 კვ ხაზის „ახალციხე-ბათუმი“ მშენებლობა (პროგრამული კოდი 36 03 03)</p>
	<p>აშენდება ახალციხისა და ბათუმის ქვესადგურების დამაკავშირებელი 220-კილოვოლტიანი, ორჯაჭვიანი საჰაერო ელექტროგადამცემი ხაზი.</p> <p>ქვეყნის სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში ელექტროსისტემის გასაძლიერებლად ასაშენებელი ორჯაჭვიანი, 220-კილოვოლტიანი ელექტროგადამცემი ხაზის სიგრძე არის 150 კმ, დასამონტაჟებელი ანძების რაოდენობა – დაახლოებით 500.</p>
3.5.4	<p>ეგ „ჩრდილოეთის რგოლი“ (I ფაზა) (EBRD, KfW) (პროგრამული კოდი 36 03 04)</p>
	<p>მესტიის რეგიონის ჰესების სიმძლავრის, მდინარე ნენსკრას შენაკადების სიმძლავრის, ნენსკრაჰესის სიმძლავრის, ხუდონჰესის სიმძლავრის გამოტანა და საიმედოობის ამაღლება.</p>
3.5.5	<p>500 კვ ეგ „ჯგარი-წყალტუბო“ (WB) (პროგრამული კოდი 36 03 05)</p>
	<p>სიმძლავრის ხუდონი-ენგურის კვანძიდან საქართველოს აღმოსავლეთი რეგიონისკენ გატანის უსაფრთხოება; ქუთაისი-წყალტუბოს რეგიონში საწარმოებისა და ტურისტული ცენტრების შექმნის შესაძლებლობის უზრუნველყოფა, ხუდონჰესის, ნენსკრაჰესის, მესტიის რეგიონის ჰესების, ცხენისწყლის კასკადის და ნამახვანის ჰესების კასკადის სიმძლავრის ქსელში გამოტანა.</p>
3.5.6	<p>გურიის ელგადამცემის ხაზების ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW) (პროგრამული კოდი 36 03 06)</p>
	<p>გურიის რეგიონის პერსპექტიული ჰესების ქსელში ინტეგრაცია, გურიის რეგიონის კვების საიმედოობის ამაღლება, მდინარე რიონის ქვემო ზონის (ვარციხის კასკადის) ჰესების სიმძლავრის გამოტანის საიმედოობის ამაღლება, ბათუმის რეგიონის კვების საიმედოობის ამაღლება.</p>
3.6	<p>ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 05)</p>
	<p>საქართველოს, როგორც ოთხი სეზონის ტურისტული ქვეყნის, პოპულარიზაცია საერთაშორისო ბაზარზე;</p> <p>ახალი ტურისტული პროდუქტის განვითარება და არსებული ტურისტული პროდუქტის დივერსიფიკაცია (მარშრუტების შემუშავება, პროდუქტის შესახებ ბეჭდური საინფორმაციო მასალის მომზადება);</p>

მცირე ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება.

3.7 მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა (პროგრამული კოდი 25 05)

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობა, მართვა და დახურვა; ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობა და მართვა;

146 კომპაქტორიანი ნაგავმზიდი მანქანისა და 7195 მყარი ნარჩენების კონტეინერის შექმნა; მყარი ნარჩენების კუთხით ტექნიკური დახმარების უზრუნველყოფა ბენეფიციარების შესაძლებლობების განვითარებისათვის; მყარი ნარჩენების სანიტარიული დამუშავების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება.

3.8 ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 36 01)

ენერგეტიკის უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, სახელმწიფო სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების განხორციელების კოორდინაცია და მონიტორინგი;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისა და ენერგეტიკის დარგში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ელექტროენერჯის დამატებითი, ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერჯის შემცველი წყაროების უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება;

არსებული წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების შესრულების მონიტორინგი, მოქმედი ინვესტიციების საქმიანობის კოორდინაცია, აღნიშნულის ფარგლებში ნავთობისა და გაზის ოპერაციების მონიტორინგი, კომპანიების ყოველწლიური სამუშაო გეგმებისა და ბიუჯეტების განხილვა, შეთანხმება და მათი შესრულების მონიტორინგი;

ინვესტიციებისაგან ყველა სახის ტექნიკური ინფორმაციის მიღება, დამუშავება, სისტემატიზაცია, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენა, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების, ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავებისა და ნავთობგაზპროდუქტების ტრანსპორტირების საქმიანობის მარეგულირებელი ერთიანი საფუძვლების შექმნა;

შავი ზღვის შელფის საქართველოს ნაწილზე ნახშირწყალბადების რესურსების ათვისებისათვის პოტენციური ინვესტიციების მოძიება;

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში (იმერეთი, კახეთი, შიდა ქართლი, ქვემო ქართლი, სამეგრელო, რაჭა, გურია, სამცხე-ჯავახეთი) გაზის გარეშე დარჩენილი სოფლების გაზიფიცირება;

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ შესაბამის პერიოდებში მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის;

ქარისა და მზის ელექტროსადგურების და ბიომასის თბოელექტროსადგურების განვითარება.

3.8.1 ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის განხორციელება (პროგრამული კოდი 36 01 01)

ენერგეტიკის უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, სახელმწიფო სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების განხორციელების კოორდინაცია და მონიტორინგი;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისა და ენერგეტიკის დარგში ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ელექტროენერჯის დამატებითი, ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერჯის შემცველი წყაროების უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება;

არსებული წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების შესრულების მონიტორინგი, მოქმედი ინვესტიციების საქმიანობის კოორდინაცია, აღნიშნულის ფარგლებში ნავთობისა და გაზის ოპერაციების მონიტორინგი, კომპანიების ყოველწლიური სამუშაო გეგმებისა და ბიუჯეტების განხილვა, შეთანხმება და მათი შესრულების მონიტორინგი;

ინვესტიციებისაგან ყველა სახის ტექნიკური ინფორმაციის მიღება, დამუშავება, სისტემატიზაცია, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენა, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების, ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავებისა და ნავთობგაზპროდუქტების ტრანსპორტირების საქმიანობის მარეგულირებელი ერთიანი საფუძვლების შექმნა;

შავი ზღვის შელფის საქართველოს ნაწილზე ნახშირწყალბადების რესურსების ათვისებისათვის პოტენციური ინვესტიციების მოძიება;

ქარისა და მზის ელექტროსადგურების და ბიომასის თბოელექტროსადგურის ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის განხორციელება მათი მშენებლობისათვის.

3.8.2	<p>მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ბუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 36 01 02)</p>
	<p>საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში გაზისა და ელექტროენერჯის გარეშე დარჩენილი სოფლების გაზიფიცირება და ელექტრიფიცირება.</p>
3.8.3	<p>ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება (პროგრამული კოდი 36 01 03)</p>
	<p>ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან სოფლებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ შესაბამის პერიოდებში მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის.</p>
3.9	<p>ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 36 02)</p>
	<p>ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და განვითარება;</p> <p>სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჰესების (ენგურჰესი, ვარდნილჰესების კასკადი) რეაბილიტაცია.</p>
3.10	<p>საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება (პროგრამული კოდი 24 08)</p>
	<p>ინოვაციების ინფრასტრუქტურის განვითარება:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ქვეყნის მასშტაბით დარგობრივ სამრეწველო ონოვაციათა ლაბორატორიების („ფაბლაბების“) ჩამოყალიბება, რომლებიც დააკავშირებს და ერთ სივრცეში მოაქცევს მსოფლიოს ტექნოლოგებს, გამომგონებლებსა და ნოვატორებს; • „ფაბლაბის“ ტექნოლოგიური პლატფორმის სკოლებისა და უნივერსიტეტების სასწავლო პროგრამებში ჩართვა; • STEM-საგნების სწავლების დონის ამაღლება; • ქვეყნის მასშტაბით ტრენინგებისა და სხვა ღონისძიებების ორგანიზება (მათ შორის, 40 ათასი „აუტოსორსზე“ ორიენტირებული სპეციალისტის მომზადება ინფორმაციული ტექნოლოგიების პრიორიტეტული მიმართულებებით); <p>„სტარტაპების“ დაფინანსება;</p> <p>ფართოზოლოვანი ინფრასტრუქტურის განვითარება, რომელიც ითვალისწინებს საქართველოს მოსახლეობის ფართოზოლოვანი მომსახურებებით უზრუნველყოფას (არანაკლებ 30 მმ/წმ ინტერნეტის ხელმისაწვდომობას).</p>
3.11	<p>ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარება (IBRD) (პროგრამული კოდი 24 13)</p>
	<p>საქართველოში ინოვაციური ეკოსისტემის შექმნა, რომელიც რამდენიმე კომპონენტს მოიცავს და უზრუნველყოფს ქვეყანაში ინოვაციებისათვის ინფრასტრუქტურის განვითარებას;</p> <p>რეგიონებსა და სოფლებში ინოვაციური ცენტრების ჩამოყალიბება;</p> <p>მომავლის სპეციალობებში კვალიფიციური კადრების გადამზადება და ტრენინგების მომზადება;</p> <p>დამწყები მაღალტექნოლოგიური კომპანიების კონკურენტუნარიანობის გაზრდის ხელშეწყობა;</p> <p>საგრანტო პროგრამების განხორციელების ფარგლებში ინოვაციური პროექტების სხვადასხვა ფაზის დაფინანსება, აგრეთვე ინტერნეტიზაციისა და კომპიუტერიზაციის პროგრამის დაფინანსება (მათ შორის, კომპიუტერული წიგნიერებისა და ელექტრონული კომერციის განვითარების უზრუნველყოფა).</p>
3.12	<p>რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 25 01)</p>
	<p>რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;</p> <p>ქვეყნის მდგრადი რეგიონული განვითარების ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავებისა და განხორციელების უზრუნველყოფის ინსტიტუციური მექანიზმების შექმნის, რეგიონული განვითარების დაგეგმვის დოკუმენტების შემუშავების, რეგიონული განვითარების დაგეგმვისა და ფინანსური უზრუნველყოფის მიზნით რეგიონული განვითარების საკითხების მარეგულირებელი ჩარჩო საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და განხორციელება;</p> <p>დეცენტრალიზაციის პოლიტიკის შემუშავება;</p> <p>ადგილობრივი თვითმმართველობის ინსტიტუციური გაძლიერებისა და მუნიციპალური მომსახურების გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმის სფეროში წინადადებების შემუშავება;</p>

სახელმწიფო მმართველობის სხვადასხვა სექტორსა და დარგში დეცენტრალიზაციის პროცესის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

მუნიციპალიტეტების ტერიტორიული ოპტიმიზაციის გაგრძელება;

მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის უზრუნველსაყოფად შესაბამისი ღონისძიებების დაგეგმვა და განხორციელება;

მუნიციპალიტეტებში სოციალური გარემოსა და ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად მუნიციპალიტეტების შესაძლებლობების გაზრდის ხელშეწყობა;

ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა უწყვეტი სწავლების სისტემის დანერგვა და ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის სახელმწიფოებრივი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების კოორდინაცია;

საქართველოს მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოს მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისთვის მომზადებისა და გაწვევის სამუშაოთა კოორდინაცია;

მუნიციპალიტეტებში (გარდა ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) არასახიფათო ნარჩენების ნაგავსაყრელების მოწყობასთან, მართვასთან და დახურვასთან, ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მოწყობასთან და მართვასთან დაკავშირებული საკითხების განსაზღვრა და გადაწყვეტა;

კომპეტენციის ფარგლებში სტიქიის შედეგად მიყენებული ზიანის სალიკვიდაციო საქმიანობის ხელშეწყობა.

3.13 ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება (პროგრამული კოდი 24 02)

ტექნიკურ და სამშენებლო სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება;

შესაბამის ბაზარზე ზედამხედველობის სისტემის განვითარება ევროკავშირში არსებული საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად;

საკანონმდებლო ვაკუუმის შესავსებად შესაბამის სფეროებში ტექნიკური რეგლამენტების შემუშავება.

3.14 ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია (პროგრამული კოდი 24 10)

ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაციის უზრუნველყოფა, რაც ითვალისწინებს კერძო მესაკუთრეებისათვის ინდივიდუალურად საკომპენსაციო თანხის შეთავაზების მომზადებას და ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელებას.

4 განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება

განათლება საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია. შეიქმნება ისეთი საგანმანათლებლო სისტემა, რომელიც ბავშვების, ახალგაზრდებისა და ზრდასრულების სათანადო თეორიული ცოდნით აღჭურვასა და მათთვის პრაქტიკული უნარების გამოუმუშავებასთან უზრუნველყოფს ეროვნული და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებების სიღრმისეულად გააზრებას, სამოქალაქო ცნობიერების ამაღლებას, რაც ქვეყნის ეკონომიკური გაძლიერებისა და საზოგადოების განვითარების საწინდარი იქნება.

მომდევნო 4 წლის განმავლობაში საქართველოს ხელისუფლება განათლების სფეროში სისტემურ ცვლილებებს განახორციელებს, რათა განათლებისა და მეცნიერების სისტემა ქვეყნის დემოკრატიული, ეკონომიკური და სოციალური განვითარების მყარი საფუძველი გახდეს. უზრუნველყოფილი იქნება უწყვეტი განათლება. განათლების სისტემა ორიენტირებული იქნება ხარისხზე, ხელმისაწვდომობასა და ინკლუზიუზზე. ქმედითი ნაბიჯები გადაიდგმება იმისათვის, რომ საქართველოს განათლების სისტემამ რეგიონში ლიდერის პოზიცია დაიკავოს და ქვეყანა რეგიონალურ საგანმანათლებლო ცენტრად იქცეს.

გაგრძელდება სკოლამდელი განათლების დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და ახალი დაწესებულებების დაფუძნება.

ხელი შეეწყობა წინასასკოლო ასაკის მოზარდებისგან შემდგარი სასკოლო მზაობის ჯგუფების ფუნქციონირებას

როგორც საბავშვო ბაღების, ისე სკოლების ბაზაზე.

ზოგადი განათლების მაღალი ხარისხი და საყოველთაო ხელმისაწვდომობა კვლავ პრიორიტეტი იქნება. ამ მიზნით უზრუნველყოფილი იქნება თანასწორი, უსაფრთხო, ინკლუზიური, მოსწავლის წარმატებაზე ორიენტირებული საგანმანათლებლო გარემო. განათლების ხარისხის მაღალი სტანდარტის მისაღწევად დაინერგება ავტორიზაციის ახალი, სწავლისა და სწავლების მაღალ შედეგებზე ორიენტირებული სტანდარტები.

განათლების ხარისხის ასამაღლებლად შეიქმნება ახალი, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი, მაღალ სტანდარტებზე ორიენტირებული სასწავლო გეგმები, პროგრამები და სახელმძღვანელოები, რომელთა დანერგვა I-VI კლასებში უკვე 2017-2018 სასწავლო წელს დაიწყება და რომლებიც შემდგომ ეტაპობრივად დაინერგება ზოგადი განათლების სამივე საფეხურზე.

სკოლებში დაინერგება დიფერენცირებული მიდგომები ტექნიკური, საბუნებისმეტყველო, საზოგადოებრივი მეცნიერებების, სახელოვნებო, სახელობო საგნების გაძლიერებული სწავლების მიმართულებით.

განვითარდება ერთიანი ეროვნული გამოცდების სისტემა. გაიზრდება გამოცდების ჩატარების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების როლი.

საქართველოს ხელისუფლება იზრუნებს პედაგოგის პროფესიის პრესტიჟის ამაღლებაზე. სახელმწიფო უზრუნველყოფს მასწავლებლების კარიერული ზრდის ხელშეწყობას მათი უწყვეტი პროფესიული განვითარებით. გაგრძელდება ანაზღაურების სისტემისა და სამოტივაციო პაკეტების განვითარება.

სწავლა-სწავლების პროცესისა და სკოლების მართვის გასაუმჯობესებლად 2017 წლიდან გაგრძელდება მასწავლებელთა და დირექტორთა პროფესიული განვითარების მასშტაბური პროგრამების განხორციელება.

თავისუფალი გაკვეთილები, რომლებიც მოსწავლეების ინტერესებზე იქნება მორგებული, სასკოლო ცხოვრების განუყოფელი ნაწილი გახდება. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს მოსწავლეთა მრავალფეროვან აქტივობებს და პროექტებს, რომლებიც მათ ანალიტიკური, კრეატიული, შემოქმედებითი და ინოვაციური აზროვნების, გუნდური მუშაობის, ლიდერობისა და სამეწარმეო უნარების, აგრეთვე სამოქალაქო და სოციალური კომპეტენციების განვითარებაში დაეხმარება. წახალისებს ჯანსაღი ცხოვრების წესსა და სპორტულ აქტივობებს.

სწავლა-სწავლების პროცესში გაძლიერდება თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და დისტანციური სწავლების როლი. მნიშვნელოვნად გაიზრდება სკოლების საინფორმაციო-ტექნოლოგიური შესაძლებლობები. მომზადდება მრავალფეროვანი ელექტრონული რესურსები დამხმარე სასწავლო მასალისა და განმავითარებელი თამაშების სახით. შეიქმნება ელექტრონული სწავლების პლატფორმა, რომლის საშუალებითაც დაასპორის წარმომადგენელთათვის დაინერგება საქართველოს გეოგრაფიისა და ისტორიის და ქართული ენის გაკვეთილების დისტანციური სწავლება.

უახლესი სტანდარტების შესაბამისად სასკოლო ინფრასტრუქტურის განვითარებაში, მათ შორის, ახალი სკოლების მშენებლობაში, მნიშვნელოვანი ინვესტიციები ჩაიდება. 2017 წლიდან, სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული პროგრამების პარალელურად, გაგრძელდება „ათასწლეულის გამოწვევის“ კომპაქტის დაფინანსებით შერჩეული 100-მდე საჯარო სკოლის სრული რეაბილიტაცია და საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიებით უზრუნველყოფა, რაც საქართველოს რეგიონებში მცხოვრებ 37 ათასზე მეტ მოსწავლეს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამის სკოლებში სწავლის საშუალებას მისცემს. ევროკავშირისა და ევროპის საბჭოს ბანკის მიერ დაფინანსებული პროგრამის ფარგლებში თბილისის ზოგიერთ სკოლაში ჩატარდება სარეაბილიტაციო და ენერგოეფექტურობის გაზრდისაკენ მიმართული სამუშაოები. სახელმწიფო უზრუნველყოფს მცირეკონტინგენტის, მაღალმთიანი რეგიონებისა და სოფლის სკოლების გაძლიერების პროგრამების ამოქმედებას.

პროფესიული განათლების სისტემაში დაინერგება მიდგომა, რომელიც ითვალისწინებს დუალურ, ანუ სამუშაოზე დაფუძნებულ, სწავლებას საჯარო-კერძო პარტნიორობით. ამ მიდგომით კვალიფიციური კადრების მოსამზადებლად სასწავლებელი და დამსაქმებელი გაინაწილებენ პროგრამით გათვალისწინებულ კომპეტენციებს. შესაბამისად, სტუდენტები თეორიულ ცოდნას სასწავლებელში, პრაქტიკულ უნარ-ჩვევებს კი – პარალელურად, რეალურ სამუშაო გარემოში დამსაქმებლისგან მიიღებენ. პარალელურად გაგრძელდება ისეთი მიდგომის დანერგვა, რომელიც ითვალისწინებს მოქნილ, მოდულურ სწავლებას. ეს მიდგომა ახალგაზრდებს სრული მოდულური პროგრამის, ხოლო ზრდასრულებს – ცალკეული მოდულების შედარებით მცირე დროში გავლის შესაძლებლობას სთავაზობს, სწავლის დასრულების შემდეგ კი გაძლიერებულ საწარმოო პრაქტიკის გულისხმობს. ამის შედეგად გაიზრდება სტუდენტებისა და მომავალი დასაქმებულების კონკურენტუნარიანობა და შრომის ბაზრისათვის მზაობის ხარისხი.

შრომის ბაზრის კვლევის საფუძველზე სახელმწიფო განსაზღვრავს პროფესიული განათლების ცალკეულ პრიორიტეტულ მიმართულებებს და უზრუნველყოფს დამსაქმებლების სრულფასოვან ჩართვას პროფესიული პროგრამების შემუშავებისა და განხორციელების, აგრეთვე სტუდენტების შერჩევისა და შეფასების პროცესებში.

პროფესიული განათლება ფოკუსირებული იქნება როგორც მოზარდებისა და ახალგაზრდების, ისე ზრდასრულების საგანმანათლებლო საჭიროებებზე. კერძო სექტორთან თანამშრომლობით შეიქმნება ზრდასრულთა განათლების სისტემა. ამოქმედდება პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების მრავალფეროვანი პროგრამები. ამასთანავე, შეიქმნება პროფესიული განათლებიდან უმაღლეს განათლებაზე გადასვლის მოქნილი მექანიზმები. განათლების სისტემა უფრო ღია და ინკლუზიური გახდება.

დასაქმებისათვის საჭირო უნარების განვითარების პარალელურად, სამუშაო ადგილების შექმნის სტიმულირებისა და კერძო სექტორის გაძლიერებისათვის პრიორიტეტული იქნება სამეწარმეო განათლება. პროფესიის დაუფლებასთან ერთად სტუდენტები ისწავლიან მეწარმეობას. ამგვარად, მომზადდება მცოდნე კადრი, რომელიც, დასაქმების გარდა, შეძლებს მონაწილეობა მიიღოს სახელმწიფოსა და ბიზნესსექტორის მიერ განხორციელებულ სამეწარმეო საქმიანობის მხარდამჭერ ღონისძიებებში (კონკურსები, დაფინანსებები, „სტარტაპების“ წახალისება) და ბიზნესი დაიწყოს საკუთარი პროფესიით.

ამოქმედდება ევროპული მიდგომების შესაბამისად მომზადებული ხარისხის უზრუნველყოფის მოდელი და ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩო, რაც ხელს შეუწყობს სტუდენტთა და დასაქმებულთა მობილობას და უწყვეტი განათლების სისტემის ჩამოყალიბებას. პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებს ხელი შეეწყობათ, რომ განახორციელონ ერთობლივი პროგრამები ევროპულ და სხვა წარმატებულ სასწავლო დაწესებულებებთან

თანამშრომლობით და მოამზადონ კადრები საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

განვითარდება პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურა და საჯარო-კერძო პარტნიორობის ფორმატში გაფართოვდება არსებული დაწესებულებების გეოგრაფიული არეალი.

პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებათა მასწავლებლებისათვის ამოქმედდება პროფესიული განვითარების მწყობრივი სისტემა. წახალისებული იქნება მათი სასწავლო ვიზიტები საზღვარგარეთ. სახელფასო პოლიტიკა დაეფუძნება ცოდნის, გამოცდილებისა და მიღწეული შედეგების ანალიზს.

დაინერგება უმაღლესი განათლების დაფინანსების ახალი, ეფექტიანი მოდელები, რომლებიც ორიენტირებული იქნება იმ მიმართულებებისა და სპეციალობების გაძლიერებაზე, რომლებიც ქვეყნის განვითარების საჭიროებებთან, საზოგადოებრივი ცხოვრებისა და ეკონომიკის გაძლიერებასთან არის დაკავშირებული და შრომის ბაზრის ანალიზის საფუძველზე იქნება იდენტიფიცირებული.

დაინერგება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი უმაღლესი განათლების ხარისხის მართვის ეფექტიანი მოდელები. ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის ახალი, შედეგებსა და განვითარებაზე ორიენტირებული სტანდარტები და პროცედურები მიმართული იქნება ხარისხის მაღალი სტანდარტის უზრუნველყოფისკენ. პრიორიტეტი მიენიჭება სწავლისა და სამეცნიერო კვლევის ინტეგრაციას.

დაინერგება ინტეგრირებული საბაკალავრო-სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა მასწავლებელთა მომზადების სისტემის გაუმჯობესებისათვის. უმაღლესი განათლების მქონე პირთათვის სახელმწიფო და კერძო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ამოქმედდება მასწავლებლის მომზადების აკრედიტებული, 60-კრედიტის საგანმანათლებლო პროგრამები, რომლებსაც სახელმწიფო დააფინანსებს და რომლებიც ხელს შეუწყობს ყოველწლიურად სკოლებში ახალი კადრების დასაქმებას.

ხელი შეეწყობა სპეციალურ პროგრამებს საქართველოში და საზღვარგარეთ სამეცნიერო-კვლევით ცენტრებსა და უნივერსიტეტებში წარმატებით მოღვაწე წამყვანი ქართველი მეცნიერების უმაღლესი განათლების სისტემაში რეინტეგრაციისათვის.

სახელმწიფო განსაკუთრებულად შეუწყობს ხელს უმაღლესი განათლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების როლისა და მნიშვნელობის გაზრდას, მათ შორის, დისტანციური განათლების კომპონენტის გაძლიერებას.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს უმაღლესი განათლების ინტერნაციონალიზაციას და საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარებას.

საქართველოს რეგიონალურ საგანმანათლებლო ცენტრად წარმოსაჩენად განხორციელდება უცხოელი სტუდენტების საქართველოს უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოზიდვის მასშტაბური პროექტი – „ისწავლე საქართველოში“.

ქვეყნის ეკონომიკის, სტრატეგიული განვითარების მოთხოვნებისა და საზოგადოების საჭიროებების გათვალისწინებით მოხდება პრიორიტეტული სამეცნიერო მიმართულებების იდენტიფიცირება და მათი გაძლიერების ხელშეწყობა.

ხელი შეეწყობა საზღვარგარეთ სამეცნიერო ცენტრებსა და უნივერსიტეტებთან სამეცნიერო თანამშრომლობას და ერთობლივი პროექტების განხორციელებას, უცხოელი მეცნიერების მიერ საქართველოში და ქართველი მეცნიერების მიერ მსოფლიო მნიშვნელობის სამეცნიერო ცენტრებში განხორციელებულ სამეცნიერო კვლევებს, აგრეთვე ქართველი მეცნიერების მიერ უცხოელ მკვლევრებთან თანამშრომლობით ერთობლივი კვლევითი პროგრამების განხორციელებას. უზრუნველყოფილი იქნება მეცნიერებაში ახალგაზრდების მონაწილეობის ხელშეწყობა მიზნობრივი პროგრამების დანერგვით.

4.1 ზოგადი განათლება (პროგრამული კოდი 32 02)

ზოგადი განათლების ღიაობა და თანაბარი ხელმისაწვდომობა;

საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ჩართვა; ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა, რაც მათ შესაძლებლობას მისცემს, სრულად შეასრულონ თავიანთი ფუნქციები და მოვალეობები;

მასწავლებელთა კვალიფიკაციის დონის ამაღლება და მათი ხელფასების ეტაპობრივი ზრდა;

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების და აკრედიტაციის სისტემების ჩამოყალიბება, სწავლების ხარისხის დადგენისა და შეფასების მეშვეობით ზოგადსაგანმანათლებლო პროცესის დაგეგმვა და მართვა;

საჯარო სკოლების ყველა კლასის მოსწავლეების, კერძო სკოლების იმ მოსწავლეების, რომლებიც სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებიდან არიან, აგრეთვე საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა;

ისეთ დასახლებებში (სოფელი, დაბა), სადაც სკოლები არ ფუნქციონირებს და სოფლებს/დაბებს შორის დიდი მანძილია, მცხოვრები მოსწავლეების, აგრეთვე შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე მოსწავლეების სკოლაში ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა;

ეთნიკურად არაქართველი მოსწავლეებისათვის ქართული ენის სწავლების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ასპარეზზე ქართველი ახალგაზრდების კონკურენტუნარიანობის გასაზრდელად ინგლისური

	<p>ენის სწავლების გაძლიერება;</p> <p>ქვევითი და ემოციური პრობლემების მქონე მოსწავლეებისა და მათი ოჯახის წევრების კვალიფიციური ფსიქოსოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა;</p> <p>საჯარო სკოლებში პროფესიული ორიენტაციისა და კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობისათვის მოსწავლეთათვის შესაბამისი სასწავლო სესიების (გაკვეთილების), ექსკურსიებისა და გაფართოებული შეხვედრების ჩატარება მათი შესაძლებლობებისა და უნარების გამოსავლენად;</p> <p>ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ძალადობის აღმოფხვრა და დისციპლინის გაუმჯობესება;</p> <p>საქართველოს საჯარო სკოლების ინტერნეტკავშირით უზრუნველყოფა.</p>
4.1.1	<p>ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება (პროგრამული კოდი 32 02 01)</p>
	<p>ზოგადი განათლების სისტემის განვითარების ხელშეწყობისათვის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების დაფინანსების უზრუნველყოფა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ზოგადი განათლების დასაფინანსებლად ერთ მოსწავლეზე გათვლილი ფინანსური ნორმატივითა და მისი შესაბამისი სტანდარტული ვაუჩერით, ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული მოსწავლეთა რაოდენობის, სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა რაოდენობის, მასწავლებლთა საათობრივი დატვირთვის, სქემით განსაზღვრული შესაბამისი სტატუსის მქონე მასწავლებლების დანამატის, ადმინისტრაციული, სკოლის მოვლა-შენახვისა და სკოლის განვითარებისათვის საჭირო და სხვა ხარჯების გათვალისწინებით, რაც სკოლებს შესაძლებლობას მისცემს, სრულად შეასრულონ თავიანთი ფუნქციები და მოვალეობები.</p>
4.1.2	<p>მასწავლებლთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 02)</p>
	<p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში (ზოგადი და პროფესიული განათლების სფეროში) დასაქმებულთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ამაღლება;</p> <p>სწავლა-სწავლების თანამედროვე მიდგომების დანერგვისა და გავრცელების ხელშეწყობა;</p> <p>სამიზნე ჯგუფების პროფესიული ცოდნისა და საქმიანობის განმსაზღვრელი პროფესიული სტანდარტების შემუშავება, საერთაშორისო სტანდარტებთან და მოთხოვნებთან გათანაბრება და დანერგვა, მასწავლებლის პროფესიული სტატუსის ამაღლება;</p> <p>მასწავლებლის საქმიანობის დაწყების, პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემის ეფექტიანი დანერგვის ხელშეწყობა შესაბამისი საკანონმდებლო რეგულაციების შემუშავებით და სათანადო ინტერვენციების განხორციელებით.</p>
4.1.3	<p>უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 03)</p>
	<p>საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია;</p> <p>სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის ფარგლებში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა ძალადობის, მათ მიერ ცივი და ცეცხლსასროლი იარაღების ტარების, ალკოჰოლისა და ნარკოტიკული საშუალებების გავრცელების/გამოყენების პრევენცია და აღმოფხვრა;</p> <p>ყველა ბავშვისა და ახალგაზრდისათვის ზოგადი განათლების მიღებისა და განვითარების თანაბარი შესაძლებლობების, ჯანსაღი და უსაფრთხო სასწავლო გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა;</p> <p>ქვევითი და ემოციური პრობლემების მქონე მოსწავლეებისა და მათი ოჯახის წევრების კვალიფიციური ფსიქოსოციალური მომსახურებით უზრუნველყოფა;</p> <p>საჯარო სკოლებში პროფესიული ორიენტაციისა და კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობისათვის მოსწავლეთათვის შესაბამისი სასწავლო სესიების (გაკვეთილების), ექსკურსიებისა და გაფართოებული შეხვედრების ჩატარება მათი შესაძლებლობებისა და უნარების გამოსავლენად.</p>
4.1.4	<p>წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება (პროგრამული კოდი 32 02 04)</p>
	<p>მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების, ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნების სწავლებისა და მოსწავლეთა შესაძლებლობების კონკურენტულ გარემოში რეალიზების ხელშეწყობისა და საერთაშორისო დონეზე წარმოჩენის მიზნით ეროვნული და საერთაშორისო ოლიმპიადების ორგანიზება;</p> <p>სკოლებისათვის თემატური და კალენდარული დღეებისადმი მიძღვნილი კონკურსების გამოცხადება.</p>
4.1.5	<p>განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 05)</p>
	<p>განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით უზრუნველყოფა, რაც გულისხმობს ინდივიდუალური საჭიროებების, ასაკისა და შესაძლებლობების</p>

	გათვალისწინებით სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბენეფიციართა განვითარებაზე ზრუნვას.
4.1.6	მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 06)
	საჯარო სკოლების ყველა კლასის მოსწავლეების, კერძო სკოლების იმ მოსწავლეების, რომლებიც სიღარიბის ზღვრის ქვემოთ მყოფი ოჯახებიდან არიან, აგრეთვე საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის ბრძანებით განსაზღვრული სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა.
4.1.7	საზაფხულო სკოლები (პროგრამული კოდი 32 02 07)
	საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინგლისური ენის სწავლა-სწავლების ხელშეწყობა; საქართველოს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, ზუსტი მეცნიერებების და საბუნებისმეტყველო საგნების სწავლისათვის მოსწავლეთა მოტივაციის ამაღლება; კულტურათამორისი დიალოგისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ხელშეწყობა.
4.1.8	ოკუპირებული რეგიონების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება (პროგრამული კოდი 32 02 08)
	გალის რაიონისა და 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებამდე ახალგორის რაიონში ფუნქციონირებადი სკოლების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარებით უზრუნველყოფა.
4.1.9	ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 32 02 09)
	სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის ფარგლებში ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნების სწავლებისა და განათლების უწყვეტობის უზრუნველყოფით პენიტენციურ დაწესებულებებში მყოფი ბრალდებული/მსჯავრდებული მოსწავლეების საზოგადოებაში რეინტეგრაციის ხელშეწყობა.
4.1.10	ეროვნული სასწავლო გეგმების დანერგვა და მონიტორინგი (პროგრამული კოდი 32 02 10)
	თანამედროვე ტენდენციების გათვალისწინება და ეროვნული სასწავლო გეგმის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ადაპტირება და მასთან ჰარმონიზაცია; ეროვნული სასწავლო გეგმის რევიზიისა და იმპლემენტაციის ერთიანი სტრატეგიის ჩამოყალიბება (ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარების, დანერგვისა და მონიტორინგის ჩარჩოების შექმნა), ეროვნული სასწავლო გეგმის ეტაპობრივი რევიზია და დანერგვა; მძიმე გონებრივი დარღვევის მქონე მოსწავლეებისთვის ალტერნატიული სასწავლო გეგმის მომზადება (ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, მათემატიკაში, ბუნებისმეტყველებაში); ეროვნული სასწავლო გეგმის თანმხლები რესურსების შექმნა; სასკოლო მზაობის პროგრამის დანერგვის მონიტორინგი; კლასში განხორციელებული ეროვნული სასწავლო გეგმის მონიტორინგი ქართულენოვან და არაქართულენოვან სკოლებში: დაწყებითი, საბაზო და საშუალო საფეხურების კურიკულუმსა და კლასში განხორციელებულ კურიკულუმს შორის განსხვავებების დადგენა, ანალიზის საფუძველზე სხვადასხვა მიზნობრივი ჯგუფისათვის საჭიროებების განსაზღვრა და რეკომენდაციების შემუშავება; ალტერნატიული სასწავლო გეგმის დაწყებით საფეხურზე პილოტირება (ქართულ ენასა და ლიტერატურაში, მათემატიკაში); მესამე თაობის ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვა ქართულენოვან და არაქართულენოვან სკოლებში; ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ადმინისტრაციის თანამშრომლებისა და პედაგოგებისათვის კონსულტაციების გაწევა; სკოლამდელი განათლების საკონსულტაციო და მონიტორინგის ჯგუფის საქმიანობის ხელშეწყობა, სკოლამდელი განათლების განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება და დანერგვა.
4.1.11	საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 11)
	ისეთ დასახლებებში (სოფელი, დაბა), სადაც სკოლები არ ფუნქციონირებს და სოფლებს/დაბებს შორის

	დიდი მანძილია, მცხოვრები მოსწავლეების სკოლაში ტრანსპორტირების უზრუნველყოფა.
4.1.12	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 02 12)
	<p>ოკუპირებული აფხაზეთის რეგიონის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსწავლეებისათვის საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სრული ზოგადი განათლების მიღების მეტი შესაძლებლობის უზრუნველყოფა, ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მათი კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობა;</p> <p>მოსწავლეებისა და სკოლაში დასაქმებულთათვის ჯანსაღი და უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა, მათთვის პირველადი და გადაუდებელი სამედიცინო დახმარების დროული გაწევა;</p> <p>2017–2020 სასწავლო წლებისთვის საკლასო ჟურნალით ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების უზრუნველყოფა;</p> <p>სხვადასხვა სასკოლო ინიციატივის დაფინანსებითა და სასკოლო ბიბლიოთეკების განვითარებით მოსწავლეზე ორიენტირებული სასწავლო პროცესის და სასკოლო გარემოს განვითარების ხელშეწყობა;</p> <p>აზერბაიჯანის რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მცხოვრები ეთნიკური ქართველების მიერ ქართული ენობრივ-კულტურული იდენტობისა და ისტორიულ სამშობლოსთან კავშირის შენარჩუნების და ქართული ენის შესწავლის ხელშეწყობა;</p> <p>მოსწავლეთა არაფორმალურ საგანმანათლებლო აქტივობებში ჩასართავად პედაგოგებისა და სკოლების მოტივაციის ამაღლების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოში თავშესაფრის მაძიებელთათვის და ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთათვის ქართული ენის სწავლება ზოგადი განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად;</p> <p>მოსწავლეთა მშობლების ინფორმირებულობისა და მოსწავლეების ცხოვრებაში მათი ჩართულობის გაზრდის ხელშეწყობა.</p>
4.1.13	სკოლების საგრანტო დაფინანსება (პროგრამული კოდი 32 02 13)
	თავისუფალი გაკვეთილების ჩასატარებლად საჯარო სკოლების საგრანტო დაფინანსებით უზრუნველყოფა.
4.1.14	ელექტრონული სწავლება (e-Learning) (პროგრამული კოდი 32 02 14)
	<p>კონკურსების ჩატარებით ელექტრონული საგანმანათლებლო რესურსების შერჩევა;</p> <p>ელექტრონული სწავლების (e-Learning) ხელშეწყობა.</p>
4.1.15	ერთიან საგანმანათლებლო ქსელში ჩართული დაწესებულებების ინტერნეტკავშირით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 02 15)
	ერთიანი საგანმანათლებლო საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ქსელის ტოპოლოგიის განახლება და ერთიან საგანმანათლებლო ქსელში ჩართული დაწესებულებებისათვის ინტერნეტკავშირის ხარისხის გაუმჯობესება.
4.2	უმაღლესი განათლება (პროგრამული კოდი 32 04)
	<p>ერთიანი ეროვნული გამოცდების და საერთო სამაგისტრო გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა;</p> <p>უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ საქართველოს და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;</p> <p>წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;</p> <p>უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა;</p> <p>უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა.</p>
4.2.1	გამოცდების ორგანიზება (პროგრამული კოდი 32 04 01)
	<p>ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის სკოლის გამოსაშვები გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა, ერთიანი ეროვნული, საერთო სამაგისტრო და მასწავლებლის გამოცდების ჩატარება;</p> <p>სტუდენტთა საგრანტო კონკურსის ჩატარება, რომელიც გულისხმობს გრანტის ნაწილობრივი ოდენობის</p>

	<p>მგლობელი სტუდენტის მიერ საგრანტო კონკურსის შედეგად მეტი ოდენობის გრანტის მოპოვებას;</p> <p>საერთაშორისო კვლევების (შეფასებების) განხორციელების უზრუნველყოფა;</p> <p>მოსწავლეთა და სტუდენტთა საერთაშორისო შეფასების უზრუნველყოფა.</p>
4.2.2	<p>სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება (პროგრამული კოდი 32 04 02)</p> <p>უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ საქართველოს და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;</p> <p>სახელმწიფოს მიერ დაფუძნებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების აკრედიტებული საგანმანათლებლო პროგრამების პროგრამული მიმართულების/მიმართულებების პროგრამული დაფინანსების უზრუნველყოფა;</p> <p>უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში საერთო სამაგისტრო გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ სტუდენტთა სახელმწიფო სასწავლო სამაგისტრო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;</p> <p>წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;</p> <p>უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა.</p>
4.2.3	<p>უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 04 03)</p> <p>უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოს სახელმწიფო ენის განვითარებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობის პროგრამების (მათ შორის, ლექსიკოგრაფიული პროგრამების) შემუშავება, განხორციელება და მათი შესრულების კონტროლი;</p> <p>ორენოვანი აკადემიური ლექსიკოგრაფიის განვითარების ხელშეწყობა;</p> <p>უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტუდენტების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის და ცხოვრების პირობების შემსწავლელი საერთაშორისო კვლევის – „ევროსტუდენტის“ – ჩატარება.</p>
4.2.4	<p>სსიპ – განათლების საერთაშორისო ცენტრი (პროგრამული კოდი 32 04 04)</p> <p>უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ, პრიორიტეტულ უცხო ქვეყნის უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სამაგისტრო და სადოქტორო საგანმანათლებლო პროგრამებზე განათლების მიღების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოს საჯარო და საზოგადოებრივი სექტორების გაძლიერება მაღალკვალიფიციური კადრებით სხვადასხვა საერთაშორისო პროგრამასა და კურსზე მომზადებით, კვალიფიკაციის ამაღლებით;</p> <p>საქართველოს ახალგაზრდების საერთაშორისო აკადემიურ და ახალგაზრდულ პროგრამებში მონაწილეობის ხელშეწყობა.</p>
4.3	<p>საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07)</p> <p>საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფად სასკოლო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;</p> <p>საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების პერსონალური კომპიუტერებით („ნეტბუკებით“) უზრუნველყოფა, წარჩინებული ახალგაზრდების კომპიუტერული ტექნიკით დაჯილდოება;</p> <p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარიზაცია და ტექნიკით აღჭურვა.</p>
	<p>საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მოსწავლეების/სტუდენტების ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო</p>

4.3.1	<p>ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 32 07 01)</p>
	<p>საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებით და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვით;</p> <p>საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების და მათი დამრიგებლების პორტატიული კომპიუტერებით („ნოუტბუკებით“) უზრუნველყოფა, წარჩინებული მოსწავლეების/სტუდენტების კომპიუტერული ტექნიკით წახალისება.</p>
4.3.2	<p>საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02)</p>
	<p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, ტერიტორიული ორგანოების, საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარიზაცია და ტექნიკით აღჭურვა;</p> <p>სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის არსებული სისტემიდან ახალ სისტემაზე გადასვლის ხელშეწყობა.</p>
4.3.2.1	<p>ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02 01)</p>
	<p>საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;</p> <p>ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა ინვენტარიზაცია და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;</p> <p>საჯარო სკოლებში წინა წლებში დამონტაჟებული გათბობის სისტემების მდგომარეობის მონიტორინგი და გამოვლენილი ხარვეზების აღმოფხვრა.</p>
4.3.2.2	<p>პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02 02)</p>
	<p>საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის, მათ შორის, გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის, გაზრდისთვის არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბაზაზე ფუნქციონირებადი კოლეჯების რეაბილიტაცია;</p> <p>პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების სხვადასხვა ინვენტარიზაცია და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა;</p> <p>პროფესიული განათლების გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდისთვის ახალი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობა და შესაბამისი ინვენტარიზაცია და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.</p>
4.3.2.3	<p>უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02 03)</p>
	<p>უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;</p> <p>უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების სხვადასხვა ინვენტარიზაცია და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.</p>
4.3.2.4	<p>სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02 04)</p>
	<p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;</p> <p>საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების სხვადასხვა ინვენტარიზაცია და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.</p>
4.3.2.5	<p>საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარება (პროგრამული კოდი 32 07 02 05)</p>
	<p>საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარების ხელშეწყობა;</p> <p>საჯარო სკოლების მოვლა-პატრონობისთვის პასუხისმგებელი მხარეების შესაძლებლობების განვითარება.</p>

4.4	<p>ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს (პროგრამული კოდი 32 08)</p> <p>საქართველოს რეგიონებში ზოგადი განათლების ხარისხის ამაღლებისათვის საჯარო სკოლების ინფრასტრუქტურის და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება;</p> <p>სკოლის მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციის წარმომადგენლებისათვის ტრენინგების ჩატარება და საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების განხორციელება;</p> <p>საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების განხორციელება;</p> <p>ადგილობრივი ეკონომიკისათვის მნიშვნელოვანი, ბაზრის მოთხოვნების შესაფერისი პროფესიული განათლების ხელშეწყობა;</p> <p>მაღალი ხარისხის, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება მეცნიერების, ტექნოლოგიების, საინჟინრო და მათემატიკის დარგებში.</p>
4.5	<p>მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05)</p> <p>სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის ინტეგრაციის ხელშეწყობა;</p> <p>აკადემიური პერსონალის მობილობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის, აგრეთვე მეცნიერთა და ახალგაზრდა მკვლევართა საერთაშორისო თანამშრომლობის წახალისება;</p> <p>სამეცნიერო საგრანტო დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო-ტექნოლოგიური კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა;</p> <p>მაგისტრანტთა სასწავლო-კვლევითი პროექტების და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამის საგრანტო დაფინანსებით უზრუნველყოფა;</p> <p>სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების ხელშეწყობა;</p> <p>სამეცნიერო კვლევების მართვის ოპტიმალური სქემის შემუშავება;</p> <p>სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობის განსხვავებული ფორმების ამოქმედება;</p> <p>ინოვაციური პოლიტიკის განხორციელების ხელშეწყობა.</p>
4.5.1	<p>სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 01)</p> <p>სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა;</p> <p>ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოს შემსწავლელი მეცნიერებებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა, ქვეყნის მატერიალური, კულტურული და სულიერი მემკვიდრეობის დაცვა და პოპულარიზაცია;</p> <p>საერთაშორისო სამეცნიერო თანამშრომლობისა და ურთიერთობების ხელშეწყობა;</p> <p>სამეცნიერო საინფორმაციო და ტექნოლოგიური ინფრასტრუქტურის ხელშეწყობა;</p> <p>მეცნიერების პოპულარიზაცია.</p>
4.5.2	<p>სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები (პროგრამული კოდი 32 05 02)</p> <p>ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების, ახალგაზრდა მეცნიერთა ხელშეწყობა;</p> <p>სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება;</p> <p>საქართველოში სამეცნიერო ფორუმებისა და კონფერენციების მოწყობა.</p>
4.5.3	<p>სოფლის მეურნეობის დარგში მეცნიერთა ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 03)</p> <p>აგროსასურსათო სექტორში გამოყენებითი და ფუნდამენტური კვლევების ხელშეწყობა;</p> <p>აგრონომიული, აგროსაინჟინრო, სოფლის მეურნეობის პროდუქციის შენახვისა და გადამამუშავების, მეცხოველეობის, ვეტერინარიის, საკვების წარმოების, ეკონომიკის და სურსათის უვნებლობის საკითხებზე სამეცნიერო შეხვედრების ჩატარება;</p>

სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის შედეგად რეკომენდაციების შემუშავება, კვლევითი საქმიანობისა და სწავლების ერთობლივი ფუნქციონირების მხარდაჭერა, საერთაშორისო და სამეცნიერო-ტექნიკური თანამშრომლობის გაღრმავება.

4.5.4 **სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 05 04)**

სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების/ერთეულების ხელშეწყობისათვის სამეცნიერო კვლევების პრიორიტეტული მიმართულებების გამოკვეთა, სამეცნიერო პერსონალისთვის თანამედროვე სამეცნიერო მიღწევებზე დამყარებული უნარ-ჩვევების გამომუშავება;

სამეცნიერო პერსონალის საქმიანობისათვის, მათ შორის, სამეცნიერო საქმიანობისათვის, საჭირო ტექნიკური მხარდაჭერის და შესაფერისი პირობების შექმნის უზრუნველყოფა;

კვლევის პროცესში ინოვაციების გამოკვეთა.

4.5.5 **მეცნიერების პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 32 05 05)**

მეცნიერების პოპულარიზაციის ხელშეწყობისათვის საქართველოში ყოველწლიური მეცნიერებისა და ინოვაციების ფესტივალის ჩატარება, რომლის მიზანია სამეცნიერო კვლევებისა და ინოვაციების პოპულარიზაცია, ქვეყნის სამეცნიერო და ინოვაციური პოტენციალის წარმოჩენა, ფართო საზოგადოებისათვის ქართველ და უცხოელ მკვლევართა მიღწევების გაცნობა.

4.6 **წვრთნა და სამხედრო განათლება (პროგრამული კოდი 29 02)**

თანამედროვე შეიარაღებული ძალების ჩამოსაყალიბებლად სამხედრო მოსამსახურეების წვრთნისა და განათლების სისტემის გაუმჯობესება;

მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის ჩამოსაყალიბებლად მისი რეალურ საბრძოლო პირობებთან მაქსიმალურად მიახლოებული წვრთნა და თანამედროვე საგანმანათლებლო სტანდარტების შესაბამისად მომზადება;

კადეტების ზოგადი განათლების და დაწყებითი სამხედრო მომზადების უზრუნველყოფა; ყოველწლიურად მათი საცხოვრებელი პირობებით, მკურნალობით, კვებით, ფორმის ტანსაცმლითა და სასწავლო ინვენტარით უზრუნველყოფა;

აკადემიური განათლების უზრუნველყოფა, ეფექტიანი საგანმანათლებლო და სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება, უცხო ქვეყნების სამხედრო და სამოქალაქო საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მსმენელების/იუნკრების, პროფესორ-მასწავლებლების/ინსტრუქტორების კვალიფიკაციის ამაღლება საზღვარგარეთ, პარტნიორი ქვეყნებიდან ინსტრუქტორების მოწვევა, აგრეთვე სასწავლო პროცესისათვის საჭირო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება;

სამხედრო სწავლებების, სასწავლო კურსების, სიმულაციური საშუალებების განვითარება, სამხედრო განათლებისა და დაწყებითი სამხედრო მომზადების, აგრეთვე სპეციალიზაციის კურსების ჩატარების უზრუნველყოფა.

4.7 **პროფესიული განათლება (პროგრამული კოდი 32 03)**

პროფესიულ განათლებაზე მოსახლეობის მოთხოვნილების დაკმაყოფილება, პირის პროფესიული განვითარების და პროფესიული კარიერის ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება;

პროფესიული განათლების რეფორმის სტრატეგიის (2013–2020 წლები) და მისი სამოქმედო გეგმის განხორციელება;

პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა სახელმწიფო ენის ცოდნის დონისა და პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის საქართველოს ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციის თანამშრომელთა გადამზადება.

4.7.1 **პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 32 03 01)**

პროფესიული განათლების რეფორმის სტრატეგიის (2013–2020 წლები) სამოქმედო გეგმის განხორციელების ხელშეწყობა და კოორდინაცია;

პროფესიული განათლების სისტემის ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაციის ხელშეწყობა;

პროფესიულ განათლებაში სოციალური პარტნიორობის განვითარებისა და საჯარო-კერძო პარტნიორობის მხარდაჭერა;

პროფესიული განათლების შრომის ბაზრის მოთხოვნებზე ორიენტაცია და პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

მოდულური საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვის ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლების ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობა;

პროფესიული განათლების სისტემაში ე. წ. საგანმანათლებლო ჩიხებისა და ბარიერების აღმოფხვრა პროფესიული სტუდენტების მიერ განათლების შემდგომ საფეხურზე სწავლის გასაგრძელებლად;

პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი და სტუდენტთა საჭიროებებზე მორგებული სასწავლო გარემოს შექმნა;

სახელმწიფოს მიერ/სახელმწიფოს მონაწილეობით დაფუძნებულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პროფესიული სტუდენტების სრული სახელმწიფო დაფინანსების უზრუნველყოფა;

პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად ახალი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ჩამოყალიბება და არსებული პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გეოგრაფიული არეალის გაფართოება;

ინკლუზიური პროფესიული განათლების დანერგვის ხელშეწყობა და პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე საზოგადოებისაგან გარიყვის რისკის ქვეშ მყოფი პირების ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

პროფესიული განათლების პოპულარიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

პროფესიული განათლების სფეროში მიმდინარე ცვლილებების შესაფასებლად ყოველწლიური კვლევების ჩატარება.

4.7.2 ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის და ყოფილი პატიმრებისათვის პროფესიული განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 32 03 02)

პროფესიული განათლების კურსების მეშვეობით ბრალდებულებისა და სასჯელის მოხდის პერიოდში მსჯავრდებულების (როგორც სრულწლოვნების, ისე არასრულწლოვნების) მიერ სხვადასხვა პროფესიის დაუფლების ხელშეწყობა;

ყოფილ პატიმართა, მათი ოჯახის წევრთა ან/და განრიდებულთა მიერ სხვადასხვა პროფესიის დაუფლების ხელშეწყობა.

4.7.3 ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება (პროგრამული კოდი 32 03 03)

საქართველოს ეთნიკური უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული და მაღალმთიანი რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში, ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ მართულ საწარმოებსა და არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირებში, აღმასრულებელი ხელისუფლების დაწესებულებათა ტერიტორიულ ორგანოებსა და საჯარო სამართლის იურიდიულ პირებში დასაქმებულთა გადამზადება, პროფესიული კვალიფიკაციისა და ქართული ენის ცოდნის დონის ამაღლება.

4.8 განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 32 01)

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება, ამ სფეროში არსებული ყველა რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობის უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი განათლების სისტემის შექმნა და განვითარება, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სისტემების სრულყოფა, მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკის განხორციელება;

საგანმანათლებლო პროგრამების საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან ჰარმონიზაცია, საზოგადოების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განათლების ხარისხზე ზრუნვა, მისი მუდმივი გაუმჯობესება და საქართველოს საგანმანათლებლო სივრცის მიმართ ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობის ამაღლება;

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების, დანერგვისა და განვითარების სისტემის სრულყოფა და მისი მუშაობის უზრუნველყოფა;

ეროვნული სასწავლო გეგმის ხელშეწყობისათვის I–VI და VII–XII კლასების სასკოლო სახელმძღვანელოების გრიფირება;

საგანმანათლებლო დაწესებულებების განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა და გარე მექანიზმების სრულყოფა;

საქართველოს საგანმანათლებლო სივრცის ევროპის უმაღლესი განათლების სივრცეში ინტეგრაციის ხელშეწყობა და ბოლონის პროცესში მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

შრომის ბაზრის კვლევებით იდენტიფიცირებული პროფესიებისათვის პროფესიული სტანდარტების შემუშავება და არსებული პროფესიული სტანდარტების გადახედვა განახლებული მეთოდოლოგიის და საერთაშორისო გამოცდილების საფუძველზე;

პროფესიული განათლების სფეროში დისტანციური სწავლების კონცეფციის მომზადება და პილოტირება;

დამსაქმებლებთან თანამშრომლობით ჩარჩო პროგრამების შემუშავება;

ახალი მონაცემთა ცენტრის (Data Center) ამოქმედება;

საჯარო სკოლებში საკლასო ოთახებსა და საკლასო კაბინეტებში ლოკალური ქსელის მოწყობის ორგანიზება;

საჯარო სკოლების VoIP-ის სატელეფონო კავშირით უზრუნველყოფა;

გამოცდების/კონკურსების ჩატარების ორგანიზება – ტექნიკური მხარდაჭერა და მონიტორინგი;

ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის დანერგვა;

ზოგადი განათლების სფეროში ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების პოლიტიკის (ICT Policy) დოკუმენტის შემუშავება;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის საინფორმაციო სისტემის (eSchool) განვითარება – არსებული მოდულების დახვეწა, ახალი მოდულების შექმნის და სისტემაში ინტეგრაციის უზრუნველყოფა;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ელექტრონული ჟურნალის დანერგვის ორგანიზება;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის საინფორმაციო სისტემის (eVET) მოდიფიცირება ახალი საჭიროებების/მოდულური სწავლების შესაბამისად;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების მართვის საინფორმაციო სისტემის (eUNI) შემუშავება;

მასწავლებელთა შეფასების ელექტრონული სისტემის განვითარება და მისი დანერგვის ხელშეწყობა;

სამართლებრივი რეგულაციების შესაბამისად, პირველკლასელთა ელექტრონული რეგისტრაციის სისტემის და რესურსების მოდიფიცირება;

განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის მონაცემთა ბაზების განვითარება;

განათლების მართვის პროცესების ინფორმაციული უზრუნველყოფა;

განათლების მართვის სისტემის მიერ შემუშავებული ელექტრონული პროდუქტების დანერგვის ხელშეწყობისათვის საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული სტრუქტურული ერთეულების თემატური ტრენინგებით უზრუნველყოფა.

4.9 სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 33 03)

სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სასწავლო პროცესის, სასწავლო პროგრამებისა და გეგმების დახვეწა-სრულყოფა, პედაგოგების კვალიფიკაციის ამაღლება, სტუდენტთა და მოსწავლეთა ზრდა-დაოსტატების ხელშეწყობა;

საქართველოს სახელოვნებო საგანმანათლებლო სისტემის საერთაშორისო სახელოვნებო საგანმანათლებლო სისტემასთან ჰარმონიზაცია და საერთაშორისო სახელოვნებო საგანმანათლებლო სისტემაში ინტეგრაცია;

უცხო ქვეყნების სახელოვნებო საგანმანათლებლო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა, მასტერკლასებსა და კონკურს-ფესტივალებში მონაწილეობის ხელშეწყობა.

4.10 საბიბლიოთეკო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 02)

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკის მიერ განხორციელებული იქნება საბიბლიოთეკო, ბიბლიოგრაფიული და სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა, საბიბლიოთეკო სტატისტიკური მონაცემების ცენტრალიზებული შეგროვება და ანალიზი, საბიბლიოთეკო დარგში სახელმწიფო დაცვის კონტროლი, შესაბამისი კადრების მომზადებისა და გადამზადების პოლიტიკის განსაზღვრა;

ელექტრონული ბიბლიოთეკის გაფართოება და შემოთავაზებული სერვისების გამრავალფეროვნება.

4.11 სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიגיტილიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება (პროგრამული კოდი 30 03)

	<p>სამაგისტრო, საბაკალავრო, სპეციალური პროფესიული და სპეციალური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;</p> <p>საშუალო რგოლის კვალიფიციური და პროფესიონალი საპოლიციო კადრების მომზადება და გადამზადება;</p> <p>საარქივო საქმიანობის უზრუნველყოფა;</p> <p>საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს არქივში განთავსებული, საქართველოს უახლესი ისტორიის ამსახველი უმნიშვნელოვანესი მასალების დაცვა როგორც მომავალი სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობისათვის, ისე პიროვნებების იდენტიფიცირებისა და მნიშვნელოვანი მოვლენების აღდგენისათვის.</p>
4.12	<p>ინკლუზიური განათლება (პროგრამული კოდი 32 06)</p> <p>საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, მათთვის შესაბამისი გარემოს უზრუნველყოფა;</p> <p>სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა მასწავლებლების, სპეციალური მასწავლებლების, სხვა სპეციალისტების და მშობლების სისტემური ტრენინგებით უზრუნველყოფა;</p> <p>საჯარო სკოლების მოსწავლეების, სტუდენტებისა და სოციალურად დაუცველი, მზრუნველობამოკლებული, განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე, დევნილი, რეპატრირებული და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი მოზარდების ინტეგრაციისა და სოციალიზაციის ხელშეწყობა, აგრეთვე სათემო აქტივობების დაგეგმვითა და განხორციელებით მათში საზოგადოებრივ საქმიანობაში ჩართვის სურვილის გაღვივება;</p> <p>ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინური გუნდის სპეციალისტების მიერ სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების შეფასება;</p> <p>ინდივიდუალური სასწავლო გეგმებით მუშაობასთან დაკავშირებით საჯარო სკოლებისათვის დახმარებისა და კონსულტაციების გაწევა;</p> <p>სპეციალური საგანმანათლებლო მომსახურების განხორციელება ე. წ. ქუჩაში მცხოვრები და მომუშავე ბავშვებისთვის, საზაფხულო ბანაკის მოწყობა მიუსაფარი ბავშვებისთვის, ფორმალური განათლების მიღმა დარჩენილი ახალგაზრდებისთვის, ხელმისაწვდომი და უწყვეტი განათლების უზრუნველყოფისათვის საგანმანათლებლო მოდელის განსაზღვრა;</p> <p>სპეციალური საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბენეფიციარების სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით უზრუნველყოფა, რაც გულისხმობს ინდივიდუალური საჭიროებების, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბენეფიციართა განვითარებაზე ზრუნვას.</p>
4.13	<p>თბილისის საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და ენერგოეფექტურობის გაზრდის პროექტი (CEB, E5P) (პროგრამული კოდი 32 09)</p> <p>თბილისის 25 საჯარო სკოლის რეაბილიტაცია, რეკონსტრუქცია და ენერგოეფექტურობის გაზრდა.</p>
4.14	<p>სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია (პროგრამული კოდი 58 00)</p> <p>საქართველოში მეცნიერების მსოფლიო მეცნიერების მიღწევათა შესაბამისად განვითარების ხელშეწყობა;</p> <p>ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოში მეცნიერების განვითარების პროგნოზირება და მსოფლიო მეცნიერების მიღწევათა შესაბამისად სახელმწიფო პრიორიტეტების შესახებ წინადადებების მომზადება.</p>
4.15	<p>საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 04)</p> <p>საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატის, სამინისტროს მმართველობის სფეროში შემავალი საჯარო სამართლის იურიდიული პირების და სხვა ორგანიზაციების თანამშრომელთა გადამზადებისათვის ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზი და ტრენინგების სრული ციკლის განხორციელება (დაგეგმვა, ორგანიზება და შეფასება);</p> <p>საკონკურსო, საატესტაციო და საკვალიფიკაციო ტესტირებათა ორგანიზება;</p> <p>ტესტური დავალებების, ტრენინგმოდულებისა და სასწავლო კურსის პროგრამების შექმნა და მუდმივი განახლება, მათ შორის, უცხოური სერტიფიცირებული პროგრამების შექმნით.</p>
4.16	<p>მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება (პროგრამული კოდი 09 02)</p> <p>იუსტიციის მსმენელების (მოსამართლეობის კანდიდატების) სასწავლო კურსის რეგულარული განხორციელება სასამართლო სისტემის მაღალკვალიფიციური კადრებით უზრუნველსაყოფად;</p>

	<p>მოქმედი მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების გადაზიდვა რეგულარულად ჩატარებული ტრენინგების, სემინარების, სამუშაო შეხვედრებისა და კონფერენციების საშუალებით;</p> <p>ევროპის საბჭოსა და ქართველ ექსპერტებთან თანამშრომლობით შემუშავებული იუსტიციის უმაღლესი სკოლის სტრატეგიული განვითარების დოკუმენტის და შესაბამისი სამოქმედო გეგმის განხორციელება.</p>
4.17	<p>საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტრუქტურაში ჰიდროტექნიკური კვლევების ლაბორატორიის ჩამოყალიბების პროექტი (Unicredit Bank) (პროგრამული კოდი 32 10)</p>
	<p>საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტრუქტურაში არსებული ენერგეტიკის და ჰიდროტექნიკის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ბაზაზე ჰიდრავლიკის და ჰიდროტექნიკური კვლევების ლაბორატორიის ჩამოყალიბება.</p>
4.18	<p>სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემისათვის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება (პროგრამული კოდი 27 03)</p>
	<p>სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემის თანამშრომელთა პროფესიული მომზადებითა და გადამზადებით ქვეყანაში მიმდინარე სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის, სასჯელადსრულების სისტემაში ევროპის საბჭოსა და გაეროს სტანდარტების მოთხოვნათა დანერგვისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის ხელშეწყობა;</p> <p>სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემის კვალიფიციური კადრებით უზრუნველყოფა;</p> <p>სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემაში მისაღები და მომუშავე კადრების ტესტირების ინსტიტუტის დანერგვა და ტესტირების საჭიროებისამებრ ჩატარება; სისტემაში კვალიფიციური კადრების მიღებისა და მათი პროფესიონალიზმის დონის ამაღლების ხელშეწყობა;</p> <p>არსებული სასწავლო პროგრამების განახლება და ახალი სასწავლო პროგრამების მომზადება ადგილობრივი რესურსებისა და საერთაშორისო ექსპერტების მონაწილეობით, სწავლების ხარისხის სისტემატური გაუმჯობესების უზრუნველყოფა.</p>
4.19	<p>საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება (პროგრამული კოდი 23 05)</p>
	<p>საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ამაღლება ჩატარებული ტრენინგების საჭიროებათა ანალიზის ხელშეწყობითა და გეგმით გათვალისწინებული სასწავლო პროექტების განხორციელებით, აგრეთვე პროფესიული განვითარებისკენ მიმართული პროგრამების ორგანიზებით;</p> <p>ახალი კადრების შერჩევაში საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის და სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციების ხელშეწყობა პროფესიული და საკვალიფიკაციო ტესტირების პროცესების ორგანიზებით;</p> <p>საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ ინიცირებული რეფორმების ხელშეწყობა მათ განხორციელებასთან დაკავშირებული ტრენინგების ორგანიზებით;</p> <p>კერძო სექტორის განვითარების, აგრეთვე ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების წარმომადგენელთა კვალიფიკაციის ამაღლებისკენ მიმართული სასწავლო-შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების განხორციელება;</p> <p>პროფესიული ცოდნის დონის ასამაღლებლად საერთაშორისო და უცხოურ ორგანიზაციებთან და სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასწავლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება, მათ შორის, ნიდერლანდის სამეფოს ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული თანამშრომლობის მემორანდუმისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ერთად განხორციელებული სასწავლო პროგრამის ფარგლებში.</p>
4.20	<p>ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება (პროგრამული კოდი 01 03)</p>
	<p>ქვეყანაში ჰერალდიკის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;</p> <p>მუნიციპალიტეტების, მათ შორის, თვითმმართველი ქალაქების, სიმბოლიკის (დროშა, გერბი) შექმნის, მიღების, დამტკიცებისა და გამოყენების წესების სწავლებისათვის სემინარის მომზადება და ჩატარება;</p> <p>მუნიციპალიტეტების, მათ შორის, თვითმმართველი ქალაქების, სიმბოლიკის გამოფენის მომზადება და ჩატარება.</p>
4.21	<p>მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში (პროგრამული კოდი 28 02)</p>
	<p>საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და სხვა უწყებებში საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ამაღლება;</p> <p>საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს ლევან მიქელაძის სახელობის დიპლომატიური სასწავლო ცენტრის სრულყოფა (თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლება, ახალი პროგრამების შემუშავება და არსებული პროგრამების დახვეწა);</p>

მსოფლიოს წამყვან დიპლომატიურ სკოლებთან, აკადემიებთან და ადგილობრივ პარტნიორებთან მჭიდრო თანამშრომლობა გამოცდილების გაზიარებისათვის;

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებისათვის ბიბლიოთეკის გამდიდრება.

4.22 საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 12)

საზღვაო სავაჭრო ფლოტსა და საზღვაო ტრანსპორტის ინფრასტრუქტურაში დასასაქმებლად კვალიფიციური კადრების მომზადება.

5 მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარება უნდა ეფუძნებოდეს თავისუფალი ბაზრის პრინციპებს, რომელიც ძლიერი კერძო სექტორის წინაპირობაა. შესაბამისად, თავისუფალი ბაზრის პრინციპებზე დაყრდნობით, საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა, ერთი მხრივ, მიმართული იქნება ქვეყანაში კერძო სექტორის განვითარებისა და კერძო სექტორში არსებული პრობლემების გადაჭრისკენ, რაც ხელს შეუწყობს კერძო სექტორის გაძლიერებასა და სამუშაო ადგილების შექმნას, ხოლო, მეორე მხრივ, ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების სასურველი დონის მიღწევამდე უზრუნველყოფს მოსახლეობის იმ ფენების მხარდაჭერას, რომლებიც ამას ყველაზე მეტად საჭიროებენ.

ეკონომიკის ინკლუზიური ზრდა საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის პრიორიტეტია. საქართველოს მთავრობის მიზანია ისეთი მოდელის დანერგვა, რომელიც, ეკონომიკური ზრდის უზრუნველყოფის პარალელურად, შეამცირებს მოსახლეობის სიღარიბესა და უმუშევრობას. საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა, ეკონომიკური ეფექტიანობის პრინციპთან ერთად, ეფუძნება სოციალური უსაფრთხოებისა და სამართლიანობის პრინციპებს.

გრძელვადიანი, სწრაფი ეკონომიკური ზრდის უზრუნველსაყოფად საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკის მიზანია ქვეყნის განვითარებაში ეკონომიკის ფაქტორების მაქსიმალური ჩართვა. საქართველოს მთავრობის მიერ შემუშავებული 4-პუნქტიანი გეგმა მიმართულია ბიზნესის, როგორც ეკონომიკური ზრდის მთავარი მამოძრავებლის, განვითარებისკენ, ქვეყნის განვითარებაში ადამიანური რესურსების პოტენციალის მაქსიმალურად გამოყენებისკენ, ინფრასტრუქტურის სწრაფი განვითარებისა და ღია მმართველობის პრინციპების დანერგვისკენ.

მაკროეკონომიკური სტაბილურობა – საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ეფუძნება მაკროეკონომიკური სტაბილურობის, როგორც ეკონომიკური განვითარების ფუნდამენტის, პრინციპების ერთგულებას.

ფისკალური დისციპლინა, უმუშევრობის დაბალი დონე და ფასების სტაბილურობა, მონეტარული პოლიტიკის დამოუკიდებლობა, მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტის თანდათანობით შემცირება და ფინანსური სექტორის სტაბილურობის შენარჩუნება გრძელვადიანი ეკონომიკური ზრდის მნიშვნელოვანი ფაქტორებია.

საქართველო არის მცირე, ღია ეკონომიკის ქვეყანა. შესაბამისად, ის ვერ იქნება იზოლირებული რეგიონსა და მსოფლიო ეკონომიკაში მიმდინარე მოვლენებისაგან. თუმცა სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემო მნიშვნელოვანია ნეგატიური საგარეო შოკების ზემოქმედების შერბილებისათვის.

მაკროეკონომიკური სტაბილურობისა და საბიუჯეტო პროცესის ეფექტიანად წარმართვის მიზნით:

- გაგრძელდება ხარჯების ოპტიმიზაციის უწყვეტი პროცესი, რომელიც მიმართული იქნება სახსრების გამოთავისუფლებისა და პრიორიტეტული მიმართულებებით გადანაწილებისკენ. ამასთანავე, შემცირდება ადმინისტრაციული ხარჯები და მომავალში შეიზღუდება მათი ზრდა;
- უზრუნველყოფილი იქნება პროგრამული ბიუჯეტის პრინციპების სრულყოფა;
- გაიზარდება ბიუჯეტის გამჭვირვალობა;
- სახელმწიფო ვალი მთლიან შიდა პროდუქტთან მიმართებით შენარჩუნდება იმ დონეზე, რომელიც ქვეყნის სტაბილურ საკრედიტო რეიტინგსა და პოზიტიურ საინვესტიციო იმიჯს უზრუნველყოფს;
- უზრუნველყოფილი იქნება ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის ეფექტიანი კოორდინაცია;
- ქვეყნის განვითარებისათვის აუცილებელი მასშტაბური პროექტების დასაფინანსებლად, ბიუჯეტის შემოსავლების მობილიზებისათვის გამოყენებული იქნება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დროებითი ღონისძიებები;
- საქართველოს ეროვნული ბანკის დამოუკიდებლობა ხელშეუხებელი იქნება;
- ხელი შეეწყობა ლარით დაკრედიტების ზრდას.

საქართველოს მთავრობის 4-პუნქტიანი გეგმის შესაბამისად გაუმჯობესდება საგადასახადო ადმინისტრირება. სასამართლოს გადაწყვეტილების გარეშე ბიზნესის ანგარიშებს ყადაღა ვედარ დაედება. კომპანიების საგადასახადო შემოწმების ვადა რეგლამენტირებული იქნება და გაუქმდება ეკონომიკური დანაშაულისათვის წინასწარი პატიმრობის გამოყენება, განსაკუთრებული შემთხვევების გარდა. აღნიშნული ნაბიჯები ბიზნესს მისცემს მეტ თავისუფლებას და გააჩნის ეკონომიკის განვითარების დამატებით პოტენციალს.

საქართველოს ხელისუფლების მნიშვნელოვანი მონაპოვარია ბიზნესის დაწყების ხელშეწყობა. ქართულ სინამდვილეში უპრეცედენტო ფაქტი მოხდა, როდესაც ქვეყანაში გაჩნდა „სტარტაპების“ დაფინანსების ინსტრუმენტი. „სტარტაპების“ დაფინანსება სწრაფი განვითარებისკენ მიმართული 4-პუნქტიანი გეგმის ერთ-ერთი მთავარი მიმართულება იქნება.

ფინანსების ხელმისაწვდომობის გასაუმჯობესებლად გაგრძელდება მეწარმეობის ხელშეწყობის არსებული პროგრამები, მოხდება მათი ოპტიმიზაცია ეფექტიანობის გაზრდისათვის.

სახელმწიფოსა და ბიზნესს შორის ეფექტიანი ურთიერთობების ხელშეწყობისათვის შეიქმნება ერთიანი სივრცე – „ბიზნესსახლი“, სადაც ყველა შესაბამისი სახელმწიფო უწყება კერძო ბიზნესს ერთი ფანჯრის პრინციპით მოემსახურება. ამის შედეგად ბიზნესს შეუმცირდება სახელმწიფოსაგან შესაბამისი მომსახურების მიღებისათვის საჭირო დრო და რესურსები.

ფართოდ დაინერგება მარეგულირებელი გავლენის შეფასების (RIA) ინსტრუმენტი, რაც შესაძლებელს გახდის, რომ თითოეული გადაწყვეტილების ბიზნესზე გავლენა წინასწარ იყოს გაანალიზებული, რითაც ბიზნესი დაცული იქნება შესაძლო ნეგატიური გავლენებისაგან.

კონკურენტული ბიზნესგარემოს ხელშეწყობისათვის სახელმწიფო ეტაპობრივად გამოვა ეკონომიკის იმ დარგებიდან, რომლებსაც აქვს დამოუკიდებლად ფუნქციონირებისა და განვითარების პოტენციალი. გაძლიერდება კონკურენტუნარიანი დარგების სახელმწიფო მხარდაჭერა როგორც ადგილობრივი წარმოების, ისე საექსპორტო პოტენციალის ზრდის უზრუნველყოფით.

საქართველოში ეკონომიკური ზრდის სტიმულირებისათვის, ზოგადად ბიზნესგარემოს გაუმჯობესების გარდა, საქართველოს მთავრობა გეგმავს მასშტაბური რეფორმების განხორციელებას.

კაპიტალის ბაზრის რეფორმა – ქვეყანაში განვითარებული კაპიტალის ბაზრის არსებობა გულისხმობს, საბანკო დაკრედიტების პარალელურად, კომპანიებისათვის გრძელვადიანი ფინანსური რესურსების მოზიდვის ეფექტიანი შესაძლებლობის უზრუნველყოფას. ამით კაპიტალის ბაზარი ქმნის კონკურენტულ გარემოს არა მხოლოდ დაკრედიტებისთვის, არამედ დანაზოგების ეფექტიანად გადანაწილებისთვისაც. მეტიც, თუ რაიმე მიზეზით საბანკო დაკრედიტება იზღუდება, ობლიგაციების ბაზარი შესაძლოა დამბალანსებლის როლს ასრულებდეს. კაპიტალის ბაზრის ფუნქცია არ არის მხოლოდ ბიზნესისათვის ფინანსური რესურსების მიწოდება. განვითარებული ბაზარი ქვეყნის მოსახლეობის დანაზოგების განთავსების დამატებითი ინსტრუმენტიცაა. ამის შედეგად განვითარებული და გამჭვირვალე კაპიტალის ბაზარი ხელს უწყობს სტაბილურ ეკონომიკურ ზრდას და მოსახლეობის კეთილდღეობის ამაღლებას.

საპენსიო რეფორმა – სახელმწიფო განახორციელებს საპენსიო რეფორმას, რომლის მიზანია კერძო დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე გადასვლა. აღნიშნული რეფორმა კაპიტალის ბაზრის უფრო ფართო რეფორმის კომპონენტია, რადგან იგი ხელს უწყობს გრძელვადიანი ფინანსური რესურსების წარმოქმნას.

მიწის რეფორმა – განხორციელდება სახელმწიფო ქონების ინვენტარიზაცია, რაც გულისხმობს ქვეყნის მასშტაბით სახელმწიფო ქონების აღრიცხვასა და ერთიან მონაცემთა ბაზაში თავმოყრას. ეს ხელს შეუწყობს სახელმწიფო აქტივების მართვა-განკარგვის პროცესს, გამოუყენებელი აქტივების ბრუნვაში ჩართვას, ქვეყანაში მიწის კადასტრის სრულყოფას და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაზრდას.

საჯარო-კერძო პარტნიორობის სისტემის განვითარება – ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისა და ინვესტიციების მოზიდვის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფაქტორია საჯარო-კერძო პარტნიორობა. ბოლო 4 წლის განმავლობაში სახელმწიფოსა და ბიზნესის თანამშრომლობით არაერთი მნიშვნელოვანი პროექტი განხორციელდა. საჯარო-კერძო პარტნიორობის სისტემის კიდევ უფრო გასაძლიერებლად აუცილებელია შესაბამისი კანონმდებლობის დახვეწა.

საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების, კერძოდ, ევროკავშირთან დრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA), გაფორმებით საქართველოს ეკონომიკაში შეიქმნა მნიშვნელოვანი შესაძლებლობები ექსპორტის გაზრდისთვის, ინვესტიციების მოზიდვისა და პროდუქტიულობის ზრდისთვის.

ხელი მოეწერა შეთანხმებას ევროპის თავისუფალი ვაჭრობის ასოციაციასთან (EFTA). დასრულდა თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკებები ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან. ამჟამად თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკებები მიმდინარეობს ჰონგ-კონგთან, ხოლო თურქეთის რესპუბლიკასთან მოლაპარაკებები წარიმართება არსებული თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების გასაფართოებლად. გაგრძელდება მუშაობა პრიორიტეტულ ქვეყნებთან ლიბერალური სავაჭრო რეჟიმების განვითარების მიზნით. ამის შედეგად გაიზრდება ქართული პროდუქციის საექსპორტო პოტენციალი და საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიცირებულობა.

საქართველოს მთავრობის პრიორიტეტია საქართველოსა და უცხო ქვეყნების რეგიონებს შორის საქმიანი კავშირების დამყარებისა და თანამშრომლობის გაფართოების პროცესის ხელშეწყობა მსოფლიოს ლიბერალურ ბაზრებთან ქვეყნის ინტეგრაციის მიზნით. ამ კუთხით მთავრობის პოლიტიკა მიმართული იქნება საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობების ეკონომიკური კომპონენტის გაძლიერებისა და კომერციული ატაშეების სისტემის დანერგვისაკენ.

5.1 სახელმწიფო ქონების მართვა (პროგრამული კოდი 24 06)

სახელმწიფო ქონების მართვა და ადმინისტრირება;

სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ უძრავი ქონების კომპონენტის განხორციელება;

მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება და მართვის ეფექტიანი სისტემების ჩამოყალიბება (დოკუმენტური არქივის ელექტრონიზაცია და სისტემატიზაცია), აგრეთვე სახელმწიფო ქონების განკარგვის პროცესის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაზრდისთვის პროექტის „სოფლიდან გაუსვლელად“ განხორციელება;

სახელმწიფო ქონების ინვენტარიზაციის სრულმასშტაბიანი პროექტის განხორციელება და სახელმწიფო ქონების ერთიანი მონაცემთა ბაზის შექმნა; გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ ბრუნვაში ჩართვისა და ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო ქონების მოვლა-პატრონობა და დაცვა;

მთის კურორტებზე საბაგიროებისა და სასრიალო ტრასების მშენებლობა და მათი ინფრასტრუქტურის

	<p>განვითარება;</p> <p>ქუთაისის საერთაშორისო აეროპორტის სამგზავრო ტერმინალის გაფართოება;</p> <p>გურიის რეგიონში მდებარე „ბლექ სი არენის“ ტურისტულად საინტერესო ცენტრად ჩამოყალიბების, ადგილობრივი ბიზნესის და ამ რეგიონში მეტი დამსვენებლის მოზიდვის ხელშეწყობა;</p> <p>ბიზნესსერვისების განვითარება და ხელშეწყობა.</p>
5.2	<p>მეწარმეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 24 07)</p> <p>სახელმწიფო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ფარგლებში:</p> <ul style="list-style-type: none"> • საქართველოში მეწარმეობის განვითარება, მეწარმე სუბიექტების მხარდაჭერა, ახალი საწარმოების შექმნის/არსებული საწარმოების გაფართოების/გადაიარაღების ხელშეწყობა და კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობისა და საექსპორტო პოტენციალის გაზრდა ფინანსების, უძრავი ქონებისა და ტექნიკური დახმარების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფით; • რეგიონებში მიკრო მეწარმეობის და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობა; • საქართველოში კინოწარმოების განვითარება; <p>ექსპორტის განვითარებისა და ხელშეწყობის ფარგლებში:</p> <ul style="list-style-type: none"> • საქართველოს საექსპორტო პოტენციალის პოპულარიზაცია ქვეყნის გარეთ, საერთაშორისო ბაზრებზე; • საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიკაცია; • ბაზრის კვლევისა და კონსულტაციების მეშვეობით ადგილობრივ ექსპორტზე ორიენტირებული კომპანიების უზრუნველყოფა, ქართული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის გაზრდა და ევროპის მეწარმეთა ქსელში ჩართვა; • ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) მოთხოვნებთან დაკავშირებით მეწარმეთა ცნობიერების ამაღლება და მათი იმპლემენტაციისათვის ტექნიკური დახმარების გაწევა.
5.3	<p>შემოსავლების მოზიდვა და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 23 02)</p> <p>საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა და საბაჟო პროცედურების დახვეწა, გადამხდელთა მომსახურების გასაუმჯობესებლად ელექტრონული მომსახურების განვითარება;</p> <p>საგადასახადო ადმინისტრირების გამარტივება, სრულყოფილი კონტროლის პროცედურების დანერგვა;</p> <p>ნებაყოფლობითი კანონმორჩილების წახალისება, გადამხდელთა ინფორმირებულობის გაზრდა;</p> <p>მომსახურების პოტენციალისა და გადამხდელთა კმაყოფილების გასაზრდელად მომსახურების დარბაზების თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად მოწყობა, მოძრავი სერვისცენტრების დანერგვა, რაც მომსახურების პროცესს გადამხდელისათვის კიდევ უფრო კომფორტულს გახდის;</p> <p>ევროკავშირთან ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა;</p> <p>საგადასახადო შემოწმების პროცედურების მართვის კომპიუტერიზაცია;</p> <p>საბაჟო პროცედურების გამარტივება;</p> <p>მგზავრების შესახებ მონაცემების (API/PNR) და ტვირთების შერჩევის სისტემის (WCO CTS) დანერგვა მონაცემების წინასწარ დამუშავების, საბაჟო კონტროლის გაძლიერებისა და საბაჟო კონტროლის ღონისძიებების (მათ შორის, საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევების პრევენციის, გამოვლენისა და აღკვეთის) ეფექტიანად განხორციელების ხელშეწყობისათვის;</p> <p>ვაჭრობის ხელშეწყობის ინსტრუმენტებისა და საბაჟო, სანიტარიული, ფიტოსანიტარიული სასაზღვრო კონტროლის აღსრულების გაუმჯობესება.</p>
5.4	<p>სახელმწიფო ფინანსების მართვა (პროგრამული კოდი 23 01)</p> <p>მაკროეკონომიკური ანალიზისა და პროგნოზირების გასაუმჯობესებლად მეთოდოლოგიის დახვეწა და მისი არეალის გაფართოება, გრძელვადიანი პროგნოზირების გაუმჯობესება, მაკროეკონომიკური განვითარების სცენარების მოდელირების სრულყოფა, ფისკალური რისკების მართვისა და შეფასების სისტემის ჩამოყალიბება;</p> <p>ხარჯების საშუალოვადიანი გეგმებისა და წლიური ბიუჯეტების პროექტების მომზადება სახელმწიფოს ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესასრულებლად სათანადო რესურსების მოზიდვისა და ეფექტიანად განაწილებისთვის;</p> <p>სახელმწიფო ფინანსების მართვა და ფისკალური წესების შემდგომი რეგულირება სტაბილური ფისკალური პარამეტრების მისაღწევად, აღიარებული საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების შესაბამისად;</p> <p>საბიუჯეტო პროცესის კალენდრით გათვალისწინებული ეტაპების ჯეროვანი შესრულება;</p>

ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ანგარიშების სახელმწიფო ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში და ბიუჯეტის მართვის ერთიან ელექტრონულ სისტემაში სრულად მოქცევა;

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმების შემდგომი ეტაპების დაგეგმვა საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების განვითარებისათვის (მათ შორის, პროგრამული ბიუჯეტისა და საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმების მომზადების კოორდინაცია, საინვესტიციო პროექტების მომზადება/განხორციელების მეთოდოლოგიის პილოტირება/სრულად დანერგვის კოორდინაცია);

საგადასახადო პოლიტიკის სრულყოფა, მათ შორის, საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესებისა და საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების ფარგლებში ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზაციის მიზნით გადასახადის გადამხდელს შორის საგადასახადო ტვირთის უკეთესი განაწილება, მეწარმეთა მოთხოვნებისა და საჭიროებების მაქსიმალურად გათვალისწინება, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება, საგადასახადო შემოსავლების სახით ბიუჯეტში სათანადო რესურსის მობილიზების უზრუნველყოფა;

სახელმწიფო შიდა ფინანსური კონტროლის რეფორმის ფარგლებში შიდა აუდიტის სუბიექტების საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის სრულყოფილი ფუნქციონირება;

სათანადო ფინანსური რესურსის მობილიზებისათვის დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან ეფექტიანი თანამშრომლობის შენარჩუნება საქართველოს მთავრობის მიერ განსაზღვრული პრიორიტეტული პროგრამებისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად, სახელმწიფო საგარეო ვალის მართვის ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება, ვალის მდგრადობის შენარჩუნება როგორც საშუალოვადიან, ისე გრძელვადიან პერიოდში;

საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან ურთიერთობების კოორდინაცია;

სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებისათვის სხვადასხვა ინსტრუმენტის გამოყენება არსებული ფისკალური და მონეტარული პოლიტიკის მიზნების შესაბამისად;

ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულების კოორდინაცია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში და აღებული ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგი;

IPSAS-ის სტანდარტების შესაბამისად დარიცხვის მეთოდზე დაფუძნებული სააღრიცხვო სისტემის შემოღება.

5.5

ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება (პროგრამული კოდი 24 01)

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისა და ეკონომიკის ინკლუზიური ზრდის მიზნით ზრდის მაღალი ტემპების უზრუნველყოფი ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

ეკონომიკური ზრდის პოლიტიკის ჩამოყალიბების პროცესის ორგანიზება დაინტერესებული მხარეების მონაწილეობით;

ეკონომიკის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი მიმართულებების იდენტიფიცირება;

საქართველოს მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგიითა და მისი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული ღონისძიებების განხორციელების კოორდინაცია;

ეკონომიკის სექტორების პოტენციალისა და კონკურენტუნარიანობის შეფასება/ანალიზი;

საერთაშორისო რეიტინგებში საქართველოს პოზიციების გასაუმჯობესებლად შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზის იდენტიფიცირება/მომზადება და დანერგილი რეგულაციების ბიზნესგარემოზე გავლენის შეფასება;

არსებული კანონმდებლობის, აგრეთვე ახალი ნორმატიული აქტების პროექტების სამეწარმეო გარემოზე მარეგულირებელი გავლენის შეფასება (RIA); ბიზნესგარემოს ხელშემწყობი საკანონმდებლო ინიციატივების შემუშავება და შესაბამისი ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება;

მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნება და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება;

მაკროეკონომიკური სტატისტიკური მონაცემების ანალიზი და შესაბამისი ანგარიშის მომზადება;

ორმხრივი, რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების, აგრეთვე პრეფერენციული და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების განვითარება;

ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) გამოყენების ხელშეწყობა; ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების შემცირებისა და ქვეყანაში წარმოებული პროდუქტის/გაწეული მომსახურების საერთაშორისო/ევროპულ მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებისათვის ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გადრმავება;

საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში საქართველოს ინტეგრაციისათვის სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ეკონომიკური ურთიერთობების გადრმავება;

რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობებისა და რეჟიმების ანალიზი და მათი განვითარებისათვის რეკომენდაციების შემუშავება;

ექსპორტის ხელშეწყობისათვის საქართველოს საგარეო ვაჭრობის შედეგების ანალიზი, ახალი საექსპორტო ბაზრების/პროდუქციის იდენტიფიცირება და სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესებისათვის რეკომენდაციების შემუშავება; საინვესტიციო ხელშეწყობების პროექტებისათვის საკონსულტაციო მომსახურების უზრუნველყოფა;

ქვეყნის მდგრადი განვითარებისათვის „მწვანე ზრდის“ ეროვნული სტრატეგიის მომზადება;

მშენებლობის, მრეწველობისა და ტრანსპორტის სფეროებში ენერგოეფექტიანობის საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და რესურსდამზოგავი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა, რაც უზრუნველყოფს გარემოსა და ზუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით;

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების ფარგლებში საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის საკანონმდებლო აქტებთან და საერთაშორისო სამართლებრივ ინსტრუმენტებთან დაახლოებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება (2018 წლის 31 დეკემბრიდან სავალდებულოა ევროკავშირის დირექტივის – 2010/30/EU-ის მოთხოვნების შესრულება), აგრეთვე დანიის საერთაშორისო განვითარების სააგენტოსთან (Danish International Development Agency) ერთად პროექტზე „ენერგოეფექტიანობისა და მდგრადი ენერგეტიკის მხარდაჭერა საქართველოში“ მუშაობა, რომელიც ევროკავშირის დირექტივების შესაბამისად ითვალისწინებს საყოფაცხოვრებო მოწყობილობების მიერ ენერჯის მოხმარების აღმნიშვნელი მარკირების სისტემის შემუშავებასა და დანერგვას;

თბილისში ფორუმის – „აბრეშუმის გზის“ გამართვა და ფორუმის მონაწილეებისათვის საინვესტიციო პროექტების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება;

არსებული სოციალური საპენსიო სისტემის მოდიფიცირება და კერძო დაგროვებითი საპენსიო სისტემის დანერგვა;

საქართველოში კაპიტალის ლიკვიდური ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში საქართველოს ინტეგრაცია და ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის განვითარება;

ტრანსპორტის ეროვნული პოლიტიკის დოკუმენტისა და მისი სამოქმედო გეგმის შემუშავება, საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების (AA) და ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) ფარგლებში დირექტივებისა და რეგულაციების იმპლემენტაცია და რეგიონალური მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება;

აღმოსავლეთ-დასავლეთის ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის პროექტის ფარგლებში საქართველოში ლოჯისტიკის დარგის განვითარება (პროექტი მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერით ხორციელდება);

სხვადასხვა ქვეყანასთან საავტომობილო და საზღვაო ტრანსპორტისა და სამოქალაქო ავიაციის სფეროებში ორმხრივი, სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების გაფორმება, აგრეთვე მრავალმხრივი სამთავრობათაშორისო შეთანხმებების გაფორმება, რომლებიც ითვალისწინებს ქვეყნებს შორის ერთიანი სატრანსპორტო სისტემების შექმნას, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესებას, კონკურენტუნარიანი გადაზიდვის ტარიფების დაწესებას და საბაჟო პროცედურების გამარტივებას;

სამოქალაქო ავიაციისა და საზღვაო ტრანსპორტის სფეროებში მომხდარი სატრანსპორტო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევისა და პრევენციის ღონისძიებების განხორციელება, აგრეთვე რეკომენდაციების შემუშავება;

ქვეყნის სივრცითი მოწყობის გენერალური სქემის, მუნიციპალიტეტების სივრცითი მოწყობის გეგმების, დასახლებათა მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმებისა და განაშენიანების რეგულირების გეგმების შემუშავების უზრუნველყოფა, აგრეთვე აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების სივრცითი მოწყობის სქემების შემუშავების ხელშეწყობა;

სამშენებლო სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის ევროპულ ნორმებთან დაახლოება, ევროკავშირის ქართულ ენაზე თარგმნა და ევროკავშირის ეროვნული დანართების შემუშავება, სარეგულირებო ტერიტორიაზე მშენებლობის ნებართვის გაცემის I და II სტადიებზე პროექტების შეთანხმება და განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტების მშენებლობის ექსპერტების კანდიდატურების შეთანხმება;

საგანგებო სიტუაციებში ელექტრონული კომუნიკაციების ქსელების (მათ შორის, მაუწყებლობის), ოპერატიულ-ტექნიკური მართვის, კრიტიკული ინფრასტრუქტურისა და კავშირგაბმულობის შეუფერხებელი მუშაობის უზრუნველყოფა;

საფოსტო სფეროს რეფორმის განხორციელება და საფოსტო სფეროს საკანონმდებლო აქტების პროექტების მომზადება.

5.6	<p>ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 23 04)</p>
	<p>საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ეფექტიანი ფუნქციონირებისათვის საჭირო საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, განვითარება, მომსახურება, მისი მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა;</p> <p>ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა;</p> <p>ფინანსთა სამინისტროსათვის მნიშვნელოვანი IT-პროდუქტების, ელექტრონული სერვისებისა და მომსახურების კვლევა და ანალიზი;</p> <p>პროგრამული უზრუნველყოფის ახალი სისტემების შექმნა, დანერგვა და მომსახურება;</p> <p>ფინანსთა სამინისტროს კიბერ- და ინფორმაციული უსაფრთხოების ხელშეწყობა;</p> <p>ელექტრონული მთავრობის კომპონენტების განვითარება და შესაბამისი სახელმწიფო და მუნიციპალური სერვისების მიწოდება;</p> <p>ფინანსთა სამინისტროს საინფორმაციო სისტემების ქვეყნის საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სივრცეში ინტეგრაცია.</p>
5.7	<p>სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 47 01)</p>
	<p>სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავება; სტატისტიკური კვლევების დაგეგმვა, მართვა, წარმოება, გავრცელება და ანგარიშგება; მეთოდოლოგიური და სტატისტიკური სტანდარტების შემუშავება; დასახული ამოცანებისა და მიზნების მისაღწევად საჭირო საკადრო, ფინანსური, მატერიალურ-ტექნიკური და საინფორმაციო-ტექნოლოგიური რესურსებით უზრუნველყოფა.</p>
5.8	<p>სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა (პროგრამული კოდი 47 02)</p>
	<p>ქვეყნისათვის განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სტატისტიკური კვლევების მოზიდვა, განხორციელება და მათი შედეგების გავრცელება, საქართველოს საექსპორტო პოტენციალისა და საინვესტიციო მიკროკლიმატის შეფასება, სამომხმარებლო ფასებისა და მწარმოებელთა ფასების ინდექსების გაანგარიშება, ბიზნესსექტორში, აგრეთვე არაკომერციული ორგანიზაციების სექტორში მიმდინარე მოვლენებისა და პროცესების ანალიზი, კერძო და სახელმწიფო სექტორებში სამეწარმეო და არასამეწარმეო სფეროებში შრომის სტატისტიკის მაჩვენებლების გაანგარიშება, მიმდინარე დემოგრაფიული კვლევა;</p> <p>სოფლის მეურნეობის შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და გავრცელება;</p> <p>მოსახლეობის ეკონომიკური და სოციალური მდგომარეობის შეფასებისათვის მოსახლეობის უთანაბრობის, დასაქმებისა და უმუშევრობის, შემოსავლებისა და ხარჯების და სხვა მაჩვენებლების დადგენა;</p> <p>ტურიზმის სტატისტიკის კვლევა;</p> <p>ენერგორესურსების მოხმარების სტატისტიკის კვლევა;</p> <p>სხვადასხვა სექტორში ინოვაციური აქტივობებისა და ინოვაციური ტექნოლოგიების გამოყენების მაჩვენებლების დადგენა.</p>
5.9	<p>სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური (პროგრამული კოდი 56 00)</p>
	<p>საქართველოში უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობა;</p> <p>საინფორმაციო ქსელის შექმნა, რომელიც ახორციელებს მიღებული ინფორმაციის სისტემატიზაციასა და ანალიზს, უზრუნველყოფს შესაბამის მონაცემთა ბაზის შექმნასა და ფუნქციონირებას.</p>
5.10	<p>სსიპ – კონკურენციის სააგენტო (პროგრამული კოდი 43 00)</p>
	<p>თავისუფალი მეწარმეობისა და კონკურენციის ხელშეწყობა;</p> <p>ბაზრის ლიბერალიზაციის ხელშეწყობისათვის სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ ბაზარზე შესვლის ადმინისტრაციული, სამართლებრივი და დისკრიმინაციული ბარიერების დაწესების დაუშვებლობა;</p> <p>ეკონომიკური აგენტების საქმიანობაში თანასწორუფლებიანობის პრინციპების დაცვა, რაც ითვალისწინებს:</p> <ul style="list-style-type: none"> • დომინირებული მდგომარეობის ბოროტად გამოყენების დაუშვებლობას; • კონკურენციის შემზღუდავი ხელშეკრულებების, გადაწყვეტილებებისა და შეთანხმებული ქმედებების დაუშვებლობას;

სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ან/და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს მიერ კონკურენციის არამართლზომიერად შემზღუდავი ექსკლუზიური უფლებამოსილების მინიჭების დაუშვებლობა;

კონკურენციის შემაფერხებელი სახელმწიფო დახმარებების დაუშვებლობა;

კონკურენციის სააგენტოს მიერ გადაწყვეტილებების მიღების საჯაროობის, ობიექტურობის, არადისკრიმინაციულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველყოფა;

ქვეყანაში კონკურენციის მარეგულირებელი კანონმდებლობის სრულყოფა.

5.11 **სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო (პროგრამული კოდი 49 00)**

ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა;

ქვეყნის საინვესტიციო შესაძლებლობების შესახებ ცნობიერების ამაღლება;

არსებული და პოტენციური ინვესტორებისათვის საინფორმაციო მომსახურების გაწევა და მათ მიერ წამოწყებული სამეწარმეო საქმიანობის ხელშეწყობა;

ქვეყნისათვის პრიორიტეტულ სექტორებში უცხოური ინვესტიციების მოზიდვისთვის საჭირო სამუშაოების ჩატარება.

5.12 **საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატა (პროგრამული კოდი 52 01)**

სხვადასხვა ქვეყნის სავაჭრო-სამრეწველო პალატებთან და ბიზნესგაერთიანებებთან პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მჭიდრო თანამშრომლობა;

ბიზნესფორუმების, კონფერენციების, გამოფენებისა და ორმხრივი შეხვედრების ორგანიზება ქართული და უცხოური ბიზნესწრეების წარმომადგენელთა მონაწილეობით, აგრეთვე ქართული კომპანიების საერთაშორისო გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა და „როუდშოუების“ ორგანიზება;

ქართულ და უცხოურ კომპანიებს შორის ბიზნესკავშირების დამყარების ხელშეწყობა, აგრეთვე ქართული კომპანიების ხელშეწყობა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან კავშირების დამყარების, რეგიონალური/საერთაშორისო ვაჭრობისა და ეკონომიკაში ინტეგრაციის, რეგიონალური/საერთაშორისო ფინანსური, ადამიანური და ბუნებრივი რესურსების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფით;

ორმხრივი ეკონომიკური სამთავრობათაშორისო კომისიების მუშაობაში მონაწილეობა;

საქართველოს საინვესტიციო გარემოს წარდგენის, ქართული პროდუქციის პოპულარიზაციისა და ექსპორტის ხელშეწყობის მიზნით სხვადასხვა ქვეყანაში წარმომადგენლობების გაფართოება;

საქართველოში მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და შრომის ბაზრის გაუმჯობესების მიზნით საერთაშორისო პროექტებში მონაწილეობა;

მეწარმე სუბიექტების ინტერესების გათვალისწინებით, არსებული სერვისების გაუმჯობესება/ახალი სერვისების შემუშავება და საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის ვებგვერდის მეშვეობით ელექტრონული სერვისების დანერგვა;

მეწარმე სუბიექტების ბიზნესკატალოგის შექმნა;

ევროკავშირში ექსპორტით დაინტერესებული მეწარმე სუბიექტებისათვის საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების ნაწილის – ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) ძალაში შესვლის შემდეგ ამოქმედებულ მოთხოვნებთან დაკავშირებით ტრენინგების ჩატარება;

საქართველოში არსებული ბიზნესსუბიექტების ინტერესების დაცვისა და მეწარმე სუბიექტების ხელშეწყობის მიზნით სამთავრობო კომისიების, ინვესტორთა საბჭოს, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთან არსებული დავების განხილვის საბჭოს და სამინისტროებთან არსებული საკონსულტაციო საბჭოების საქმიანობაში მონაწილეობა;

ერთი ფანჯრის პრინციპზე დაფუძნებული DCFTA-ს საინფორმაციო ცენტრის შექმნა, რომლის მიზანია DCFTA-თი გათვალისწინებულ მთავარ საკითხებთან დაკავშირებით საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება, ევროკავშირში საქართველოს ეკონომიკური ინტეგრაციისა და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ორმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების ხელშეწყობა, აგრეთვე კერძო სექტორთან მჭიდრო თანამშრომლობა და საკანონმდებლო ცვლილებებთან ადაპტაციის ხელშეწყობა;

საქართველოს რეგიონებში არსებულ ბიზნესკომპანიებთან შეხვედრების, ტრენინგების, სემინარების, ფორუმებისა და პრეზენტაციების გამართვა, აგრეთვე მათთვის კონსულტაციების გაწევა მცირე და საშუალო ბიზნესის ხელშეწყობისა და პრობლემატური საკითხების გაცნობის მიზნით;

წარჩინებული სტუდენტების წახალისებისა და მათი პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარებისათვის პროფესიონალთა ფონდის შექმნა;

	კომერციული და საინვესტიციო საერთაშორისო დავების განსახილველად საქართველოს საერთაშორისო საარბიტრაჟო ცენტრის განვითარება.
5.13	ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 23 06)
	<p>საქართველოში ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის სფეროების სახელმწიფო ზედამხედველობა;</p> <p>კერძო სამართლის სუბიექტების შესახებ ფინანსური და მმართველობითი მონაცემების შემცველი სანდო საინფორმაციო სისტემის (ანგარიშგების პორტალი და აუდიტორთა რეესტრი) შექმნა და მართვა, რაც დაინტერესებულ მხარეებს (ინვესტორებს, კრედიტორებს, მომწოდებლებს, ბანკებს, მარეგულირებელ ორგანოებს, სახელმწიფო უწყებებს) ხელს შეუწყობს სწორი ეკონომიკური გადაწყვეტილებების მიღებაში;</p> <p>ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავების უზრუნველყოფა, ანგარიშგებისა და აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების ყოველწლიური განახლება, გარკვეული კატეგორიის საწარმოებისათვის და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირებისათვის ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტების დადგენა;</p> <p>საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკაზე დაყრდნობით ბუღალტრებისა და აუდიტორების პროფესიული განათლების სისტემის რეფორმირება და მონიტორინგი.</p>
5.14	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება (პროგრამული კოდი 24 03)
	<p>საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროსა და დიაპაზონის გაფართოება;</p> <p>ყოვლისმომცველი ინსტიტუციური განვითარების (CIB) პროგრამის II ეტაპის ფარგლებში ეტალონების ბაზის განახლება;</p> <p>საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის რეგიონალურ და საერთაშორისო ორგანიზაციებში ინტეგრაცია;</p> <p>მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში საერთაშორისო აღიარების მისაღწევად ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების (DCFTA) და მისი ნაწილის – „ტექნიკური ბარიერები ვაჭრობაში“ (TBT) მოთხოვნების შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება.</p>
5.15	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა (პროგრამული კოდი 47 03)
	საქართველოს მოსახლეობის აღწერის საკოორდინაციო სამთავრობო კომისიის მიერ 2013 წლის 2 აპრილს დამტკიცებული საქართველოს მოსახლეობის 2014 წლის საყოველთაო აღწერის პროგრამისა და სამოქმედო გეგმის შესაბამისად საქართველოს მოსახლეობის 2014 წლის საყოველთაო აღწერის მონაცემთა კომპიუტერული დამუშავების განხორციელება.
5.16	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება (პროგრამული კოდი 24 04)
	<p>აკრედიტაციის საქმიანობის განვითარება და სრულყოფა;</p> <p>შესაბამისობის შემფასებელი პირების აკრედიტაციის სამუშაოების კანონით რეგულირებად და ნებაყოფლობით სფეროში საერთაშორისო მოთხოვნების შესაბამისად წარმართვა;</p> <p>შესაბამისობის შეფასების ბაზარზე აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების შეთავაზება, კერძოდ, საკვალიფიკაციო გამოცდების ჩამტარებელი პირების აკრედიტაციის სქემის შემუშავება და დაინტერესებულ მხარეებისთვის ტრენინგების ჩატარება საერთაშორისო სტანდარტის – ISO/IEC 17043-ის შესაბამისად;</p> <p>ევროპული დახმარების ინსტრუმენტის (CIB) ფარგლებში საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანოს – აკრედიტაციის ცენტრის ევროკავშირის პრაქტიკასთან შემდგომი დაახლოების პროექტის განხორციელება;</p> <p>აკრედიტაციის რეგიონალური და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ EA-ს ხელმძღვრ მხარედ აღიარებისათვის დასკვნითი ღონისძიებების განხორციელება.</p>
6	ინსტიტუციური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერა
	<p>„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს ახალმა კანონმა შექმნა სათანადო სამართლებრივი საფუძველი საჯარო სამსახურის რეფორმის განსახორციელებლად და „კარგი მმართველობის“ პრინციპების დასაწინააღმდეგებლად. ეტაპობრივად ჩამოყალიბდება საჯარო სამსახურის კარიერული მოდელი, რომელიც უზრუნველყოფს, რომ მოხელეთა სამსახურში აყვანა და კარიერული წინსვლა ობიექტური კრიტერიუმების შესაბამისად მოხდეს.</p> <p>გაგრძელდება პოლიტიკის დაგეგმვისა და მონიტორინგის ერთიანი სისტემის დანერგვა ქვეყნის მასშტაბით, რომელიც ეფუძნება გამჭვირვალე, შედეგზე ორიენტირებული, საზოგადოების ჩართულობის პრინციპსა და</p>

ანგარიშვალდებულებაზე დამყარებული სისტემის ჩამოყალიბების იდეას. პოლიტიკის დაგეგმვისა და მონიტორინგის ერთიანი სისტემა საფუძვლად დაედება გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნების ეროვნულ დონეზე იმპლემენტაციას და ეროვნული დაგეგმვის დოკუმენტებში ინტეგრაციას.

საჯარო მმართველობის რეფორმის ფარგლებში გაგრძელდება აქტიური მუშაობა საჯარო ფინანსების მართვის, ანგარიშვალდებულებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების მმართველობითი შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით, რათა ეს რეფორმა სრულად და წარმატებით განხორციელდეს. საქართველოს მთავრობა მუდმივად გააუმჯობესებს ადამიანის უფლებების დაცვის სტანდარტებს საქართველოს ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული სტრატეგიის პრინციპების შესაბამისად.

სისხლის სამართლის პოლიტიკის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად გაგრძელდება სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა სამოქალაქო სექტორის მონაწილეობით, საერთაშორისო სტანდარტებისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარების შესაბამისად.

სახელმწიფო კვლავ უზრუნველყოფს საკუთრების უფლების განუხრელ დაცვას. გაგრძელდება სამართლიანობის აღდგენის პროცესი. საქართველოს კონსტიტუციის ფარგლებში და საერთაშორისო ვალდებულებების შესაბამისად ქვეყნის ხელისუფლება გამოიყენებს ყველა სამართლებრივ მექანიზმს, რათა თითოეულ ადამიანს აღუდგეს წინა ხელისუფლების მიერ დარღვეული უფლება.

უზრუნველყოფილი იქნება კორუფციასთან ბრძოლის სფეროში გადადგმული ნაბიჯების ქმედითი კოორდინაცია, სამოქალაქო საზოგადოების მონაწილეობა, ამ კუთხით განათლების დონის ამაღლება და საზოგადოების ინფორმირებულობის გაზრდა, ანტიკორუფციული მექანიზმების დანერგვა და გაძლიერება. დაინერგება ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემა, რაც ხელს შეუწყობს მონიტორინგის სრულყოფას, კერძოდ, დეკლარაციებში წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორის დადგენას.

დაიხვეწება და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი გახდება პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა და ზედამხედველობის სისტემა. გაგრძელდება შიდა და გარე კონტროლის მექანიზმების განვითარება, რომლებიც ოპერატიულ-სამმებრო ღონისძიებათა განხორციელებისას პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის უფრო მაღალი სტანდარტის დაცვას უზრუნველყოფს. აღნიშნული ცვლილებები ისე განხორციელდება, რომ დაცული იყოს გონივრული ბალანსი პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობისა და ქვეყნისა და ადამიანების უსაფრთხოების ინტერესებს შორის. განხორციელდება ქმედითი ღონისძიებები პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობისა და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების გასაზრდელად.

ასევე განხორციელდება ქმედითი ღონისძიებები თანასწორობის უფლების რეალიზებისათვის და ადამიანების ნებისმიერი ნიშნით დისკრიმინაციის თავიდან ასაცილებლად და აღსაკვეთად.

საქართველო, როგორც კორუფციასთან ბრძოლის სფეროში რეგიონის აღიარებული ლიდერი და ღია მმართველობის პარტნიორობის (OGP) თანათამაჯდომარე ქვეყანა, გააგრძელებს მუშაობას იმისათვის, რომ კიდევ უფრო შთანთქმავდეს ეხანადოს თავისი მიღწევები კორუფციასთან ბრძოლის სფეროში. ამ მიზნით იგი კვლავ მჭიდროდ ითანამშრომლებს ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციასთან (OECD), GRECO-სთან და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან.

დაიხვეწება საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მარეგულირებელი ნორმები და შემუშავდება ინფორმაციის თავისუფლების შესახებ კანონი, რომელიც უზრუნველყოფს საერთაშორისო სტანდარტებსა და უცხო ქვეყნების საუკეთესო პრაქტიკასთან საქართველოს კანონმდებლობისა და პრაქტიკის შესაბამისობას, ინფორმაციის თავისუფლების შესახებ ცალკეულ აქტებში გაბნეული ნორმების ერთ საკანონმდებლო აქტში გაერთიანებას და არსებული საკანონმდებლო ხარვეზების აღმოფხვრას. კიდევ უფრო მოწესრიგდება საჯარო ინფორმაციის გაცემის არსებული პრაქტიკა.

6.1 **საკანონმდებლო საქმიანობა (პროგრამული კოდი 01 01)**

საქართველოს პარლამენტი, როგორც ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო, ახორციელებს საკანონმდებლო ხელისუფლებას, განსაზღვრავს ქვეყნის საშინაო და საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიმართულებებს, კონტროლს უწევს საქართველოს მთავრობის საქმიანობას, ახორციელებს საქართველოს კონსტიტუციით, საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტით და სხვა საკანონმდებლო აქტებით მისთვის მინიჭებულ სხვა უფლებამოსილებას.

6.2 **არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 06 02)**

- არჩევნების დაგეგმვა – სამართლებრივი, ორგანიზაციული, ფინანსური და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა;
- არჩევნების ჩასატარებლად საჭირო ინვენტარის შესყიდვა;
- კომპეტენციის ფარგლებში საარჩევნო ინვენტარის შესყიდვა;
- საარჩევნო პერიოდში საიმიჯო კამპანიის წარმოება;
- ამომრჩევლის საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

	<p>ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს უზრუნველყოფა;</p> <p>გენდერულად დაბალანსებული და თანაბარი საარჩევნო გარემოს ხელშეწყობა;</p> <p>საოლქო და საუბნო საარჩევნო კომისიების წევრთა კვალიფიკაციის ამაღლება.</p>
6.3	<p>სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აპარატი (პროგრამული კოდი 05 01)</p>
	<p>სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის თანამედროვე, დამოუკიდებელ, უმაღლეს აუდიტორულ ორგანოდ ჩამოყალიბება, რომელიც თავის საქმიანობას წარმართავს საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და სარგებლობს საზოგადოების მაღალი ნდობით;</p> <p>უმაღლესი აუდიტორული ორგანოების თანამედროვე, სანიმუშო პრაქტიკის გაცნობა და აუდიტორთა პროფესიული ცნობიერების ამაღლება აუდიტორული ცოდნითა და უნარებით;</p> <p>გარე აუდიტის შესაძლებლობების, საკანონმდებლო მანდატისა და გაცემული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი;</p> <p>სახელმწიფო სახსრების, სახელმწიფოს სხვა მატერიალური ფასეულობების ხარჯვისა და გამოყენების კანონიერების მიზნობრიობის დაცვისა და ეფექტიანობის ხელშეწყობა;</p> <p>აუდიტორული საქმიანობის განხორციელებისას გაცემული რეკომენდაციების შედეგად მოტანილი სარგებლის ზრდა;</p> <p>ინფორმაციული ტექნოლოგიების (IT) აუდიტის დანერგვა;</p> <p>კომპეტენციის ფარგლებში საჯარო ფინანსების მართვის გაუმჯობესების ხელშეწყობა.</p>
6.4	<p>პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება (პროგრამული კოდი 06 04)</p>
	<p>„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის შესაბამისად პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის განვითარებისა და ჯანსაღი, კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;</p> <p>არასამთავრობო ორგანიზაციებისათვის საარჩევნო თემატიკაზე საგრანტო კონკურსების ჩატარება და გრანტებისათვის ბიუჯეტით განსაზღვრული თანხების განაწილების უზრუნველყოფა.</p>
6.5	<p>საარჩევნო გარემოს განვითარება (პროგრამული კოდი 06 01)</p>
	<p>მიუკერძოებელი, გამჭვირვალე და მაღალ პროფესიულ დონეზე ადმინისტრირებული არჩევნების საქართველოს კანონმდებლობის დაცვით ჩატარება და ყველა პირობის შექმნა, რათა ამომრჩევლებმა და საარჩევნო პროცესებში ჩართულმა სხვა მხარეებმა თავისუფლად განახორციელონ საარჩევნო უფლება;</p> <p>ინსტიტუციური გაძლიერება: საარჩევნო ადმინისტრაციის დამოუკიდებლობის, პროფესიონალიზმისა და სანდოობის განმტკიცება, ეფექტიანი საბიუჯეტო პოლიტიკისა და უწყვეტ ორგანიზაციულ, პროფესიულ განვითარებაზე ორიენტირებული სისტემის დამკვიდრება; დემოკრატიული პროცესების განვითარებაში წვლილის შეტანა;</p> <p>სამოქალაქო და ამომრჩევლის განათლება: საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებით საარჩევნო პროცესებში სამოქალაქო ჩართულობის გაზრდა, ამომრჩეველთა აქტივობის ზრდისა და ინფორმირებული არჩევანის გაკეთების ხელშეწყობა;</p> <p>საარჩევნო გარემო: საარჩევნო პროცესებში ჩართული მხარეების აქტიური მონაწილეობით მაქსიმალურად ინკლუზიური საარჩევნო გარემოს შექმნა, საქართველოს კანონმდებლობის დახვეწის პროცესის ხელშეწყობა;</p> <p>საარჩევნო პროცესების დაგეგმვა, ყველა ტიპის არჩევნების ჩატარების ორგანიზაციული, სამართლებრივი და ტექნიკური უზრუნველყოფა.</p>
6.6	<p>სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება (პროგრამული კოდი 26 01)</p>
	<p>შესაბამისი საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; კანონშემოქმედებით სფეროში საქართველოს პარლამენტისა და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს ურთიერთობის კოორდინაცია; სამართლის ცალკეული დარგების განვითარების აუცილებლობისა და პერსპექტივების შესწავლა, საზღვარგარეთის სახელმწიფოთა კანონმდებლობის შესწავლა და ანალიზი, სხვა სამინისტროებისა და დარგობრივი უწყებების პრობლემატიკის შესწავლა სამართალშემოქმედებითი საქმიანობის განსახორციელებლად;</p> <p>ნორმატიული აქტების საქართველოს კონსტიტუციასთან შესაბამისობის შესწავლა; მოქმედი ნორმატიული აქტების უპირატესი იურიდიული ძალის მქონე ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფისა და სამართლებრივი კოლიზიების აღმოფხვრის თაობაზე წინადადებების, დასკვნებისა და პროექტების მომზადება;</p>

სხვადასხვა პრიორიტეტული სფეროს (სისხლის სამართალი, არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება, შრომის სამართალი, დემოკრატიული მმართველობა და ანტიკორუფციული რეფორმა, ინფორმაციის თავისუფლება და სხვა სფეროები) განვითარებისათვის საკანონმდებლო ინიციატივების, საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების პროექტების მომზადება; საქართველოს კანონმდებლობის საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებიდან და საერთაშორისო ორგანიზაციებში წევრობიდან გამომდინარე ვალდებულებებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა და სხვა;

კანონის უზენაესობის, მართლმსაჯულებისა და დემოკრატიული მმართველობის სფეროებში საჯარო პოლიტიკის შემუშავებისა და განხორციელების ხელშეწყობა; შედარებითი სამართლებრივი და სოციოლოგიური კვლევების ჩატარება; საკანონმდებლო აქტების, აგრეთვე საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული კატეგორიის კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების სამართლებრივი ექსპერტიზა და მათი უპირატესი იურიდიული ძალის მქონე ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობის დადგენა;

საზღვარგარეთის სახელმწიფოებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან სამართლებრივი თანამშრომლობის პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება; შემდეგ საკითხებთან დაკავშირებით სამართლებრივი პოლიტიკის შემუშავება და იმპლემენტაცია: ტრეფიკინგის წინააღმდეგ ბრძოლა, ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლა, საერთაშორისო ჰუმანიტარული სამართლის ეროვნულ დონეზე იმპლემენტაცია, წამებისა და არასათანადო მოპყრობის წინააღმდეგ ბრძოლა; გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ეროვნულ დონეზე იმპლემენტაცია; ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაეროს ადამიანის უფლებათა დაცვის სახელმწიფოებო ორგანოებში საქართველოს წინააღმდეგ შეტანილ საჩივრებზე მიმდინარე დავებში წარმომადგენლობის განხორციელება;

საქართველოს სასამართლო ინსტანციებში მიმდინარე სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ დავებზე საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს წარმომადგენლობა; უცხო ქვეყნების სასამართლოებსა და არასათანადო მოპყრობის წინააღმდეგ ბრძოლა; მართლმსაჯულების საერთაშორისო სასამართლოში, ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოსა და გაეროს ადამიანის უფლებათა დაცვის სახელმწიფოებო (კვაზისასამართლო) ორგანოებში მიმდინარე საქმეებზე სახელმწიფო წარმომადგენლობა; ბავშვთა საერთაშორისო არამართლზომიერი გადაადგილების შესახებ საქმეების მართვა და კოორდინაცია; ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სასამართლოების მიერ საქართველოსთან მიმართებით გამოტანილი გადაწყვეტილებების აღსრულება; სისხლის სამართლის საერთაშორისო სასამართლოსთან თანამშრომლობა;

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განმახორციელებელი უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს საქმიანობის ადმინისტრირება, ორგანიზაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა; უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს სამდივნოს ანალიტიკური შესაძლებლობების გაძლიერება და მონიტორინგის მექანიზმის დახვეწა; სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის სექტორული სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების ყოველწლიური განახლება; იმპლემენტაციის პროცესში უწყებათაშორისი საქმიანობის კოორდინაცია; წლიური პროგრესის შესახებ ანგარიშების მომზადება; მართლმსაჯულების სექტორის რეფორმის საბიუჯეტო დახმარების პროგრამის ფინანსური შეთანხმების პირობების შესრულების ხელშეწყობა და პირობების შესრულების შესახებ ანგარიშის მომზადება და ევროკავშირის დელეგაციისათვის წარდგენა;

საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის ყოველწლიური განახლება, ანტიკორუფციული პოლიტიკის შესრულების მონიტორინგის მეთოდოლოგიის მიხედვით საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის განხორციელების 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმის ბოლო თვის პროგრესის, 2016 წლის მონიტორინგის ანგარიშისა და 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმის შესრულების შეფასების ანგარიშების მომზადება და გამოქვეყნება; საქართველოს ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიის განხორციელების 2017-2018 წლებისა და 2019-2020 წლების სამოქმედო გეგმების შემუშავება, ანტიკორუფციული საბჭოს საქმიანობის ყოველწლიური ანგარიშების მომზადება და საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა; ღია მმართველობის პარტნიორობის ფარგლებში დაგეგმილ საერთაშორისო ღონისძიებებში საქართველოს წარმომადგენლობის მონაწილეობის უზრუნველყოფა და სხვა.

6.7 ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 26 03)

ეროვნული საარქივო ფონდის მატერიალური ან/და ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანილი დოკუმენტებით შევსება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების ელექტრონული ბაზის შექმნა და მუდმივი განახლება, ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების აღწერა და ცენტრალიზებული აღრიცხვა (მათ შორის, ელექტრონული ფორმით), ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების დაცვისა და შენახვის სათანადო პირობების უზრუნველყოფა, დაზიანებული დოკუმენტების რესტავრაცია;

საარქივო დოკუმენტების ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანა; ადგილობრივ არქივებში დაცული დოკუმენტების რეგიონული არქივების გარემონტებულ შენობებში გადატანა და განთავსება;

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით მოქალაქეთა მომსახურების ელექტრონული სისტემის, ეროვნული საარქივო ფონდის მკვლევართა აღრიცხვისა და მართვის, აგრეთვე გენეალოგიური მონაცემების აღრიცხვის ელექტრონული სისტემებისა და ეროვნული საარქივო ფონდის დოკუმენტების (ტექსტური დოკუმენტები, ფოტოფონოვიდეოდოკუმენტები, რუკები) ელექტრონული კატალოგების შექმნა და განვითარება;

ქუთაისის ცენტრალური არქივის შენობის მშენებლობის დასრულება და მისი შესაბამისი ინვენტარით აღჭურვა.

6.8 სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური (პროგრამული კოდი 53 00)

ოჯახში ძალადობის მსხვერპლთა დაცვა (თუ მსხვერპლი გადახდისუუნაროა);

ფსიქოსოციალური საჭიროებების მქონე პირთა დაცვა, რომელთა მიმართაც სასამართლო განიხილავს

მხარდაჭერის მიმღებად ცნობის საკითხს;

ადმინისტრაციულ ორგანოებში სამოქალაქო სამართლისა და ადმინისტრაციული სამართლის გარკვეულ საქმეებზე წარმომადგენლობის განხორციელება (დღევანდელი მდგომარეობით უზრუნველყოფილია მხოლოდ სასამართლოში წარმომადგენლობა);

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსიდან გამომდინარე, არა მხოლოდ 14-დან 18 წლამდე ბრალდებულის, მსჯავრდებულისა და გამართლებულის, არამედ 18-დან 21 წლამდე ბრალდებულის დაცვა, აგრეთვე დაზარალებულად ცნობილი არასრულწლოვნების დაცვა და გადახდისუნარიო არასრულწლოვან მოწმეთა დაცვა;

კანონთან კონფლიქტში მყოფ არასრულწლოვანთა დაცვა იმ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეებზე, რომლებიც სახდელის სახით ადმინისტრაციულ პატიმრობას ითვალისწინებს;

იურიდიული დახმარების უზრუნველყოფა იმ თავშესაფრის მაძიებლისთვის, რომლის მიმართაც სასამართლო განიხილავს ლტოლვილის ან ჰუმანიტარული სტატუსის მინიჭების, შეწყვეტის ან გაუქმების, აგრეთვე თავშესაფრის მიცემის საკითხებს;

იურიდიული დახმარების სამსახურის ცნობადობის გასაზრდელად შესაბამისი სამუშაოების ჩატარება;

იურიდიული დახმარების ხელმისაწვდომობის გაზრდა დამატებითი ოფისების გახსნითა და საადვოკატო სერვისების გაფართოებით;

მაღალი ხარისხის მომსახურების უზრუნველყოფა დასაქმებულთათვის ადეკვატური შრომის ანაზღაურების მიცემით და მათი მუდმივი პროფესიული გადამზადებით;

იურიდიული დახმარების სისტემის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება.

6.9

საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატის ფუნქციონირების გაძლიერების დონისძიებები (საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი) (პროგრამული კოდი 41 01)

საქართველოს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმური და მოულოდნელი (დაუგეგმავი) მონიტორინგის განხორციელება;

წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციისათვის რეკომენდაციების შემუშავება;

მონიტორინგის ანგარიშების მომზადება და წარდგენა;

საქართველოს სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;

ადამიანის უფლებათა სავარაუდო დარღვევების შესახებ განცხადებების/საჩივრების მიღება, განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;

შემუშავებული რეკომენდაციების შესრულების მონიტორინგი, მათი განხორციელების შეფასება; საქართველოს სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა და მათი გაზრდა;

ადამიანის უფლებათა სფეროში საგანმანათლებლო კამპანიების განხორციელება, მათ შორის, სოციალური რეკლამის დამზადება და მასმედიით გავრცელება;

სამიზნე აუდიტორიისათვის საგანმანათლებლო აქტივობების განხორციელება;

საქართველოს სახალხო დამცველის საინფორმაციო ბიულეტენის ყოველთვიურად გამოცემა;

ადამიანის უფლებათა თემატიკაზე ყოველთვიურად საჯარო დებატების გამართვა, კონკურსების ჩატარება, სხვადასხვა პუბლიკაციის გამოცემა და გავრცელება;

ტოლერანტობის კულტურის განვითარებისა და თანასწორუფლებიანი გარემოს ჩამოყალიბების ხელშეწყობა;

უმრავლესობისა და უმცირესობის ჯგუფებს შორის მრავალმხრივი დიალოგის ხელშეწყობა; ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა;

რელიგიური და ეთნიკური უმცირესობების მდგომარეობის მონიტორინგი, არსებული ტენდენციების გამოკვეთა და ანალიზი, ტოლერანტობის საკითხებზე რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება და შესაბამისი სახელმწიფო უწყებებისათვის წარდგენა;

საქართველოს ადამიანის უფლებების დაცვის სამთავრობო სამოქმედო გეგმისა და სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სამოქმედო გეგმის მონიტორინგის განხორციელება რელიგიათა საბჭოს და ეროვნულ უმცირესობათა საბჭოს მონაწილეობით;

ბავშვთა უფლებრივი მდგომარეობის ზედამხედველობა ცენტრსა და რეგიონებში; არასრულწლოვანთა პენიტენციური დაწესებულებების მონიტორინგის გაძლიერება;

	<p>სკოლამდელი განათლების დაწესებულებების მონიტორინგი;</p> <p>24-საათიანი სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფი არასრულწლოვნების სამზრუნველო დაწესებულებიდან გასვლისთვის მომზადების ზედამხედველობა;</p> <p>საქართველოში გენდერული თანასწორობის დაცვის სფეროში არსებული ეროვნული და საერთაშორისო აქტების შესრულების მონიტორინგი, საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატში შემოსული, გენდერული თანასწორობის დარღვევასთან დაკავშირებული განცხადებების/საჩივრების შესწავლა და შესაბამისი დასკვნების/რეკომენდაციების/წინადადებების პროექტების მომზადება;</p> <p>საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ გენდერული თანასწორობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო თუ არასახელმწიფო ორგანიზაციებისა და ორგანიზაციების საქმიანობის, გამოცდილების განზოგადება და საქართველოში დანერგვის ორგანიზება;</p> <p>შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებრივი მდგომარეობის მონიტორინგი;</p> <p>შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მიმართ ეფექტიანი სახელმწიფო პოლიტიკის ჩამოყალიბების ხელშეწყობა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ინტერესების ადვოკატირება;</p> <p>გაეროს „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების კონვენციის“ მოთხოვნების შესრულების მონიტორინგი;</p> <p>ე. წ. გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში ადამიანის უფლებათა მდგომარეობის შესწავლა და მონიტორინგი;</p> <p>„დისკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმოფხვრის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ფუნქციების შესრულება;</p> <p>თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროში ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის მონიტორინგის განხორციელება.</p>
6.10	<p>იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 26 08)</p>
6.11	<p>სახელმწიფო სერვისების მიწოდების მაღალი სტანდარტის შენარჩუნება და გაუმჯობესება, ახალი პროდუქტების/სერვისების დანერგვა და დაინტერესებული პირებისათვის მათი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;</p> <p>სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობა და ადმინისტრაციული პროცედურებისთვის დახარჯული დროის შემცირება; დამატებით რამდენიმე კერძო და სახელმწიფო სერვისის ინტეგრაცია, მათ შორის, ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის მერიის არქიტექტურის სამსახურის სერვისებისა, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრის – „საქპატენტის“ სერვისებისა (სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაცია, ადგილწარმოშობის დასახელებათა რეგისტრაცია) და სხვა;</p> <p>ახალქალაქის იუსტიციის სახლის მშენებლობა; იუსტიციის სახლის სერვისების პოპულარიზაცია, ცნობადობის გაზრდა და იუსტიციის სახლის კონვენციის ექსპორტი დაინტერესებულ ქვეყნებში;</p> <p>იუსტიციის სახლის ფილიალების გახსნა ყველა იმ მუნიციპალიტეტში, სადაც 20–30 ათასი ან მეტი მცხოვრებია (ახმეტა, მარტვილი, ხონი, ლანჩხუთი), და ერთ სივრცეში 400-მდე სერვისის მიღების შესაძლებლობის უზრუნველყოფა.</p>
6.11	<p>მიწის ბაზრის განვითარება (WB) (პროგრამული კოდი 26 09)</p> <p>მიწის ნაკვეთებზე საკუთრების უფლებათა სისტემური რეგისტრაცია: შეირჩა 48 000 სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი 12 საპილოტე არეალში – 12 დასახლებულ პუნქტში: კარალეთი (გორის მუნიციპალიტეტი), ჯიმიტი (გურჯაანის მუნიციპალიტეტი), არბოშიკი (დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი), არხილოსკალო (დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტი), სალხინო (ვანის მუნიციპალიტეტი), მანგლისი (თეთრი წყაროს მუნიციპალიტეტი), ზარიძეები (თიანეთის მუნიციპალიტეტი), ვედიდკარი (მარტვილის მუნიციპალიტეტი), ლახამულა (მესტიის მუნიციპალიტეტი), საგურამო (მცხეთის მუნიციპალიტეტი), მზისგული (საგარეჯოს მუნიციპალიტეტი), შუახევი (შუახევის მუნიციპალიტეტი);</p> <p>მაღალი სიზუსტის საკადასტრო აზომებები თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით; საპილოტე პროექტის განსახორციელებლად სათანადო მეთოდოლოგიისა და ინსტრუქციების მომზადება და შედეგების შეფასება; „მიწის რეგისტრაციის ეროვნული პროგრამის“ განხორციელებისათვის შესაბამისი მეთოდოლოგიისა და რეკომენდაციების შემუშავება.</p>
6.12	<p>ელექტრონული მმართველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 05)</p> <p>მოქალაქეებისათვის, ბიზნესისა და არასამთავრობო სექტორისათვის ელექტრონული სახელმწიფო სერვისების უსაფრთხოდ, ეფექტიანად, ერთი ფანჯრის პრინციპით მიწოდების ხელშეწყობა; სახელმწიფო ორგანიზაციებისა და კერძო სექტორის ინფორმაციის, საინფორმაციო სისტემებისა და ტექნოლოგიების ურთიერთთავსებადობის საშუალებით მონაცემების ეფექტიანად და უსაფრთხოდ გაცვლის უზრუნველყოფა; ინფორმაციისა და მონაცემების გაცვლის პროცესში სათანადო დონის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა (ინფორმაციული უსაფრთხოების პერიოდული აუდიტი, ინფორმაციული უსაფრთხოების შედეგადობის (მდგრადობის) ტესტირება, კომპიუტერული ინციდენტების აღმოჩენისათვის გამიზნული ქსელური სენსორის დაყენება და მართვა, კიბერუსაფრთხოების საკითხების რეგულირება, კომპიუტერულ ინციდენტებზე დახმარების ჯგუფის მიერ კომპიუტერული ინციდენტების პრევენცია, გამოვლენა და</p>

შედგების მართვა;

საერთაშორისო ვაჭრობის მხარდამჭერ სისტემაში, გარდა საკონტინენტო გადაზიდვებისა, სახმელეთო და საჰაერო გადაზიდვების ინტეგრაცია და ეროვნული სისტემის მსგავს საერთაშორისო სისტემებთან ინტეგრაცია;

ელექტრონულ სერვისებთან ერთად სამოქალაქო სექტორისა და ბიზნესსექტორისათვის საჯარო, სტრუქტურული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაზრდა; ღია მონაცემების პორტალზე (data.gov.ge) ღია მონაცემების გამოქვეყნება შესაბამის მეტამონაცემებთან ერთად;

საქმიანობის ეფექტიანობის უზრუნველსაყოფად საჯარო სამართლის იურიდიული პირისათვის – მონაცემთა გაცვლის სააგენტოსათვის საკუთარი ადმინისტრაციული ოფისის მშენებლობა, მისი სათანადო ტექნიკითა და ინვენტარით აღჭურვა, სასერვერო ფართობის, საკონფერენციო და სატრენინგო დარბაზების, ელექტრონული სერვისების სადემონსტრაციო სივრცისა და თანამშრომელთა სამუშაო ოთახების მოწყობა.

6.13 **პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი (პროგრამული კოდი 51 00)**

პერსონალური მონაცემების დამუშავების ევროპული სტანდარტების დასაწერად შესაბამისი ნორმატიული აქტებისა და რეკომენდაციების მომზადება, ინსპექტირების მეთოდოლოგიის შემუშავება და დახვეწა, უცხო ქვეყნებში მონაცემთა გადაცემის კონტროლის გაუმჯობესება; კომპეტენციის ფარგლებში ევროპის საბჭოსა და ევროკავშირში საქართველოს წარმომადგენლობა;

ქვეყანაში დანაშაულის პრევენციის, გამოძიების, ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიებებისა და მართლწესრიგის დაცვის მიზნით სამართალდამცავი ორგანოების მიერ პერსონალური მონაცემების დამუშავების კანონიერების ზედამხედველობა;

ფარული საგამომიებო მოქმედებებისა და სამართალდამცავი ორგანოების მონაცემთა ბანკებში განხორციელებული აქტივობების კონტროლი, მათ შორის, ფარული მიყურადებისა და ჩაწერის ორეტაპიანი ელექტრონული სისტემის შემოწმებით;

მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებული განცხადებების განხილვა და მათზე რეაგირება, აგრეთვე საჯარო და კერძო პირებისათვის მონაცემთა დაცვასთან დაკავშირებულ საკითხებზე კონსულტაციების გაწევა და მონაცემთა დამუშავების კანონიერების შემოწმება (ინსპექტირება) საჯარო და კერძო დაწესებულებებში;

საჯარო და კერძო ორგანიზაციების ფაილური სისტემის (პერსონალურ მონაცემთა შემცველი ელექტრონული ბაზების) კატალოგის რეესტრის წარმოება და გამოქვეყნება;

მონაცემთა დაცვის მდგომარეობისა და მასთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება;

სამართალშემოქმედებით პროცესში მონაწილეობა მონაცემთა დამუშავების შესახებ კანონმდებლობის სრულყოფის და ასოცირების შეთანხმების სამოქმედო გეგმის შესრულების მიზნით;

საჯარო და კერძო დაწესებულებების წარმომადგენლებისათვის და უფლებამოსილი პირებისათვის ტრენინგების ორგანიზება.

6.14 **სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო (პროგრამული კოდი 50 00)**

საჯარო სამსახურის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და შესაბამისი საქმიანობის კოორდინაციის ხელშეწყობა;

საჯარო სამსახურის რეფორმის ფარგლებში, „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს ახალი კანონისა და მისგან გამომდინარე ნორმატიული აქტების იმპლემენტაცია;

საჯარო დაწესებულებების ჰორიზონტალური და ვერტიკალური ფუნქციური ანალიზის შედეგებისა და რეკომენდაციების იმპლემენტაციის ხელშეწყობა და საჯარო თანამდებობათა კლასიფიკაციის სისტემის დანერგვისათვის აუცილებელი ღონისძიებების განხორციელება;

საჯარო სამსახურში სახელფასო რეფორმის მომზადების ხელშეწყობა;

სერტიფიცირების არანაკლებ 6 თვეში ერთხელ ჩატარების უზრუნველყოფა და შესაბამისი ტესტების ბანკის განახლება;

საჯარო სამსახურში ადამიანური რესურსების მართვის ერთეულების წარმომადგენლებისა და საჯარო სამსახურში მენეჯერის თანამდებობებზე დასაქმებულთათვის სამუშაოს შეფასების საკითხებზე ტრენინგის ჩატარება;

თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების დროულად შევსებისა და საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგის სისტემის დანერგვა;

საჯარო დაწესებულებებში სტაჟირების გავლის პროგრამის კოორდინაცია და კონტროლი;

	<p>საჯარო მოსამსახურეთათვის ადამიანური რესურსების მართვის, ეთიკისა და მამხილებლის ინსტიტუტთან დაკავშირებულ საკითხებზე ტრენინგის ჩატარება;</p> <p>საჯარო სამსახურის სფეროში არსებული მდგომარეობისა და ნორმატიული აქტების შესრულების ანალიზი.</p>
6.15	<p>საარჩევნო ინსტიტუტის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 06 03)</p> <p>საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება არჩევნებში ჩართული მხარეებისათვის;</p> <p>ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობა;</p> <p>საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეთა სერტიფიცირების ჩატარება;</p> <p>„მოქალაქეთა პოლიტიკური გაერთიანებების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონით გათვალისწინებული ფონდის ფუნქციების შესრულება.</p>
6.16	<p>სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური (პროგრამული კოდი 48 00)</p> <p>დაზღვევის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება;</p> <p>სადაზღვევო ბაზრის ფინანსური სტაბილურობისათვის ხელის შეწყობა;</p> <p>საქართველოს სადაზღვევო კანონმდებლობის ევროკავშირის დირექტივებთან ჰარმონიზაცია;</p> <p>სავალდებულო დაზღვევების შესახებ სტანდარტების შემუშავება;</p> <p>კომპეტენციის ფარგლებში მომხმარებელთა უფლებების დაცვა.</p>
6.17	<p>სახელმწიფო რწმუნებულების – გუბერნატორების ადმინისტრაციები (პროგრამული კოდები 11 00–19 00)</p> <p>სახელმწიფო რწმუნებულების – გუბერნატორების ადმინისტრაციების მიერ სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოებთან კოორდინაციით ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების განვითარების სტრატეგიებისა და პრიორიტეტების დოკუმენტების შემუშავება, ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და ტურისტული პოტენციალის წარმოჩენის მიზნით წინადადებების მომზადება;</p> <p>სამხედრო სავალდებულო სამსახურში გაწვევის პროცესისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების საქმიანობის მონიტორინგი.</p>
6.18	<p>ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება (პროგრამული კოდი 26 06)</p> <p>სახელმწიფოს საქმიანობაში თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების დანერგვა, მათზე გაწეული დანახარჯების შემცირება, ინფორმაციული ტექნოლოგიებისა და კომუნიკაციების საშუალებით სახელმწიფოს გამართული ფუნქციონირების ხელშეწყობა;</p> <p>სახელმწიფო უწყებების IT-სერვისების სრული სპექტრით მომსახურება, რაც მოიცავს ქსელურ უზრუნველყოფას, ელექტრონული ფოსტის სერვისს, ონლაინკომუნიკაციის საშუალებებს, ტელევიდეოკონფერენციას, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამულ უზრუნველყოფას, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარებას, არასასურველი და მავნე ელექტრონული ფოსტისაგან, პროგრამებისა და ვირუსებისაგან დაცვას, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის IT-მხარდაჭერის ერთიანი სატელეფონო ცენტრის შექმნასა და ინციდენტების მართვას, ციფრული ტელეფონის სერვისს, სახელმწიფო ორგანიზაციებში დასაქმებულთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურებას და სხვა;</p> <p>სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით შესაბამისი კვლევების ჩატარება და კონკრეტული ინოვაციური ბიზნესგადაწყვეტილებების შემუშავება, რომლებიც მორგებული იქნება დამკვეთის ბიზნესპროცესებზე; დანერგილი „ქლაუდტექნოლოგიის“ (დრუბლოვანი ტექნოლოგია) განვითარება როგორც პროგრამული, ისე გამოთვლითი სიმულაციებისა და მასშტაბების მიმართულებით; დაინტერესებული ორგანიზაციებისათვის „ქლაუდინფრასტრუქტურით“ (IaaS) სარგებლობის შესაძლებლობის უზრუნველყოფა.</p>
7	<p>იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა</p> <p>ხელისუფლება გააგრძელებს დევნილთა საცხოვრებელი ფართობებით უზრუნველყოფის ეფექტიან პოლიტიკას. გაგრძელდება დევნილი ოჯახებისათვის მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა. მოხდება საცხოვრებელი ბინების შესყიდვა მენაშენებისაგან თბილისისა და სხვა დიდ ქალაქებში, აგრეთვე პროექტის – „სოფლად სახლის“ ფარგლებში დევნილი ოჯახებისათვის საცხოვრებელი სახლების შექმნა. 24 000-ზე მეტ დევნილ ოჯახს, რომელსაც საკუთრებაში აქვს გადაცემული საცხოვრებელი ფართობი, აგრეთვე მათ მიერ შექმნილ ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობებს საკუთრებაში გადაეცემათ საერთო სარგებლობის ფართობებიც (სხვენები, სარდაფები და სხვა ფართობები). გაგრძელდება კერძო მესაკუთრეებისაგან იმ საცხოვრებელი ფართობების გამოსყიდვა, რომლებიც დევნილებს აქვთ დაკავებული. ამასთანავე, მიმდინარეობს მუშაობა, ერთი მხრივ, დონორებთან, ხოლო, მეორე მხრივ, ინვესტორებთან, რათა საჯარო-კერძო პარტნიორობის ფარგლებში აშენდეს ახალი საცხოვრებლები დევნილებისათვის როგორც ქალაქებში, ისე სოფლად. მნიშვნელოვნად გაძლიერდება მცირე სამეწარმეო საქმიანობისა და დევნილთა კოოპერაციის სახელმწიფო ხელშეწყობა.</p>

გაგრძელდება ეკომიგრანტი ოჯახებისათვის საცხოვრებელი სახლებისა და მიწის ნაკვეთების დაკანონების პროცესი. მოხდება ქვეყნის მასშტაბით 1000-მდე ეკომიგრანტი ოჯახისათვის სახლების შექმნა.

დემოგრაფიული მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად გაძლიერდება სხვადასხვა სოციალური პროგრამა. გაძლიერდება ხანდაზმულთა მიმართ პოლიტიკის სხვადასხვა მიმართულება. პრობლემების მქონე ოჯახებთან მიმართებით გაიზრდება სოციალური მუშაკის როლი.

7.1 განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 34 02)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა მიმართ 2015-2016 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის განახლება და მის შესაბამისად იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების ღონისძიებების განხორციელება, მათთვის საცხოვრებლის შექმნა, აშენება, რეაბილიტაცია, კერძო საკუთრებაში გადაცემა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლებისათვის თბილისსა და საქართველოს რეგიონებში მდებარე შენობების სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან და ახალი საცხოვრებელი ბინების მშენებლობასთან დაკავშირებული მომსახურების შესყიდვა;

სავალალო მდგომარეობაში მყოფი დევნილთა ჩასახლების ობიექტების შესწავლა და რეაბილიტაცია, დევნილთა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა რაოდენობის დაზუსტება და ადმინისტრაციული ხარჯების დაფინანსება სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის ფულადი დახმარების გაწევა საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით (მათ შორის, ფართობების დასაქირავებლად დევნილი ოჯახებისთვის ყოველთვიური სოციალური დახმარების გაცემა);

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლებისათვის რეაბილიტირებული და ახალაშენებული შენობების ელექტროენერჯის, გარე საკანალიზაციო, ბუნებრივი აირისა და წყლის სისტემების მიერთება და მოწყობა სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა საყოფაცხოვრებო პირობების გასაუმჯობესებლად დევნილთა საკუთრებაში არსებულ ობიექტებში ჩასატარებელი სამუშაოების ღირებულების თანადაფინანსება სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლებისათვის განსაზღვრულ (აშენებულ, რეაბილიტირებულ) ობიექტებში დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების ღონისძიებების დასრულებამდე ობიექტების დაცვის მომსახურების შესყიდვა.

7.2 იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 34 01)

იძულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა და მიგრანტთა ხელშეწყობისათვის სათანადო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, სახელმწიფო უწყებებთან და ორგანიზაციებთან კოორდინაცია, ეკომიგრანტებისათვის საცხოვრებელი სახლების შექმნა, ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა დროებითი საცხოვრებელი უზრუნველყოფა და შენახვა, საქართველოში დაბრუნებულ მიგრანტთა სარეინტეგრაციო დახმარებით უზრუნველყოფა;

ყოფილი სსრკ-ის მიერ XX საუკუნის 40-იან წლებში საქართველოს სსრ-იდან იძულებით გადასახლებულ პირთა რეპატრაციის შესახებ სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელება; არაკონტროლირებად ტერიტორიებზე ქონების კანონიერი მესაკუთრეებისათვის უფლებების აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება;

ქართული ენის, კულტურის, ისტორიისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესახებ ლტოლვილისა და ჰუმანიტარული სტატუსების მქონე პირთა ცნობიერების ამაღლება.

7.3 შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 21 00)

შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატის ფუნქციონირების მხარდაჭერა, რომლის მიზანია:

- რეინტეგრაციის მიზნით სამშვიდობო პოლიტიკის განხორციელება; საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებისგან გამყოფი ხაზის ორივე მხარეს მცხოვრებთა შორის ნდობის აღდგენა; მათი შერიგებისა და ქვეყნის დეოკუპაციისათვის საფუძვლის მომზადების მიზნით ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ჰუმანიტარული, სოციალურ-ეკონომიკური და ნდობის გაღრმავებისათვის განსახორციელებელი პროექტების ხელშეწყობა და კოორდინაცია; ჩართულობის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელება;
- სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის პოლიტიკის კოორდინაცია, რომელიც მიმართულია ეთნიკური უმცირესობების საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში სრულფასოვანი ინტეგრირების ხელშეწყობისკენ; მათთვის განათლების, მედიისა და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისკენ, მათი სახელმწიფო ენის ცოდნის დონის ამაღლებისა და კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნებისა და განვითარებისკენ; სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელებისკენ.

7.4	<p align="center">დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 34 03)</p> <p>დევნილთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;</p> <p>საცხოვრებლით უზრუნველყოფილ დევნილთა სასოფლო-სამეურნეო ან/და თვითდასაქმებაზე ორიენტირებული სოციალური პროექტების დაფინანსება;</p> <p>სახელმწიფო პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში დევნილთა ჩარიცხვის ხელშეწყობა და ჩარიცხული სოციალურად დაუცველი დევნილების საცხოვრებლით/ტრანსპორტირებით უზრუნველყოფა;</p> <p>საარსებო წყაროების შექმნისაკენ/გაუმჯობესებისაკენ მიმართული სახელმწიფო პროგრამების შესახებ დევნილთა ცნობიერების ამაღლება;</p> <p>აგროდაზღვევის სახელმწიფო პროგრამაში დევნილთა ჩართულობის უზრუნველყოფა და მათთვის დამატებითი სუბსიდიების შეთავაზება.</p>
-----	---

8	<p>კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი</p>
---	--

8.1	<p>სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 02)</p> <p>სახელმწიფოს მიერ კულტურის განვითარებისათვის გამოყოფილი დაფინანსება ყოველწლიურად იზრდება. საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების თანახმად, საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ შეიმუშავა და საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა „კულტურის სტრატეგია 2025“, რომელიც განსაზღვრავს კულტურის სფეროში სახელმწიფოს ხედვას, მიზნებსა და ამოცანებს. საქართველო ევროკავშირის ინიციატივის – „აღმოსავლეთის პარტნიორობის“ – ქვეყნებს შორის პირველია, რომელიც ევროკავშირის პროგრამის – „შემოქმედებითი ევროპის“ – წევრი გახდა.</p> <p>დაიხვეწება კულტურასა და ძეგლთა დაცვასთან დაკავშირებული კანონმდებლობა; შემუშავდება კულტურული მემკვიდრეობის კოდექსი, რომელიც კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის სათანადო საკანონმდებლო საფუძველს შექმნის; გაგრძელდება ალტერნატიული გზების ძიება კულტურის სფეროს დაფინანსების მოძიებისა და დივერსიფიკაციისთვის.</p> <p>გაიზრდება კულტურის ხელმისაწვდომობა ფართო საზოგადოებისათვის, განსაკუთრებით – რეგიონების მოსახლეობისათვის, ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლებისა და შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირებისათვის. განხორციელდება ინფრასტრუქტურული პროექტები კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში მემკვიდრეობის შესანარჩუნებლად. მოხდება კულტურის პოპულარიზაცია მოსახლეობის ფართო ფენებში. ხელი შეეწყობა მედიისა და მასშეხების პოტენციალის კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორის პოპულარიზაციისა და განვითარებისათვის გამოყენებას.</p> <p>ხელი შეეწყობა ქართული კულტურის ინტერნაციონალიზაციისა და ქვეყნის პოპულარიზაციისათვის ქართველი ხელოვანების მნიშვნელოვან საერთაშორისო ღონისძიებებში მონაწილეობას. ხელი შეეწყობა კულტურათმშობის დიალოგის გაღრმავებას და თანამშრომლობით განსახორციელებელ პროექტებს ინსტიტუციურ, ორგანიზაციულ და ინდივიდუალურ დონეზე.</p> <p>გაგრძელდება სახელოვნებო განათლების განვითარების ხელშეწყობა, სპეციალისტების კვალიფიკაციის ამაღლება.</p> <p>უზრუნველყოფილი იქნება ხელოვნების სხვადასხვა დარგის პოპულარიზაცია ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში.</p> <p>აშენდება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი ფეხბურთისა და რაგბის კომბინირებული მოედნები. რეგიონების ცენტრებში აშენდება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სპორტის სასახლეები. შეიქმნება სპორტული ინფრასტრუქტურის მართვის ეფექტიანი მოდელი, რომელიც საჯარო და კერძო სექტორების თანამშრომლობაზე იქნება დაფუძნებული.</p> <p>მომდევნო 4 წლის განმავლობაში გაგრძელდება საქართველოს ჩემპიონატის მონაწილე სხვადასხვა დონის საფეხბურთო კლუბებისა და პროგრამების ხელშეწყობა. ხელი შეეწყობა საფეხბურთო გუნდების კერძო საკუთრებაში გადაცემას, ბავშვთა და ქალთა ფეხბურთის, აგრეთვე ასაკობრივი გუნდების (მათ შორის, ნაკრების) განვითარებას.</p> <p>ეროვნულ სპორტულ ფედერაციებთან კოორდინაციით შემუშავდება სპორტული ტურიზმის განვითარების სტრატეგია, რაც ქვეყნის პოპულარიზაციასთან ერთად არსებული სპორტული ინფრასტრუქტურის ეფექტიან გამოყენებას უზრუნველყოფს.</p> <p>გაგრძელდება ახალგაზრდული საქმიანობის სახელმწიფო მხარდაჭერა, მათ შორის, არაფორმალური საგანმანათლებლო პროგრამების, ჰობი-განათლებისა და რეკრეაციული პროექტების დაფინანსება. გაიზრდება ახალგაზრდული პოლიტიკის სფეროში ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების როლი.</p>
-----	--

8.1	<p>საქართველოში სპორტის მასობრივი და მაღალი მიღწევების მქონე სახეობების განვითარება, სპორტული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და განვითარება; ეროვნული, ასაკობრივი და ქალთა ნაკრებებისათვის საჭირო ყველა პირობის შექმნა;</p> <p>საქართველოს ნაკრები გუნდების მომზადება და საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, საერთაშორისო ტურნირები, სასწავლო-საწვრთნელი შეკრებები) მონაწილეობა;</p>
-----	---

საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტული რეზერვის და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება, სპორტის პოპულარიზაცია და პროპაგანდა;

საქართველოს ნაკრები გუნდების ოლიმპიური და პარაოლიმპიური თამაშებისათვის ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად მომზადება და ოლიმპიადებში საქართველოს სპორტსმენთა მონაწილეობის უზრუნველყოფა;

პარასპორტსმენთათვის ადაპტირებული ინფრასტრუქტურის განვითარება;

საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების მომზადება;

ქართული სპორტის წარმატებების ამსახველი მასალების შეკრება, დაკომპლექტება, აღრიცხვა, შენახვა-დაცვა, შესწავლა და პოპულარიზაცია;

უმადლესი და პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება, ევროპის საგანმანათლებლო მოდელის პოპულარიზაცია და დანერგვა, კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება;

ფეხბურთის მართვის თანამედროვე სტანდარტების დანერგვა და კონკურენტუნარიანი, თავისუფალი საფეხბურთო ბაზრის შექმნა.

8.2 ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ (პროგრამული კოდი 33 02)

ქართული ხელოვნების განვითარება და პოპულარიზაცია საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ, მოქალაქეთათვის ხელოვნებაში მიმდინარე პროცესების შეუზღუდავი, თანაბარი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა;

ქართული კულტურის პოლიტიკის გრძელვადიანი სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის შემუშავება;

საქართველოში შემოქმედებითი პოტენციალის და ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა;

ევროკავშირის წევრ და საქართველოს პარტნიორ სხვა ქვეყნებთან საერთაშორისო კულტურული ურთიერთობების გადამკვეთა, ფონდებთან და ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა;

საერთაშორისო, თეატრალური, მუსიკალური, კინო- და ლიტერატურული ფესტივალების მოწყობა/ხელშეწყობა;

გამოფენების, კონკურსების, გამოცემების, ახალი დადგმების, გასტროლების და საიუბილეო ღონისძიებების მოწყობა/ხელშეწყობა.

8.3 მაუწყებლობის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 42 00)

საზოგადოების ინტერესების გათვალისწინებით გადაცემების, მათ შორის, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გადაცემების, ფილმებისა და სპორტული ღონისძიებების მომზადება და გაშუქების უზრუნველყოფა.

8.4 კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა (პროგრამული კოდი 33 04)

საქართველოს სამუზეუმო სისტემის საერთაშორისო სამუზეუმო სივრცეში ინტეგრაცია, თანამედროვე სტანდარტებთან დაახლოება და არსებული პრობლემების გადაჭრა;

მუზეუმების სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა: ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, მუზეუმებში არსებული კულტურული მემკვიდრეობის დაცვისთვის პრევენციული ზომების მიღება, მუზეუმების პოპულარიზაციისთვის სათანადო ღონისძიებების გატარება, მუზეუმებში ვიზიტორთა რაოდენობისა და შემოსავლების გასაზრდელად საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მართვის სისტემის ჩამოყალიბება;

„კულტურის სტრატეგია 2025“-ის ფარგლებში შემუშავებული სამოქმედო გეგმის განხორციელება;

იუნესკოს წინაშე აღებული და საერთაშორისო კონვენციებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულება;

ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენა, შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრაცია;

საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების, კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა;

საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა და განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;

მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებისათვის მენეჯმენტის გეგმის მომზადება;

არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, მათი დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შექმნა;

საქართველოს კანონმდებლობის იუნესკოს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციასთან ჰარმონიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შესაქმნელად კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი მონაცემთა ბაზის შევსება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა; კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნისათვის ხელის შეწყობა.

8.4.1 მუზეუმების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 33 04 01)

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს სისტემაში შემავალი მუზეუმების ხელშეწყობა და შესაბამისი პროექტების მხარდაჭერა;

„კულტურის სტრატეგია 2025“-ით სამუზეუმო საქმიანობის სფეროში განსაზღვრული ძირითადი პრიორიტეტების განხორციელება;

მუზეუმის, როგორც საზოგადოებრივი სივრცის, ჩამოყალიბება, მუზეუმებთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ბაზის მოწესრიგება;

მუზეუმების მართვის სისტემის გაუმჯობესება, მუზეუმების მატერიალური ბაზის მოწესრიგება და ტექნიკური აღჭურვა;

მუზეუმის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ასამაღლებლად სხვადასხვა ღონისძიებების ორგანიზება;

სამუზეუმო ფასეულობათა აღრიცხვის ელექტრონული სისტემის შემუშავება, ექსპონატების გადასარჩენად პრევენციული ღონისძიებების განხორციელება;

ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის წარმოჩენა;

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრაცია.

8.4.2 კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა (პროგრამული კოდი 33 04 02)

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვა და რეაბილიტაცია; არქეოლოგიური ობიექტების შესწავლა-კონსერვაცია; კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების ინფრასტრუქტურის მოწყობა-განვითარება;

საერთაშორისო და ორმხრივი ურთიერთობების წარმართვა და განვითარება კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვის, გამოცდილების გაზიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;

მსოფლიო კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებისათვის მენეჯმენტის გეგმის მომზადება;

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი საინფორმაციო სისტემის/სივრცის შესაქმნელად კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი მონაცემთა ბაზის შევსება;

არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ობიექტების/ძეგლების ინვენტარიზაცია, მათი დაცვისა და სისტემატიზაციის მექანიზმების შექმნა;

საქართველოს კანონმდებლობის იუნესკოს „არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციასთან ჰარმონიზაციისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე უნებართვო სამუშაოების აღკვეთა;

მუზეუმების/მუზეუმ-ნაკრძალების რეაბილიტაცია-რევიტალიზაცია და ექსპოზიციითა განახლება;

ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია და პასპორტიზაცია;

კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაცია და საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვა;

საქართველოს არქიტექტურული კომპლექსების (ისტორიული დასახლებისა და ქალაქების), კულტურული მემკვიდრეობის ცალკეული ნიმუშების დაცვა და რეაბილიტაცია;

კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მდგომარეობის კონტროლის, პრევენციული კონსერვაციისა და რისკისათვის მზაობის მიზნით ეფექტიანი მექანიზმების შექმნა;

მუზეუმებსა და მუზეუმ-ნაკრძალებში კულტურული ტურიზმის განვითარებისა და მისთვის მიმზიდველი გარემოს შექმნისათვის ხელის შეწყობა;

	<p>იუნესკოს ვალდებულებების შესრულება;</p> <p>რეგიონებში საზოგადოებრივი აქტივობის ამაღლება და სახელოვნებო პროცესების გააქტიურება; შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა და ეთნიკურ უმცირესობათა ხელშეწყობა;</p> <p>კულტურის სფეროს ინფრასტრუქტურის განვითარება, სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოების ჩატარება, საპროექტო დოკუმენტაციის მომზადება, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება და სრულყოფა.</p>
8.5	<p>სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი (პროგრამული კოდი 45 01)</p>
	<p>ახალგაზრდების ქრისტიანული ღირებულებებით აღზრდისათვის საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში (მათ შორის, მაღალმთიან რეგიონებში) საქართველოს საპატრიარქოს 70-ზე მეტი საგანმანათლებლო-კულტურული და საქველმოქმედო ორგანიზაციის (სასულიერო აკადემიები და სემინარიები, უნივერსიტეტი, სკოლა-გიმნაზიები, დედათა და ბავშვთა სახლები, ობოლ და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონები, სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრი, პროფესიული კოლეჯი და სახელოვნო სასწავლებლები) დაფინანსება.</p>
8.6	<p>სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 03)</p>
	<p>საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონებისა და პრიზიორების, საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკების დახმარება და მათი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება.</p>
8.7	<p>სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო სააგენტო (პროგრამული კოდი 55 00)</p>
	<p>საქართველოში რელიგიის სფეროში არსებული მდგომარეობის კვლევა და შესაბამისი ინფორმაციის საქართველოს მთავრობისთვის წარდგენა;</p> <p>რელიგიური გაერთიანებების პრობლემებისა და რელიგიის სფეროში განათლების შესახებ რეკომენდაციებისა და წინადადებების შემუშავება;</p> <p>საზღვარგარეთის სახელმწიფოთა ანალოგიურ ორგანიზაციებთან კავშირების დამყარება და თანამშრომლობა.</p>
8.8	<p>კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 33 01)</p>
	<p>კულტურის, კულტურული მემკვიდრეობისა და ხელოვნების სფეროებში, მათ შორის, სამუზეუმო სფეროში, ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია;</p> <p>„კულტურის სტრატეგია 2025“-ით გათვალისწინებული სამოქმედო გეგმის შემუშავება;</p> <p>საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს საინვესტიციო სტრატეგიის შემუშავება და განხორციელება;</p> <p>კულტურულ ღირებულებათა დაცვის, შესწავლისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობა;</p> <p>ქვეყანაში კულტურის პოლიტიკის ანალოგიურ საერთაშორისო პრაქტიკასთან ადაპტაცია და ჰარმონიზაცია.</p>
8.9	<p>ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 04)</p>
	<p>სხვადასხვა ქვეყნის ახალგაზრდულ სახელმწიფო სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფო მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად ხარჯვის ორგანიზება, საქართველოს ახალგაზრდების ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;</p> <p>პოტენციურად მოგებიანი ბიზნესიდეების მქონე ახალგაზრდების საინიციატივო ჯგუფების ხელშეწყობა;</p> <p>ბავშვთა და ახალგაზრდობის გონებრივ, ფიზიკურ, ზნეობრივ, ესთეტიკურ და სოციალურ-ემოციურ განვითარებაზე ზრუნვა, სხვადასხვა კატეგორიის სოციალურად დაუცველ ბავშვებზე ზრუნვის ხელშეწყობა, მოზარდთა ინტერესების შესაბამისად პროფილური წრეების, ცენტრების, კლუბებისა და სტუდიების შექმნის ხელშეწყობა, ბავშვთა და ახალგაზრდობის შემეცნებით- შემოქმედებითი და დასვენება-გაჯანსაღების ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება;</p> <p>კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების სხვადასხვა ღონისძიებაში ჩართვა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით;</p> <p>პროგრამის – „მომავლის ბანაკის“ ფარგლებში ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდების აქტიური დასვენების უზრუნველყოფა, ბანაკების ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება;</p> <p>პროგრამის – „ახალგაზრდული ფესტივალის“ ფარგლებში კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და</p>

გსართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების სხვადასხვა ღონისძიებაში ჩართვა, ჯანსაღი ცხოვრების წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით.

8.10 სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 39 01)

ფიზიკური აღზრდის, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

სპორტის განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნა და ძირითად მიმართულებათა განსაზღვრა;

საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს პროგრამების შეუფერხებელი განხორციელება;

პროფესიული და მოყვარულთა სპორტული კლუბებისა და ორგანიზაციების სტატუსის განსაზღვრა;

სპორტში აკრძალულ მასტიმულირებელ საშუალებათა (დოპინგი) გამოყენების აღმოფხვრის ღონისძიებათა განხორციელება;

სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში საინვესტიციო და საქველმოქმედო საქმიანობების განხორციელების ხელშეწყობა;

ახალგაზრდა მეცნიერთა, სპორტსმენთა და შემოქმედთა სახელმწიფო მხარდაჭერა, საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს კომპეტენციის ფარგლებში განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და შესაბამის უწყებებთან ერთად განხორციელება.

9 საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია

მშვიდობიანი და მდგრადი განვითარების საფუძველი უსაფრთხოების, სტაბილურობისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფაა. საქართველოს ხელისუფლების მიზანია თანამედროვე, სტაბილური, განვითარებული დემოკრატიის ევროპული სახელმწიფოს აღმშენებლობის პროცესის გაგრძელება და მისი ხარისხის ამაღლება. ამ მიზნის მიღწევის საუკეთესო გზა ქვეყნის ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაციაა.

საქართველოს მთავრობის უმთავრესი საგარეო-პოლიტიკური პრიორიტეტია საქართველოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებული საზღვრების ურღვევობისა და სუვერენიტეტის განმტკიცება, ქვეყნის დეოკუპაცია და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, რაც მხოლოდ მშვიდობიანი გზით არის შესაძლებელი.

საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დარღვევის პრევენციისათვის, აგრეთვე მათი დაცვის უზრუნველსაყოფად მოხდება საერთაშორისო ძალისხმევის კონსოლიდაცია. გაგრძელდება მუშაობა საქართველოში არსებული ერთადერთი საერთაშორისო მექანიზმის – ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის – მანდატის საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე სრულად განხორციელების ხელშეწყობად.

საქართველოს მთავრობა საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების ე. წ. დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკის ფარგლებში უზრუნველყოფს საერთაშორისო თანამეგობრობისათვის ამ რეგიონებში არსებული მდგომარეობის შესახებ ობიექტური ინფორმაციის მიწოდებას და აღიარების შესაძლო რისკების თავიდან აცილებას.

კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პოლიტიკის ფარგლებში განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ომითა და საოკუპაციო ხაზებით გაყოფილი მოსახლეობის შერიგებას და მათ შორის ნდობის აღდგენას ომით დაშორებულ საზოგადოებებს შორის პირდაპირი დიალოგის, შერიგების პროცესის წახალისების, ნდობის აღდგენისკენ მიმართული კონკრეტული პროექტების, კონფლიქტით დაზარალებული მოსახლეობის ჰუმანიტარულ საჭიროებებზე რეაგირების, სახალხო დიპლომატიის და საერთო ინტერესებზე დაფუძნებული თანამშრომლობის ხელშეწყობით.

საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტია საერთაშორისო ასპარეზზე საქართველოს სტაბილურ, უსაფრთხო ქვეყნად, დემოკრატიული განვითარებისა და წარმატებული რეფორმების სფეროში რეგიონის ლიდერად წარმოჩენა. მსოფლიოში ქვეყნის პოზიტიური იმიჯის შესაქმნელად მოხდება საქართველოში განხორციელებული რეფორმებისა და მიღწევების საზღვარგარეთ აქტიური პოპულარიზაცია და უცხო ქვეყნებისთვის შესაბამისი გამოცდილების გაზიარება.

საქართველოს უძველესი ისტორიისა და მრავალფეროვანი კულტურის მქონე ქვეყნად წარმოჩენისათვის საჭიროა აქტიური კულტურული დიპლომატიის წარმოება. საქართველოს მთავრობის პოლიტიკა მიმართული იქნება საერთაშორისო კულტურულ ცხოვრებაში საქართველოს მეტი ჩართულობის ხელშეწყობისაკენ. უზრუნველყოფილი იქნება ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში საერთაშორისო კულტურული და ჰუმანიტარული თანამშრომლობის განვითარებისა და ერთობლივი საერთაშორისო პროექტების ხელშეწყობა.

გაგრძელდება საქართველოსა და უცხო ქვეყნების ქალაქებსა და რეგიონებს შორის კონტაქტების დამყარებისა და გაღრმავების ხელშეწყობა. გაგრძელდება იუნესკოსთან აქტიური თანამშრომლობით საქართველოს კულტურული და ინტელექტუალური პოტენციალის განვითარებისა და პოპულარიზაციის ხელშეწყობა, მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლების, როგორც ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობი ერთ-ერთი ფაქტორის, პოპულარიზაცია და ახალი ძეგლების ნომინირების პროცესის ხელშეწყობა. ასევე გაგრძელდება იუნესკოსთან თანამშრომლობა საქართველოში არსებულ მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლებთან დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრის ხელშეწყობისათვის.

ქვეყნისათვის უაღრესად მნიშვნელოვანია საზღვარგარეთ ქართული დიასპორის ეროვნული იდენტობისა და კულტურული თვითმყოფადობის შენარჩუნება, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს მსოფლიოში ქვეყნის

პოპულარიზაციასა და საქართველოს პოზიტიური იმიჯის განმტკიცებაში დიასპორის ჩართულობას.

საქართველოს მთავრობა აქტიურად იქნება ჩართული იმ ცალკეული სოციალური პრობლემების გადაჭრის პროცესში, რომლებიც აწუხებს ქართულ დიასპორას. მაქსიმალურად იქნება უზრუნველყოფილი დიასპორის წარმომადგენლებისთვის ეფექტიანი იურიდიული და საკონსულტაციო მექანიზმის შეთავაზება და ადგილზე დახმარების გაწევა.

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს სტრატეგიულ თანამშრომლობას ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც საქართველოს მთავარ მოკავშირესთან. საქართველოს მთავარი საგარეო-პოლიტიკური ამოცანების განსახორციელებლად უმნიშვნელოვანესი იქნება ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და სტრატეგიულ პარტნიორობაზე ორიენტირება. საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას საქართველოში განხორციელებული რეფორმების შედეგების ევროპის ქვეყნებში სრულფასოვნად წარმოჩენისა და საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაციის ხელშეწყობის გაზრდის უზრუნველყოფის მიზნით.

ადმინისტრაციის ქვეყნებთან სავაჭრო-ეკონომიკურ, ტრანსპორტისა და ენერჯეტიკის სფეროებში მჭიდრო თანამშრომლობას უპირატესად დიდი მნიშვნელობა აქვს საქართველოსთვის, როგორც ისტორიულად ჩამოყალიბებული „აბრეშუმის გზის“ და ევროპისა და აზიის დამაკავშირებელი, სატრანზიტო ფუნქციის მქონე ქვეყნისთვის.

მრავალმხრივი დიპლომატია – საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და მათ ფარგლებში არსებულ ინსტიტუტებთან აქტიური თანამშრომლობა, მათ შორის, ქვეყანაში მიმდინარე დემოკრატიული რეფორმების წარმატების უზრუნველყოფის, ადამიანის უფლებათა განმტკიცების, რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციების როლის გაზრდის, ომით გაყოფილ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენისა და საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის მექანიზმების შექმნის მიზნით.

სტრატეგიული კომუნიკაცია – საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტების მისაღწევად აუცილებელია აქტიური სტრატეგიული კომუნიკაცია საქართველოს მთავრობის მიერ გადადგმულ ნაბიჯებთან დაკავშირებით, რათა შენარჩუნდეს ქვეყნის საგარეო კურსის მიმართ მოსახლეობის მტკიცე მხარდაჭერა.

ციფრული დიპლომატიის მეშვეობით გაგრძელდება მოქალაქეებთან პირდაპირი და უშუალო კონტაქტის დამყარება და საქართველოს მთავრობის მიერ განხორციელებული საქმიანობის შესახებ ქვეყნის შიდა და გარე აუდიტორიის პროაქტიული ინფორმირება.

გაგრძელდება სამოქალაქო საზოგადოებასთან თანამშრომლობა, რაც შესაძლებელს გახდის საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების წარმატებით განხორციელებას, ქვეყანაში ევროინტეგრაციის საკითხზე საზოგადოებრივი აზრის კონსოლიდაციას, აგრეთვე არსებული ცოდნისა და გამოცდილების მობილიზებას.

9.1 **საგარეო პოლიტიკის განხორციელება (პროგრამული კოდი 28 01)**

საქართველოს სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ხელშეწყობა; საერთაშორისო თანამეგობრობის ჩართულობით კონფლიქტის ესკალაციის თავიდან აცილება და ქვეყნის დეოკუპაციის პოლიტიკის მშვიდობიანი გზით განხორციელება;

საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების ე. წ. დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცება;

საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის უზრუნველყოფა;

იმულებით გადაადგილებულ პირთა – დევნილთა და ლტოლვილთა უსაფრთხო და ღირსეული დაბრუნების ხელშეწყობა;

ომითა და საოკუპაციო ხაზებით გაყოფილ მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენისა და ურთიერთობების გაღრმავების ხელშეწყობა;

საქართველოს ევროკავშირთან პოლიტიკური ასოცირება და ეკონომიკური ინტეგრაცია;

ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საგარეო-პოლიტიკური მიზნების მიმართ მათი მხარდაჭერის უზრუნველყოფა;

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით გათვალისწინებული პროექტების განხორციელება და საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მხარდაჭერის პროცესში ამერიკის შეერთებული შტატების როლის გაზრდა;

საერთაშორისო ორგანიზაციების (გაერო, ეუთო, ევროპის საბჭო) ფარგლებში საქართველოსთან დაკავშირებული თემების შენარჩუნება და აქტუალიზაცია;

რუსეთის ფედერაციასთან დამაბული ურთიერთობების დეესკალაცია;

ცენტრალური აზიის რეგიონის ქვეყნებთან ორმხრივი და რეგიონალური თანამშრომლობის განვითარება და გაღრმავება;

ქართული პროდუქციისთვის ახალი ბაზრების მოძიების ხელშეწყობა, ქვეყნის ეკონომიკაში ინვესტიციების მოზიდვა, ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და სტიმულირება; ტრანსპორტისა და ენერჯეტიკის

სფეროებში მრავალმხრივი თანამშრომლობა და ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის განვითარება; საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე არსებული ბიზნესსუბიექტების საზღვარგარეთ უკანონო კავშირებისა და საქმიანობის პრევენცია; საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უცხო ქვეყნების ბიზნესსუბიექტების მიერ უკანონო საქმიანობის განხორციელებისა და კონტაქტების დამყარების პრევენცია; შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციის (BSEC) ფორმატში რეგიონალური და რეგიონთაშორისი თანამშრომლობის გაძლიერება და კონკრეტული პროექტების განხორციელება; ქვეყნის საერთაშორისო რეიტინგების გაუმჯობესება; საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთათვის ეფექტიანი მომსახურების და კრიზისულ სიტუაციებში შესაბამისი დახმარების გაწევა, მათი კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დასაცავად მუშაობის გაუმჯობესება;

საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეთა და იურიდიულ პირთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვა;

საზღვარგარეთ ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა; საზღვარგარეთ მყოფი საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვა, მათთვის შეღავათიანი პირობების შექმნა და სოციალური უსაფრთხოების დონის ამაღლება.

9.1.1 **საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 28 01 01)**

გაეროს წევრ ქვეყნებთან დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარება;

ქვეყნის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ფარგლებში სამუშაო ჯგუფების შეუფერხებელი ფუნქციონირება და დღის წესრიგის მთავარ საკითხებზე საგნობრივი დისკუსიების გამართვა;

ევროკავშირსა და ნატოში ინტეგრაციის პროცესის ინტენსიფიკაცია;

2017 წელს ევროკავშირის ინიციატივის – „აღმოსავლეთის პარტნიორობის“ – ფარგლებში განსახორციელებელ ღონისძიებებში საქართველოს აქტიური მონაწილეობა; საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების იმპლემენტაცია და ასოცირების დღის წესრიგის განხორციელება; საქართველო-ევროკავშირის პოლიტიკური დიალოგის ინტენსიფიკაცია; ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის (CSDP) ფარგლებში თანამშრომლობის გაღრმავება;

ნატოს ბრიუსელის სამიტზე მოკავშირეების მხრიდან საქართველოს ევროატლანტიკური ინტეგრაციის გზაზე მიღწეული პროგრესის დაფიქსირება; ნატო-საქართველოს „არსებით ღონისძიებათა პაკეტის“ განხორციელების ხელშეწყობა; ნატოს წევრ ქვეყნებთან აქტიური პოლიტიკური კონსულტაციების წარმოება; წლიური ეროვნული პროგრამით გათვალისწინებული რეფორმების სათანადოდ წარმოჩენა;

საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტების განსახორციელებლად ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების განვითარება და ინტენსიფიკაცია;

საერთაშორისო ორგანიზაციების (გაერო, ეუთო, ევროპის საბჭო) ფარგლებში თანამშრომლობის გაღრმავება საქართველოში დემოკრატიისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის განსახორციელებლად და კონფლიქტის მშვიდობიანი მოგვარების პროცესში მათი როლის გასაზრდელად; საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა ომით დაშორებულ საზოგადოებებს შორის ნდობის აღდგენის პროექტების განსახორციელებლად; საერთაშორისო ორგანიზაციების მუშაობაში საქართველოს აქტიური მონაწილეობა და წარმომადგენლობითობის გასაზრდელად შესაბამისი საარჩევნო კამპანიების წარმოება; საქართველოს ცნობადობის გასაზრდელად საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში სხვადასხვა ღონისძიების გამართვა;

საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უცხო ქვეყნების ბიზნესსუბიექტების მიერ უკანონო საქმიანობის განხორციელებისა და კონტაქტების დამყარების პრევენცია;

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც საქართველოს სტრატეგიულ პარტნიორთან, სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში ორმხრივი ურთიერთობების კიდევ უფრო გაღრმავება დემოკრატიისა და მმართველობის, უსაფრთხოებისა და თავდაცვის, ეკონომიკის, ვაჭრობისა და ენერჯეტიკის, ხალხთაშორისი ურთიერთობებისა და კულტურული გაცვლების მიმართულებებით; სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში ოთხივე მიმართულებით დაგეგმილი პროექტების წარმატებით განხორციელება და ახალი პროექტების დაგეგმვა; ამერიკის შეერთებული შტატების მხარდაჭერისა და დახმარების ზრდა; საქართველოსა და ამერიკის შეერთებული შტატების აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ხელისუფლებებს შორის საქართველოში განხორციელებულ რეფორმებზე და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე ეფექტიანი კომუნიკაცია; ამერიკის შეერთებული შტატების საკანონმდებლო და აღმასრულებელი ხელისუფლების წარმომადგენლებთან, ბიზნესსუბიექტებთან, მასმედიასთან, არასამთავრობო სექტორთან და კვლევით ორგანიზაციებთან მჭიდრო და ქმედითი თანამშრომლობა; მაღალი დონის სევაჭრო და საინვესტიციო დიალოგის ფარგლებში მუშაობის გაგრძელება, მათ შორის, მომავალში თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ შეთანხმების გასაფორმებლად; ინტენსიური მუშაობა თანამშრომლობის მრავალმხრივ ფორმატში ამერიკის შეერთებული შტატების მხარდაჭერის გასაძლიერებლად;

ექსპორტის მხარდაჭერა; უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა; ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და სტიმულირება; ტრანსპორტისა და ენერჯეტიკის სფეროებში მრავალმხრივი თანამშრომლობა და ქვეყნის სატრანზიტო პოტენციალის განვითარება; ორმხრივი ეკონომიკური ურთიერთობების გაღრმავება მთავრობათაშორისი ეკონომიკური კომისიების მეშვეობით; საერთაშორისო ორგანიზაციებთან და ფინანსურ ინსტიტუტებთან (WTO, OECD, WIPO, ILO, IMO, WMO, WHO, WCO, ICAO, ITU, ITC, BSEC, UNECE, UNDP, UNCTAD, UNEP, UNIDO, ESCAP, ECOSOC, FAO, IFAD, UNWTO, EBRD, IMF, ADB, AIIB) თანამშრომლობის გაღრმავება და გაფართოება;

საერთაშორისო არენაზე საქართველოს ობიექტურად და პოზიტიურად წარმოჩენა მსოფლიოსთვის ქვეყნის სრული პოტენციალის ეფექტიანად დემონსტრირებით; საერთაშორისო ასპარეზზე საქართველოს მდიდარი და მრავალფეროვანი კულტურის მქონე ქვეყნად წარმოჩენა, რომელიც ევროპული კულტურული სივრცის განუყოფელი ნაწილია; საერთაშორისო კულტურულ ცხოვრებაში საქართველოს მეტი ჩართულობის ხელშეწყობა; ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში საერთაშორისო კულტურული და ჰუმანიტარული თანამშრომლობის განვითარებისა და ერთობლივი საერთაშორისო პროექტების ხელშეწყობა; საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს მიერ მცირე ბიუჯეტის პროექტების თანადაფინანსება; საქართველო-გერმანიის წლის (2017) აღნიშვნა; საზღვარგარეთ არსებული ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვის, მათი რესტავრაციის/კონსერვაციის მიზნით ერთობლივი პროექტების შემუშავების ხელშეწყობა; იუნესკოსთან აქტიური თანამშრომლობა; იუნესკოს მმართველი და დამხმარე ორგანოების და კომიტეტების მუშაობაში მონაწილეობა; ფრანკოფონიასთან, CPLP-სთან და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა; იუნესკოს დაფინანსებითა და ხელშეწყობით განათლების, კულტურისა და მეცნიერების პრიორიტეტულ სფეროებში პროექტების განხორციელება; იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ცენტრთან (UNESCO WHC) თანამშრომლობა; საქართველოში არსებულ მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლებთან დაკავშირებული პრობლემების გადაჭრის ხელშეწყობა; მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლების, როგორც ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობი ერთ-ერთი ფაქტორის, პოპულარიზაცია და ახალი ძეგლების ნომინირების პროცესის ხელშეწყობა; მუშაობა იუნესკოსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის საკითხებში აქტიურად ჩართვისათვის;

საზღვარგარეთ საკონსულო სამსახურების გამართული და ეფექტიანი ფუნქციონირება; საკონსულო სფეროში სამართლებრივი ბაზის დახვეწა და ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების გაღრმავება; საკონსულო საქმიანობის განხორციელების/გადაფარვის არეალის გაზრდა; საქართველოს მოქალაქეთათვის საზღვარგარეთ თავისუფალი გადაადგილების არეალის გაფართოება.

9.1.2 საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 28 01 02)

საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა, რათა საქართველომ შეძლოს საერთაშორისო ორგანიზაციების საქმიანობაში სრულფასოვანი მონაწილეობა, რაც ქვეყანას საერთაშორისო ფორმატებში საკუთარი ინტერესებისა და პრობლემების აქტუალიზაციის საშუალებას მისცემს.

9.1.3 საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება (პროგრამული კოდი 28 01 03)

საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვა ოფიციალური დოკუმენტების თარგმნა/დამოწმება; თარგმნათა კვალიფიკაციის ამაღლება და გამოცდილების გაზრდა; მთარგმნელებისთვის პერიოდულად პრაქტიკული სემინარებისა და ტრენინგების ჩატარება.

9.2 ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი (პროგრამული კოდი 20 00)

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებისა და ასოცირების დღის წესრიგის 2017 წლის სამოქმედო გეგმის განხორციელების კოორდინაცია და მონიტორინგი;

საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების ეკონომიკური და დარგობრივი თანამშრომლობის ქვეკომიტეტების საქმიანობის კოორდინაცია;

ევროკავშირის ინიციატივის – „აღმოსავლეთის პარტნიორობის“ – ფარგლებში თანამშრომლობის კოორდინაცია;

ევროკავშირის ინიციატივის – „პარტნიორობა მობილურობისათვის“ – ფარგლებში თანამშრომლობის კოორდინაცია;

საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის კომისიის სამდივნოს ფუნქციის შესრულება;

საქართველოში მიმდინარე პროცესების შესახებ ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოების ინფორმირება;

ნატო-საქართველოს კომისიის მუშაობის კოორდინაცია;

2017 წლის წლიური ეროვნული პროგრამის შემუშავება, მისი განხორციელების მონიტორინგი და თვითშეფასების დოკუმენტის მომზადება;

საქართველოს ნატოში ინტეგრაციის კოორდინაციის სახელმწიფო კომისიის საქმიანობის უზრუნველყოფა;

ნატოს 2017 წლის ბრიუსელის სამიტისთვის მომზადება;

საქართველოში მიმდინარე პროცესების შესახებ ნატოს და ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოების ინფორმირება;

ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში საქართველოს ინტეგრაციის დინამიკის შესახებ საზოგადოების ინფორმირება;

2014–2017 წლებისთვის ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ საქართველოს მთავრობის სტრატეგიისა და მისი 2017 წლის სამოქმედო გეგმის განხორციელების კოორდინაცია და მონიტორინგი.

10	<p>სოფლის მეურნეობა</p> <p>საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს აქტიურ აგროპოლიტიკას, რომლის მიზანი იქნება მდგრადი განვითარების პრინციპებზე დაყრდნობით აგროსასურსათო სექტორში კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, მაღალი ხარისხის პროდუქციის წარმოების სტაბილური ზრდა, სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, სურსათის უვნებლობა და სოფლის განვითარება.</p> <p>სოფლის მეურნეობის დარგში საქართველოს მთავრობის აგროპოლიტიკის სტრატეგიული მიმართულება იქნება კოოპერაციის განვითარების ხელშეწყობა. მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა კოოპერატივების შესაძლებლობების განვითარებაზე ორიენტირებული ღონისძიებების განხორციელებას.</p> <p>სასოფლო-სამეურნეო მიწის ფონდის რაციონალური მართვის, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ბაზრის განვითარებისა და სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების მიზნობრივი გამოყენების ხელშეწყობისათვის შეიქმნება ფერმერთა რეესტრი და მიწათსარგებლობის გეოინფორმაციული სისტემა.</p> <p>მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა დეგრადირებული ნიადაგების გამოკვლევას და მათი ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების ღონისძიებებს.</p> <p>შემუშავდება სოფლის განვითარების ერთიანი პოლიტიკა, რომელიც ორიენტირებული იქნება სოფლად ცხოვრების დონის ამაღლებასა და ეკონომიკური აქტივობის ზრდაზე.</p> <p>სახელმწიფო ხელს შეუწყობს მოსავლის აღების შემდგომი პერიოდისთვის საჭირო ტექნოლოგიების დანერგვას – შემნახველი, დამხარისხებელი, შემფუთავი, გადამამუშავებელი და სადისტრიბუციო სექტორების განვითარებას, რაც უზრუნველყოფს დამატებული ღირებულების შემქმნელი სრული ციკლის კომპონენტების ინტეგრაციას.</p> <p>დაიხვეწება აგროდაზღვევის პროექტი, რაც ფერმერთა ინტერესების დაცვას შეუწყობს ხელს.</p> <p>გაიზრდება მელიორირებული (წყალუზრუნველყოფილი და დრენირებული) მიწების ფართობები. გაუმჯობესდება და განვითარდება სარწყავი (საირიგაციო) და დამშრობი (სადრენაჟო) სისტემები. დამტკიცდება სატარიფო მეთოდოლოგია. ხელი შეეწყობა მორწყვის თანამედროვე სისტემების დანერგვას და წყალმომხმარებელთა გაერთიანებების ჩამოყალიბებას.</p> <p>მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა სოფლის მეურნეობის დარგში დასაქმებულთა ცოდნის დონის ამაღლებას, აგრობიზნესზე ორიენტირებული სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განვითარებას და შესაბამისი ექსტენციის პაკეტების შემუშავებას. ჩამოყალიბდება თანამედროვე ექსტენციის მოქნილი სისტემა.</p> <p>გაგრძელდება მუშაობა ფერმერებისთვის ფინანსების ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად.</p> <p>მნიშვნელოვანი პროექტები განხორციელდება სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ხელმისაწვდომობის გასაზრდელად.</p> <p>ქვეყანაში სურსათის უსაფრთხოების მონიტორინგის უზრუნველსაყოფად განისაზღვრება ძირითადი ინდიკატორები და შემუშავდება შესაბამისი მეთოდოლოგია.</p> <p>გაგრძელდება სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის სფეროებში სახელმწიფო კონტროლის ეფექტიანი, მოქნილი სისტემის ჩამოყალიბება და სრულყოფა.</p> <p>სურსათის უვნებლობის, ვეტერინარიისა და ფიტოსანიტარიის სფეროები დაუახლოვდება DCFTA-თი გათვალისწინებულ ევროკავშირის შესაბამის კანონმდებლობას საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმებით განსაზღვრულ ვადებში, რაც უზრუნველყოფს ადამიანის სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის, მომხმარებელთა ინტერესების, ცხოველთა ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის, აგრეთვე მცენარეთა სიჯანსაღის დაცვას, შიდა ბაზარზე ევროპული სტანდარტების დამკვიდრებას და აგროსასურსათო პროდუქციის საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას. ეს მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს ეკონომიკის განვითარებაში და ქვეყნის, როგორც საიმედო სავაჭრო პარტნიორის, იმიჯის დამკვიდრებაში.</p> <p>ქვეყანაში ბიოაგრომეურნეობების განვითარების, აგრეთვე კლიმატგონივრული სოფლის მეურნეობის პრაქტიკის დამკვიდრების მიზნით განხორციელდება შესაბამისი ღონისძიებები.</p> <p>გაუმჯობესდება მონაცემთა შეგროვების, გავრცელებისა და გამოყენების კოორდინირებული სტატისტიკური სისტემა დაიხვეწება სოფლის მეურნეობის პროდუქციის ბაზრის საინფორმაციო სისტემა.</p> <p>მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაციას ადგილობრივ და საერთაშორისო ბაზრებზე.</p>
10.1	<p>ერთიანი აგროპროექტი (პროგრამული კოდი 37 05)</p> <p>სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავების და შენახვა-რელიზაციის რგოლების იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა;</p> <p>აგროსექტორში დაზღვევის განვითარების ხელშეწყობა;</p>

	<p>სანერგე მეურნეობების მოწყობის და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობა;</p> <p>კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული გავლურებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაცია;</p> <p>სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსება.</p>
10.1.1	<p>სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა (პროგრამული კოდი 37 05 01)</p>
	<p>ერთიანი აგროპროექტის პროგრამით დაგეგმილი და მიმდინარე პროექტების მართვა და ეფექტიანი განხორციელება.</p>
10.1.2	<p>შეღვათიანი აგროკრედიტები (პროგრამული კოდი 37 05 02)</p>
	<p>სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების, გადამამუშავების და შემნახვა-რეალიზაციის რგოლების (საწარმოების) იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფა.</p> <p>ბენეფიციარებზე სესხები (ან ლიზინგი) გაცემა პროექტში მონაწილე საფინანსო ინსტიტუტებიდან, ხოლო არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი – სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო განხორციელებს ამ სესხების (ლიზინგის) საპროცენტო სარგებლის თანადაფინანსებას და ზოგ შემთხვევაში მონაწილეობას მიიღებს როგორც სესხების უზრუნველყოფაში, ისე უზრუნველყოფის სახით წარდგენილი მიწის ნაკვეთების გამოსყიდვაში. პროექტის ბენეფიციარი შეიძლება იყოს საქართველოს მოქალაქე ფიზიკური პირი და საქართველოს კანონმდებლობით რეგისტრირებული იურიდიული პირი. თანხა მოხმარდება 2013–2016 წლებში გაცემულ და 2017 წელს გასაცემ სესხებს (ლიზინგს).</p> <p>სესხის (ლიზინგის) მიზანია სოფლის მეურნეობის პირველადი და გადამამუშავებელი წარმოების საბრუნავი და ძირითადი საშუალებების დაფინანსება.</p>
10.1.3	<p>სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სესხისა და ლიზინგის ვალდებულებების დაფარვა (პროგრამული კოდი 37 05 03)</p>
	<p>„არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის – სოფლის მეურნეობის განვითარების ფონდის ანგარიშზე თანხის გადარიცხვის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 18 იანვრის №36 განკარგულებისა და „იაპონური გრანტ 2KR-ის ფარგლებში საპარტნიორო ფონდში დეპონირებული თანხების გამოყენების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 27 დეკემბრის №2587 განკარგულების შესაბამისად სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის შესაძენად გაფორმებული ლიზინგისა და სასესხო ხელშეკრულებების ფარგლებში 2017 წლის ვალდებულებების დაფარვა.</p>
10.1.4	<p>აგროდაზღვევის უზრუნველყოფის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 05 04)</p>
	<p>აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასოფლო-სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობა, კონკურენტუნარიანობის გაზრდა, ფერმერებისთვის შემოსავლების შენარჩუნება და რისკების შემცირება.</p> <p>სადაზღვევო კომპანიები დააზღვევენ სასოფლო-სამეურნეო კულტურებს, ხოლო არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი – სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტო განხორციელებს სადაზღვევო პრემიების თანადაფინანსებას.</p>
10.1.5	<p>დანერგე მომავალი (პროგრამული კოდი 37 05 05)</p>
	<p>მეხილობის დარგის განვითარება სანერგე მეურნეობების თანამედროვე ტექნოლოგიებით მოწყობის და მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების ხელშეწყობით;</p> <p>მრავალწლიანი კულტურების ბაღების გაშენების და სანერგე მეურნეობების მოწყობის თანადაფინანსება.</p>
10.1.6	<p>ქართული ჩაი (პროგრამული კოდი 37 05 06)</p>
	<p>საქართველოში არსებული ჩაის პლანტაციების პოტენციალის გამოყენება, ჩაის წარმოების სექტორში ეფექტიანი კოოპერაციისა და მაღალი ხარისხის ჩაის (მათ შორის, ბიოჩაის) წარმოების ხელშეწყობა; კერძო და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჩაის პლანტაციების რეაბილიტაციის ხარჯის და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისთვის ჩაის გადამამუშავებელი დანადგარების თანადაფინანსება.</p>
10.1.7	<p>სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოების თანადაფინანსება (პროგრამული კოდი 37 05 07)</p>
	<p>ხელი შეეწყობა სოფლის მეურნეობის დარგში ახალი გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების შექმნას.</p> <p>პროექტი შედგება ორი კომპონენტისგან:</p> <p>1. სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოების თანადაფინანსება.</p>

	<p>2. სოფლის მეურნეობის პროდუქციის შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსება.</p> <p>სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსება შესაძლებელია სამი წყაროს გამოყენებით:</p> <p>ა) სააგენტოს თანადაფინანსება – პროექტის ჯამური ღირებულების 40%, მაგრამ არაუმეტეს 250000 აშშ დოლარის ეკვივალენტისა ლარში;</p> <p>ბ) შეღავათიანი კრედიტი/ლიზინგი – პროექტის ჯამური ღირებულების არაუმეტეს 50%, მაგრამ არაუმეტეს 500000 აშშ დოლარის ეკვივალენტისა ლარში;</p> <p>გ) ბენეფიციარის თანამონაწილეობა – პროექტის ჯამური ღირებულების არანაკლებ 10% საწარმოს კაპიტალში ფულადი შენატანის სახით.</p> <p>პროექტი ითვალისწინებს სპეციალურ პირობებს 12 მუნიციპალიტეტისათვის.</p>
10.2	<p>სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია და აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 37 07)</p>
	<p>წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია;</p> <p>სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაცია და სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკით უზრუნველყოფა;</p> <p>სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა და ფერმერების სწავლება;</p> <p>გრანტების გაცემა პირველადი წარმოებისა და აგრობიზნესის განვითარებისათვის;</p> <p>მიწის აღდგენის სამუშაოების განხორციელება.</p>
10.2.1	<p>სამელიორაციო სისტემების რეაბილიტაცია და ტექნიკის შექმნა (პროგრამული კოდი 37 07 01)</p>
	<p>საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში წყალსაცავების, სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია, სარწყავი სისტემების ზონაში დამშრობი (საკოლექტორო) ქსელის რეაბილიტაცია;</p> <p>შესაბამისი საინჟინრო კვლევების, დაპროექტების, ზედამხედველობის და ექსპერტიზის განხორციელება;</p> <p>სპეციალური ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებების, მანქანა-მექანიზმების, მოწყობილობებისა და დამხმარე საშუალებების შექმნა სამელიორაციო ობიექტებზე საექსპლუატაციო და სარეაბილიტაციო სამუშაოების საწარმოებლად;</p> <p>შპს „საქართველოს მელიორაციის“ სუბსიდირება სარწყავი და დამშრობი სისტემების ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაციის ღონისძიებების, მექანიკური სატუმბო სადგურების და სხვა ჰიდროკვანძების ფუნქციონირებისათვის მოსახმარი ელექტროენერჯის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და სხვა მანქანა-მექანიზმების მოვლა-შენახვის ღონისძიებების და კომპანიის ფუნქციონირებისათვის საჭირო სხვა მიმდინარე ხარჯების დასაფინანსებლად.</p>
10.2.2	<p>სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაცია (პროგრამული კოდი 37 07 02)</p>
	<p>შპს „საქართველოს მელიორაციის“ სუბსიდირება სარწყავი და დამშრობი სისტემების ინფრასტრუქტურის ტექნიკური ექსპლუატაციის ღონისძიებების, მექანიკური სატუმბო სადგურების ფუნქციონირებისათვის მოსახმარი ელექტროენერჯის, სამელიორაციო დანიშნულების ტექნიკის, სატრანსპორტო საშუალებებისა და სხვა მანქანა-მექანიზმების მოვლა-შენახვის ღონისძიებებისთვის საჭირო ხარჯების დასაფინანსებლად.</p>
10.2.3	<p>ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესება (WB) (პროგრამული კოდი 37 07 03)</p>
	<p>სამი საირიგაციო სისტემის (ზედა რუს სარწყავი სისტემის მაგისტრალური არხი, ქვემო სამგორის სარწყავი სისტემის მარჯვენა მაგისტრალური არხი, ტბისი-კუმისის სარწყავი სისტემა) (სათავე ნაგებობები, მაგისტრალური არხები, პირველი რიგისა და მეორე რიგის გამანაწილებელი არხები და შიდა სამეურნეო ქსელები) სრული რეაბილიტაცია;</p> <p>საერთაშორისო აუდიტორული კომპანიის მიერ შპს „საქართველოს მელიორაციის“ სამწლიანი ფინანსური აუდიტის ჩატარება; კომპანიის აქტივების სრული ინვენტარიზაცია და შეფასება;</p> <p>შპს „საქართველოს მელიორაციის“ თანამედროვე ტექნიკით (GPS, წყალზომები, საოფისე ტექნიკა) აღჭურვა.</p>
10.2.4	<p>სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)</p>

(პროგრამული კოდი 37 07 04)

საირიგაციო სისტემების შიდა სამეურნეო ქსელის სარეაბილიტაციო სამუშაოების, მიწის აღდგენის სამუშაოების განხორციელება (მაგალითად, ნაპირსამაგრები, ჯებირები, ხიდები და სხვა); თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვილი სადემონსტრაციო ნაკვეთების მოწყობა და ფერმერების პრაქტიკული საველე სწავლება;

ფერმერებისთვის მცირე გრანტების (თანხის მაქსიმალური ოდენობა – 15 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარში) და აგრობიზნესისთვის მსხვილი გრანტების (თანხის მაქსიმალური ოდენობა – 75 000 აშშ დოლარის ეკვივალენტი ლარში) გაცემა.

10.2.5 ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია (ORIO) (პროგრამული კოდი 37 07 05)

მოხდება ლილო-მარტყოფის არხის, ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის ქვედა მაგისტრალური არხის მეორე და მესამე რიგის გამანაწილებლების, ზედა მაგისტრალური არხის, მეორე რიგისა და მესამე რიგის გამანაწილებლების და სადრენაჟო ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია.

პროექტის პირველი ფაზა – დაპროექტება და კვლევები – დაფინანსდება მხარეების 50%-იანი თანამონაწილეობით.

პროექტის მეორე ფაზა – ინფრასტრუქტურული სამუშაოები (2018 წლიდან); საერთო ბიუჯეტის 35% დაფინანსდება გრანტით; ხანგრძლივობა – 5 წელი.

10.3 მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 37 03)

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენებისა და პრესტურების მოწყობა, რომელთა ფარგლებშიც ჩატარდება სხვადასხვა წარმომადგენლობითი და კულტურული ღონისძიება;

სპეციალიზებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება და მათი გამოქვეყნება;

სარეკლამო რგოლების დამზადება და ქართული ღვინის პოპულარიზაციისათვის საჭირო სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

ალკოჰოლიანი სასმელების სასერტიფიკაციო ნიშნების ან/და სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

მევენახეობის კადასტრის დანერგვა; ვენახების ფართობების აღრიცხვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწებისა და მერქნის მოლეკულური გენეტიკის და ამპელოგრაფიის მეთოდებით შესწავლის ხელშეწყობა და არქეოლოგიურ გათხრებში თანამონაწილეობა წიპწების მოპოვებისთვის;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობისათვის სუბსიდირების განხორციელება.

10.4 სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსამედობა (პროგრამული კოდი 37 02)

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი;

ცხოველთა დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკური და იძულებითი ღონისძიებების განხორციელება და ლაბორატორიული კვლევა;

ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია;

საკარანტინო და განსაკუთრებით საშიში მავნე ორგანიზმების გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელება;

პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი და ვეტერინარული ავთიაქებისა და სამკურნალოების მონიტორინგი;

სურსათის ხარისხისა და უსაფრთხოების მაჩვენებლების, ცხოველთა განსაკუთრებით საშიში დაავადებების, მცენარეთა საკარანტინო და სხვა მავნე ორგანიზმების და სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ლაბორატორიული კვლევა;

ქვეყნის ტერიტორიის მონიტორინგის (მავენბლის გამოჩენის და მისი რიცხოვნობის დაფიქსირება ფერომონიანი ხაფანგების საშუალებით) საფუძველზე, თანამედროვე სპეციფიკური შესასხურებელი ტექნიკის გამოყენებით, აზიური ფაროსანას პოპულაციის რიცხოვნობის შემცირება, კერების ლოკალიზაცია/ლიკვიდაცია.

10.5 სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა (პროგრამული კოდი 37 01)

	<p>აგრარულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება;</p> <p>აგრარული სექტორის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;</p> <p>საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება;</p> <p>ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია.</p>
10.5.1	<p>სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 37 01 01)</p>
	<p>აგრარული სექტორის განვითარების პრიორიტეტულ მიმართულებათა განსაზღვრა და შესაბამისი პროგრამების შემუშავება;</p> <p>მელიორაციის სფეროს განვითარების, მიწის რაციონალურად გამოყენების, ნიადაგების კონსერვაციისა და ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების სფეროში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება;</p> <p>სოფლის მეურნეობის დარგის განვითარების სტრატეგიისა და დარგობრივი სამოქმედო გეგმის შემუშავება;</p> <p>სოფლის მეურნეობის დარგის მარეგულირებელი სამართლებრივი აქტების ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის უზრუნველყოფა;</p> <p>საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ განსახორციელებელი ღონისძიებების მართვა და ადმინისტრირება.</p>
10.5.2	<p>სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის მართვა და ადმინისტრირება რეგიონებში (პროგრამული კოდი 37 01 02)</p>
	<p>რეგიონებში სოფლის მეურნეობის განვითარების ერთიანი პოლიტიკის გატარებაში საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ხელშეწყობა, სამინისტროს პროგრამების შესახებ მოსახლეობის სისტემატური ინფორმირება, დაინტერესებული პირებისათვის დარგის შესაბამის საკითხებზე კონსულტაციების გაწევა, ტრენინგებისა და სწავლებების ორგანიზება.</p>
10.5.3	<p>ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 37 01 03)</p>
	<p>როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე საზღვარგარეთ ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის გამოფენა-დეგუსტაციების მოწყობა, რომელთა ფარგლებშიც ჩატარდება სხვადასხვა წარმომადგენლობითი, კულტურული და სარეკლამო ღონისძიება.</p>
10.6	<p>სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება (პროგრამული კოდი 37 04)</p>
	<p>თანამედროვე აგროტექნოლოგიების გამოყენების შესახებ აგრარულ სფეროში დასაქმებულთა ცნობიერების ამაღლება;</p> <p>საქართველოში გავრცელებული სასოფლო-სამეურნეო ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სამეურნეო სასარგებლო მწერების ადგილობრივი ჯიშებისა და პოპულაციების მიკროსასელექციო გუნდების შექმნა;</p> <p>ერთწლიანი და მრავალწლიანი კულტურების გენოფონდის მოძიება, აღდგენა და კონსერვაცია, საკოლექციო და სადედე ნარგაობების შექმნა;</p> <p>ერთწლიანი კულტურების პირველადი მეთესლეობის განვითარება;</p> <p>თესლისა და სარგავი მასალის სერტიფიცირების სისტემის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;</p> <p>ბიოაგროწარმოების დანერგვის ხელშეწყობა;</p> <p>სურსათის უვნებლობის სფეროში რისკის შეფასება;</p> <p>ხილისა და ბოსტნეულის შენახვისუნარიანობისა და ნედლად შენახვის ტექნოლოგიების კვლევა და შემუშავება;</p> <p>ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესების მიზნით საქართველოს სხვადასხვა რეგიონის ნიადაგების მდგომარეობის შესწავლა და სათანადო ღონისძიებების განხორციელება.</p>
10.7	<p>სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 06)</p>
	<p>მეფუტკრეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების საწარმოო საშუალებებით (ფუტკრის სკები, საწურები და სხვა) უზრუნველყოფა;</p>

რძის მწარმოებელი სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისთვის რძის საწარმოსთვის საჭირო თანამედროვე აღჭურვილობის გადაცემა;

მევენახეობის სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებისთვის ყურმნის მიღებისა და გადამამუშავებისთვის საჭირო დანადგარებისა და მოწყობილობების გადაცემა;

თაფლის საწარმოს მშენებლობა, აღჭურვა და სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივისთვის იჯარით გადაცემა;

კოოპერატივების მიერ წარმოებული პროდუქციის პოპულარიზაციის ხელშეწყობა;

კოოპერატივებში ქალთა და მოწყვლადი ჯგუფების წარმომადგენლების ჩართულობის სტიმულირება;

საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა.

11 სასამართლო სისტემა

მომდევნო 4 წლის განმავლობაში საქართველოში უფრო მეტად გაძლიერდება ადამიანის უფლებების დაცვის ინსტიტუციური მექანიზმები.

ძლიერი, კვალიფიციური და დამოუკიდებელი სასამართლო ქვეყნის განვითარების ქვაკუთხეა. საქართველოს მთავრობის მოქმედებები მიმართული იქნება სასამართლო სისტემის მიმართ ნდობის ამაღლებისკენ. მთავრობის პრიორიტეტია ქართული მართლმსაჯულებისადმი თითოეული მოქალაქისა და კერძო სექტორის რწმენის განმტკიცება.

გაგრძელდება და დასრულდება მართლმსაჯულების სისტემის რეფორმის მესამე ტალღა, რომელიც უზრუნველყოფს სასამართლო სისტემის რეფორმას – როგორც ინსტიტუციურ დონეზე სასამართლოს დამოუკიდებლობას, ისე ცალკეული მოსამართლეების დამოუკიდებლობასა და მიუკერძოებლობას. სასამართლო სისტემის რეფორმის მესამე ეტაპის განხორციელების შედეგად დაიხვეწება მოსამართლეთა შერჩევა-დანიშვნის წესი და დისციპლინური წარმოების პროცედურები. საქმეები შემთხვევითობის წესით, ელექტრონული ფორმით განაწილდება. განხორციელდება საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს რეფორმა. მოსამართლეთა კვალიფიკაციის ამაღლებისა და პროფესიული გადამზადების უზრუნველსაყოფად განხორციელდება იუსტიციის უმაღლესი სკოლის რეფორმა. 2017 წლის პირველ ნახევარში საქართველოს ერთ-ერთ დიდ სასამართლოში საპილოტე წესით დაინერგება საქმეთა ელექტრონული განაწილების სისტემა. 2016 წლის ზაფხულში საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებების საფუძველზე ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოების ტერიტორიული განსჯადობა მთელი ქვეყნის ტერიტორიაზე გავრცელდება.

საერთო სასამართლოების სისტემაში შეიქმნება კომერციული კოლეგიები და პალატები, რომლებიც სპეციალიზებული იქნება კომერციული და საგადასახადო საქმეების განხილვაზე. რეფორმის შედეგად მკვეთრად გაუმჯობესდება კომერციულ და საგადასახადო დავებზე მართლმსაჯულების ხარისხი და სისწრაფე, საკანონმდებლო და ინსტიტუციური მექანიზმებით ხელი შეეწყობა მედიაციის, როგორც დავების მოგვარების ალტერნატიული საშუალების, დამკვიდრებასა და განვითარებას, რამაც, თავის მხრივ, ხელი უნდა შეუწყოს საინვესტიციო კლიმატის გაუმჯობესებას, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობის გაზრდას და ეკონომიკის წინსვლას.

11.1 სასამართლო სისტემა (პროგრამული კოდები 07 00–10 00)

მოსამართლეთა ვაკანტური ადგილების ეტაპობრივად შევსება; შესაბამისი საკვალიფიკაციო გამოცდებისა და კონკურსების ორგანიზება, მოსამართლედ გამწესება იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ;

სასამართლოთა შენობების სამშენებლო და სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოების ჩატარება;

ნაფიცი მსაჯულებისა და მსაჯულობის კანდიდატებისთვის საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული ყველა ხარჯის ანაზღაურება, რომლებიც დაკავშირებულია მათ მიერ საკუთარი მოვალეობის შესრულებასთან;

მოსამართლეთა ჯანმრთელობის დაზღვევით უზრუნველყოფა;

საქართველოს უზენაესი და საკონსტიტუციო სასამართლოების გამჭვირვალობისა და საჯაროობის პროცესის გაგრძელება.

11.2 სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო (პროგრამული კოდი 46 00)

საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, კვალიფიციური ექსპერტების მეშვეობით განსაზღვრული ექსპერტიზისა და გამოკვლევების ჩატარება, შესაბამისი დასკვნის შედგენა და გაცემა საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე.

12 გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა

ეკონომიკური განვითარების პარალელურად, გარემოს დაცვა, მისი მდგრადობის შენარჩუნება და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება მნიშვნელოვანი გამოწვევა და საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი

პრიორიტეტული მიმართულებაა.

საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს რეფორმების განხორციელებას მდგრადი და ჯანსაღი გარემოს უზრუნველსაყოფად, კერძოდ:

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმების მოთხოვნების შესაბამისად, გაგრძელდება თანამედროვე გარემოსდაცვითი პრინციპებისა და სტანდარტების ეტაპობრივი დანერგვა. საქართველო გააგრძელებს ორმხრივი და მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებებისა და მდგრადი განვითარების მიზნების გარემოსდაცვითი მიმართულებების შესრულებას და მწვანე ეკონომიკის პრინციპების ხელშეწყობას;

თანამედროვე მიდგომების გათვალისწინებით გაუმჯობესდება გარემოსდაცვითი მიმართულებით;

ჩამოყალიბდება გამჭვირვალე პროცედურებზე დაფუძნებული გარემოზე ზემოქმედების შეფასების სისტემა. დაიხვეწება გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისადმი დაქვემდებარებული, რისკების შემცველი საქმიანობების ჩამონათვალი. საპროექტო იდეის შემუშავების საწყის ეტაპზე შეფასდება დაგეგმილი საქმიანობის მიზანშეწონილობა, რაც ინვესტორს ფუჭი ფინანსური დანახარჯებისგან დაიცავს. გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობა უფრო ეფექტიანი გახდება. ქვეყნის სივრცითი მოწყობისა და ქალაქების განვითარების გეგმებს, აგრეთვე სხვადასხვა სექტორში მომზადებულ გეგმებსა და პროგრამებს ჩაუტარდება სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება, რაც ქვეყანას სხვადასხვა მნიშვნელოვანი სექტორის განვითარების დაგეგმვის პროცესში ჯანმრთელობის დაცვისა და გარემოს დაცვის ასპექტების გათვალისწინების საშუალებას მისცემს;

გარემოს დაზიანების პრევენციისა და აღმოფხვრის (კომპენსაციის) მიზნით ჩამოყალიბდება გარემოსდაცვითი პასუხისმგებლობის ეფექტიანი სისტემა;

მოწესრიგდება სასარგებლო წიაღისეულის შესწავლისა და მოპოვების საკითხები ამ სფეროთი კერძო სექტორის მაქსიმალური დაინტერესების სტიმულირებისათვის. ლიცენზირების პროცესში გათვალისწინებული იქნება ეკოლოგიური ასპექტები. სახელმწიფო შემღებებს რესურსების ეფექტიან გამოყენება-ათვისებას;

დაინერგება ახალი მარეგულირებელი ნორმები ბიომრავალფეროვნების დაცვა-შენარჩუნებისა და ბიოლოგიური რესურსებით მდგრადი სარგებლობის მიზნით, მათ შორის, ნადირობისა და თევზჭერის სფეროებში;

სახელმწიფო უზრუნველყოფს დაცული ტერიტორიების გაფართოებას და ეკოტურიზმის ხელშეწყობას;

ტყის მდგრადი მართვის პრაქტიკის დანერგვისა და ხელშეწყობისათვის დამკვიდრდება ტყეების მოვლის, დაცვისა და აღდგენის ეფექტიანი მექანიზმები, რაც ხელს შეუწყობს ტყეების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების შენარჩუნებასა და გაუმჯობესებას;

კლიმატის ცვლილებით განპირობებული ბუნებრივი კატასტროფების საფრთხეების რისკის შესამცირებლად გაფართოვდება ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების ქსელი, გაძლიერდება მოდელირების შესაძლებლობები და დაინერგება ადრეული შეტყობინების ეროვნული სისტემა;

კლიმატის ცვლილების შესახებ პარიზის შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების შესაბამისად, გადაიდგმება ქმედითი ნაბიჯები ქვეყანაში სათბურის ეფექტის მქონე აირების გაფრქვევების შესამცირებლად;

გაუმჯობესდება ატმოსფერული ჰაერის, წყლისა და ნიადაგის ხარისხის მონიტორინგისა და შეფასების სისტემა. ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გასაუმჯობესებლად დადგინდება თხევადი საწვავის ხარისხობრივი ნორმები და დაიხვეწება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის აღრიცხვის სისტემა;

გაგრძელდება წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის სისტემაზე გადასვლა, რომელიც სააუზო მართვის ევროპულ პრინციპებს ეფუძნება;

გაუმჯობესდება ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების ხარისხი. შეიქმნება რადიოაქტიური ნარჩენების მართვის ახალი სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს რადიაციის შესაძლო მავნე ზეგავლენისგან მოსახლეობისა და გარემოს დაცვას. გაუმჯობესდება ქიმიური ნივთიერებების მართვისა და კონტროლის მექანიზმები;

გაგრძელდება და გაფართოვდება გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობისა და გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლების ღონისძიებები.

12.1 **დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 03)**

დაცული ტერიტორიების გაფართოება, ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა და აღდგენა ეკოლოგიური წონასწორობის შესანარჩუნებლად;

საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესანარჩუნებლად;

უნიკალური და იშვიათი ორგანული თუ არაორგანული ბუნებრივი წარმონაქმნების დაცვა მათი შენარჩუნებისათვის;

დაცულ ტერიტორიებზე პათოლოგიური კვლევების ჩატარება, დაზიანებული ფართობების დადგენა და მავნებლებთან ბრძოლისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

საჭირო აღჭურვილობის გამოყენებით დაცულ ტერიტორიებზე ხანძრების სწრაფი პრევენცია;

დაცულ ტერიტორიებზე არსებული სამოვრების ხარისხობრივი მაჩვენებლების დადგენა და გამოყენება, ტყის ინვენტარიზაცია;

საქართველოს დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის, ეკოტურიზმის განვითარების და ტურისტების მოზიდვა-დაინტერესების მიზნით დაცული ტერიტორიების სარეკლამო და სააგიტაციო ღონისძიებების ჩატარება;

ეკოლოგიური განათლების დონის, გარემოსდაცვითი ცნობიერების ასამაღლებლად და საზოგადოების ცალკეული ჯგუფების შესაბამისი ქცევის გასაუმჯობესებლად სათანადო ღონისძიებების განხორციელება;

ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრეაციის, ჯანმრთელობის დაცვისა და ტურიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნა საქართველოს ეკოტურისტული პოტენციალის გასაზრდელად;

ტრადიციული სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობა თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს აღსადგენად და შესანარჩუნებლად;

საქართველოს დაცული ტერიტორიების სისტემის გრძელვადიანი ფინანსური მდგრადობის უზრუნველყოფა დაცული ტერიტორიების სისტემის შემოსავლების საკმარისი და პროგნოზირებადი დონის მიღწევით და დაცული ტერიტორიების მართვის ეფექტიანობისა და შესაძლებლობების გაზრდით.

12.2 სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 04)

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბებისათვის სატყეო სექტორის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება და საქართველოს ეროვნული სატყეო კონცეფციით გათვალისწინებული ქმედებების ეტაპობრივი განხორციელება;

სატყეო სფეროს საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

ტყეების ეფექტიანად მართვისათვის და ტყის ფიზიკური დაცვის გასაუმჯობესებლად საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – ეროვნული სატყეო სააგენტოს ინსტიტუციური გაძლიერებისათვის შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება;

მერქნული რესურსების მართვის ელექტრონული სისტემის მართვისა და განვითარების უზრუნველყოფა;

ეროვნული სატყეო სააგენტოს თანამშრომელთა უწყვეტი სწავლებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა;

სატყეო-სამეურნეო გზების გაყვანის სამუშაოების განხორციელება ახალი ტყეკვაფების გამოყოფისა და ათვისებისათვის; ტყის ჩახერგილობისაგან გაწმენდა, ძირნაყარის გამოტანა და ნარჩენების განთავსება დადგენილი წესით;

მერქნულ რესურსზე (მათ შორის, სათბობ შემაზე) მოსახლეობის მოთხოვნის დაკმაყოფილების უზრუნველყოფა;

ეროვნული სატყეო სააგენტოს მომსახურების სახეების განვითარება, მათ შორის, მოსახლეობისა და საბიუჯეტო ორგანიზაციების ხეტყით უზრუნველყოფის მიმართულებით;

ხეტყის დამზადებისათვის შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება;

ტყის მოვლისა და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება;

სატყეო უბნებში ტყის დროებითი სანერგეების მოწყობა, სადაც მოხდება ნერგების გაზრდა, და ამავე უბნებში ტყის გაშენების ღონისძიებების უზრუნველყოფა;

ტყეების პათოლოგიური კვლევების ჩატარება და დასკვნების საფუძველზე მავნებლებთან და დაავადებებთან ბრძოლის ღონისძიებების განხორციელება;

აქტიურად ხანძარსაშიში სატყეო უბნების იდენტიფიცირება და შესაბამისი პროფილაქტიკური, ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის, მინერალიზებული ზოლების მოწყობა, პირველადი ხანძარსაწინააღმდეგო და ცეცხლსაქრობი საშუალებებისა და სათანადო აღჭურვილობის შექმნა;

ტყის აღრიცხვის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მართვის გეგმების შემუშავება, ტყეების მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტიანი სისტემის დანერგვა;

სახელმწიფო ტყის ფონდის აღრიცხვის საფუძველზე ტყის ფონდის გარე კონტურების დაზუსტება ამ ფონდის ფრაგმენტაციის თავიდან ასაცილებლად.

12.3 გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა (პროგრამული კოდი 38 02)

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემის სრულყოფა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს

დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა ჯეროვან შესრულებას, გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენციას, გამოვლენასა და აღკვეთას;

კანონდარღვევათა შემაკავებელი ეფექტიანი პირობების შექმნა და რეგულირების ობიექტების მიერ გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის ნებაყოფლობით შესრულების სათანადო დონის მიღწევა;

ოპერატიულ რეჟიმში მომუშავე თანამშრომელთა გადამზადება-რეკრუტირება.

12.4 გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 01)

გარემოს დაცვისა და მოსახლეობის ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

ქვეყანაში გარემოსდაცვითი მმართველობის გასაუმჯობესებლად გარემოს მდგომარეობის შესახებ ეროვნული მოხსენების მომზადება და პროექტების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა;

გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისადმი დაქვემდებარებული საქმიანობების ჩამონათვალის სრულყოფა საერთაშორისო ვალდებულებებთან ჰარმონიზაციისათვის; სკრინინგისა და სკოპინგის პროცედურების საქართველოს კანონმდებლობაში დანერგვა;

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სისტემის დანერგვა; ტრანსსასაზღვრო პროცედურების შემოღება; „გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის, გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობისა და ამ სფეროში მართლმსაჯულების საკითხებზე ხელმისაწვდომობის შესახებ“ 1998 წლის 25 ივნისის ორჰუსის კონვენციის მოთხოვნათა შესაბამისად საჯარო ადმინისტრაციული წარმოების პრინციპების დანერგვა;

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაგეგმილი საქმიანობების შესწავლა და დასაბუთებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება;

ნარჩენებისა და ქიმიური ნივთიერებების მართვის, ატმოსფერული ჰაერის დაცვის, წყლის რესურსების მართვის, ბიომრავალფეროვნების დაცვის სფეროში ევროკავშირის მოთხოვნებისა და საერთაშორისო კონვენციების შესაბამისი კანონმდებლობის შემუშავება;

ნარჩენების, ქიმიური ნივთიერებების, წყლის, ატმოსფერული ჰაერის, ბიომრავალფეროვნების სახელმწიფო მართვა; მიწის დეგრადაციასთან ბრძოლის ღონისძიებების დაგეგმვა;

ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგის ფარგლებში ცხოველთა (მათ შორის, საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი სახეობების) აღრიცხვა და მათი მდგომარეობის შეფასების საფუძველზე ერთიანი მონაცემთა ბაზის შექმნა;

იმ ცხოველთა სახეობების მდგომარეობის შეფასება, რომლებიც საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ არ არის შეტანილი, სანადირო სახეობებად განსაზღვრა და, ზოგ შემთხვევაში, მათ დასაცავად უფრო ქმედითი ღონისძიებების განხორციელება;

გარემოს დაცვის სფეროში საინფორმაციო კამპანიებისა და ღონისძიებების ჩატარება, სახელმწიფო, არასამთავრობო, ბიზნეს- და საერთაშორისო სექტორებთან თანამშრომლობის გაძლიერება;

დაინტერესებული მხარეებისთვის სხვადასხვა საინფორმაციო საშუალების მეშვეობით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

12.5 ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა (პროგრამული კოდი 38 07)

ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შესაბამისად სააგენტოს მიერ სახელმწიფო რეგულირებისა და კონტროლის განხორციელება;

რადიოაქტიური მასალების, მაიონებელი გამოსხივების გენერატორების, რადიოაქტიური ნარჩენების, მათი მფლობელი ორგანიზაციების და პროფესიული დოზების უწყებრივი რეესტრის განახლება და წარმოება;

რადიოაქტიური ნარჩენების მართვა;

საქართველოში გარემოს რადიაციული მდგომარეობის მონიტორინგი და კონტროლი;

ბირთვული და რადიაციული ავარიებისა და ინციდენტების, ბირთვული და რადიოაქტიური ნივთიერებების არალეგალური მიმოქცევის, აგრეთვე სასაზღვრო-გამშვებ პუნქტებზე, საბაჟო და სატრანსპორტო ტერმინალებზე რადიაციული განგაშის შემთხვევებზე რეაგირება;

ქვეყანაში არსებული რადიაციული მდგომარეობის შესახებ საქართველოს მთავრობისათვის წარსადგენი ყოველწლიური ანგარიშის მომზადება;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების ავტორიზაცია;

ბირთვული და რადიაციული საქმიანობების სახელმწიფო კონტროლი ინსპექტირების განხორციელებით.

12.6	<p>გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა (პროგრამული კოდი 38 06)</p>
	<p>სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფისთვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის საჯაროობის უზრუნველყოფა;</p> <p>გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების მონაწილეობის ხელშეწყობის უზრუნველყოფა სათანადო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებით;</p> <p>„გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის“ – საქართველოს ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის კოორდინაციის უზრუნველყოფა;</p> <p>შესაბამისი სპეციალისტების მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზების უზრუნველყოფა;</p> <p>მონაცემების სისტემატიზაციის, მათი ხელმისაწვდომობის გაზრდისა და გამარტივების მიზნით გარემოსდაცვით მონაცემთა სისტემის შექმნა, გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და ანალიტიკური ანგარიშების მომზადებისა და დაინტერესებული საზოგადოებისთვის მიწოდების მოქნილი მექანიზმის უზრუნველყოფა.</p>
12.7	<p>ეროვნული საშენი მეთურნობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 05)</p>
	<p>მაღალი ხარისხის წინვოვანი და ფოთლოვანი ხემცენარეების გამოყვანა სახელმწიფო ტყის ფონდის ალდგენისათვის;</p> <p>ტყის ჯიშთა სარგავი მასალის გამოსაყვანად ტრადიციული მეთოდის (ღია გრუნტში) და კონტეინერული მეთოდის (სასათბურე მეთურნობაში) გამოყენება;</p> <p>საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი მცენარეთა სახეობების გამრავლების ხელშეწყობა;</p> <p>საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი და ადგილობრივი ორნიტოფაუნისა და იხტიოფაუნის მოწყვლადი სახეობების შენარჩუნებისა და გამრავლების ღონისძიებების განხორციელება;</p> <p>მიწების ეროზიისა და გამოფიტვის პრობლემების, აგრეთვე სხვადასხვა სტიქიური მოვლენის თავიდან ასაცილებლად ქარსაფარი ზოლების ალდგენა-განაშენიანებისათვის შესაბამისი სახეობების მაღალი ხარისხის ნერგების გამოყვანა;</p> <p>კაკალნაყოფიანების, კერძოდ, ნამყენი კაკლისა და ნუშის, წარმოება.</p>

თავი VI

საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

მუხლი 15. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები

განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებები საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით თანდართული რედაქციით:

ათას ლარებში

კოდი	დასახელება	2015 წლის ფაქტი	2016 წლის ფაქტი	2017 წლის გეგმა			
				სულ	საბიუჯეტო სახსრები	გრანტი	კრედიტი
00 00	სულ ჯამი	9,703,127.1	10,292,234.1	11,720,475.0	10,648,300.0	151,160.0	921,015.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	116,342.0	115,756.0	116,757.0	116,757.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,157,998.4	8,741,830.8	9,157,212.8	8,746,605.3	131,540.0	279,067.5
	შრომის ანაზღაურება	1,376,776.9	1,452,292.5	1,397,505.1	1,397,005.1	500.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	680,173.3	662,400.4	1,017,203.7	715,008.7	13,110.0	289,085.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	444,804.8	495,571.2	1,019,871.5	660,499.0	6,510.0	352,862.5
	ვალდებულებების კლება	420,150.6	392,431.7	526,187.0	526,187.0	0.0	0.0
01 00	საქართველოს პარლამენტი და მასთან არსებული ორგანიზაციები	50,176.5	55,667.4	60,131.0	60,131.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,331.0	1,331.0	1,331.0	1,331.0	0.0	0.0
	ხარჯები	48,070.6	52,613.7	54,113.9	54,113.9	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	30,242.3	30,405.5	33,180.4	33,180.4	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,104.8	3,053.2	6,017.1	6,017.1	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.2	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	41,740.9	47,744.9	52,091.0	52,091.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	840.0	840.0	840.0	840.0	0.0	0.0
	ხარჯები	41,120.0	45,643.1	47,278.9	47,278.9	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	24,667.8	24,787.2	27,604.4	27,604.4	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	619.7	2,101.2	4,812.1	4,812.1	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.2	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0
01 02	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	7,986.3	7,482.9	7,590.0	7,590.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	476.0	476.0	476.0	476.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,504.8	6,534.1	6,390.0	6,390.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,288.5	5,339.5	5,290.0	5,290.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,481.5	948.8	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
01 03	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	449.3	439.7	450.0	450.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15.0	15.0	15.0	15.0	0.0	0.0
	ხარჯები	445.7	436.5	445.0	445.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	286.0	278.8	286.0	286.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.6	3.2	5.0	5.0	0.0	0.0
02 00	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	11,259.3	13,983.4	9,800.0	9,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	150.0	150.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,855.4	13,704.2	9,732.0	9,732.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,066.8	4,298.0	4,692.0	4,692.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	403.5	278.6	68.0	68.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0
03 00	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	1,681.6	1,949.3	1,800.0	1,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38.0	38.0	38.0	38.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,616.8	1,910.4	1,782.0	1,782.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,179.0	1,418.7	1,340.0	1,340.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	64.8	38.9	18.0	18.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
04 00	საქართველოს მთავრობის ადმინისტრაცია	23,537.1	19,423.7	16,500.0	16,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	271.0	262.0	240.0	240.0	0.0	0.0
	ხარჯები	18,634.3	18,214.9	15,796.0	15,796.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,475.1	8,771.9	8,058.0	8,058.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,875.8	1,201.9	704.0	704.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	26.9	6.9	0.0	0.0	0.0	0.0
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	12,974.2	15,645.5	14,517.2	14,517.2	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	350.0	370.0	370.0	370.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,446.1	13,856.5	14,267.2	14,267.2	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	10,298.0	11,738.3	11,796.2	11,796.2	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	528.2	1,164.0	250.0	250.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	625.0	0.0	0.0	0.0	0.0
06 00	საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია	23,359.9	69,985.8	60,500.0	60,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	469.0	494.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,008.6	68,406.8	58,900.3	58,900.3	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	8,185.0	33,797.4	26,504.5	26,504.5	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	349.3	1,578.9	1,599.7	1,599.7	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	9,133.5	10,214.2	11,197.4	11,197.4	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	454.0	469.0	475.0	475.0	0.0	0.0

	ხარჯები	8,782.2	9,923.7	10,977.4	10,977.4	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	6,681.6	7,862.9	8,392.5	8,392.5	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	349.3	290.5	220.0	220.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
06 02	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	1,412.5	46,007.2	35,321.7	35,321.7	0.0	0.0
	ხარჯები	1,412.5	44,812.0	33,964.5	33,964.5	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,171.8	25,584.7	17,496.8	17,496.8	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1,195.1	1,357.2	1,357.2	0.0	0.0
06 03	საარჩევნო ინსტიტუციის განვითარების და სამოქალაქო განათლების ხელშეწყობა	688.0	888.6	1,195.9	1,195.9	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	15.0	25.0	25.0	25.0	0.0	0.0
	ხარჯები	688.0	795.3	1,173.4	1,173.4	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	331.7	349.8	615.2	615.2	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	93.3	22.5	22.5	0.0	0.0
06 04	პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	12,125.8	12,875.8	12,785.0	12,785.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,125.8	12,875.8	12,785.0	12,785.0	0.0	0.0
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	3,356.8	3,393.9	4,110.0	4,110.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	99.0	99.0	109.0	109.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,290.1	3,214.7	4,010.0	4,010.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,561.9	2,617.0	2,762.0	2,762.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	66.8	179.2	100.0	100.0	0.0	0.0
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	6,596.7	7,140.6	7,700.0	7,700.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	148.0	184.0	184.0	184.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,418.0	6,866.4	7,540.0	7,540.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,789.7	4,979.0	5,650.0	5,650.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	178.3	274.2	160.0	160.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
09 00	საერთო სასამართლოები	50,219.0	52,833.5	59,000.0	59,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,773.0	1,783.0	1,963.0	1,963.0	0.0	0.0

	ხარჯები	47,990.1	50,190.1	53,950.0	53,950.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	38,147.6	38,846.1	42,229.0	42,229.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,224.4	2,638.0	5,050.0	5,050.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.4	5.3	0.0	0.0	0.0	0.0
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	48,698.7	51,386.1	57,470.0	57,470.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,735.0	1,745.0	1,925.0	1,925.0	0.0	0.0
	ხარჯები	46,533.6	48,854.3	52,460.0	52,460.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	37,484.5	38,190.7	41,580.0	41,580.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,160.6	2,526.5	5,010.0	5,010.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.4	5.3	0.0	0.0	0.0	0.0
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	1,520.3	1,447.4	1,530.0	1,530.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38.0	38.0	38.0	38.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,456.5	1,335.8	1,490.0	1,490.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	663.1	655.5	649.0	649.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	63.8	111.6	40.0	40.0	0.0	0.0
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	2,578.1	2,598.4	2,700.0	2,700.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	80.0	80.0	80.0	80.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,440.7	2,464.5	2,579.0	2,579.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,112.0	2,122.0	2,126.0	2,126.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	137.4	133.9	121.0	121.0	0.0	0.0
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ფოთისა და ქალაქ ზუგდიდის მუნიციპალიტეტებში	853.1	807.2	800.0	800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33.0	34.0	34.0	34.0	0.0	0.0
	ხარჯები	782.4	802.0	795.0	795.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	542.0	580.3	520.0	520.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	62.0	4.7	5.0	5.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	8.7	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0

12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში	676.2	694.8	610.0	610.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	32.0	32.0	32.0	0.0	0.0
	ხარჯები	596.5	659.3	610.0	610.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	413.4	467.9	425.0	425.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	79.8	35.5	0.0	0.0	0.0	0.0
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ზაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ქუთაისის მუნიციპალიტეტში	799.1	800.0	735.0	735.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33.0	33.0	33.0	33.0	0.0	0.0
	ხარჯები	790.9	795.0	725.0	725.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	548.9	548.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8.2	5.0	10.0	10.0	0.0	0.0
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღის, ყვარლის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ თელავის მუნიციპალიტეტში	668.8	740.7	725.0	725.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33.0	33.0	33.0	33.0	0.0	0.0
	ხარჯები	605.3	735.8	719.0	719.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	414.8	524.4	490.0	490.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	63.3	4.9	6.0	6.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთის, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ მცხეთის მუნიციპალიტეტში	637.6	649.2	592.0	592.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	32.0	32.0	32.0	0.0	0.0
	ხარჯები	615.4	646.2	589.0	589.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	476.1	490.0	440.0	440.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	22.2	3.0	3.0	3.0	0.0	0.0
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონის, ცაგერის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	609.2	618.3	585.0	585.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	32.0	32.0	32.0	0.0	0.0
	ხარჯები	592.7	610.5	580.0	580.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	470.9	468.8	420.0	420.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15.9	7.8	5.0	5.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომის, ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ ახალციხის მუნიციპალიტეტში	506.5	510.3	595.0	595.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	32.0	32.0	32.0	0.0	0.0
	ხარჯები	487.1	507.3	588.0	588.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	361.5	391.2	425.0	425.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	19.4	3.0	7.0	7.0	0.0	0.0
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ რუსთავის მუნიციპალიტეტში	896.5	908.2	860.0	860.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33.0	33.0	33.0	33.0	0.0	0.0
	ხარჯები	890.7	875.0	840.0	840.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	605.2	572.6	520.0	520.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.8	33.2	20.0	20.0	0.0	0.0
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის მუნიციპალიტეტებსა და ქალაქ გორის მუნიციპალიტეტში	631.9	594.9	625.0	625.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	33.0	33.0	33.0	33.0	0.0	0.0
	ხარჯები	557.4	583.0	620.0	620.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	425.4	453.0	460.0	460.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	74.5	12.0	5.0	5.0	0.0	0.0
20 00	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	4,604.2	6,126.5	2,845.0	2,845.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	53.0	60.0	60.0	60.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,560.2	6,046.1	2,833.0	2,833.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,582.6	1,581.3	1,515.0	1,515.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38.3	80.4	12.0	12.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
21 00	შერიგებისა და სამოქალაქო თანასწორობის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,680.7	1,599.7	1,215.0	1,215.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30.0	31.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,620.9	1,580.2	1,188.0	1,188.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	748.9	759.6	700.0	700.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	59.8	19.6	27.0	27.0	0.0	0.0
22 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	12,399.8	14,999.7	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,410.4	14,999.7	13,500.0	13,500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,165.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,989.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
23 00	საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო	112,711.0	78,862.5	82,300.0	82,300.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,785.0	4,785.0	4,785.0	4,785.0	0.0	0.0
	ხარჯები	84,940.5	76,478.8	73,290.0	73,290.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	65,591.6	60,337.5	54,365.0	54,365.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	27,739.8	2,383.6	9,010.0	9,010.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	30.8	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	25,122.5	17,883.7	20,150.0	20,150.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	426.0	426.0	396.0	396.0	0.0	0.0
	ხარჯები	22,488.5	17,381.4	17,150.0	17,150.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,960.4	9,446.5	8,800.0	8,800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,603.4	502.3	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	30.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

23 02	შემოსავლების მოზილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	38,042.8	34,638.3	33,800.0	33,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,568.0	3,568.0	3,568.0	3,568.0	0.0	0.0
	ხარჯები	38,042.8	34,309.4	28,800.0	28,800.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	36,900.0	32,056.7	26,800.0	26,800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	328.9	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	17,855.3	17,933.4	18,555.0	18,555.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	670.0	670.0	670.0	670.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,855.3	17,933.4	18,555.0	18,555.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	15,310.9	15,371.1	14,945.0	14,945.0	0.0	0.0
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	30,869.0	7,418.8	7,900.0	7,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	99.0	99.0	99.0	99.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,734.5	5,875.9	6,900.0	6,900.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,018.6	2,944.0	2,700.0	2,700.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	25,134.4	1,542.7	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	821.3	890.7	895.0	895.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	22.0	22.0	22.0	22.0	0.0	0.0
	ხარჯები	819.3	881.1	885.0	885.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	401.7	436.6	370.0	370.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2.0	9.6	10.0	10.0	0.0	0.0
23 06	ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის ზედამხედველობა	0.0	97.6	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	0.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	97.6	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	82.6	750.0	750.0	0.0	0.0
24 00	საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო	123,788.2	148,062.5	476,467.0	471,467.0	0.0	5,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	814.0	804.0	804.0	804.0	0.0	0.0
	ხარჯები	83,751.3	105,368.3	133,149.0	128,449.0	0.0	4,700.0

	შრომის ანაზღაურება	13,816.7	14,439.9	11,800.0	11,800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,791.7	10,312.4	5,157.0	4,857.0	0.0	300.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	34,231.3	32,380.9	338,161.0	338,161.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	13.9	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0
24 01	ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება	14,533.9	16,835.5	19,108.0	19,108.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	275.0	275.0	275.0	275.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,951.8	15,305.7	18,608.0	18,608.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,309.8	5,248.2	4,700.0	4,700.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	580.9	1,529.6	500.0	500.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.3	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	1,406.8	1,175.3	1,067.0	1,067.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	63.0	63.0	63.0	63.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,150.4	1,170.8	1,067.0	1,067.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	920.4	917.6	840.0	840.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	256.3	3.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0
24 03	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	1,636.0	1,241.6	806.0	806.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	83.0	83.0	83.0	83.0	0.0	0.0
	ხარჯები	728.3	707.7	540.0	540.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	688.6	678.7	540.0	540.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	907.8	534.0	266.0	266.0	0.0	0.0
24 04	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	257.5	149.3	140.0	140.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	14.0	14.0	14.0	14.0	0.0	0.0
	ხარჯები	178.0	149.3	140.0	140.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	150.0	141.0	110.0	110.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	79.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 05	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	25,808.7	27,973.1	52,464.0	52,464.0	0.0	0.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	83.0	83.0	83.0	83.0	0.0	0.0
	ხარჯები	25,093.5	27,109.2	50,724.0	50,724.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,642.6	1,642.6	1,450.0	1,450.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	715.2	863.9	1,740.0	1,740.0	0.0	0.0
24 06	სახელმწიფო კონტის მართვა	44,616.4	41,805.7	281,515.0	281,515.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	221.0	221.0	221.0	221.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,322.2	9,821.8	7,815.0	7,815.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,608.5	3,496.3	2,860.0	2,860.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	63.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	34,231.3	31,983.7	273,700.0	273,700.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
24 07	მეწარმეობის განვითარება	22,959.1	41,105.7	41,699.0	41,699.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	35.0	35.0	35.0	35.0	0.0	0.0
	ხარჯები	22,211.4	40,944.8	41,687.0	41,687.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,003.9	895.5	900.0	900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	747.5	160.8	12.0	12.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 08	საქართველოში ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარება	6,712.5	9,361.5	8,208.0	8,208.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	30.0	30.0	30.0	30.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,277.9	7,719.1	5,408.0	5,408.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	400.2	1,256.9	400.0	400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,422.1	1,245.1	2,339.0	2,339.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	397.2	461.0	461.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	12.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 09	საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში „გათავისუფლებული ფრენების“ მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება, მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა	2,820.7	1,630.9	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,820.7	1,630.9	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0

24 10	ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	35.9	48.9	80.0	80.0	0.0	0.0
	ხარჯები	35.9	48.9	80.0	80.0	0.0	0.0
24 11	ანაკლიის ღრმაწყლოვანი პორტის მშენებლობისათვის ანაკლიის ტერიტორიაზე (სამოქმედო გეგმის ფარგლებში) კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	0.0	0.0	64,000.0	64,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	64,000.0	64,000.0	0.0	0.0
24 12	საზღვაო პროფესიული განათლების ხელშეწყობა	417.4	425.3	380.0	380.0	0.0	0.0
	ხარჯები	401.9	425.3	380.0	380.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	163.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 13	ინოვაციური ეკოსისტემის განვითარება (IBRD)	0.0	334.8	5,000.0	0.0	0.0	5,000.0
	ხარჯები	0.0	334.8	4,700.0	0.0	0.0	4,700.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	300.0	0.0	0.0	300.0
24 14	სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (Government of France)	0.0	5,975.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	5,975.1	0.0	0.0	0.0	0.0
24 21	ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლა	2,583.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,579.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	92.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 21 01	სსიპ – ციფრული მაუწყებლობის სააგენტო	484.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	10.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	484.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	92.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
24 21 02	საქართველოში ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლის ღონისძიებები	2,098.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,095.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

25 00	საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	898,398.0	965,842.5	1,288,047.0	636,567.0	25,450.0	626,030.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	376.0	376.0	376.0	376.0	0.0	0.0
	ხარჯები	331,610.1	405,418.8	349,098.5	151,791.0	10,150.0	187,157.5
	შრომის ანაზღაურება	8,402.3	8,356.1	7,970.0	7,970.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	400,880.0	407,117.3	685,686.0	391,776.0	10,300.0	283,610.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	158,934.5	143,952.0	233,262.5	73,000.0	5,000.0	155,262.5
	ვალდებულებების კლება	6,973.4	9,354.4	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
25 01	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	6,444.0	6,491.0	4,880.0	4,880.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	160.0	160.0	160.0	160.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,952.4	5,636.1	4,829.0	4,829.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,754.9	3,622.0	3,420.0	3,420.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,491.2	854.9	51.0	51.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	488,395.6	529,797.2	854,827.0	500,477.0	11,300.0	343,050.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	216.0	216.0	216.0	216.0	0.0	0.0
	ხარჯები	88,017.9	114,659.0	149,192.0	88,752.0	1,000.0	59,440.0
	შრომის ანაზღაურება	4,647.4	4,734.1	4,550.0	4,550.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	393,404.7	405,890.5	685,635.0	391,725.0	10,300.0	283,610.0
	ვალდებულებების კლება	6,973.0	9,247.6	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
25 02 01	საავტომობილო გზების პროგრამების მართვა	6,338.0	6,265.5	6,012.0	6,012.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	216.0	216.0	216.0	216.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,104.2	6,123.0	5,912.0	5,912.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,647.4	4,734.1	4,550.0	4,550.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	233.8	141.7	100.0	100.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.9	0.0	0.0	0.0	0.0
25 02 02	გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა	224,730.0	252,597.5	421,935.0	333,895.0	0.0	88,040.0
	ხარჯები	53,980.6	69,502.9	78,800.0	71,200.0	0.0	7,600.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	163,776.5	173,989.6	323,135.0	242,695.0	0.0	80,440.0
	ვალდებულებების კლება	6,973.0	9,105.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
25 02 03	ჩქაროსნული ავტომაგისტრალის მშენებლობა	257,327.6	270,934.2	426,880.0	160,570.0	11,300.0	255,010.0
	ხარჯები	27,933.1	39,033.2	64,480.0	11,640.0	1,000.0	51,840.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	229,394.4	231,759.2	362,400.0	148,930.0	10,300.0	203,170.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	141.8	0.0	0.0	0.0	0.0
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	192,289.8	213,730.8	183,990.0	53,060.0	1,000.0	129,930.0
	ხარჯები	148,392.5	211,865.6	181,777.5	53,060.0	1,000.0	127,717.5
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,631.2	365.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	38,266.0	1,500.0	2,212.5	0.0	0.0	2,212.5
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	137,474.9	166,081.2	197,950.0	58,450.0	7,150.0	132,350.0
	ხარჯები	34,467.0	31,108.0	12,300.0	5,150.0	7,150.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	103,008.0	134,973.2	185,650.0	53,300.0	0.0	132,350.0
25 05	მყარი ნარჩენების მართვის პროგრამა	18,039.1	26,279.7	46,400.0	19,700.0	6,000.0	20,700.0
	ხარჯები	378.6	18,800.9	1,000.0	0.0	1,000.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	17,660.5	7,478.8	45,400.0	19,700.0	5,000.0	20,700.0
25 06	იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	55,754.6	23,462.6	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	55,401.7	23,349.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	352.9	6.8	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	106.7	0.0	0.0	0.0	0.0
26 00	საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო	95,101.2	102,608.9	62,015.0	59,630.0	0.0	2,385.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,763.0	1,753.0	1,665.0	1,665.0	0.0	0.0
	ხარჯები	84,686.4	69,516.9	56,849.5	54,639.5	0.0	2,210.0
	შრომის ანაზღაურება	38,342.8	38,048.0	35,517.0	35,517.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10,238.5	8,018.9	5,165.5	4,990.5	0.0	175.0
	ვალდებულებების კლება	176.3	25,073.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის						

26 01	მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის, სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება	33,490.5	38,382.6	7,485.0	7,485.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	230.0	230.0	213.0	213.0	0.0	0.0
	ხარჯები	33,149.3	11,923.9	7,290.0	7,290.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,119.2	4,141.9	3,910.0	3,910.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	165.4	1,385.6	195.0	195.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	175.8	25,073.1	0.0	0.0	0.0	0.0
26 02	გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა	34,924.0	35,048.9	35,000.0	35,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	860.0	860.0	860.0	860.0	0.0	0.0
	ხარჯები	33,941.5	33,428.2	33,006.0	33,006.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	25,720.9	25,491.5	24,732.0	24,732.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	982.5	1,620.7	1,994.0	1,994.0	0.0	0.0
26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცვლობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	7,629.4	6,745.0	7,450.0	7,450.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	420.0	410.0	385.0	385.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,106.4	5,878.8	5,350.0	5,350.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,026.1	4,047.2	3,560.0	3,560.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,522.8	866.3	2,100.0	2,100.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 04	საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება	2,155.4	2,429.3	1,885.0	1,885.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	69.0	69.0	60.0	60.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,029.9	2,429.3	1,880.0	1,880.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	786.8	955.8	870.0	870.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	125.5	0.0	5.0	5.0	0.0	0.0
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	2,332.7	2,278.4	2,135.0	2,135.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	48.0	48.0	43.0	43.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,197.8	2,268.0	2,135.0	2,135.0	0.0	0.0

	შრომის ანაზღაურება	1,457.6	1,419.8	1,445.0	1,445.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	134.9	10.4	0.0	0.0	0.0	0.0
26 06	ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება	2,441.7	1,695.3	590.0	590.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	61.0	61.0	51.0	51.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,830.1	1,304.1	200.0	200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,333.2	1,195.3	200.0	200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	611.6	391.3	390.0	390.0	0.0	0.0
26 07	დანაშაულის პრევენცია და ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაცია	1,506.0	1,468.7	1,285.0	1,285.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	75.0	75.0	53.0	53.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,500.0	1,443.4	1,278.5	1,278.5	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	882.1	796.3	800.0	800.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6.0	25.3	6.5	6.5	0.0	0.0
26 08	იუსტიციის სახლის მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	496.6	1,985.6	3,800.0	3,800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	1,985.6	3,500.0	3,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	496.6	0.0	300.0	300.0	0.0	0.0
26 09	მიწის ბაზრის განვითარება (WB)	0.0	40.7	2,385.0	0.0	0.0	2,385.0
	ხარჯები	0.0	40.7	2,210.0	0.0	0.0	2,210.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	175.0	0.0	0.0	175.0
26 10	სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და ხელმისაწვდომობა	9,740.6	11,435.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,570.4	7,715.8	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,169.8	3,719.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 11	ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია და მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება	384.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	361.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	16.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
26 12	სსიპ – საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მომსახურებათა განვითარება და	0.0	1,099.0	0.0	0.0	0.0	0.0

	ხელმისაწვდომობა						
	ხარჯები	0.0	1,099.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 00	საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო	147,250.5	143,029.4	139,100.0	139,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,923.0	4,967.0	4,947.0	4,947.0	0.0	0.0
	ხარჯები	129,510.1	127,483.2	124,027.0	124,027.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	67,470.3	67,487.3	64,735.0	64,735.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	17,589.4	15,497.8	15,073.0	15,073.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	151.1	48.4	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01	საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება	137,826.4	134,154.9	131,970.0	131,970.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,587.0	4,587.0	4,587.0	4,587.0	0.0	0.0
	ხარჯები	122,371.7	118,976.2	117,170.0	117,170.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	62,349.4	62,243.2	60,500.0	60,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15,303.9	15,130.3	14,800.0	14,800.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	150.8	48.4	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 01	პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება, მართვა და ბრალდებულთა /მსჯავრდებულთა ყოფილი პირობების გაუმჯობესება	110,025.9	114,010.1	112,670.0	112,670.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,587.0	4,587.0	4,587.0	4,587.0	0.0	0.0
	ხარჯები	109,705.2	113,961.7	112,670.0	112,670.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	55,371.8	62,243.2	60,500.0	60,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	318.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.2	48.4	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 02	ბრალდებულთა და მსჯავრდებულთა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა	11,942.1	5,014.5	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,629.7	5,014.5	4,500.0	4,500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	6,977.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	163.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	148.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
27 01 03	პენიტენციური სისტემის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება	15,858.4	15,130.3	14,800.0	14,800.0	0.0	0.0

	ხარჯები	1,036.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	14,821.6	15,130.3	14,800.0	14,800.0	0.0	0.0
27 02	სრულყოფილი პრობაციის სისტემა	8,373.6	7,430.7	6,130.0	6,130.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	323.0	367.0	347.0	347.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,137.0	7,069.5	5,870.0	5,870.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,890.0	5,012.7	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,236.6	361.2	260.0	260.0	0.0	0.0
27 03	სასჯელადსრულებისა და პრობაციის სისტემისათვის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება	1,050.6	1,443.7	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	13.0	13.0	13.0	13.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,001.3	1,437.5	987.0	987.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	230.9	231.5	235.0	235.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	49.0	6.2	13.0	13.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28 00	საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო	89,498.6	107,108.2	115,000.0	115,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	760.0	760.0	775.0	775.0	0.0	0.0
	ხარჯები	88,701.0	105,568.8	114,082.0	114,082.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,758.8	7,970.9	7,929.0	7,929.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	743.3	1,464.0	918.0	918.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	54.3	75.3	0.0	0.0	0.0	0.0
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	89,210.0	106,781.8	114,615.0	114,615.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	755.0	755.0	770.0	770.0	0.0	0.0
	ხარჯები	88,428.8	105,245.5	113,715.0	113,715.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,667.9	7,867.6	7,821.0	7,821.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	726.9	1,461.6	900.0	900.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	54.3	74.7	0.0	0.0	0.0	0.0
28 01 01	საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	86,567.7	100,615.8	109,515.0	109,515.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	753.0	753.0	768.0	768.0	0.0	0.0
	ხარჯები	85,786.5	99,079.5	108,615.0	108,615.0	0.0	0.0

	შრომის ანაზღაურება	7,616.9	7,816.8	7,770.0	7,770.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	726.9	1,461.6	900.0	900.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	54.3	74.7	0.0	0.0	0.0	0.0
28 01 02	საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა	2,535.2	6,066.2	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,535.2	6,066.2	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
28 01 03	საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება	107.0	99.8	100.0	100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2.0	2.0	2.0	2.0	0.0	0.0
	ხარჯები	107.0	99.8	100.0	100.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	51.0	50.8	51.0	51.0	0.0	0.0
28 02	მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	288.6	326.3	385.0	385.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	5.0	5.0	5.0	5.0	0.0	0.0
	ხარჯები	272.2	323.4	367.0	367.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	90.9	103.3	108.0	108.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	16.4	2.4	18.0	18.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.1	0.6	0.0	0.0	0.0	0.0
29 00	საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო	679,707.0	745,977.2	748,000.0	670,000.0	0.0	78,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	42,495.0	42,257.0	42,257.0	42,257.0	0.0	0.0
	ხარჯები	655,550.0	707,286.0	707,078.0	629,078.0	0.0	78,000.0
	შრომის ანაზღაურება	418,347.4	407,594.3	378,895.0	378,895.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23,146.0	38,174.5	40,922.0	40,922.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	917.7	336.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	93.3	180.5	0.0	0.0	0.0	0.0
29 01	თავდაცვის მართვა და შესაძლებლობები	552,654.9	494,404.6	467,741.0	467,741.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	37,884.0	37,884.0	37,850.0	37,850.0	0.0	0.0
	ხარჯები	546,250.1	490,258.7	462,816.0	462,816.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	381,012.1	375,989.7	318,642.0	318,642.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,338.2	4,128.1	4,925.0	4,925.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	66.6	17.8	0.0	0.0	0.0	0.0

29 02	წვრთნა და სამხედრო განათლება	19,864.8	18,677.5	43,098.0	43,098.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,048.0	1,818.0	1,855.0	1,855.0	0.0	0.0
	ხარჯები	19,211.7	18,228.7	42,556.0	42,556.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	13,158.1	11,561.0	35,507.0	35,507.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	649.0	447.8	542.0	542.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.1	1.0	0.0	0.0	0.0	0.0
29 03	ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	7,463.8	49,237.6	53,757.0	53,757.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	547.0	547.0	547.0	547.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,009.8	48,389.9	53,357.0	53,357.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,520.1	4,254.7	4,471.0	4,471.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	431.4	836.7	400.0	400.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	22.6	11.1	0.0	0.0	0.0	0.0
29 04	მართვის, კონტროლის, კავშირგაბმულობის და კომპიუტერული სისტემები	1,611.1	6,778.6	9,743.0	9,743.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	49.0	49.0	49.0	49.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,333.1	2,086.6	5,300.0	5,300.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	979.2	956.0	999.0	999.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	278.0	4,692.0	4,443.0	4,443.0	0.0	0.0
29 05	ინფრასტრუქტურის განვითარება	9,085.6	20,154.1	32,069.0	32,069.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	1,361.3	2,500.0	2,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9,085.6	18,792.8	29,569.0	29,569.0	0.0	0.0
29 06	საერთაშორისო ოპერაციები	29,354.0	39,159.5	35,270.0	35,270.0	0.0	0.0
	ხარჯები	29,354.0	39,159.5	35,270.0	35,270.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	305.6	728.0	728.0	0.0	0.0
29 07	სამხედრო მრეწველობის განვითარება	37,962.8	35,187.4	28,322.0	28,322.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,967.0	1,959.0	1,956.0	1,956.0	0.0	0.0
	ხარჯები	30,681.3	25,423.5	27,279.0	27,279.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	18,677.9	14,527.2	18,548.0	18,548.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,363.7	9,277.1	1,043.0	1,043.0	0.0	0.0

	ფინანსური აქტივების ზრდა	917.7	336.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	150.7	0.0	0.0	0.0	0.0
29 08	საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობის გაძლიერება (SG)	21,709.9	82,377.8	78,000.0	0.0	0.0	78,000.0
	ხარჯები	21,709.9	82,377.8	78,000.0	0.0	0.0	78,000.0
30 00	საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო	593,666.3	589,530.7	599,000.0	599,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	29,908.0	29,908.0	29,908.0	29,908.0	0.0	0.0
	ხარჯები	570,194.5	574,294.4	558,422.0	558,422.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	373,928.1	394,206.1	388,990.0	388,990.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	23,460.3	15,211.3	40,528.0	40,528.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	11.4	25.0	50.0	50.0	0.0	0.0
30 01	საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება	555,354.9	507,867.6	520,610.0	520,610.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	23,485.0	23,485.0	23,485.0	23,485.0	0.0	0.0
	ხარჯები	535,105.9	497,035.2	486,110.0	486,110.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	361,549.2	341,150.6	338,150.0	338,150.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	20,239.1	10,828.3	34,500.0	34,500.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	9.9	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30 02	ეროვნული საგანძურის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საპატრიარქოს დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება	10,575.8	10,168.7	10,160.0	10,160.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,293.0	1,293.0	1,293.0	1,293.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,555.8	10,097.9	10,110.0	10,110.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,008.7	8,585.0	8,195.0	8,195.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	19.6	49.8	50.0	50.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.4	21.1	0.0	0.0	0.0	0.0
30 03	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	7,077.8	6,586.1	6,170.0	6,170.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	150.0	150.0	150.0	150.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,936.7	6,346.5	5,830.0	5,830.0	0.0	0.0

	ხარჯები	6,936.7	6,346.5	5,830.0	5,830.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,530.4	2,947.6	2,825.0	2,825.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	139.9	239.6	340.0	340.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
30 04	შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	5,169.9	5,589.6	3,650.0	3,650.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36.0	36.0	36.0	36.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,163.8	5,585.0	3,620.0	3,620.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	629.5	655.5	630.0	630.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6.1	4.7	30.0	30.0	0.0	0.0
30 05	სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა	358.9	400.2	310.0	310.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	8.0	8.0	8.0	8.0	0.0	0.0
	ხარჯები	303.3	347.3	302.0	302.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	210.2	208.3	200.0	200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	55.7	52.9	8.0	8.0	0.0	0.0
30 06	სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება	15,128.9	58,918.6	58,100.0	58,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	4,936.0	4,936.0	4,936.0	4,936.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,129.0	54,882.6	52,450.0	52,450.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	40,659.2	38,990.0	38,990.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,000.0	4,036.0	5,600.0	5,600.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.0	50.0	50.0	0.0	0.0
31 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური	37,374.8	103,950.8	118,000.0	118,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,850.0	3,850.0	3,850.0	3,850.0	0.0	0.0
	ხარჯები	34,378.6	101,423.3	115,850.0	115,850.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	28,589.3	73,818.8	76,000.0	76,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,996.3	2,521.2	2,150.0	2,150.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	6.3	0.0	0.0	0.0	0.0
32 00	საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო	825,893.5	950,407.4	1,116,165.0	1,031,165.0	80,000.0	5,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,660.0	1,660.0	1,657.0	1,657.0	0.0	0.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,660.0	1,660.0	1,657.0	1,657.0	0.0	0.0
	ხარჯები	777,428.0	906,555.1	1,033,992.0	954,152.0	79,840.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	22,487.3	22,998.1	21,921.0	21,921.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	48,250.2	43,691.2	82,173.0	77,013.0	160.0	5,000.0
	ვალდებულებების კლება	215.4	161.2	0.0	0.0	0.0	0.0
32 01	განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	24,685.0	28,712.0	21,229.0	21,229.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	687.0	687.0	684.0	684.0	0.0	0.0
	ხარჯები	24,282.4	24,351.1	20,368.0	20,368.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,715.7	9,935.5	9,440.0	9,440.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	400.3	4,360.7	861.0	861.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02	ზოგადი განათლება	480,792.9	572,018.2	655,888.0	655,888.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	259.0	259.0	259.0	259.0	0.0	0.0
	ხარჯები	480,708.6	571,954.4	655,666.0	655,666.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,478.0	3,421.3	3,200.0	3,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	83.5	63.9	222.0	222.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02 01	ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება	429,737.3	517,090.1	575,500.0	575,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	429,737.3	517,090.1	575,500.0	575,500.0	0.0	0.0
32 02 02	მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა	12,535.0	12,974.2	11,990.0	11,990.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	35.0	35.0	35.0	35.0	0.0	0.0
	ხარჯები	12,488.8	12,942.7	11,950.0	11,950.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	721.5	666.2	650.0	650.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	46.3	31.4	40.0	40.0	0.0	0.0
32 02 03	უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა	11,246.0	11,912.0	12,650.0	12,650.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	224.0	224.0	224.0	224.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,207.9	11,887.4	12,480.0	12,480.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,756.5	2,755.1	2,550.0	2,550.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	37.2	24.6	170.0	170.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02 04	წარმატებულ მოსწავლეთა წახალისება	668.9	542.5	615.0	615.0	0.0	0.0
	ხარჯები	668.9	542.5	615.0	615.0	0.0	0.0
32 02 05	განსაკუთრებით ნიჭიერ მოსწავლეთა საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა	216.9	220.0	220.0	220.0	0.0	0.0
	ხარჯები	216.9	220.0	220.0	220.0	0.0	0.0
32 02 06	მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა	5,642.7	7,304.1	16,900.0	16,900.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,642.7	7,299.5	16,900.0	16,900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	4.6	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02 07	საზაფხულო სკოლები	802.5	702.0	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	802.5	702.0	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
32 02 08	ოკუპირებული რეგიონების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება	2,340.5	2,372.9	3,140.0	3,140.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,340.5	2,372.9	3,140.0	3,140.0	0.0	0.0
32 02 09	ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის ზოგადი განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	164.1	168.9	205.0	205.0	0.0	0.0
	ხარჯები	164.1	168.9	205.0	205.0	0.0	0.0
32 02 10	ეროვნული სასწავლო გეგმების დანერგვა და მონიტორინგი	115.0	21.5	550.0	550.0	0.0	0.0
	ხარჯები	115.0	21.5	538.0	538.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	12.0	12.0	0.0	0.0
32 02 11	საჯარო სკოლის მოსწავლეების ტრანსპორტით უზრუნველყოფა	16,798.6	18,176.5	19,500.0	19,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	16,798.6	18,176.5	19,500.0	19,500.0	0.0	0.0
32 02 12	ზოგადი განათლების ხელშეწყობა	525.4	533.5	718.0	718.0	0.0	0.0
	ხარჯები	525.4	530.3	718.0	718.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	3.2	0.0	0.0	0.0	0.0
32 02 13	სკოლების საგრანტო დაფინანსება	0.0	0.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	4,000.0	4,000.0	0.0	0.0
32 02 14	ელექტრონული სწავლება (e-Learning)	0.0	0.0	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0

	ხარჯები	0.0	0.0	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
32 02 15	ერთიან საგანმანათლებლო ქსელში ჩართული დაწესებულებების ინტერნეტკავშირით უზრუნველყოფა	0.0	0.0	5,700.0	5,700.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	5,700.0	5,700.0	0.0	0.0
32 03	პროფესიული განათლება	23,743.5	21,353.7	29,580.0	29,580.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19.0	19.0	19.0	19.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,514.3	21,179.5	29,095.0	29,095.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	355.2	418.6	270.0	270.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	229.2	172.6	485.0	485.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0
32 03 01	პროფესიული განათლების განვითარების ხელშეწყობა	21,765.9	18,758.5	27,200.0	27,200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	21,652.6	18,675.4	26,800.0	26,800.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	65.3	128.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	113.3	81.5	400.0	400.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	1.6	0.0	0.0	0.0	0.0
32 03 02	ბრალდებული და მსჯავრდებული პირებისათვის და ყოფილი პატიმრებისათვის პროფესიული განათლების მიღების ხელმისაწვდომობა	124.4	186.3	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	124.4	186.3	200.0	200.0	0.0	0.0
32 03 03	ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება	1,853.2	2,408.9	2,180.0	2,180.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	19.0	19.0	19.0	19.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,737.3	2,317.8	2,095.0	2,095.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	290.0	289.7	270.0	270.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	115.9	91.1	85.0	85.0	0.0	0.0
32 04	უმაღლესი განათლება	103,382.5	120,036.7	128,859.0	128,859.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	180.0	180.0	180.0	180.0	0.0	0.0
	ხარჯები	102,418.4	119,116.6	128,420.0	128,420.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,623.2	3,773.3	3,550.0	3,550.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	869.7	769.8	439.0	439.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	94.4	150.4	0.0	0.0	0.0	0.0

32 04 01	გამოცდების ორგანიზება	12,244.2	12,915.8	11,840.0	11,840.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	168.0	168.0	168.0	168.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,949.2	12,714.4	11,426.0	11,426.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,443.9	3,497.1	3,200.0	3,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	294.9	201.4	414.0	414.0	0.0	0.0
32 04 02	სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება	80,647.9	94,328.6	110,074.0	110,074.0	0.0	0.0
	ხარჯები	80,609.6	94,233.3	110,074.0	110,074.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	38.3	95.3	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 03	უმაღლესი განათლების ხელშეწყობა	161.5	246.5	180.0	180.0	0.0	0.0
	ხარჯები	161.5	246.5	165.0	165.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	15.0	15.0	0.0	0.0
32 04 04	სსიპ – განათლების საერთაშორისო ცენტრი	5,144.8	5,951.6	6,765.0	6,765.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	12.0	12.0	12.0	12.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,927.1	5,940.2	6,755.0	6,755.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	179.3	276.2	350.0	350.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	217.8	11.4	10.0	10.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 05	უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა	5,184.1	6,414.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,771.0	5,802.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	357.0	557.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	56.1	54.9	0.0	0.0	0.0	0.0
32 04 06	უმაღლესი განათლების ხარისხის განვითარების ხელშეწყობა	0.0	180.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	180.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 05	მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	55,948.5	62,615.4	61,440.0	61,440.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	458.0	458.0	458.0	458.0	0.0	0.0
	ხარჯები	53,038.1	58,782.4	58,556.0	58,556.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,126.2	4,425.4	4,361.0	4,361.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,910.4	3,833.1	2,884.0	2,884.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,910.4	3,833.1	2,884.0	2,884.0	0.0	0.0
32 05 01	სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	30,863.5	33,752.2	32,255.0	32,255.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40.0	40.0	40.0	40.0	0.0	0.0
	ხარჯები	30,286.9	32,886.7	31,540.0	31,540.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	801.9	798.8	720.0	720.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	576.6	865.6	715.0	715.0	0.0	0.0
32 05 02	სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები	3,525.9	5,093.4	4,035.0	4,035.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	382.0	382.0	382.0	382.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,278.7	4,185.5	3,951.0	3,951.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,421.0	2,724.3	2,736.0	2,736.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	247.2	907.9	84.0	84.0	0.0	0.0
32 05 03	სოფლის მეურნეობის დარგში მეცნიერთა ხელშეწყობა	1,030.1	1,059.1	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	36.0	36.0	36.0	36.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,015.1	1,030.2	1,040.0	1,040.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	903.4	902.3	905.0	905.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	15.0	29.0	60.0	60.0	0.0	0.0
32 05 04	სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	20,529.0	21,254.9	23,650.0	23,650.0	0.0	0.0
	ხარჯები	18,457.5	19,229.9	21,625.0	21,625.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,071.5	2,024.9	2,025.0	2,025.0	0.0	0.0
32 05 05	მეცნიერების პოპულარიზაცია	0.0	399.5	400.0	400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	399.5	400.0	400.0	0.0	0.0
32 05 06	ქიმიის 48-ე საერთაშორისო ოლიმპიადის ჩატარება	0.0	1,056.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	1,050.7	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0
32 06	ინკლუზიური განათლება	4,126.5	4,242.1	5,134.0	5,134.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,109.7	4,158.1	5,092.0	5,092.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	16.8	75.0	42.0	42.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	9.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	საგანმანათლებლო და სამეცნიერო						

32 07	დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	99,364.4	79,064.8	115,980.0	115,980.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	57.0	57.0	57.0	57.0	0.0	0.0
	ხარჯები	55,757.0	44,759.9	43,930.0	43,930.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,189.0	1,024.0	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	43,489.6	34,304.9	72,050.0	72,050.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	117.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07 01	საგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მოსწავლეების/სტუდენტების ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა	23,095.0	25,676.1	27,160.0	27,160.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	57.0	57.0	57.0	57.0	0.0	0.0
	ხარჯები	21,075.1	25,649.6	24,610.0	24,610.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,189.0	1,024.0	1,100.0	1,100.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,019.9	26.5	2,550.0	2,550.0	0.0	0.0
32 07 02	საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	76,269.4	53,388.7	88,820.0	88,820.0	0.0	0.0
	ხარჯები	34,681.9	19,110.3	19,320.0	19,320.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	41,469.7	34,278.4	69,500.0	69,500.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	117.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07 02 01	ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	52,582.9	38,149.8	61,900.0	61,900.0	0.0	0.0
	ხარჯები	17,554.4	11,186.1	6,900.0	6,900.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	34,910.7	26,963.7	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	117.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
32 07 02 02	პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	12,994.0	9,869.7	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,677.7	3,541.6	3,000.0	3,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	6,316.4	6,328.1	13,000.0	13,000.0	0.0	0.0
32 07 02 03	უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო დაწესებულებების ინფრასტრუქტურის განვითარება	10,692.5	4,382.7	7,420.0	7,420.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,449.9	4,382.7	7,420.0	7,420.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	242.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	სამინისტროს სისტემაში შემავალი საჯარო						

32 07 02 04	სამართლის იურიდიული პირებისა და ტერიტორიული ორგანოების ინფრასტრუქტურის განვითარება	0.0	986.5	1,500.0	1,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	986.5	1,500.0	1,500.0	0.0	0.0
32 07 02 05	საჯარო სკოლების ოპერირებისა და მოვლა-პატრონობის სისტემის განვითარება	0.0	0.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
32 08	ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს	33,850.2	62,364.4	93,055.0	13,055.0	80,000.0	0.0
	ხარჯები	33,599.4	62,253.1	92,865.0	13,025.0	79,840.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	250.8	111.3	190.0	30.0	160.0	0.0
32 09	თბილისის საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია და ენერგოეფექტურობის გაზრდის პროექტი (CEB, E5P)	0.0	0.0	4,000.0	0.0	0.0	4,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	4,000.0	0.0	0.0	4,000.0
32 10	საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტრუქტურაში ჰიდროტექნიკური კვლევების ლაბორატორიის ჩამოყალიბების პროექტი (Unicredit Bank)	0.0	0.0	1,000.0	0.0	0.0	1,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	1,000.0	0.0	0.0	1,000.0
33 00	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო	108,493.9	128,847.7	99,615.0	99,615.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	7,048.0	6,964.0	7,976.0	7,976.0	0.0	0.0
	ხარჯები	103,290.1	123,627.0	90,401.6	90,401.6	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	54,612.0	55,954.6	57,867.0	57,867.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5,176.5	5,216.8	9,213.4	9,213.4	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	27.4	3.9	0.0	0.0	0.0	0.0
33 01	კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	5,659.5	5,376.7	5,045.0	5,045.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	140.0	140.0	140.0	140.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,413.9	5,370.9	5,015.0	5,015.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,444.5	3,319.9	3,100.0	3,100.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	231.7	5.7	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	13.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
33 02	ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მისი ფარგლების გარეთ	64,661.1	89,981.8	61,739.3	61,739.3	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,214.0	3,096.0	4,065.0	4,065.0	0.0	0.0

	ხარჯები	62,598.9	87,617.5	54,754.3	54,754.3	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	29,326.4	30,016.7	32,970.0	32,970.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,056.8	2,361.8	6,985.0	6,985.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.3	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0
33 03	სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა	15,879.7	17,354.1	17,191.0	17,191.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,022.0	2,054.0	2,097.0	2,097.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,369.3	15,337.7	15,146.0	15,146.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	11,750.7	12,532.4	12,605.0	12,605.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,509.3	2,015.2	2,045.0	2,045.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.1	1.2	0.0	0.0	0.0	0.0
33 04	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	22,293.6	16,135.2	15,639.7	15,639.7	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,672.0	1,674.0	1,674.0	1,674.0	0.0	0.0
	ხარჯები	20,907.9	15,300.8	15,486.3	15,486.3	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	10,090.5	10,085.5	9,192.0	9,192.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,378.7	834.1	153.4	153.4	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	7.0	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0
33 04 01	მუზეუმების ხელშეწყობა	10,932.2	10,616.9	9,509.7	9,509.7	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,383.0	1,385.0	1,385.0	1,385.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,837.9	9,874.9	9,432.3	9,432.3	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,796.3	7,769.9	7,192.0	7,192.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,092.4	742.0	77.4	77.4	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
33 04 02	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა	11,361.4	5,518.3	6,130.0	6,130.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	289.0	289.0	289.0	289.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,070.0	5,425.9	6,054.0	6,054.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,294.2	2,315.6	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	286.2	92.2	76.0	76.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.2	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0

34 00	საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო	73,586.4	85,264.8	99,790.0	99,790.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	282.0	285.0	285.0	285.0	0.0	0.0
	ხარჯები	35,100.3	38,488.2	34,371.0	34,371.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,629.8	4,808.1	4,334.0	4,334.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38,477.7	46,762.9	65,419.0	65,419.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	8.4	13.6	0.0	0.0	0.0	0.0
34 01	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	11,442.4	11,473.6	10,076.0	10,076.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	269.0	275.0	275.0	275.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,182.0	11,072.9	9,987.0	9,987.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,471.8	4,665.7	4,194.0	4,194.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	253.2	398.6	89.0	89.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	7.2	2.2	0.0	0.0	0.0	0.0
34 02	განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	61,928.5	73,422.0	89,287.0	89,287.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,705.2	27,048.9	24,000.0	24,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38,222.2	46,361.7	65,287.0	65,287.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	1.1	11.4	0.0	0.0	0.0	0.0
34 03	დევნილთა საარსებო წყაროებით უზრუნველყოფა	215.5	369.1	427.0	427.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	13.0	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
	ხარჯები	213.1	366.4	384.0	384.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	158.0	142.4	140.0	140.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2.4	2.7	43.0	43.0	0.0	0.0
35 00	საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	2,906,168.8	3,265,213.3	3,415,800.0	3,415,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,303.0	3,225.0	3,225.0	3,225.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,884,825.9	3,239,561.7	3,398,804.0	3,398,804.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	33,576.8	34,603.8	28,776.0	28,776.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	20,484.5	24,380.2	16,996.0	16,996.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	20,484.5	24,380.2	16,996.0	16,996.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	858.3	1,271.5	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01	შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	56,499.1	57,737.2	49,296.0	49,296.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,303.0	3,225.0	3,225.0	3,225.0	0.0	0.0
	ხარჯები	54,190.2	56,784.6	48,696.0	48,696.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	33,456.5	34,472.5	28,776.0	28,776.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,252.3	866.7	600.0	600.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	56.7	85.8	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 01	შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	11,410.0	10,583.0	9,184.0	9,184.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	255.0	255.0	255.0	255.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,892.5	10,398.0	9,084.0	9,084.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,250.6	4,273.8	3,830.0	3,830.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	501.7	180.7	100.0	100.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	15.8	4.3	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 02	სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა	3,390.3	3,568.8	3,223.0	3,223.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	174.0	174.0	174.0	174.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,347.4	3,550.0	3,205.0	3,205.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,458.9	2,546.2	2,396.0	2,396.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	38.9	18.8	18.0	18.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 03	დაავადებათა კონტროლისა და ეპიდემიოლოგიური უსაფრთხოების პროგრამის მართვა	12,091.7	11,747.0	8,430.0	8,430.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	312.0	312.0	312.0	312.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,357.7	11,588.4	8,392.0	8,392.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	4,773.7	5,189.8	3,150.0	3,150.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	724.4	92.6	38.0	38.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	9.6	66.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 04	სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამების მართვა	22,056.5	22,134.4	19,970.0	19,970.0	0.0	0.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,813.0	1,813.0	1,813.0	1,813.0	0.0	0.0
	ხარჯები	21,343.2	21,944.2	19,670.0	19,670.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	17,295.5	17,771.0	15,200.0	15,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	713.3	190.2	300.0	300.0	0.0	0.0
35 01 05	სახელმწიფო ზრუნვის, ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვა და დახმარების პროგრამა	6,268.6	7,045.4	6,034.0	6,034.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	615.0	574.0	574.0	574.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,973.7	6,688.1	5,910.0	5,910.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,581.7	3,711.8	3,200.0	3,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	268.4	352.8	124.0	124.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	26.6	4.5	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 06	საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების მართვა	1,075.0	2,658.5	2,455.0	2,455.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	97.0	97.0	97.0	97.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,068.8	2,615.8	2,435.0	2,435.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	944.1	979.9	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	5.6	31.7	20.0	20.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.6	11.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 07	სამედიცინო მედიაციის პროგრამა	175.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	25.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	175.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	132.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 01 08	ნარკომანიისა და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პოლიტიკისა და პროგრამების მართვის პროგრამა	31.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	12.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	31.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	19.9	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 02	მოსახლეობის სოციალური დაცვა	2,033,962.4	2,256,684.4	2,438,000.0	2,438,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,033,956.7	2,256,633.6	2,438,000.0	2,438,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.7	50.8	0.0	0.0	0.0	0.0

35 02 01	მოსახლეობის საპენსიო უზრუნველყოფა	1,398,989.6	1,570,961.1	1,680,000.0	1,680,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,398,984.6	1,570,960.1	1,680,000.0	1,680,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.1	1.1	0.0	0.0	0.0	0.0
35 02 02	მოსახლეობის მიზნობრივი ჯგუფების სოციალური დახმარება	615,024.9	652,261.0	680,000.0	680,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	615,024.3	652,211.2	680,000.0	680,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.6	49.8	0.0	0.0	0.0	0.0
35 02 03	სოციალური რეაბილიტაცია და ბავშვზე ზრუნვა	19,947.9	22,850.0	23,000.0	23,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	19,947.9	22,850.0	23,000.0	23,000.0	0.0	0.0
35 02 04	სოციალური შეღავათები მაღალმთიან დასახლებაში	0.0	10,612.3	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	10,612.3	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
35 03	მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა	790,577.4	920,946.6	894,454.0	894,454.0	0.0	0.0
	ხარჯები	780,820.7	911,397.0	894,424.0	894,424.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	120.3	131.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,960.8	8,414.7	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	795.9	1,134.8	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 01	მოსახლეობის საყოველთაო ჯანმრთელობის დაცვა	573,620.4	681,234.9	660,000.0	660,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	573,620.4	681,228.4	660,000.0	660,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	6.4	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 02	საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა	77,337.3	89,751.2	84,102.0	84,102.0	0.0	0.0
	ხარჯები	67,691.9	80,911.6	84,102.0	84,102.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	120.3	131.4	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	8,960.8	8,064.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	684.6	775.5	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 02 01	დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი	1,556.1	1,722.7	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,556.1	1,722.7	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
35 03 02 02	იმუნიზაცია	11,174.4	16,205.7	16,253.0	16,253.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,174.4	16,205.7	16,253.0	16,253.0	0.0	0.0

35 03 02 03	ეპიდზედამხედველობა	614.2	1,603.7	1,779.0	1,779.0	0.0	0.0
	ხარჯები	614.2	1,603.7	1,779.0	1,779.0	0.0	0.0
35 03 02 04	უსაფრთხო სისხლი	1,341.4	1,620.0	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,341.4	1,620.0	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
35 03 02 05	პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია	270.0	270.0	270.0	270.0	0.0	0.0
	ხარჯები	270.0	270.0	270.0	270.0	0.0	0.0
35 03 02 06	ინფექციური დაავადებების მართვა	8,387.8	9,871.8	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,387.8	9,871.8	9,000.0	9,000.0	0.0	0.0
35 03 02 07	ტუბერკულოზის მართვა	15,292.9	20,917.0	15,400.0	15,400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,487.8	16,172.2	15,400.0	15,400.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	47.3	90.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,736.6	4,664.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	68.5	80.8	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 02 08	აივ ინფექციის/შიდსის მართვა	21,851.8	18,927.1	8,600.0	8,600.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,011.5	14,860.6	8,600.0	8,600.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	73.0	41.3	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,224.2	3,371.7	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	616.1	694.7	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 02 09	დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა	6,399.7	6,044.2	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,399.7	6,044.2	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
35 03 02 10	ნარკომანიით დაავადებულ პაციენტთა მკურნალობა	4,243.8	4,782.9	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,243.8	4,782.9	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
35 03 02 11	ჯანმრთელობის ხელშეწყობა	143.8	319.9	200.0	200.0	0.0	0.0
	ხარჯები	143.8	319.9	200.0	200.0	0.0	0.0
35 03 02 12	C ჰეპატიტის მართვა	6,061.3	7,466.1	15,000.0	15,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,061.3	7,437.7	15,000.0	15,000.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	28.3	0.0	0.0	0.0	0.0

35 03 03	მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში	139,307.3	148,971.3	149,352.0	149,352.0	0.0	0.0
	ხარჯები	139,195.9	148,585.7	149,322.0	149,322.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	32.7	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	111.4	352.8	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 03 01	ფსიქიკური ჯანმრთელობა	16,161.3	16,442.2	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	16,161.3	16,442.2	16,000.0	16,000.0	0.0	0.0
35 03 03 02	დიაბეტის მართვა	7,818.8	8,962.8	9,230.0	9,230.0	0.0	0.0
	ხარჯები	7,818.8	8,962.8	9,230.0	9,230.0	0.0	0.0
35 03 03 03	ბავშვთა ონკოპემატოლოგიური მომსახურება	1,273.8	1,697.1	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,273.8	1,697.1	1,700.0	1,700.0	0.0	0.0
35 03 03 04	დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია	30,534.1	31,893.1	32,000.0	32,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	30,525.9	31,893.1	32,000.0	32,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	8.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 03 05	ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა	1,523.7	1,580.7	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,523.7	1,496.2	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	84.5	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 03 06	იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა	5,643.3	5,390.7	6,000.0	6,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,643.3	5,390.7	6,000.0	6,000.0	0.0	0.0
35 03 03 07	სასწრაფო, გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება	31,959.1	30,233.3	35,422.0	35,422.0	0.0	0.0
	ხარჯები	31,855.9	29,932.3	35,392.0	35,392.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	32.7	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	103.2	268.3	0.0	0.0	0.0	0.0
35 03 03 08	სოფლის ექიმი	23,919.2	24,885.8	26,000.0	26,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	23,919.2	24,885.8	26,000.0	26,000.0	0.0	0.0
35 03 03 09	რევერალური მომსახურება	19,686.3	27,110.7	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0

	ხარჯები	19,686.3	27,110.7	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
35 03 03 10	სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება	787.7	774.8	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	787.7	774.8	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
35 03 04	დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება	312.5	582.4	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	312.5	582.4	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
35 03 05	ტუბერკულოზთან ბრძოლის რეგიონალური პროგრამა (II ფაზა) (KfW)	0.0	406.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	88.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	318.0	0.0	0.0	0.0	0.0
35 04	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	24,408.3	27,654.3	30,000.0	30,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	15,138.4	12,871.6	13,634.0	13,634.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9,269.9	14,782.7	16,366.0	16,366.0	0.0	0.0
35 05	შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა	721.5	2,190.9	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0
	ხარჯები	719.9	1,874.9	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.6	316.0	0.0	0.0	0.0	0.0
36 00	საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო	149,741.3	189,384.0	197,300.0	105,700.0	4,000.0	87,600.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	144.0	144.0	144.0	144.0	0.0	0.0
	ხარჯები	31,919.5	22,793.3	17,630.0	11,630.0	4,000.0	2,000.0
	შრომის ანაზღაურება	2,902.8	2,745.8	2,565.0	2,565.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	467.2	561.2	30.0	30.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	117,354.6	166,029.5	179,640.0	94,040.0	0.0	85,600.0
36 01	ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	33,537.7	30,002.6	81,200.0	80,700.0	500.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	144.0	144.0	144.0	144.0	0.0	0.0
	ხარჯები	13,070.6	9,441.4	10,670.0	10,170.0	500.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,902.8	2,745.8	2,565.0	2,565.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	467.2	561.2	30.0	30.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	20,000.0	20,000.0	70,500.0	70,500.0	0.0	0.0
36 01 01	ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის განხორციელება	8,803.4	5,370.2	4,050.0	3,550.0	500.0	0.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	144.0	144.0	144.0	144.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,761.0	5,353.8	4,020.0	3,520.0	500.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,902.8	2,745.8	2,565.0	2,565.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	42.5	16.4	30.0	30.0	0.0	0.0
36 01 02	მოსახლეობის ელექტროენერჯითა და ზუნებრივი აირით მომარაგების გაუმჯობესება	20,424.7	20,544.8	70,500.0	70,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	424.7	544.8	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	20,000.0	20,000.0	70,500.0	70,500.0	0.0	0.0
36 01 03	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ზუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	4,309.6	4,087.6	6,650.0	6,650.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,309.6	4,087.6	6,650.0	6,650.0	0.0	0.0
36 02	ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია	30,250.9	4,999.7	12,100.0	1,000.0	3,500.0	7,600.0
	ხარჯები	8,449.4	4,999.7	4,500.0	1,000.0	3,500.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	21,801.5	0.0	7,600.0	0.0	0.0	7,600.0
36 03	სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება	85,952.6	154,381.7	104,000.0	24,000.0	0.0	80,000.0
	ხარჯები	10,399.5	8,352.2	2,460.0	460.0	0.0	2,000.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	75,553.1	146,029.5	101,540.0	23,540.0	0.0	78,000.0
36 03 01	რეგიონალური ელექტროგადამცემის გაუმჯობესების პროექტი	28,142.8	60,832.6	10,680.0	0.0	0.0	10,680.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	28,142.8	60,832.6	10,680.0	0.0	0.0	10,680.0
36 03 02	საქართველოს ელექტროგადამცემი ქსელის გაფართოების ღია პროგრამა	40,846.6	42,511.0	46,520.0	18,520.0	0.0	28,000.0
	ხარჯები	10,399.5	8,352.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	30,447.1	34,158.8	46,520.0	18,520.0	0.0	28,000.0
36 03 03	220 კვ ხაზის „ახალციხე-ბათუმი“ მშენებლობა	16,963.1	51,038.1	42,480.0	5,480.0	0.0	37,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	2,460.0	460.0	0.0	2,000.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	16,963.1	51,038.1	40,020.0	5,020.0	0.0	35,000.0
36 03 04	ეზ „ჩრდილოეთის რგოლი“ (I ფაზა) (EBRD, KfW)	0.0	0.0	1,700.0	0.0	0.0	1,700.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	1,700.0	0.0	0.0	1,700.0

36 03 05	500 კვ ეგზ „ჯვარი-წყალტუბო“ (WB)	0.0	0.0	1,720.0	0.0	0.0	1,720.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	1,720.0	0.0	0.0	1,720.0
36 03 06	გურიის ელგადამცემის ხაზების ინფრასტრუქტურის გაძლიერება (KfW)	0.0	0.0	900.0	0.0	0.0	900.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	900.0	0.0	0.0	900.0
37 00	საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო	314,332.1	330,255.5	322,995.0	294,885.0	3,110.0	25,000.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	1,259.0	1,259.0	1,404.0	1,404.0	0.0	0.0
	ხარჯები	186,784.1	222,587.6	184,372.0	177,772.0	1,600.0	5,000.0
	შრომის ანაზღაურება	20,501.4	20,664.4	22,005.0	22,005.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	14,347.8	7,647.7	2,515.0	2,515.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	113,197.3	99,496.2	136,108.0	114,598.0	1,510.0	20,000.0
	ვალდებულებების კლება	3.0	523.9	0.0	0.0	0.0	0.0
37 01	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	12,584.6	14,201.2	11,610.0	11,610.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	403.0	403.0	403.0	403.0	0.0	0.0
	ხარჯები	11,895.4	11,504.8	10,740.0	10,740.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,664.3	7,649.6	6,930.0	6,930.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	689.2	2,696.4	870.0	870.0	0.0	0.0
37 01 01	სოფლის მეურნეობის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	7,557.1	9,195.9	6,780.0	6,780.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	159.0	159.0	159.0	159.0	0.0	0.0
	ხარჯები	6,915.6	6,546.0	5,930.0	5,930.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,976.5	4,080.3	3,600.0	3,600.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	641.4	2,649.9	850.0	850.0	0.0	0.0
37 01 02	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამის მართვა და ადმინისტრირება რეგიონებში	4,119.3	4,038.0	3,830.0	3,830.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	244.0	244.0	244.0	244.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,071.6	3,991.6	3,810.0	3,810.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,687.8	3,569.3	3,330.0	3,330.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	47.8	46.4	20.0	20.0	0.0	0.0
37 01 03	ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაცია	908.1	967.2	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0

	ხარჯები	908.1	967.2	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
37 02	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსამედლობა	30,053.5	26,730.4	51,246.6	51,246.6	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	657.0	657.0	657.0	657.0	0.0	0.0
	ხარჯები	25,418.8	25,583.2	51,001.6	51,001.6	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	9,308.2	9,478.4	8,160.0	8,160.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,631.7	1,143.9	245.0	245.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	3.0	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0
37 03	მევენახეობა-მელვინეობის განვითარება	44,205.5	43,582.2	26,998.4	26,998.4	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	50.0	50.0	50.0	50.0	0.0	0.0
	ხარჯები	43,652.1	43,313.4	26,908.4	26,908.4	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,006.4	1,005.8	845.0	845.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	553.5	178.4	90.0	90.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	90.5	0.0	0.0	0.0	0.0
37 04	სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება	8,279.9	9,340.5	4,970.0	4,970.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	121.0	121.0	121.0	121.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,110.3	4,804.8	4,470.0	4,470.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,014.2	1,989.2	1,820.0	1,820.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,599.6	3,383.7	500.0	500.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	570.0	1,149.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	2.6	0.0	0.0	0.0	0.0
37 05	ერთიანი აგროპროექტი	146,314.5	165,059.9	110,190.0	110,190.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	0.0	145.0	145.0	0.0	0.0
	ხარჯები	88,247.5	120,132.4	70,190.0	70,190.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	3,770.0	3,770.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	58,067.0	44,500.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	427.6	0.0	0.0	0.0	0.0
37 05 01	სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვა	8,689.4	8,787.4	23,790.0	23,790.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	0.0	145.0	145.0	0.0	0.0

	ხარჯები	1,189.4	5,287.4	3,790.0	3,790.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	0.0	3,770.0	3,770.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	7,500.0	3,500.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
37 05 02	შეღავათიანი აგროკრედიტები	34,473.5	48,926.0	47,000.0	47,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	34,473.5	48,926.0	47,000.0	47,000.0	0.0	0.0
37 05 03	სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის სესხისა და ლიზინგის ვალდებულებების დაფარვა	26,000.0	22,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	26,000.0	22,000.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
37 05 04	აგროდაზღვევის უზრუნველყოფის ღონისძიებები	4,796.5	7,195.7	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,796.5	7,195.7	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
37 05 05	დანერგე მომავალი	1,788.1	6,861.1	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,788.1	6,861.1	7,000.0	7,000.0	0.0	0.0
37 05 06	ქართული ჩაი	0.0	67.1	400.0	400.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	67.1	400.0	400.0	0.0	0.0
37 05 07	სოფლის მეურნეობის პროდუქციის გადამამუშავებელი საწარმოების თანადაფინანსება	0.0	0.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
37 05 09	მანდარინის (არასტანდარტულის) მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობის ღონისძიებები	0.0	925.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	925.2	0.0	0.0	0.0	0.0
37 05 10	მცირემძიან ფერმერთა საგაზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის ღონისძიებები	46,000.0	51,297.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	46,000.0	50,869.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	427.6	0.0	0.0	0.0	0.0
37 05 11	ყურძნის შესყიდვა-გადამუშავების ხელშეწყობის ღონისძიებები	24,567.0	19,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	24,567.0	19,000.0	0.0	0.0	0.0	0.0
37 06	სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების ხელშეწყობის ღონისძიებები	2,570.1	2,500.1	4,870.0	4,870.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	28.0	28.0	28.0	28.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,673.0	2,370.6	4,060.0	4,060.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	508.3	541.4	480.0	480.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	897.1	129.5	810.0	810.0	0.0	0.0
37 07	სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია და აგროსექტორის განვითარების ხელშეწყობა	70,324.0	68,841.1	113,110.0	85,000.0	3,110.0	25,000.0
	ხარჯები	11,787.0	14,878.4	17,002.0	10,402.0	1,600.0	5,000.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,976.8	116.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	54,560.3	53,846.7	96,108.0	74,598.0	1,510.0	20,000.0
37 07 01	სამელიორაციო სისტემების რეაბილიტაცია და ტექნიკის შეძენა	53,523.9	41,300.0	73,000.0	73,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	47.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,976.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	49,500.0	41,300.0	73,000.0	73,000.0	0.0	0.0
37 07 02	სამელიორაციო ინფრასტრუქტურის მიმდინარე ტექნიკური ექსპლუატაცია	10,000.0	11,700.0	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	10,000.0	11,700.0	10,000.0	10,000.0	0.0	0.0
37 07 03	ირიგაციისა და დრენაჟის სისტემების გაუმჯობესება (WB)	906.7	12,747.5	19,150.0	0.0	0.0	19,150.0
	ხარჯები	906.7	1,784.7	1,830.0	0.0	0.0	1,830.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	116.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	10,846.8	17,320.0	0.0	0.0	17,320.0
37 07 04	სოფლის მეურნეობის მოდერნიზაციის, ბაზარზე წვდომისა და მდგრადობის პროექტი (IFAD, GEF)	231.2	2,085.8	8,790.0	1,000.0	1,940.0	5,850.0
	ხარჯები	231.2	1,393.8	5,172.0	402.0	1,600.0	3,170.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	692.0	3,618.0	598.0	340.0	2,680.0
37 07 05	ზემო სამგორის სარწყავი სისტემის რეაბილიტაცია (ORIO)	21.5	1,007.8	2,170.0	1,000.0	1,170.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	21.5	1,007.8	2,170.0	1,000.0	1,170.0	0.0
37 07 06	სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობის პროექტი (IFAD)	5,640.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	602.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	5,038.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
38 00	საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო	37,607.9	41,655.9	35,700.0	31,600.0	4,100.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	2,047.0	2,057.0	1,858.0	1,858.0	0.0	0.0
	ხარჯები	30,496.4	33,425.9	28,725.0	27,275.0	1,450.0	0.0

	შრომის ანაზღაურება	21,242.7	20,319.0	18,170.0	17,670.0	500.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7,111.5	8,223.5	6,975.0	4,325.0	2,650.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	6.5	0.0	0.0	0.0	0.0
38 01	გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა	6,124.5	5,309.4	5,485.0	5,485.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	184.0	169.0	168.0	168.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,629.2	5,244.2	5,025.0	5,025.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,789.6	3,542.4	3,400.0	3,400.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	495.3	65.2	460.0	460.0	0.0	0.0
38 02	გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა	11,549.4	10,899.0	9,080.0	9,080.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	434.0	434.0	391.0	391.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,642.1	9,040.0	8,200.0	8,200.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,416.2	6,029.5	5,330.0	5,330.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,907.3	1,859.0	880.0	880.0	0.0	0.0
38 03	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	7,475.3	10,082.2	10,035.0	5,935.0	4,100.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	522.0	522.0	470.0	470.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,715.9	5,599.7	4,565.0	3,115.0	1,450.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,644.7	3,727.6	2,550.0	2,050.0	500.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	2,759.3	4,482.4	5,470.0	2,820.0	2,650.0	0.0
38 04	სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	10,137.3	8,459.5	9,180.0	9,180.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	869.0	869.0	776.0	776.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,564.8	7,891.4	9,150.0	9,150.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	7,474.2	5,687.0	5,965.0	5,965.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	572.5	561.7	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	6.4	0.0	0.0	0.0	0.0
38 05	ეროვნული საშენი მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	858.1	731.8	400.0	400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	17.0	17.0	12.0	12.0	0.0	0.0
	ხარჯები	553.9	509.0	350.0	350.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	166.0	165.9	150.0	150.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	304.2	222.9	50.0	50.0	0.0	0.0
38 06	გარემოსდაცვითი ინფორმაციის ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა	875.5	4,692.3	630.0	630.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	21.0	21.0	17.0	17.0	0.0	0.0
	ხარჯები	807.3	3,808.6	548.0	548.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	333.0	452.6	305.0	305.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	68.2	883.6	82.0	82.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
38 07	ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების დაცვა	0.0	945.7	890.0	890.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	0.0	25.0	24.0	24.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	892.0	887.0	887.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	546.5	470.0	470.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	53.8	3.0	3.0	0.0	0.0
38 08	გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება, პრევენცია და ზუნებრივი რესურსების მართვა	587.9	535.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	583.3	440.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	419.2	167.6	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.6	95.0	0.0	0.0	0.0	0.0
39 00	საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო	102,150.4	128,856.3	146,820.0	146,820.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	349.0	349.0	349.0	349.0	0.0	0.0
	ხარჯები	92,606.0	115,352.3	105,320.0	105,320.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	5,088.9	4,713.2	3,938.0	3,938.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	541.6	585.5	800.0	800.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	9,000.0	12,918.5	40,700.0	40,700.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
39 01	სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	21,989.9	26,328.3	2,850.0	2,850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	91.0	91.0	91.0	91.0	0.0	0.0
	ხარჯები	21,919.6	26,290.6	2,820.0	2,820.0	0.0	0.0

	შრომის ანაზღაურება	1,970.0	1,919.7	1,740.0	1,740.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	67.9	37.7	30.0	30.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
39 02	სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები	68,947.5	90,954.1	134,085.0	134,085.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	195.0	195.0	195.0	195.0	0.0	0.0
	ხარჯები	59,650.7	77,549.1	92,840.0	92,840.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,594.7	1,727.8	1,438.0	1,438.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	296.5	486.4	545.0	545.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	9,000.0	12,918.5	40,700.0	40,700.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
39 03	სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	5,554.8	6,252.2	6,040.0	6,040.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,554.8	6,252.2	6,040.0	6,040.0	0.0	0.0
39 04	ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	5,658.1	5,321.7	3,845.0	3,845.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	63.0	63.0	63.0	63.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,481.0	5,260.4	3,620.0	3,620.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,524.2	1,065.6	760.0	760.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	177.1	61.3	225.0	225.0	0.0	0.0
40 00	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	55,907.7	54,907.2	55,000.0	55,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,634.0	3,634.0	3,634.0	3,634.0	0.0	0.0
	ხარჯები	51,384.3	50,754.9	52,850.0	52,850.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	37,092.0	37,120.0	37,385.0	37,385.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,517.6	3,970.7	2,150.0	2,150.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.7	181.6	0.0	0.0	0.0	0.0
40 01	დასაცავ პირთა და ობიექტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფა	47,043.8	47,453.2	47,500.0	47,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	3,550.0	3,550.0	3,550.0	3,550.0	0.0	0.0
	ხარჯები	46,271.0	44,110.8	45,600.0	45,600.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	35,974.9	36,000.0	36,000.0	36,000.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	772.8	3,160.8	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	181.6	0.0	0.0	0.0	0.0
40 02	სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	8,863.9	7,454.0	7,500.0	7,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	84.0	84.0	84.0	84.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,113.4	6,644.1	7,250.0	7,250.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,117.1	1,120.0	1,385.0	1,385.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,744.8	809.9	250.0	250.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	5,300.1	6,014.4	4,800.0	4,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	123.0	123.0	123.0	123.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,064.9	5,761.2	4,650.0	4,650.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,513.3	2,812.0	2,850.0	2,850.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	235.2	247.5	150.0	150.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	5.7	0.0	0.0	0.0	0.0
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	41,086.1	44,498.6	46,405.0	46,405.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	184.0	184.0	184.0	184.0	0.0	0.0
	ხარჯები	34,963.7	40,360.9	39,655.0	39,655.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,537.2	2,101.2	3,740.0	3,740.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4,110.2	3,859.7	6,695.0	6,695.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	2,012.3	278.0	55.0	55.0	0.0	0.0
43 00	სსიპ – კონკურენციის სააგენტო	1,218.8	1,776.3	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	43.0	43.0	43.0	43.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,181.5	1,697.5	1,860.0	1,860.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	913.4	1,221.8	1,350.0	1,350.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	36.8	78.3	40.0	40.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.5	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0
44 00	ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე დროებითი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულის ადმინისტრაცია – სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	3,729.0	3,507.5	2,460.0	2,460.0	0.0	0.0

	მომუშავეთა რიცხოვნობა	90.0	90.0	90.0	90.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,496.7	2,767.1	2,420.0	2,420.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,357.8	1,927.7	1,240.0	1,240.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	232.3	94.5	40.0	40.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	645.9	0.0	0.0	0.0	0.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	25,597.3	25,696.7	25,000.0	25,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	22,495.0	22,943.9	23,028.0	23,028.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,023.0	2,680.8	1,892.0	1,892.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	79.3	72.0	80.0	80.0	0.0	0.0
45 01	სასულიერო განათლების ხელშეწყობის გრანტი	16,131.1	15,379.7	14,683.0	14,683.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,490.6	14,026.9	14,004.0	14,004.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,640.5	1,352.8	679.0	679.0	0.0	0.0
45 02	ა(ა)იპ – საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა სვიმონ კანანელის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრი	299.7	295.0	295.0	295.0	0.0	0.0
	ხარჯები	299.7	295.0	295.0	295.0	0.0	0.0
45 03	ა(ა)იპ – ბათუმისა და ლაზეთის ეპარქიის საგანმანათლებლო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	1,768.0	1,768.0	1,768.0	1,768.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,440.0	1,440.0	1,440.0	1,440.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	328.0	328.0	328.0	328.0	0.0	0.0
45 04	საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ნინოს სახელობის ობოლ, უპატრონო და მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა პანსიონატისათვის გადასაცემი გრანტი	958.8	959.0	959.0	959.0	0.0	0.0
	ხარჯები	580.0	580.0	580.0	580.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	378.8	379.0	379.0	379.0	0.0	0.0
45 05	საქართველოს საპატრიარქოს ბათუმის წმიდა მოწამე ეკატერინეს სახელობის სათნოების სავანისათვის გადასაცემი გრანტი	260.7	261.0	261.0	261.0	0.0	0.0
	ხარჯები	251.0	251.0	251.0	251.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9.7	10.0	10.0	10.0	0.0	0.0
45 06	საქართველოს საპატრიარქოს წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის სასულიერო სწავლების ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	447.0	447.0	447.0	447.0	0.0	0.0
	ხარჯები	440.0	440.0	440.0	440.0	0.0	0.0

	არაფინანსური აქტივების ზრდა	7.0	7.0	7.0	7.0	0.0	0.0
45 07	წმინდა გიორგი მთაწმინდელის მონასტერთან არსებული სარეაბილიტაციო ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	230.0	230.0	230.0	230.0	0.0	0.0
	ხარჯები	220.0	230.0	220.0	220.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	10.0	0.0	10.0	10.0	0.0	0.0
45 08	საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა ანდრია პირველწოდებულის სახელობის ქართული უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	1,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	0.0	0.0
45 09	საქართველოს საპატრიარქოს ა(ა)იპ – ტბელ აბუსერისძის სახელობის უნივერსიტეტისათვის გადასაცემი გრანტი	2,449.0	2,304.0	2,304.0	2,304.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,950.0	1,805.0	1,955.0	1,955.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	499.0	499.0	349.0	349.0	0.0	0.0
45 10	ა(ა)იპ – სმენადაქვეითებულ ბავშვთა რეაბილიტაციისა და ადაპტაციის ცენტრისათვის გადასაცემი გრანტი	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
	ხარჯები	100.0	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0
45 11	საქართველოს საპატრიარქოს ტელევიზიის სუბსიდირების ღონისძიებები	800.0	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
	ხარჯები	800.0	800.0	800.0	800.0	0.0	0.0
45 12	ა(ა)იპ – ახალქალაქისა და კუმურდოს ეპარქიის სასწავლო ცენტრისთვის გადასაცემი გრანტი	500.0	500.0	500.0	500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	320.7	323.0	290.0	290.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	100.0	105.0	130.0	130.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	79.3	72.0	80.0	80.0	0.0	0.0
45 13	ა(ა)იპ – ფოთის საგანმანათლებლო და კულტურულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრი	653.0	653.0	653.0	653.0	0.0	0.0
	ხარჯები	603.0	653.0	653.0	653.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	50.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	3,500.0	3,500.0	2,500.0	2,500.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	315.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,500.0	3,500.0	2,500.0	2,500.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

47 00	სსიპ – საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური – საქსტატი	9,000.1	7,892.0	7,575.0	7,575.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	221.0	221.0	221.0	221.0	0.0	0.0
	ხარჯები	8,945.0	7,869.3	7,550.0	7,550.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,699.6	3,633.0	3,300.0	3,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	50.6	19.2	25.0	25.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.6	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	4,897.0	4,570.1	4,050.0	4,050.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	221.0	221.0	221.0	221.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,841.9	4,547.4	4,025.0	4,025.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,699.6	3,633.0	3,300.0	3,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	50.6	19.2	25.0	25.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4.6	3.4	0.0	0.0	0.0	0.0
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	2,063.2	3,020.2	3,380.0	3,380.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,063.2	3,020.2	3,380.0	3,380.0	0.0	0.0
47 03	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	2,039.9	301.7	145.0	145.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,039.9	301.7	145.0	145.0	0.0	0.0
48 00	სსიპ – საქართველოს დაზღვევის სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახური	1,273.5	1,284.1	1,180.0	1,180.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	39.0	39.0	39.0	39.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,259.0	1,274.2	1,172.0	1,172.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,086.7	1,095.9	990.0	990.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	14.5	9.9	8.0	8.0	0.0	0.0
49 00	სსიპ – საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო	1,764.6	1,602.2	1,750.0	1,750.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	38.0	38.0	38.0	38.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,752.9	1,586.8	1,735.0	1,735.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	660.8	669.1	650.0	650.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	11.7	15.2	13.0	13.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	0.2	2.0	2.0	0.0	0.0

50 00	სსიპ – საჯარო სამსახურის ბიურო	1,061.2	1,173.6	1,250.0	1,250.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	26.0	26.0	31.0	31.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,034.9	992.7	1,190.0	1,190.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	502.1	539.3	600.0	600.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	22.9	180.7	60.0	60.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	3.4	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0
51 00	პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის აპარატი	2,154.0	1,704.4	1,900.0	1,900.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	40.0	43.0	43.0	43.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,239.3	1,493.9	1,685.0	1,685.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	792.4	1,199.4	1,300.0	1,300.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	914.7	210.5	215.0	215.0	0.0	0.0
52 00	საქართველოს საფაქრო-სამრეწველო პალატა	1,912.7	1,290.1	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	68.0	43.0	43.0	43.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,908.1	1,279.2	990.0	990.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,048.8	828.0	700.0	700.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	4.6	6.4	10.0	10.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	4.5	0.0	0.0	0.0	0.0
53 00	სსიპ – იურიდიული დახმარების სამსახური	4,387.0	4,848.6	5,800.0	5,800.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	235.0	240.0	240.0	240.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,185.3	4,515.3	4,776.0	4,776.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,209.7	3,539.4	3,310.0	3,310.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	201.3	333.3	1,024.0	1,024.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
54 00	სსიპ – ვეტერანების საქმეთა სახელმწიფო სამსახური	7,103.3	6,263.0	6,400.0	6,400.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	106.0	106.0	106.0	106.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5,112.8	5,565.7	5,130.0	5,130.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	1,778.1	1,909.7	1,630.0	1,630.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1,990.5	697.2	1,270.0	1,270.0	0.0	0.0
	სსიპ – რელიგიის საკითხთა სახელმწიფო						

55 00	სააგენტო	4,196.6	5,281.3	5,330.0	5,330.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	21.0	39.0	22.0	22.0	0.0	0.0
	ხარჯები	4,187.3	5,274.9	5,315.0	5,315.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	524.4	562.2	550.0	550.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	9.3	6.4	15.0	15.0	0.0	0.0
56 00	სსიპ – საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახური	1,084.7	1,147.9	2,150.0	2,150.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	32.0	32.0	32.0	32.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,040.2	1,135.2	1,573.0	1,573.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	861.3	966.0	1,200.0	1,200.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	44.5	8.6	577.0	577.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.0	4.0	0.0	0.0	0.0	0.0
57 00	ა(ა)იპ – საქართველოს სოლიდარობის ფონდი	243.6	256.5	260.0	260.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	7.0	7.0	7.0	7.0	0.0	0.0
	ხარჯები	239.7	256.5	259.0	259.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	170.0	174.9	175.0	175.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3.9	0.0	1.0	1.0	0.0	0.0
58 00	სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია	3,908.9	3,887.1	3,850.0	3,850.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	168.0	168.0	168.0	168.0	0.0	0.0
	ხარჯები	3,877.2	3,741.8	3,830.0	3,830.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	3,499.0	3,451.2	3,505.0	3,505.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	31.7	145.3	20.0	20.0	0.0	0.0
59 00	საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და კრიზისების მართვის საბჭოს აპარატი	6,850.8	5,051.9	3,600.0	3,600.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	81.0	81.0	78.0	78.0	0.0	0.0
	ხარჯები	2,948.7	3,808.6	3,520.0	3,520.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	2,361.4	2,808.5	2,500.0	2,500.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	3,902.1	1,243.4	80.0	80.0	0.0	0.0
60 00	საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელები	2,013,975.3	1,731,744.4	2,217,805.8	2,091,305.8	34,500.0	92,000.0
	ხარჯები	1,593,432.0	1,337,434.3	1,619,805.8	1,585,305.8	34,500.0	0.0

	ფინანსური აქტივების ზრდა	11,169.4	40,458.0	92,000.0	0.0	0.0	92,000.0
	ვალდებულებების კლება	409,373.8	353,852.0	506,000.0	506,000.0	0.0	0.0
60 01	საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	543,800.0	502,549.4	685,000.0	685,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	174,293.8	195,011.2	254,000.0	254,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	369,506.1	307,538.2	431,000.0	431,000.0	0.0	0.0
60 02	საშინაო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურება და დაფარვა	187,223.7	237,636.3	274,150.0	274,150.0	0.0	0.0
	ხარჯები	152,223.7	202,636.3	239,150.0	239,150.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	35,000.0	35,000.0	35,000.0	35,000.0	0.0	0.0
60 03	საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობიდან გამომდინარე ვალდებულებები	9,541.6	8,973.8	7,900.0	7,900.0	0.0	0.0
	ხარჯები	9,541.6	8,973.8	7,900.0	7,900.0	0.0	0.0
60 04	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	1,242,414.8	905,190.6	675,080.0	675,080.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,242,414.8	903,690.6	675,080.0	675,080.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0
60 04 01	ავტონომიური რესპუბლიკებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	14,801.7	9,500.0	8,500.0	8,500.0	0.0	0.0
	ხარჯები	14,801.7	9,500.0	8,500.0	8,500.0	0.0	0.0
60 04 02	ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულებისათვის გადასაცემი ტრანსფერები	1,227,613.1	895,690.6	666,580.0	666,580.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,227,613.1	894,190.6	666,580.0	666,580.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	1,500.0	0.0	0.0	0.0	0.0
60 05	საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი	0.0	0.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	5,000.0	5,000.0	0.0	0.0
60 06	საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი	0.0	0.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
60 07	წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი	4,867.7	11,313.8	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	4,867.7	11,313.8	40,000.0	40,000.0	0.0	0.0
	საქართველოს რეგიონებში						

60 08	განსახორციელებელი პროექტების ფონდი	0.0	0.0	274,000.0	274,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	274,000.0	274,000.0	0.0	0.0
60 09	მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი	0.0	0.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	20,000.0	20,000.0	0.0	0.0
60 10	საქართველოს სახელმწიფო კვლევებისათვის დაწესებული ერთდროული ფულადი პრემიების გაცემის ფინანსური უზრუნველყოფა	87.6	48.4	299.8	299.8	0.0	0.0
	ხარჯები	87.6	48.4	299.8	299.8	0.0	0.0
60 11	საერთაშორისო ორგანიზაციებთან არსებული ხელშეკრულებების ფარგლებში ქართული მხარის ვალდებულებების დაფარვა	845.9	948.1	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	845.9	948.1	1,000.0	1,000.0	0.0	0.0
60 12	დონორების მიერ დაფინანსებული საერთო-სახელმწიფოებრივი გადასახდელები	25,194.1	65,083.9	130,376.0	3,876.0	34,500.0	92,000.0
	ხარჯები	14,024.7	26,125.9	38,376.0	3,876.0	34,500.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	11,169.4	38,958.0	92,000.0	0.0	0.0	92,000.0
60 12 01	ორმხრივი, რეგიონალური და რეგიონთაშორისი პროექტები (GIZ)	5.6	9.4	10.0	10.0	0.0	0.0
	ხარჯები	5.6	9.4	10.0	10.0	0.0	0.0
60 12 02	KfW-ის ადგილობრივი ოფისის საოპერაციო ხარჯების თანადაფინანსება (KfW)	22.4	11.3	16.0	16.0	0.0	0.0
	ხარჯები	22.4	11.3	16.0	16.0	0.0	0.0
60 12 03	აჭარის მყარი ნარჩენების პროექტი (EBRD)	0.0	0.0	4,000.0	0.0	0.0	4,000.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	4,000.0	0.0	0.0	4,000.0
60 12 04	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – III ფაზა (EU, KfW)	23,692.6	32,365.3	33,500.0	1,500.0	15,000.0	17,000.0
	ხარჯები	13,057.8	19,296.2	16,500.0	1,500.0	15,000.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	10,634.7	13,069.2	17,000.0	0.0	0.0	17,000.0
60 12 05	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – IV ფაზა (KfW)	0.0	6,034.3	17,850.0	2,350.0	4,500.0	11,000.0
	ხარჯები	0.0	600.2	6,850.0	2,350.0	4,500.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	5,434.1	11,000.0	0.0	0.0	11,000.0
60 12 06	თბილისის ავტობუსების პროექტი (EBRD)	0.0	20,616.3	62,000.0	0.0	12,000.0	50,000.0
	ხარჯები	0.0	5,806.1	12,000.0	0.0	12,000.0	0.0

	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	14,810.2	50,000.0	0.0	0.0	50,000.0
60 12 07	ბათუმის ავტობუსების პროექტი (EBRD, E5P)	0.0	0.0	13,000.0	0.0	3,000.0	10,000.0
	ხარჯები	0.0	0.0	3,000.0	0.0	3,000.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	0.0	10,000.0	0.0	0.0	10,000.0
60 12 08	ბათუმში კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია – II ფაზა (KfW)	1,215.9	6,047.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	857.7	402.7	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	358.2	5,644.6	0.0	0.0	0.0	0.0
60 12 09	ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის კომუნალური ინფრასტრუქტურის დაწესებულებათა რეაბილიტაცია (KfW)	176.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ფინანსური აქტივების ზრდა	176.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
60 12 10	განახლებადი ენერჯის პროგრამა II (KfW)	81.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	81.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
60 13	ფიზიკურ პირებზე უცხოურ ვალუტაში გაცემული საბანკო სესხების ეროვნულ ვალუტაში კონვერტირების ხელშეწყობის ღონისძიებები	0.0	0.0	65,000.0	65,000.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	0.0	65,000.0	65,000.0	0.0	0.0
61 00	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,699.1	1,519.7	0.0	0.0	0.0	0.0
	მომუშავეთა რიცხოვნობა	20.0	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	1,697.1	1,517.1	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	567.5	566.8	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	1.6	2.7	0.0	0.0	0.0	0.0
	ვალდებულებების კლება	0.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
63 00	სსიპ – ტექნოლოგიური ინსტიტუტი	0.0	420.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	413.9	0.0	0.0	0.0	0.0
	შრომის ანაზღაურება	0.0	269.5	0.0	0.0	0.0	0.0
	არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	6.1	0.0	0.0	0.0	0.0
65 00	სსიპ – საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნული ცენტრი – „საქპატენტი“	0.0	438.2	0.0	0.0	0.0	0.0
	ხარჯები	0.0	374.3	0.0	0.0	0.0	0.0

არაფინანსური აქტივების ზრდა	0.0	64.0	0.0	0.0	0.0	0.0
-----------------------------	-----	------	-----	-----	-----	-----

2. მე-16 მუხლის მე-6 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„6. ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული მოკლევადიანი სესხის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს მუნიციპალიტეტის მიერ დაგეგმილ და ფაქტობრივად მიღებულ შემოსავლებს შორის სხვაობას, ხოლო სესხით სარგებლობის ვადა უნდა განსაზღვროს საქართველოს მთავრობამ და იგი არ უნდა სცილდებოდეს 2017 წლის 25 დეკემბერს.“.

3. მე-18 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 18. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის ფონდები

1. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული გადასახდელების დაფინანსების მიზნით საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდი 40 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და საქართველოს პრეზიდენტის სარეზერვო ფონდი 5 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მათი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში შეიქმნას საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდი 274 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

3. „საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან დასაფინანსებელი ადგილობრივი თვითმმართველობის და რეგიონული პროექტების შერჩევის პროცედურების და კრიტერიუმების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 7 თებერვლის №23 დადგენილებით განსაზღვრული წესის შესაბამისად საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან თანხა გამოიყოფა ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის მიერ თანადაფინანსების შემთხვევაში.

4. საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილი წესით მუნიციპალიტეტებმა უზრუნველყონ ამ მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული ფონდიდან დასაფინანსებელი პროექტების შერჩევის პროცესში სოფლად მცხოვრები მოსახლეობის მონაწილეობა.

5. მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების ფონდი განისაზღვროს 20 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

6. წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი განისაზღვროს 40 000.0 ათასი ლარის ოდენობით და მისი განკარგვა განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, იძულებით ჩამოჭრილი თანხები ასახოს წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდით გათვალისწინებულ ასიგნებებში.

7. საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან ან/და საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან თანხის გამოყოფის თაობაზე წინადადებებს საბიუჯეტო ორგანიზაციების, აგრეთვე თვითმმართველი ერთეულებისა და ავტონომიური რესპუბლიკების შესაბამისი ორგანოების მოთხოვნის საფუძველზე საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ან საქართველოს მთავრობას წარუდგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო.“.

4. მე-20 მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 20. სახელმწიფო ვალი

1. საგარეო სახელმწიფო ვალდებულებების მომსახურებისა და დაფარვისათვის საქართველოს 2017

წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 685 000.0 ათასი ლარი:

ა) ძირითადი თანხის დაფარვა – 431 000.0 ათასი ლარი, მათ შორის:

ა.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 138 100.0 ათასი ლარი;

ა.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 292 900.0 ათასი ლარი;

ბ) პროცენტის გადახდა – 254 000 ათასი ლარი, მათ შორის:

ბ.ა) ორმხრივი კრედიტებისათვის – 48 200.0 ათასი ლარი;

ბ.ბ) მრავალმხრივი კრედიტებისათვის – 119 800.0 ათასი ლარი;

ბ.გ) სახელმწიფოს მიერ საგარეო ფასიანი ქაღალდების გამოშვებით წარმოქმნილი ვალდებულებების მომსახურებისათვის – 86 000.0 ათასი ლარი.

2. უფლება მიეცეს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს, ამ კანონით საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში, კრედიტორი ქვეყნის მთავრობის თანხმობის შემთხვევაში, საქართველოს მთავრობის დადგენილებით განსაზღვრული წესით განახორციელოს საქართველოს იურიდიული პირებისათვის აღნიშნული სახსრებიდან თანხების ანაზღაურება ან შესაბამისი პროგრამების დაფინანსება ამ იურიდიული პირების მიერ კრედიტორი ქვეყნისათვის საგარეო ვალის მომსახურებისა და დაფარვის ანგარიშში პროდუქციის რეალიზაციისათვის და მომსახურების გაწევისათვის.

3. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად საქართველოს ეროვნული ბანკისთვის გადასახდელი პროცენტის მოცულობა განისაზღვროს 43 308.3 ათასი ლარით, ხოლო დასაფარავი ძირითადი თანხის მოცულობა – 35 000.0 ათასი ლარით.

4. „საქართველოს მთავრობის საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი დავალიანების დაფარვის ღონისძიებების შესახებ“ საქართველოს მთავრობისა და საქართველოს ეროვნული ბანკის 2006 წლის 20 მარტის შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“ შეთანხმების შესაბამისად განხორციელდეს საქართველოს მთავრობის მიერ 2016 წლის 15 მარტს გამოშვებული 360 846.0 ათასი ლარის სახელმწიფო ობლიგაციების განახლება 320 846.0 ათასი ლარის ოდენობით და 40 000.0 ათასი ლარის ფასიანი ქაღალდების გადაფორმება სახელმწიფო ობლიგაციებად ღია ბაზრის ოპერაციებისათვის.

5. სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით საშინაო ვალდებულებების ცვლილება განისაზღვროს არაუმეტეს 400 000.0 ათასი ლარის ზრდით. სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვება განახორციელოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ „სახელმწიფო ვალის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების დაფარვის აღრიცხვა განახორციელოს ბიუჯეტის შემოსულობების შესაბამისი მუხლის შემცირებით.

6. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო უფლებამოსილია სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვების ნაცვლად გამოიყენოს ხაზინის ერთიან ანგარიშზე არსებული თავისუფალი ნაშთი. ამასთანავე, სახაზინო ვალდებულებებისა და სახაზინო ობლიგაციების გამოშვებით მიღებული სახსრების წმინდა მოცულობა და მათი გამოშვების ნაცვლად ხაზინის ერთიან ანგარიშზე არსებული თავისუფალი ნაშთის გამოყენება ჯამურად არ უნდა აღემატებოდეს 400 000.0 ათას ლარს.“.

მუხლი 2. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პრეზიდენტი

გიორგი მარგველაშვილი

ქუთაისი,

1 დეკემბერი 2017 წ.

N1413-ის

